

**IZVJEŠĆE O PROVOĐENJU USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA
NACIONALNIH MANJINA I O UTROŠKU SREDSTAVA OSIGURANIH U
DRŽAVNOM PRORAČUNU REPUBLIKE HRVATSKE ZA
2008. GODINU ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA**

SADRŽAJ

U V O D	4
1. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA.....	7
2. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA.....	34
3. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA	36
4. PRAVO NA OČITOVANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH .. ZAJEDNICA.....	50
5. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA.....	54
6. KULTURNA AUTONOMIJA	57
7. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA	62
8. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA .. LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	69
9. IZVJEŠĆE SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE.....	71
10. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK.....	78
11. FINANCIRANJE POVRATKA I SKRBI ZA PROGNAKIKE I IZBJEGLICE.....	82
12. PROVOĐENJE OKVIRNE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU NACIONALNIH .. MANJINA	84
13. SEMINARI.....	86
14. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I PREKRŠAJI	91
15. PROVEDBA DIJELA NACIONALNOG PROGRAMA ZA ROME I AKCIJSKOG .. PLANA „DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA 2005.-2015.“	95
16. BILATERALNA SURADNJA	106
17. ZBIRNI FINACIJSKI POKAZATELJI	108
ZAKLJUČNE OCJENE	110

Prilozi:

Prilog 1.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	111
Prilog 2	Ministarstvo kulture	117
Prilog 3.	Ministarstvo uprave	125
Prilog 4.	Savjet za nacionalne manjine	203
Prilog 5.	Izvod iz Izvješća pučkog pravobranitelja za 2008. godinu	213
Prilog 6.	Savjetovanje za medije na Plitvičkim jezerima 16. – 18. listopada 2008. godine	222
Prilog 7.	Zaključci sa Savjetovanja za medije na Plitvičkim jezerima 16. – 18. listopada 2008. godine	225
Prilog 8.	Zaključci sa Međunarodne konferencije o prekograničnoj suradnji nacionalnih manjina, Brijuni 19.- 21. lipnja 2008. godine	229
Prilog 9.	Seminar o analizi primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina Umag, 10. lipnja 2009. godine	232
Prilog 10.	Regionalni seminar o obrazovanju nacionalnih manjina, Pula, Brijuni 17. – 18. rujna 2009. godine	237

U V O D

Vlada Republike Hrvatske najmanje jednom godišnje podnosi Hrvatskom saboru Izvješće o provođenju Ustavnog zakona i o utrošku sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, sukladno odredbi članka 37. stavka 3 Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 155/02) (u daljnjem tekstu Ustavni zakon). Ovo je peto takvo izvješće (za 2003. i 2004. godinu podnijeto je objedinjeno izvješće).

Tijekom 2008. godine došlo je do znatnog unaprjeđivanja zakonskog uređivanja pojedinih područja ljudskih prava, a koja se neposredno odražavaju i na položaj i prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Tako je donijet Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Nadalje, donijet je Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 62/08) koji je stupio na snagu u lipnju 2008. godine, a počeo se primjenjivati u odnosu na građane od 1. veljače 2009. godine.

Zakon o suzbijanju diskriminacije otvorio je dodatne mogućnosti zaštite svakog pojedinca od bilo kojeg oblika diskriminacije pa tako i od diskriminacije na temelju nacionalne pripadnosti. Dodatno je ojačano praćenje pojava diskriminacije u društvu te je omogućeno sankcioniranje svih oblika diskriminacijskih postupanja.

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći omogućio je pravnu zaštitu najugroženijim društvenim skupinama te aktivno uključivanje udruga civilnog društva u pružanje pojedinih oblika besplatne pravne pomoći. Neke od udruga nacionalnih manjina vidjele su u tome mogućnost dodatnog angažiranja radi poboljšanja položaja nacionalne manjine koju predstavljaju, te su se uključile u krug udruga registriranih za pružanje besplatne pravne pomoći.

Hrvatski sabor je na sedmoj sjednici održanoj 28. studenog 2008. godine donio Zaključak o prihvaćanju Izvješća o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2007. godinu za potrebe nacionalnih manjina, te zadužio Vladu Republike Hrvatske da izvješće o provedbi Ustavnog zakona za naredno razdoblje pripremi sukladno primjedbama i prijedlozima iznijetim u raspravi, na način da ocijeni ostvarene rezultate, te, uz prethodnu analizu uzroka neprovođenja pojedinih zakonskih odredbi, predloži mjere za otklanjanje teškoća uočenih u njegovoj provedbi. Sukladno tom zahtjevu nakon svakog poglavlja daje se kratka ocjena provođenja, razlozi za nedovoljnu provedbu te preporuka za naredno razdoblje.

U cilju poboljšanja provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, a polazeći od ocjene u kojim područjima je potrebno dodatno potaknuti napredak u ostvarivanju pojedinih prava, Vlada Republike Hrvatske je 25. lipnja 2008. godine donijela Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Nadležna tijela zadužena za provedbu pojedinih mjera kontinuirano prate njihovo provođenje u skladu s rokovima utvrđenim navedenim Akcijskim planom.

Prilikom izrade izvješća o provedbi Ustavnog zakona za 2008. godinu u najvećoj mogućoj mjeri nastojalo se poštovati zahtjeve nove metodologije. Polazeći od zahtjeva Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pokušalo se maksimalno ujednačiti pristup izvješćivanja ostvarivanja pojedinih prava nacionalnih manjina. U tom cilju je Ured za nacionalne manjine u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirao dva radna sastanka o poboljšanju izrade izvješća o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prvi sastanak održan je 24. travnja 2009. godine u Umagu za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina s područja Primorsko-goranske i Istarske županije, a drugi 19. svibnja 2009. godine u Karlovcu za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina s područja Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije. Na sastancima su sudjelovali i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, te predstavnici nadležnih državnih tijela u čijem je djelokrugu provođenje Ustavnog zakona. Sastanci su održani s ciljem prikupljanja potrebnih informacija za izradu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Rasprava je najvećim dijelom bila usmjerena na rješavanje problema nacionalnih manjina koje žive na području navedenih županija (sudjelovanje u procesu odlučivanja, osiguranje prostora za rad, zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina te ažuriranje popisa birača.)

U cilju ujednačenijeg izvještavanja i praćenja ostvarivanja prava nacionalnih manjina izrađen je upitnik namijenjen prikupljanju cjelovitih podataka o provođenju Ustavnog zakona. Prikupljanje podataka putem upravnih županijskih odjela koordiniralo bi nadležno ministarstvo za poslove državne uprave. Prikupljeni podaci po novom sustavu, međutim nisu mogli biti obrađeni tijekom ove godine zbog poteškoća u dobivanju podataka iz jedinica lokalne samouprave pa će se prikazati u narednom izvještajnom razdoblju. Na temelju tih podataka bit će moguće izvještajno razdoblje analitički obraditi, te dati ocjenu ostvarenih rezultata i ocjenu uzroka eventualnog neprovođenja pojedinih zakonskih odredbi. Na sastancima je konstatirano da je zakonodavnim okvirom osigurana visoka zaštita prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, ali da postoje određene poteškoće u njegovoj provedbi u dijelu lokalnih zajednica, iako je jasna politička volja i naponi Vlade Republike Hrvatske da se svi problemi riješe. Zaključeno je da jedinice lokalne i područne samouprave što prije osiguraju uvjete za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te omogućite njihovo sudjelovanje u procesu odlučivanja, a predstavnici nadležnih tijela pozvani su da sukladno svom djelokrugu provode nadzor nad provedbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. S druge strane preuzeta je obveza da se iz državnog proračuna izdvoje sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave u kojima zbog niskih prihoda to nije moguće učiniti.

U organizaciji Ureda za nacionalne manjine i Vijeća Europe 1. prosinca 2008. godine u Zagrebu je održan peti seminar o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina. Tom prilikom posvećena je pozornost i provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, te su dane korisne sugestije u svezi s izradom izvješća o provedbi odredbi Ustavnog zakona.

Izvjeshće o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za 2008. godinu i utrošku sredstava koja se za potrebe nacionalnih manjina osiguravaju u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu sadrži i podatke o etnički motiviranim zločinima, te podatke o povratu stanarskog prava i povratku oduzete imovine. Odredbe Ustavnog zakona i odredbe posebnih zakona, kojima se uređuju prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina, moraju se tumačiti i primjenjivati sa svrhom poštivanja pripadnika

nacionalnih manjina i hrvatskog naroda, te razvijanja i razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među njima.

Provođenje Ustavnog zakona predstavlja ujedno i provedbu obveza iz međunarodnih ugovora, kojih je Republika Hrvatska stranka: u prvom redu Okvirne konvencije o pravima nacionalnih manjina i Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 16. srpnja 2009. godine donijela Zaključak o prihvaćanju trećeg Izvješća Republike Hrvatske o provođenju Okvirne konvencije o pravima nacionalnih manjina, koje je uputila Vijeću Europe na razmatranje. U pripremi je izrada četvrtog izvješća Republike Hrvatske o primjeni Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Izradu ovog izvješća koordinirao je Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, a u njegovoj izradi sudjelovala su sva nadležna ministarstva i druga državna tijela zadužena za provedbu pojedinih odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

1. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisana mogućnost uvođenja jezika i pisma nacionalnih manjina u ravnopravnu službenu uporabu čine:

- Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01 - pročišćeni tekst),
- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02) i
- Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 51/2000).

U Republici Hrvatskoj, sukladno članku 12. Ustava Republike Hrvatske, u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo, a u pojedinim lokalnim jedinicama uz hrvatski jezik i latinično pismo u službenu se uporabu može uvesti i drugi jezik, te ćirilčno ili koje drugo pismo pod uvjetima propisanim zakonom. Stavkom 4. članka 15. jamči se pripadnicima svih nacionalnih manjina sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, slobodno služenje svojim jezikom i pismom i kulturna autonomija.

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, u članku 12., propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice. Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje se i kada je to predviđeno međunarodnim ugovorima koji, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske ili kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama posebnog zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, te sukladno stečenim pravima.

Ostali uvjeti, slijedom odredbe stavka 3. članka 12. Ustavnog zakona, kao i način službene uporabe jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima i u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja, u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja; u postupcima koje vode Državno odvjetništvo i javni bilježnici, te pravne osobe koje imaju javne ovlasti uređeni su Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Pri tome je važno napomenuti da se Zakonom o uporabi jezika i pisma ne mijenjaju niti ukidaju prava pripadnika nacionalnih manjina stečena na temelju međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, niti prava stečena prema propisima koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno do 27. svibnja 2000. godine.

Zakonom o uporabi jezika i pisma, u člancima 8. - 11., uređena je ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima i u postupku pred upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na način da se u općinama, gradovima i županijama u kojima je u ravnopravnoj službenoj uporabi manjinski jezik:

- rad predstavničkih i izvršnih tijela jedinica odvija na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i jeziku i pismu nacionalne manjine koji su u ravnopravnoj službenoj uporabi;
- dvojezično ili višejezično, istom veličinom slova, ispisuju: tekst pečata i žigova; natpisne ploče predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela jedinica, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti, te zaglavlja akata;
- osigurava, dvojezično ili višejezično: dostava materijala za sjednice vijećniku i nositeljima izvršne vlasti; izrada zapisnika i objava zaključaka, te objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela jedinica;
- osigurava izdavanje, dvojezično ili višejezično, javnih isprava, građanima te tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe;
- ispisuju, dvojezično ili višejezično, istom veličinom slova: prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu; nazivi ulica i trgova, te nazivi mjesta i geografskih lokaliteta;
- jamči pravo pripadnicima nacionalnih manjina na uporabu svog jezika i pisma, koji je u ravnopravnoj službenoj uporabi, u postupku prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima općina, gradova i županija.

Istim je Zakonom, u člancima 12. - 20., između ostalog uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine u postupku pred državnim tijelima prvog stupnja, ustrojstvene jedinice središnjih tijela državne uprave koja postupaju u prvom stupnju, te pravne osobe koje imaju javne ovlasti, koja imaju svoje urede i ispostave u općinama, gradovima i županijama u kojima je u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo nacionalne manjine, na način da:

- na zahtjev građana, dvojezično ili višejezično, izdaju javne isprave i tiskaju obrasce koji se koriste u službene svrhe,
- ispisuju, dvojezično ili višejezično, tekst pečata i žigova u istoj veličini slova; natpisne ploče, te zaglavlja akata istom veličinom slova.

SLUŽBENA RAVNOPRAVNA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Prema podacima iz lipnja 2009. godine, od 27 jedinica samouprave u kojima pripadnici nacionalne manjine čine najmanje 1/3 stanovnika, odnosno jedinica u kojima je ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine propisana zakonom, njih 8 ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine nije uredilo svojim statutima. Nadalje, 28 jedinica u kojima pripadnici nacionalne manjine čine manje od 1/3 stanovnika, uvelo je i uredilo, za cijeli teritorij jedinice ili za pojedina naselja, način ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine tako da se dvojezičnost ostvaruje u cijelosti ili se odnosi na ostvarivanje samo nekih prava (npr. samo dvojezično ispisivanje naziva ulica i trgova; samo dvojezično ispisivanje naziva naselja i slično).

Dok je u određenom broju jedinica samouprave vidljiv određeni napredak u uređivanju i praktičnoj primjeni službene dvojezičnosti, u jednom se dijelu jedinica pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma ostvaruje u manjoj mjeri zbog neupućenosti ili nezainteresiranosti pripadnika nacionalnih manjina te neupućenosti lokalnih službenika (npr. zaposlenika u javnim poduzećima (npr. neispisivanje dvojezičnih naziva naselja uz županijske ili državne ceste u jedinicama u kojima je uvedena službena dvojezičnost, a koje jedinice nisu nadležne za njihovo postavljanje).

1. Prikaz općina i gradova, po županijama, u kojima pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika i koje su bile dužne svojim statutima urediti ravnopravnu službenu uporabu manjinskog jezika i pisma

Sisačko-moslavačka županija

- Općina Dvor

U Općini Dvor pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 60,87%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- U Općinskom vijeću i Poglavarstvu u uporabi je hrvatski jezik i latinično pismo;
- pečati i žigovi ispisani su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- natpisne ploče Općine Dvor, Općinskog vijeća i Općinskog poglavarstva ispisane su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i srpskom jeziku i ćiriličnom pismu;
- zaglavlja akata pišu se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- materijali za sjednice vijeća, poglavarstva, zapisnici, zaključci i objava službenih obavijesti pišu se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- javne isprave i obrasci pišu se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu, nazivi ulica i trgova, nazivi mjesta i geografskih lokaliteta ispisani su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- pripadnici srpske nacionalne manjine nisu iskazivali interes za uporabom srpskog jezika i ćiriličnog pisma u postupcima pred upravnim tijelima općine.

- Općina Gvozd

U Općini Gvozd pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 53,03%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma, kao jezika i pisma srpske nacionalne manjine na cijelom području Općine Gvozd.

- Rad Općinskog vijeća i Poglavarstva odvija se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- na zgradi Općine Gvozd istaknute su dvojezične natpisne ploče
- nije izvršeno dvojezično ispisivanje tekstova pečata tijela općine;
- ne vrši se dostava dvojezičnih materijala;
- ne izdaju se dvojezične javne isprave i obrasci koji se koriste u službene svrhe;
- nije izvršeno dvojezično ispisivanje prometnih znakova, naziva ulica i trgova, mjesta i geografskih lokaliteta;
- do sada nije iskazan interes za uporabu jezika i pisma nacionalne manjine pred upravnim tijelima općine.

Karlovačka županija

- Općina Krnjak

U Općini Krnjak pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 61,55%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Dvojezično su ispisane natpisne ploče Općinskog vijeća i Poglavarstva.

- Općina Vojnić

U Općini Vojnić pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 49,99%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Natpisne ploče istaknute su na hrvatskom i srpskom jeziku, a u ostalim područjima dvojezičnost se ne primjenjuje zbog nedostatka financijskih sredstava.

- Općina Plaški

U Općini Plaški pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 45,99%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

Bjelovarsko-bilogorska županija

- Općina Končanica

U Općini Končanica pripadnici češke nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 46,67%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba češkog jezika i pisma.

- Rad općinskih tijela obavlja se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, jer do sada nije bilo zahtjeva za dostavom materijala za sjednice, zapisnika i ostalih materijala na češkom jeziku, kao niti vođenja postupka na češkom jeziku;

- u uporabi su pečati na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;

- natpisne ploče tijela koja su smještene u zgradi Općine su dvojezična;

- nazivi naselja spisani su dvojezično, gdje je to propisano Statutom.

Primorsko-goranska županija

- Grad Vrbovsko

U Gradu Vrbovsko pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 36,23%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

Ličko-senjska županija

- Općina Donji Lapac

U Općini Donji Lapac pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 73,56%.

Općinsko vijeće je 3. travnja 2009. godine usvojilo novi Statut kojim je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici srpske nacionalne manjine, a odnosi se na:

- oznake mjesta i lokaliteta;
- oznake ulica i trgova;
- natpisne ploče na općinskim i ostalim javnim objektima i ustanovama;
- svakodnevnu upotrebu u javnom životu pravnih osoba i pojedinca, a u skladu sa posebnim Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina.

- Općina Udbina

U Općini Udbina pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 43,36%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Općina Vrhovine

U Općini Vrhovine pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 53,03%.

Općina Vrhovine svojim je Statutom propisala da se pripadnicima nacionalnih manjina jamči ravnopravna uporaba jezika i pisma, te da će način ravnopravne uporabe jezika i pisma nacionalnih manjina propisati posebnim općim aktima, što još uvijek nije učinjeno.

U postupku je provedba Odluke o naseljima Općine Vrhovine, kojom će se biti ostvareno pravo na ispisivanje dvojezičnih prometnih znakova, naziva ulica i trgova te naziva mjesta i lokaliteta.

- Ploče s nazivima tijela Općine ispisane su dvojezično.

Zadarska županija

- Općina Gračac

U Općini Gračac pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 38,82%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma, uz obrazloženje da do sada nije bilo interesa pripadnika manjine za istim.

Osječko-baranjska županija

- Općina Bilje

U Općini Bilje pripadnici mađarske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 35,05%.

Statutom Općine propisano je da se na dijelu područja Općine i to za područje naselja Kopačevo, Vardarac i Lug, uz hrvatski jezik i latinično pismo, u ravnopravnu službenu uporabu uvode i mađarski jezik i pismo.

- Rad Općinskog vijeća i Općinskog poglavarstva obavlja se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a rad vijeća u mjesnim odborima Kopačevo, Vardarac i Lug odvija se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i na mađarskom jeziku i pismu;
- u mjesnim odborima Kopačevo, Vardarac i Lug osigurava se dvojezičnost teksta pečata i žigova, natpisnih ploča mjesnih odbora i natpisnih ploča pravnih osoba koje obavljaju djelatnost na njihovom području ili u pojedinim dijelovima njihovog područja, istom veličinom slova, ispisivanjem zaglavlja akata istom veličinom slova, te pri objavljivanju službenih obavijesti;
- materijali za sjednice Općinskog vijeća i za članove Poglavarstva, zapisnik i objava dokumenata i službenih obavijesti i poziva predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela Općine ispisuju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- službene isprave, potvrde i obrasci tiskaju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- u naseljima Kopačevo, Vardarac i Lug ispisuju se dvojezično, istom veličinom slova, prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu, nazivi ulica i trgova, nazivi mjesta i geografskih lokaliteta, kao i nazivi pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu djelatnost;
- rad sa strankama redovno se obavlja na hrvatskom jeziku, a u slučaju da stranka zatraži razgovor na mađarskom jeziku isto joj se i osigurava, mada do sada nije bilo zahtjeva da se postupak prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima odvija na jeziku nacionalne manjine.

- **Općina Erdut**

U Općini Erdut pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 53,91%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Do sada nije bilo zahtjeva za dostavu dvojezičnih materijala za sjednice vijeća, odnosno poglavarstva, kao ni akata koja su donijela navedena tijela;
- nije bilo zahtjeva građana da im se omogući korištenje dvojezičnih obrazaca;
- kod obilježavanja prometnih znakova i dr. pisanih oznaka u prometu, te naziva ulica i trgova, te naziva naseljenih mjesta, dvojezičnost se ostvaruje u potpunosti u onim sredinama gdje nacionalna manjina predstavlja većinu. Ovo se pravo, međutim, ne ostvaruje kod postavljanja oznaka naseljenog mjesta uz državne ceste iz razloga što to Uprava državnih cesta ne dozvoljava;
- dvojezičnost se koristi za obilježavanje određenih natpisnih ploča pri čemu se vodi računa o svim elementima, a posebno o strukturi stanovništva gdje se postavljaju ploče.

- **Općina Jagodnjak**

U Općini Jagodnjak pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 64,72%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- U radu Općinskog vijeća i poglavarstva ravnopravna je uporaba srpskog jezika te svoja pismena vijećnici mogu dostavljati na pismu nacionalne manjine;

- natpisna ploča na ulazu u prostorije Općine ispisana je, osim na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, i na jeziku i pismu srpske i mađarske nacionalne manjine;
- osigurana je mogućnost pripreme dvojezičnih materijala za sjednice Općinskog vijeća i Poglavarstva, ukoliko pripadnici nacionalne manjine to zatraže;
- osigurana je mogućnost izdavanja dvojezičnih javnih isprava, ukoliko pripadnici nacionalne manjine zatraže;
- nazivi ulica ispisani su, osim na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, i na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu u dijelu Općine, odnosno u naseljima Bolman, Novi Bolman i Majške Međe;
- nazivi mjesta nisu ispisani na pismu i jeziku nacionalne manjine, no oni nisu u nadležnosti Općine, pošto se radi o županijskoj i državnoj cesti;
- pred upravnim tijelima općine može se upotrebljavati jezik i pismo nacionalne manjine, ali takvih zahtjeva tijekom 2008. godine nije bilo.

- Općina Kneževi Vinogradi

U Općini Kneževi Vinogradi pripadnici mađarske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 40,90%.

Statutom Općine propisano je da je na području Općine Kneževi Vinogradi u službenoj uporabi hrvatski jezik i latinično pismo, a da se, uz uvjete propisane zakonom, u službenu uporabu, uz hrvatski jezik i latinično pismo, može uvesti srpski jezik i ćirilično pismo, kao i mađarski jezik i pismo. U tu svrhu Općina stvara potrebite uvjete koji jamče da će se cjelokupni javni život na području Općine odvijati uz službenu uporabu tri jezika i pisma.

Člankom 15. Statuta propisano je da su na području Općine svi javni natpisi, oglasi i objave normativnih akata tijela lokalne samouprave, te akti što ih izdaje upravno tijelo Općine na hrvatskom, a u mjestima gdje za to postoji interes i potreba na mađarskom i srpskom jeziku.

Postojanje potreba i interesa korištenja i objavljivanja na hrvatskom i mađarskom jeziku sukladno stavku 1. ovog članka utvrđuje se za mjesta Suza, Zmajevac, Kotlina i Kamenac, a potrebu korištenja i objavljivanja na hrvatskom, srpskom i mađarskom jeziku u ostalim mjestima utvrđuje Općinsko vijeće Općine.

Tijela lokalne samouprave, te javna poduzeća i ustanove dužni su osigurati potreban broj djelatnika koji se podjednako služe uz hrvatski i mađarskim, odnosno srpskim jezikom.

Upravna tijela Općine, javne ustanove, pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i dugih djelatnosti osnovane od strane Općine obvezni su, ukoliko za to postoji potreba, uz hrvatski, u službenoj se uporabi koristiti i mađarskim, odnosno srpskim jezikom i pečatima (članak 16. Statuta).

- Rad Općinskog vijeća i Poglavarstva obavlja se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- pečat Općine Kneževi Vinogradi ispisan je latiničnim pismom na hrvatskom jeziku;
- natpisne ploče s nazivom „Općina Kneževi Vinogradi“ na zgradi Općine ispisani su trojezično (hrvatski, mađarski i srpski), kao i naziv mjesnih odbora Kneževi Vinogradi i Karanac, dok su nazivi mjesnih odbora Suza, Zmajevac, Kotlina i Kamenac ispisani dvojezično (hrvatski i mađarski);
- službena web-stranica Općine Kneževi Vinogradi objavljena je i na mađarskom jeziku i pismu;

- materijal za sjednice vijećnika i članova poglavarstva, te izrada zapisnika, objava dokumenata ispisuje se samo na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Obavijesti, natječaji objavljuju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i na mađarskom jeziku. Jednom godišnje Općina izdaje Izvještaj o radu Općine s izvršenim proračunom za prošlu godinu i planom za tekuću godinu na tri jezika - hrvatski, srpski i mađarski;
- službene isprave, potvrde, uvjerenja tiskaju se na hrvatskom jeziku, a kada stranka zatraži i na mađarskom, odnosno srpskom jeziku i pismu;
- pisane oznake u prometu ispisane su na hrvatskom jeziku, osim naziva ulica u Kamencu, Kotlini, Suzi i Zmajevcu koje su ispisane dvojezično (hrvatski i mađarski), kao i ulice Petefi Šandor u Karancu i Kneževim Vinogradima. Ulica Svetozara Miletića u Kneževim Vinogradima ispisana na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i hrvatskom jeziku i ćiriličnom pismu;
- rad sa strankama redovno se odvija kako na hrvatskom, tako i na mađarskom jeziku, ali do sada nije bilo zahtjeva građana da se postupak prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima odvija na jeziku nacionalne manjine (članak 17. Statuta).

- **Općina Punitovci**

U Općini Punitovci pripadnici slovačke nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 35,57%.

Statutom Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba slovačkog jezika i pisma.

Pripadnici slovačke nacionalne manjine nisu pokazivali interes za ravnopravnu službenu uporabu slovačkog jezika i pisma.

- **Općina Šodolovci**

U Općini Šodolovci pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 84,55%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Dvojezični materijali za sjednice Općinskog vijeća Poglavarstva te dvojezični zapisnika, zaključci i pozivi se ne izrađuju, jer vijećnici i članovi Poglavarstva iste ne potražuju;
- osigurano je dvojezično ispisivanje teksta pečata, te ispisivanje natpisnih ploča predstavničkih i izvršnih tijela Općine;
- ne postoji praksa izdavanja građanima dvojezičnih javnih isprava, te tiskanja obrazaca za službene svrhe;
- prometni znakova, naziva ulica i trgova, te naziva mjesta i lokaliteta ne ispisuju se dvojezično;
- pripadnici srpske nacionalne manjine nisu iskazali interes za uporabom svog jezika i pisma u postupcima prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima Općine.

Šibensko-kninska županija

- **Općina Biskupija**

U Općini Biskupija pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 77,29%.

Općim aktima Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Općina Civljane

U Općini Civljane pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 68,61%.

Općim aktima Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Općina Ervenik

U Općini Ervenik pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 94,94%.

Općim aktima Općine nije uređena ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Općina Kistanje

U Općini Kistanje pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 57,14%.

Općim aktima Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

Vukovarsko-srijemska županija

- Općina Borovo

U Općini Borovo pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 86,57%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina provodi se u dijelu koji se odnosi na činjenicu da se rad Općinskog poglavarstva i Općinskog vijeća odvija dvojezično;
- dvojezično je ispisan tekst na pečatu, natpisnim pločama općinskih tijela i pravnih osoba sa javnim ovlastima;
- zaglavlja akata ispisana su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu (u ovome dijelu ne koristi se pravo na uporabu manjinskog jezika i pisma);
- materijal za sjednice dostavlja se dvojezično u latiničnom ispisu;
- nazivi ulica ispisani su na oba pisma, ali je osporeno pravo na postavljanje prometnih znakova na ćiriličnom pismu, posebice prometnog znaka sa natpisom naziva mjesta;
- u dosadašnjem radu nije bilo zahtjeva za vođenje postupka u prvom stupnju na jeziku i pismu nacionalne manjine.

- Općina Markušica

U Općini Markušica pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 90,76%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Na cijelom području Općine ispisuju se dvojezično istom veličinom slova prometni znakovi i druge oznake u prometu, nazivi ulica i trgova, te nazivi mjesta i lokaliteta čije je određivanje u nadležnosti Općine;
- nazivi naselja uz državne i županijske ceste nisu ispisani dvojezično;
- rad Općinskog vijeća i Općinskog poglavarstva odvija se dvojezično;
- materijali za sjednice, izrada zapisnika i zaključaka, te objava službenih poziva izrađuju se latiničnim pismom, a samo na zahtjev vijećnika ćiriličnim pismom;
- u radu Općine primjenjuju se dvojezični pečati, žigovi, zaglavlja akata, nazivi natpisnih ploča, tiskaju se dvojezični obrasci koji se koriste u službene svrhe;
- omogućeno je izdavanje javnih isprava dvojezično, ali nema zahtjeva od strane mještana;
- omogućeno je vođenje upravnih postupaka pred upravnim tijelima na srpskom jeziku, ali ta mogućnost do sada nije korištena.

- **Općina Negoslavci**

U Općini Negoslavci pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 97,20%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- U Općini se u načelu u cijelosti ostvaruje pravo na ravnopravnu služenu uporabu srpskog jezika i ćiriličnog pisma;
- nije bilo zahtjeva za vođenje postupaka pred upravnim tijelima na jeziku i pismu nacionalne manjine;
- javne isprave se izdaju dvojezično samo na zahtjev građana.

- **Općina Trpinja**

U Općini Trpinja pripadnici srpske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 89,30%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba srpskog jezika i ćiriličnog pisma.

- Rad Općinskog vijeća i Općinskog poglavarstva odvija se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, na kojem se dostavljaju materijali za rad sjednica i zapisnici. Za rad na pismu nacionalne manjine nema uvjeta, jer nema tehničkih mogućnosti, mali je broj radnika zaposlenih u općini, a nema ni interesa vijećnika ni članova Poglavarstva;
- dvojezično je ispisani tekst pečata i žigova istom veličinom slova, kao i natpisne ploče Općinskog vijeća i Općinskog poglavarstva, Upravnog odjela općine Trpinja i Dječjeg vrtića Liliput, Trpinja, čiji je Općina Trpinja osnivač;
- materijal za sjednice dostavlja se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a na istom se izrađuju zapisnici i službene obavijesti i sl.;
- građanima se ne izdaju dvojezične javne isprave, ni obrasci, jer nema interesa;
- prometni znakovi ispisani su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu;
- nazivi ulica ispisani su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i jeziku i pismu srpske nacionalne manjine;
- nazivi mjesta uz državne i županijske ceste nisu ispisani dvojezično i pored zahtjeva upućenog Hrvatskim cestama;
- pravo pripadnika srpske nacionalne manjine na uporabu jezika i pisma koji je u ravnopravnoj službenoj uporabi u postupku prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelom općine ne primjenjuje se, jer građani nisu iskazali interes da ostvare to pravo.

Istarska županija

- Općina Brtonigla – Verteneglio

U Općini Brtonigla - Verteneglio pripadnici talijanske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 37,37%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba talijanskog jezika i pisma.

Sukladno odredbama Statuta Općine Brtonigla koji se odnose na zaštitu autohtone talijanske nacionalne manjine i njezinih pripadnika, na području Općine Brtonigla hrvatski i talijanski jezik su ravnopravni, a Općina Brtonigla osigurava uvjete koji jamče da će se cjelokupni javni i službeni život u Općini Brtonigla odvijati uz ravnopravnost obaju jezika i pisma. Pripadnicima talijanske nacionalne manjine koji žive na području Općine Brtonigla, radi ostvarivanja slobode u izražavanju nacionalnih osobitosti zajamčuje se, suglasno Ustavu i Statutu, a u skladu s potrebama zajedničkog života s Hrvatima i pripadnicima drugih manjina, slobodna i ravnopravna upotreba talijanskog jezika i razvijanje kulture, odgoja i obrazovanja na svome jeziku.

Odgoj i obrazovanje na talijanskom jeziku obavlja se u predškolskoj ustanovi Dječji vrtić Kalimero - Scuola d'infanzia Calimero, te u područnoj Talijanskoj školi. U navedenim ustanovama na području Općine Brtonigla s hrvatskim nastavnim jezikom uči se talijanski jezik, a u školama s nastavnim talijanskim jezikom uči se hrvatski jezik i to počevši od prvog do završnog razreda osnovne i srednje škole.

Na području Općine Brtonigla ravnopravna uporaba jezika i pisma autohtone talijanske nacionalne zajednice ostvaruje se u radu predstavničkog i izvršnog tijela Općine, u postupku pred upravnim tijelima Općine, u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, a koji su ovlašteni postupati na području Općine koja je u ravnopravnu službenu uporabu uvela manjinski jezik i pismo. Zato ta tijela omogućuju korištenje i priznaju valjanost privatnih pravnih isprava sastavljenih na području Republike Hrvatske i kad su sastavljene na talijanskom jeziku i pismu.

U Općini Brtonigla osigurana je dvojezičnost za:

- ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova;
- ispisivanje natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova;
- ispisivanje zaglavlja akata dvojezično istom veličinom slova;
- objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavničkog, izvršnog i upravnih tijela, kao i materijala za sjednice predstavničkog i izvršnog tijela.

Ravnopravna službena uporaba talijanskog jezika u uređivanju upravnih tijela odnosi se i na sljedeće:

- obrasci, pozivi, potvrde, rješenja i ostali pojedinačni akti koje upravna tijela upućuju građanima moraju uz tekst na hrvatskom jeziku sadržavati i tekst na talijanskom jeziku;
- javni oglasi, pozivi i druga priopćenja kada se oglašavaju, moraju uz tekst na hrvatskom jeziku sadržavati i tekst na talijanskom jeziku, a kada se objavljuju u lokalnim sredstvima javnog priopćavanja, moraju se dostaviti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- natpisi i oznake u uredima moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- čin sklapanja braka obavlja se na jeziku ili jezicima koji su u ravnopravnoj službenoj uporabi na području Općine Brtonigla, prema sporazumu osoba koje namjeravaju sklopiti brak.

Na području Općine Brtonigla na hrvatskom i talijanskom jeziku, istom veličinom slova, ispisuju se:

- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu,
- nazivi ulica i trgova;
- nazivi mjesta i geografskih lokaliteta;
- nazivi pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu djelatnost.

- Općina Grožnjan – Grisignana

U Općini Grožnjan - Grisignana pripadnici talijanske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluju sa 51,21%.

Statutom Općine uređena je ravnopravna službena uporaba talijanskog jezika i pisma.

- Rad općinskog poglavarstva i vijeća odvija se dvojezično, na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- pečati, žigovi, table su dvojezični;
- materijali za sjednice, obavijesti i dr. su dvojezični;
- javne isprave za građane su dvojezične;
- prometni znakovi, nazivi ulica i trgova su dvojezični;
- uporaba jezika nacionalne manjine u upravnim tijelima je uobičajena.

2. Prikaz općina i gradova, po županijama, u kojima je ravnopravna službena uporaba manjinskog jezika i pisma uvedena ili djelomice uređena statutom jedinice samouprave

Bjelovarsko-bilogorska županija

- Grad Daruvar

Statutom Grada u naseljima Ljudevit Selo, Donji Daruvar, Gornji Daruvar i Doljani u ravnopravnu službenu uporabu uveden je češki jezik.

Primorsko-goranska županija

- Grad Rijeka

Statutom Grada uveden je i uređen način službene uporabe talijanskog jezika.

Autohtonoj talijanskoj nacionalnoj manjini osigurava se uporaba vlastitog jezika i pisma u javnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Grada Rijeke. Navedena odredba Statuta znači da se pripadnici talijanske nacionalne manjine mogu Gradu obraćati pismenima na talijanskom jeziku, te da član Gradskog vijeća koji je pripadnik talijanske nacionalne manjine može na sjednicama raspravljati na talijanskom jeziku.

Vijeće talijanske nacionalne manjine Grada Rijeke koristi svoje pravo i dopise koje upućuje Gradu piše na talijanskom jeziku.

- Grad Cres

Statutom Grada talijanskoj nacionalnoj manjini djelomično je omogućeno ostvarivanje ravnopravne službene uporabe materinjeg talijanskog jezika.

Statutom je propisano ostvarivanje ravnopravne službene uporabe materinjeg talijanskog jezika, u skladu s odredbama posebnoga zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, osim ispisivanja dvojezičnih naziva naselja, ulica i trgova, te osim ispisivanja dvojezičnih natpisnih ploča i zaglavlja akata za tijela Grada Cresa, za mjesnu samoupravu i za pravne osobe koje imaju javne ovlasti.

Osječko-baranjska županija

- Grad Našice

U naselju Jelisavac u ravnopravnu službenu uporabu uveden je slovački jezik.

- Javne isprave i obrasci građanima se izdaju samo na hrvatskom jeziku;
- u naselju Jelisavac, naziv mjesta i ulica ispisani su na hrvatskom i slovačkom jeziku;
- pripadnici slovačke nacionalne manjine nisu iskazali interes za uporabom slovačkog jezika i pisma u postupcima pred upravnim tijelima Grada Našica.

- Općina Ernestinovo

U naselju Laslovo u ravnopravnu službenu uporabu uveden je mađarski jezik.

Statutom Općine Ernestinovo propisano je da u naseljima u kojima živi najmanje trećina stanovništva, koji čine istu nacionalnu manjinu, uz hrvatski jezik i latinično pismo uvodi se u ravnopravnu uporabu jezik i pismo te nacionalne manjine. U naselju Laslovo ispisuju se dvojezično, istom veličinom slova:

- pisani prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu;
- naziv ulica i trgova;
- nazivi mjesta i zemljopisnih lokaliteta.

- Općina Petlovac

U mjestu Novi Bezdan, gdje pripadnici mađarske nacionalne manjine čine apsolutnu većinu, svi nazivi mjesta, ulica, javnih zgrada i sl. su ispisani dvojezično, na hrvatskom i mađarskom jeziku i pismu.

Vukovarsko-srijemska županija

- Općina Bogdanovci

U Općini Bogdanovci Statutom je uređeno i provodi se službena uporaba rusinskog pisma i jezika na području naselja Petrovci.

- Općina Tompojevci

U Općini Tompojevci pripadnici rusinske i mađarske nacionalne manjine ostvaruju pravo na uporabu svog jezika u naseljima u kojima čine većinu stanovništva, rusinske u naselju Mikluševci, a mađarske u naselju Čakovci.

- Općina Tordinci

U Općini Tordinci, uz hrvatski jezik i latinično pismo, na području naselja Korod, gdje pripadnici mađarske nacionalne manjine čine većinu stanovništva, Statutom je propisana službena uporaba mađarskog jezika i pisma.

- Općina Nijemci

U Općini Nijemci Statutom je propisano da pripadnici srpske nacionalne manjine koji žive u naseljima Banovci i Vinkovački Banovci imaju pravo na uporabu svog jezika na području naselja na kojem žive.

Istarska županija

- Istarska županija

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 51/00 i 56/00 - ispravak) utvrđeni su uvjeti i način ravnopravne uporabe jezika i pisma koji se u Istarskoj županiji ostvaruju sukladno Statutu Istarske županije (Službene novine Istarske županije - Bollettino ufficiale della Regione istriana u odnosu na talijanski jezik).

Ustavni sud Republike Hrvatske svojom Odlukom Broj: U-II-425/2002 od 16. siječnja 2008. godine nije prihvatio prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 3. stavka 2., članka 5. stavka 3., te članka 8., 9. i 10. Izmjena i dopuna Statuta Istarske županije (Službene novine Istarske županije, broj 12/01), čime su ostale na snazi odredbe Statuta Istarske županije koje se odnose na:

- tekst kojim se ispisuju pečati, žigovi, natpisne ploče predstavničkog i izvršnog tijela, te upravnih tijela županije, kao i zaglavlja akata;
- ravnopravnu i službenu uporabu hrvatskog i talijanskog jezika u radu županijskih tijela;
- odredbe koje se odnose na njegovanje istrijanstva kao izraza istarskog plurietnosa;
- odredbe o ravnopravnoj i službenoj uporabi hrvatskog i talijanskog jezika koji se ostvaruju u radu svih tijela u samoupravnom djelokrugu i u postupku pred upravnim tijelima;
- odredbe o ravnopravnoj i službenoj uporabi hrvatskog i talijanskog jezika u općinama i gradovima gdje je to pripisano statutima općina i gradova.

- Na Skupštini i Poglavarstvu Istarske županije vijećnici, odnosno članovi Poglavarstva u raspravama se služe hrvatskim i talijanskim jezikom, te pismena i druge podneske mogu podnositi na hrvatskom i talijanskom jeziku. Pečati i žigovi ispisani su dvojezično istom veličinom slova;
- na sjednicama Županijske skupštine izrađuje se stenogramski zapisnik što znači da se rasprava vijećnika evidentira na jeziku na kojem je vijećnik govorio. Svi usvojeni akti objavljuju se na oba jezika, kao i obavijesti i pozivi predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela. Vijećnicima i članovima Poglavarstva dostavlja se poziv za sjednicu na oba jezika, a ostali materijali ne, izuzev materijala koji upućuje Upravni odjel za talijansku nacionalnu zajednicu i druge etničke skupine koji obavezno svoj materijal dostavlja na oba jezika. Nije bilo zahtjeva vijećnika niti članova Poglavarstva Istarske županije za dostavom materijala na jeziku talijanske nacionalne manjine;

- obrasci koji se koriste ispisuju se na oba jezika;
- (- *ispisivanje znakova i oznaka u prometu nije u ingerenciji Županijskih tijela*);
- u postupku prvog i drugog stupanja kod upravnih tijela Istarske županije nije bilo zahtjeva pripadnika talijanske manjine za uporabu talijanskog jezika.

- **Grad Buje – Buie**

Statutom Grada uveden je i uređen način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika.

- Pečati Grada su svi dvojezični i ispisani istom veličinom slova, također i natpisne ploče;
- pozivi za sjednice, sa dnevnim redom za Vijeće i Poglavarstvo su dvojezični, dok su materijali samo u manjem dijelu i na talijanskom jeziku;
- javne isprave i obrasci (npr. rješenja o komunalnoj naknadi, o razrezu poreza) su dvojezični. Ostali odgovori i komunikacija se odvijaju na jeziku kojim se stranka obratila Gradu;
- prometni znakovi, nazivi mjesta i natpisi ulica, kao i sve druge oznake (za manifestacije, priredbe i sva ostala događanja) u nadležnosti Grada su uvijek ispisana dvojezično, istom veličinom slova.

Prepreka ostvarenju cjelovite dvojezičnosti kod svih materijala za Vijeće i Poglavarstvo i kod štampanja dvojezičnih Službenih novina Grada Buja su prvenstveno financijske naravi, zbog skromnog proračuna. U novom Pravilniku o unutarnjem redu od 1. travnja 2008. godine sistematizirano je novo službeničko mjesto Stručni suradnik - prevoditelj i koordinator odnosa s javnošću, za koji je predviđena visoka stručna sprema struke u znanosti o jeziku i književnosti - profesor talijanskog jezika i književnosti, kao službenik koji je zadužen za kompletno prevođenje svih materijala i vođenje web stranica Grada Buja. Kod ustrojavanja navedenog radnog mjesta, situacija u pogledu efektivne primjene dvojezičnosti bi se trebala bitno popraviti.

- **Grad Novigrad**

Statutom Grada uveden je i uređen način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika.

- U Gradu se u potpunosti primjenjuju odredbe članaka 8., 9., 10. i 11. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj;
- pripadnici talijanske nacionalne manjine ponekad zatraže vođenje postupka u prvom stupnju na talijanskom jeziku i takvom zahtjevu se udovolji;
- nazivi naselja, trgova, ulica ispisuju se dvojezično.

- **Grad Poreč – Parenzo**

Statutom Grada uveden je i uređen način službene uporabe talijanskog jezika.

Ostvarivanje ravnopravnosti talijanskog u odnosu na hrvatski jezik u javnom životu osigurava se kroz određenja u Statutu na sljedeći način:

- u postupku pred organima Grada i to potrebnim brojem zaposlenih koji će se služiti talijanskim jezikom;
- U organiziranju besplatne službe prijevoda od strane Grada za pripadnike talijanske nacionalne manjine kada to oni zahtijevaju;

- u naselju Poreč, na način da javni oglasi, pozivi i druga priopćenja moraju, uz službeni tekst na hrvatskom jeziku, sadržavati i tekst na talijanskom jeziku, a kada se objavljuju u lokalnim sredstvima javnog priopćavanja, moraju se objaviti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- isticanjem natpisa i oznaka u naselju Poreč i na talijanskom jeziku na uredima s kojima stalno kontaktiraju pripadnici talijanske nacionalne zajednice;
- u javnim priznanjima Grada Poreča;
- prijevodom Statuta na talijanski jezik i njegovim stavljanjem na uvid i uporabu;
- u naselju Poreč javni natpisi pravnih i fizičkih osoba su u pravilu na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- radi postizanja praktične i neposredne primjene ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika u osnovnoj školi s hrvatskim nastavnim jezikom u Poreču osigurava se učenje talijanskog jezika na osnovi želja učenika i njihovih roditelja;
- materijali za sjednice predstavničkog i izvršnog tijela se ne izrađuju dvojezično;
- u naselju Poreč natpisi na pločama i nazivima mjesta, ulica i trgova moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- Grad ima određeni broj službenika kojim se osigurava pravo pripadnika talijanske nacionalne manjine na uporabu svog jezika, ali se u praksi to ne provodi, jer se svi služe hrvatskim jezikom.

- **Grad Pula – Pola**

U Gradu Puli ravnopravna je službena uporaba jezika i pisma pripadnika talijanske nacionalne manjine propisana je statutom. Statut Grada Pule u glavi XI Zaštita autohtonih, etničkih i kulturnih osobitosti talijanske nacionalne zajednice jamči se ravnopravna uporaba talijanskog jezika, razvijanje vlastite kulture, te odgoja i obrazovanja na svojem jeziku.

U provedbi odredaba Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj i Statuta Grada Pule propisano je i u praksi je zaživjelo sljedeće:

- Rad Gradskog vijeća, te Gradskog poglavarstva odvija se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a također je omogućeno pripadnicima talijanske nacionalne manjine da se služe svojim jezikom u radu tih tijela, što se povremeno koristi;
- dvojezično se ispisuju tekstovi pečata i žigova, natpisne ploče predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela Grada Pule, kao i mjesnih odbora. Zaglavlja akata ispisuju se dvojezično, istom veličinom slova;
- dostavu dvojezičnih materijala vijećnicima te članovima poglavarstva moguće je realizirati na njihov zahtjev, no do sada takvih zahtjeva nije bilo, kao ni zahtjeva da se zapisnici, zaključci i drugo dostavljaju na talijanskom jeziku. Međutim, dvojezično su objavljivale pojedine službene obavijesti, npr. o raspisivanju izbora za vijeća mjesnih odbora tijekom 2007. i biračkim mjestima obavijesti na talijanskom jeziku objavljene su u listu «La voce del popolo», na oglasnoj ploči grada te na prostorijama mjesnih odbora;
- javne isprave i obrasci koji se koriste u službene svrhe imaju dvojezično zaglavlje, ali su pisani samo na hrvatskom jeziku;
- osigurano je dvojezično ispisivanje naziva ulica i trgova, naziva grada Pule na ulazima u grad, dok su prometni znakovi (koji npr. upućuju na zračnu luku ili bolnicu) još uvijek samo na hrvatskom jeziku;
- pripadnici talijanske nacionalne manjine imaju pravo na uporabu jezika i pisma u postupku prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima grada, no za to nije zabilježen interes građana pripadnika te nacionalne manjine.

- Grad Rovinj – Rovigno

Statutom Grada Rovinja-Rovigno propisno je da su na području Grada Rovinja-Rovigno hrvatski i talijanski jezik ravnopravni. U tu svrhu gradska uprava kontinuirano stvara potrebite uvjete koji jamče da će se cjelokupni javni i službeni život Grada Rovinja-Rovigno odvijati uz ravnopravnost obaju jezika i pisma kao stečenog prava pripadnika talijanske nacionalne zajednice.

- Rad Gradskog vijeća i Poglavarstva grada Rovinja-Rovigno odvija se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i jeziku i pismu talijanske nacionalne manjine koji su u ravnopravnoj službenoj uporabi;
- pečati, žigovi, zaglavlja akata, natpisna ploča predstavničkog izvršnog i upravnog tijela grada Rovinja-Rovigno, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti a koje je osnovalo Gradsko vijeće Grada Rovinja-Rovigno, ispisani su, sukladno Ustavnom zakonu, na hrvatskom i talijanskom jeziku istom veličinom slova;
- svi materijali koji se razmatraju na Gradskom vijeću Grada Rovinja-Rovigno dostavljaju se vijećnicima dvojezično, što uključuje i izrada zapisnika, objavu zaključaka, te objava općih akata u Službenom glasniku Grada Rovinja-Rovigno;
- javne isprave, tiskani obrasci gradske uprave koji se izrađuju i koriste u službene svrhe, ispisani su na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- nazivi ulica, trgova, mjesta geografskih lokaliteta i druge pisane oznake u prometu, ispisani su na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- pripadnici talijanske nacionalne manjine imaju pravo na ravnopravnu službenu uporabu svog jezika u postupku pred gradskom upravu koju oni u pravilu i koriste, a što im je i omogućeno obzirom na broj zaposlenih djelatnika pripadnika talijanske nacionalne manjine i djelatnika hrvatske nacionalnosti koji se aktivno služe talijanskim jezikom.

- Grad Umag - Umago

Temeljem članka 21. stavak 1. Statuta Grada Umaga na području Grada u službenoj uporabi su hrvatski i talijanski jezik.

- Članak 135. stavak 1. Poslovnika o radu Gradskog vijeća Grada Umaga (Službene novine Grada Umaga, broj 6/02) propisuje da govornik na sjednici Vijeća može govoriti hrvatskim i talijanskim jezikom, a predmetna odredba u praksi se provodi na način da vijećnik ima mogućnost izlaganja na talijanskom jeziku;
- sukladno članku 22. Statuta, tekstovi pečata i žigova, ispisani su na hrvatskom i talijanskom jeziku, istom veličinom slova, dok su natpisne ploče predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela Grada Umaga, upravnih tijela županije u gradu, te pravnih osoba s javnim ovlastima, ispisane istom veličinom slova, a zaglavlja akata gradskih upravnih tijela su iste veličine;
- članovima Gradskog vijeća i Poglavarstva Grada Umaga koji su pripadnici talijanske nacionalne zajednice, materijali za sjednice se dostavljaju na talijanskom jeziku, kao što se i svaki broj službenih novina Grada Umaga tiska i na talijanskom jeziku. Službene obavijesti i pozivi predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela Grada Umaga, objavljuju se na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- Grad Umag izdaje dvojezične isprave, a obrasce koji se koriste u službene svrhe tiska dvojezično;

- prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu, nazivi ulica i trgova, mjesta i geografskih lokaliteta, ispisuju se istom veličinom slova, te na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- u 2008. Godini zabilježeno je 10 prvo ili drugostupanjskih postupaka koji su vođeni pred upravnim tijelima Grada Umaga.

- **Grad Vodnjan – Dignano**

Statutom Grada uveden je i uređen način službene uporabe talijanskog jezika, odnosno dvojezičnost na području cijele općine.

- Sjednice Gradskog poglavarstva i Vijeća odvijaju se na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- tekst pečata i žigova, natpisnih ploča te ispisivanje akata je dvojezično, istom veličinom slova;
- materijali za sjednice Poglavarstva i Vijeća su dvojezični,
- po zahtjevu, javne isprave dostavljaju se dvojezično. Svi obrasci Grada Vodnjana su dvojezični;
- prometni znakovi, nazivi mjesta, ulica i trgova su dvojezični;
- u postupku prvog stupnja, pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na uporabu jezika i pisma koji je u ravnopravnoj službenoj uporabi.

- **Općina Bale – Valle**

Statutom Općine uveden je i uređen način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika.

- U Rad Općinskog vijeća i poglavarstva ravnopravno se koristi hrvatski jezik i latinično pismo, kao i pismo i jezik talijanske nacionalne manjine;
- tekst pečata i žigova ispisan je dvojezično istom veličinom slova, natpisne ploče tijela ispisane su dvojezično;
- materijali za sjednice Općinskog vijeća i Poglavarstva te zapisnici i zaključci izrađuju se dvojezično;
- javne isprave i obrasci koji se koriste za službene svrhe ispisuju se dvojezično;
- prometni znakovi, nazivi ulica i trgova, mjesta i lokaliteta ispisani su dvojezično;
- pripadnici talijanske nacionalne manjine pred upravnim tijelima općine imaju pravo na uporabu svog jezika i pisma;
- tijela jedinice dvojezično izdaju isprave i tiskaju obrasce koji se koriste u službene svrhe.

- **Općina Funtana – Fontane**

Statutom Općine reguliran je način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika pri ispisivanju natpisnih ploča. Na ulazu u naselje dvojezični je natpis Funtana-Fontane.

- **Općina Fažana – Fasana**

Statutom Općine uveden je i uređen način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika.

- Primjenjuje se dvojezično ispisivanje natpisnih ploča na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- u slučaju iskazivanja interesa pripadnicima talijanske nacionalne manjine omogućeno je sudjelovanje u postupku na jeziku nacionalne manjine.

- Općina Kaštelir-Labinci – Castelliere-S.Domenica

Člankom 12. Statuta Općine Kaštelir-Labinci propisano je da u naseljima na području Općine Kaštelir-Labinci, natpisi na pločama i nazivima mjesta, ulica i trgova mogu biti na hrvatskom i talijanskom jeziku.

U naseljima na području Općine Kaštelir-Labinci, pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu djelatnost mogu ispisivati nazive dvojezično na hrvatskom i talijanskom jeziku.

- Općina Ližnjan - Lisignano

Općina Ližnjan sukladno odredbama Statuta koje su utemeljene na osobnosti te povijesnim čimbenicima, predvidjela je ravnopravnu službenu uporabu talijanskog i hrvatskog jezika na području naselja Šišan - Sissano.

U sjedištu Općine Ližnjan istakunute su ploče sa dvojezičnim natpisima tijela Općine Ližnjan, te je osigurano u radu tijela uprave da službenici poznaju talijanski jezik zbog komunikacije sa pripadnicima talijanske nacionalne manjine.

- Općina Motovun – Montona

Talijanskoj nacionalnoj zajednici i njezinim pripadnicima koji žive na području Općine jamči se pravo na slobodu i ravnopravnu upotrebu vlastitog jezika i pisma.

- Svi natpisi na pločama s nazivima mjesta, ulica i trgova moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- na pročelju zgrade Općine naziv mora biti istakunaut na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- tekst u pečatu Općine ispisan je na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- svi ostali javni natpisi kao i natpisi u prostorijama i oznake u naseljima u pravilu su na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- radi ostvarivanja prava i ravnopravnosti talijanske etničke zajednice u javnome životu, Općina Motovun u okviru svog samoupravnog djelokruga i upravnih tijela zapošljava odgovarajući broj djelatnika koji se podjednako služe hrvatskim i talijanskim jezikom.
- brak se sklapa na hrvatskom ili talijanskom jeziku, odnosno dvojezično, prema sporazumu osoba koje namjeravaju sklopiti brak.

O pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine koji su od posebnog interesa za pripadnike talijanske etničke zajednice jamči se pravo na konsenzus Odboru za pitanja i zaštitu prava talijanske etničke skupine, kao stalnom radnom tijelu Općinskog vijeća.

- Općina Oprtalj – Portole

U Općini Oprtalj, sukladno Općinskom statutu, službeni jezik je hrvatski jezik uz moguću uporabu talijanskog jezika.

- Prometni znakovi i druge pisane oznake u prometu, nazivi ulica i trgova, nazivi mjesta i lokaliteta ispisuju se dvojezično;
- rad Općinskog vijeća odvija se na hrvatskom jeziku, uz mogućnost uporabe i talijanskog jezika;
- osigurava se dvojezično ispisivanje teksta pečata i žigova, natpisnih ploča predstavničkog, izvršnog i upravnog tijela Općine, kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti, te zaglavljaju akata, istom veličinom slova.

- Općina Tar-Vabriga – Torre-Abrega

Statutom Općine uveden je i uređen način ravnopravne službene uporabe talijanskog jezika.

Ostvarivanje ravnopravnosti talijanskog u odnosu na hrvatski jezik u javnom životu osigurava se kroz određenja u Statutu na sljedeći način:

- U postupku pred općinskim tijelima potrebnim brojem zaposlenih koji će se služiti talijanskim jezikom na radnim mjestima na kojima se neposredno komunicira s građanima. U opisu poslova radnog mjesta Samostalni upravni referent za društvene djelatnosti je sadržano da vrši prijevod prepiske i akata općinskih tijela i sa hrvatskog na talijanski jezik i obratno;
- tijela lokalne samouprave, odnosno područne (regionalne) samouprave, političke organizacije, javne pravne osobe, te druge organizacije od posebnog društvenog interesa upotrebljavaju u svom radu dvojezične pečate, žigove i štambilje;
- na području Općine svi javni natpisi, oglasi na oglasnim pločama državnih tijela upravne i sudbene vlasti, tijela lokalne samouprave odnosno područne (regionalne) samouprave, ustanova, pravnih i fizičkih osoba ističu se na hrvatskom i talijanskom jeziku slovima istog oblika i veličine, od čega ima odstupanja u praksi;
- radi postizanja praktične i neposredne primjene ravnopravnosti hrvatskog i talijanskog jezika u osnovnoj školi s hrvatskim nastavnim jezikom u Taru osigurava se učenje talijanskog jezika na osnovi želja učenika i njihovih roditelja;
- materijali za sjednice predstavničkog i izvršnog tijela ne izrađuju se dvojezično;
- u naseljima Općine natpisi na pločama i nazivima mjesta, ulica i trgova moraju biti na hrvatskom i talijanskom jeziku;
- Općina ima potreban broj službenika kojim se osigurava pravo pripadnika talijanske nacionalne manjine na uporabu svog jezika, iako u praksi se svi služe hrvatskim jezikom.

- Općina Višnjan – Visignano

U Općini Višnjan, od 53 naselja, ravnopravna uporaba jezika i pisma nacionalne manjine uređena je za 10 naselja: Višnjan - Visignano, Markovac, Deklevi, Benčani, Štuti, Bucalovići, Legovići, Strpačići, Barat i Farini.

- Potvrde, rješenja i sl. ne izdaju se dvojezično;
- u 10 naselja dvojezično su ispisani nazivi tih naselja i imena ulica.

- Općina Vrsar – Orsera

U Jedinostvenom upravnom odjelu Općine većina se djelatnika aktivno služi talijanskim jezikom, te je omogućeno vođenje postupaka na tom jeziku za pripadnike talijanske manjine koji to zahtijevaju, a kako je određeno i Općinskim Statutom.

**SLUŽBENA RAVNOPRAVNA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH
MANJINA U POSTUPKU PRED DRŽAVNIM TIJELIMA PRVOG STUPNJA,
USTROJSTVENIM JEDINICAMA SREDIŠNJIH TIJELA DRŽAVNE UPRAVE
KOJA POSTUPAJU U PRVOM STUPNJU TE PRAVNIM OSOBAMA
KOJE IMAJU JAVNE OVLAŠTI**

- **Uporaba manjinskog jezika i pisma u postupku pred državnim tijelima prvog stupnja i ustrojstvenim jedinicama središnjih tijela državne uprave koje postupaju u prvom stupnju**

Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji

U Uredu državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji kao tijelu državne uprave prvog stupnja u Ispostavama u kojima pripadnici srpske nacionalne manjine čine većinu, u Općini Dvor i Općini Gvozd, nisu u postupcima koji su vođeni korišteni manjinski jezik i pismo, niti su građanima izdavane dvojezične javne isprave niti tiskani obrasci za službene svrhe i u tekstovima pečata i žigova, natpisnih ploča i zaglavlja akata nisu ispisivani dvojezično. Zahtjeva građana za ostvarivanjem navedenih prava nije bilo.

Ured državne uprave u Karlovačkoj županiji

Ured državne uprave u Karlovačkoj županiji u cijelosti poštuje prava pripadnika nacionalne manjina na ravnopravnu službenu uporabu svog jezika i pisma u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja, u ispostavama u općinama i gradovima u kojima je u službenoj uporabi, pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo nacionalne manjine, konkretno u ispostavama u Vojniću i Ogulinu. Međutim, na području Ureda državne uprave nije bilo zahtjeva građanina za dvojezičnim ili višejezičnim izdavanjem javnih isprava, odnosno obrazaca koji se koriste u službene svrhe, pa tako niti zahtjeva za time da ovaj Ured ili njegove ispostave dvojezično ili višejezično ispisuju tekstove pečata i žigova u istoj veličini slova, ispisuju natpisne ploče ili ispisuju zaglavlje akata istom veličinom slova.

Ured državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Na području Ureda državne uprave u Bjelovarsko bilogorskoj županiji nije u službenoj uporabi jezik niti jedne nacionalne manjine, te se pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u postupku pred tijelima državne uprave prvog stupnja ne ostvaruje. Ured ne izdaje javne isprave, ne tiska obrasce koji se koriste u službene svrhe niti na jeziku i pismu nacionalne manjine ima ispisan tekst pečata i žigova, natpisnih ploča, odnosno zaglavlja akata.

Ured državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji

Ured državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, kao prvostupanjsko tijelo, na jeziku i pismu nacionalnih manjina ne izdaje javne isprave, ne tiska obrasce koji se koriste u službene svrhe niti na jeziku i pismu nacionalne manjine ima ispisan tekst pečata i žigova, natpisnih ploča odnosno zaglavlja akata. Ured nije provodio postupke na jezicima i pismima nacionalnih manjina.

Ured državne uprave u Ličko-senjskoj županiji

Ured državne uprave u Ličko-senjskoj županiji ima svoje ispostave (upravno područje osobnih stanja građana i matičarstva i imovinsko-pravnih poslova) u općinama Donji Lapac i Udbina, u kojima je u službenoj uporabi, pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo srpske nacionalne manjine.

Prema izvješću Službe za opću upravu i Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove, u upravnim postupcima iz njihove nadležnosti, u kojima su sudjelovali pripadnici srpske nacionalne manjine, nije bilo zahtjeva za dvojezičnim izdavanjem isprava i tiskanica.

U postupcima koji se vode pred navedenim službama stranke se podučavaju o pravima iz članka 12. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

U 2008. godini niti jedna stranka pripadnik nacionalne manjine u postupcima pred službama ovog Ureda nije podnijela podnesak na svom jeziku i pismu iz kojeg bi bilo razvidno da se istim želi služiti u postupku, niti je tražila da se istim služi.

U ispostavama Ureda u navedenim općinama nisu dvojezično ispisani tekstovi pečata i žigova, natpisne ploče te zaglavlje akata.

Ured državne uprave u Zadarskoj županiji

Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina nije uvedena, budući da do sada nije bilo interesa pripadnika manjine za istim.

Ured državne uprave u Zadarskoj županiji kao tijelo državne uprave prvog stupnja za obavljanje poslova iz svog djelokruga za područje Općine Gračac ima osnovanu Ispostavu u Gračacu.

Imajući u vidu odredbe Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, a kojima je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u postupku pred državnim tijelima prvog stupnja i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, za istaći je da u Ispostavi Gračac nije bilo zahtjeva za konzumacijom navedenih propisa.

Nije bilo izdavanja građanima dvojezičnih javnih isprava te tiskanja obrazaca za službene svrhe.

Tekst pečata, žigova, natpisnih ploča te zaglavlja akata nije dvojezično ispisan.

Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji

Sukladno odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina tijela državne uprave prvog stupnja, te ona koja imaju svoje urede i ispostave u općinama, gradovima i županijama u kojima je u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma i jezik i pismo nacionalne manjine, na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a na zahtjev građana, izdaju javne isprave i tiskaju obrasce koji se koriste u službene svrhe dvojezično ili višejezično.

U Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, tijelu državne uprave prvog stupnja, zaposleni su djelatnici srpske i mađarske nacionalne manjine.

Organiziranje prijema stranaka, podnesaka na jezicima nacionalnih manjina i komunikacije sa strankama drugih nacionalnosti, povjerena je pripadnicima srpske ili mađarske nacionalne manjine kojima je materinji jezik srpski ili mađarski.

Tijekom 2007. godine nije podnesen niti jedan pisani zahtjev na jezicima nacionalnih manjina, a svim strankama omogućeno je komuniciranje na njihovom materinjem jeziku.

Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji ne izdaje rješenja ili potvrde na dvojezičnim obrascima.

Ured državne uprave u Šibensko-kninskoj županiji

Ured državne uprave u Šibensko-kunainskoj županiji ima ispostave u Drnišu, Kninu i Vodicama. Kako u tim jedinicama lokalne samouprave pripadnici nacionalnih manjina ne čine većinu stanovnika u ukupnom broju stanovnika to je u službenoj uporabi samo hrvatski jezik i latinično pismo, stoga se upravni postupci u prvom stupnju vode na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Zahtjeva stranaka za uporabom pisma nacionalne manjine do sada nije bilo.

Ured državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, u Gradu Vukovaru u kojem se nalaze uredske prostorije Sjedišta ovog Ureda, te u gradovima Vinkovci, Županja i Ilok u kojima se nalaze uredske prostorije Ispostava ovog Ureda, sukladno Zakonu, odnosno njihovim Statutima u službenoj uporabi pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma nije i jezik i pismo niti jedne nacionalne manjine.

Zbog navedenog, sukladno Zakonu, u sjedištu ovog Ureda i u njegovim ispostavama, ne primjenjuju se odredbe članka 18. stavak 1. i 2. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj glede dvojezičnog ili višejezičnog izdavanja javnih isprava, tiskanja obrazaca koji se koriste u službene svrhe, ispisivanja teksta pečata i žigova u istoj veličini slova, ispisivanja natpisne ploče, te ispisivanja zaglavlja akata istom veličinom slova. Ova konstatacija se odnosi i na poslove matičarstva koji se obavljaju u naprijed navedenim uredskim prostorijama – sjedišta Ureda u Vukovaru i njegovih ispostava.

U svezi poslova iz upravnog područja matičarstva koji se obavljaju u uredskim prostorijama matičnih ureda, koji se nalaze u sjedištu općina koje su u svojim statutima utvrdile uz službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma i službenu uporabu jezika i pisma srpske nacionalne manjine, u matičnim uredima:

- Markušica u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe;
- Trpinja također u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

U mjestima sa područja ove Županije, u kojima se matičarski poslovi obavljaju u određene uredovne dane, a za koja mjesta je Statutima općina na čijem se području nalaze propisana uz službenu uporabu hrvatskog jezika i latiničnog pisma i službena uporaba jezika i pisma određene nacionalne manjine, također u dosadašnjoj praksi nije bilo zahtjeva građana za dvojezično izdavanje javnih isprava, a slijedom toga ni za tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

Ured državne uprave u Istarskoj županiji

U sjedištu Ureda državne uprave, odnosno u ispostavama koje su smještene u gradovima koji imaju propisanu ravnopravnu uporabu jezika koriste se dvojezični pečati i žigovi, natpisne ploče su dvojezične, izdaju se dvojezični izvodi iz državnih matica i drugi akti ako stranke traže. Također se u postupcima u kojima sudjeluje pripadnik nacionalne manjine ukoliko on to zatraži postupak vodi na jeziku manjine.

U 2008. godini, pred Uredom državne uprave u Istarskoj županiji – sjedište Ureda Pula nije vođen niti jedan postupak na jeziku manjine. Izdaju se dvojezični izvodi iz državnih matrica i drugi akti, ako stranke traže. Pečati, žigovi i natpisne ploče ispisane su dvojezično. Zaglavlje akata nije dvojezično.

Ispostava Rovinj - Nije vođen niti jedan postupak na jeziku i pismu nacionalne manjine. Većina djelatnika govori talijanski jezik tako da je usmena komunikacija na zavidnoj razini, te stranke (zbog previše papira) ne zahtijevaju pisani prijevod akata. Interesa za izdavanje dvojezičnih/višejezičnih javnih isprava, te tiskanja obrazaca za službene svrhe ima i svakom zahtjevu je udovoljeno. Pečati, žigovi i natpisne ploče ispisane su dvojezično. Zaglavlja teksta ispisuju se dvojezično osim kod programskih akata-rješenja (Programi na razini Ministarstava: obrtni registar, upisnik poljoprivrednika, i sl.)

Ispostava Poreč - Nije vođen niti jedan postupak na jeziku manjine. Nije bilo interesa za izdavanje dvojezičnih/višejezičnih javnih isprava, te tiskanja obrazaca za službene svrhe. Pečati, žigovi i natpisne ploče ispisane su dvojezično. Zaglavlje akata nije dvojezično.

Ispostava Buje - Nije vođen niti jedan postupak na jeziku manjine. Talijanski jezik koristi se u govoru sa strankama ako se stranka ovom tijelu obrati na talijanskom jeziku. Građanima se izdaju dvojezične javne isprave i to svi izvadci iz državnih matrica i kunajige državljana. Pečati i žigovi i natpisne ploče ispisane su dvojezično. Zaglavlje akata nije dvojezično.

Ispostava Umag - Nisu vođeni postupci na jeziku manjine. Nije bilo interesa za izdavanje dvojezičnih/višejezičnih javnih isprava, te tiskanja obrazaca za službene svrhe. Pečati, žigovi i natpisne ploče ispisane su dvojezično. Zaglavlje akata nije dvojezično.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina temeljem Ustava Republike Hrvatske, Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Odgoj djece i obrazovanje učenika nacionalnih manjina provodi se na temelju 3 modela (A, B ili C).

Učenicima koji pohađaju nastavu po modelu A po kojemu se cjelokupna nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine uz obvezno učenje hrvatskoga jezika u istom broju sati u kojem se uči i jezik manjine (i to na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku) izdaju se dvojezične učeničke knjižice (od 1. do 4. razreda) i dvojezične razredne svjedodžbe (od 5. do 8. razreda).

U osnovnim i srednjim školama pripadnici srpske nacionalne manjine koriste dvojezične dnevnik i imenike, matične knjige i svjedodžbe, te dvojezične upisnice na početku svake školske godine.

Uprava za nacionalne manjine zatražila je podatke o dvojezičnoj pedagoškoj dokumentaciji za talijansku, mađarsku i češku nacionalnu manjinu od savjetnika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina pri Agenciji za odgoj i obrazovanje.

Javne isprave su nadalje: svjedodžbe o maturi, svjedodžbe o završnom ispitu u strukovnim i umjetničkim programima, svjedodžbe o položenim predmetnim ispitima, svjedodžba o prekvalifikaciji, uvjerenja o usavršavanju i osposobljavanju, svjedodžba o znanju stranog jezika i svjedodžbe o završenim razredima odnosno obrazovnim razdobljima u osnovnoškolskom školovanju, prijelaznice, upisnica i dr.

Pripadnici talijanske nacionalne manjine imaju i dvojezične diplome za studijske programe za odgojitelje i učitelje pri Sveučilištu "Juraj Dobrila" u Puli, te svu pedagošku dokumentaciju na talijanskom jeziku. Imaju 21 školu, 2.298 učenika u modelu "A" (tj. koji pohađaju nastavu na talijanskom jeziku i koji dobivaju dvojezične svjedodžbe). Sve školske ustanove, ali i dječji vrtići imaju dvojezične natpisne ploče (table). Škole koriste dvojezične pečate za ovjeravanje školskih svjedodžbi i diploma, a poneke imaju i dvojezične štambilje.

Napomena:

U Istri, gdje je statutima propisana i uređena dvojezičnost, i škole s nastavom na hrvatskom jeziku imaju dvojezične table.

Ministarstvo unutarnjih poslova

Prema odredbi čl. 8. st. 2.i 3. Zakona o osobnoj iskaznici (Narodne novine, br. 11/02, 122/2, 31/06), kada je to utvrđeno posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorima, obrazac osobne iskaznice za osobu pripadnika nacionalne manjine tiska se i na jeziku nacionalne manjine, a popunjava se na hrvatskom jeziku latiničnim pismom i jeziku i pismima pripadnika nacionalnih manjina.

Sukladno odredbama navedenog Zakona policijske uprave i postaje Ministarstva unutarnjih poslova su pripadnicima nacionalnih manjina tijekom 2007. i 2008. godine izdale slijedeći broj osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu pripadnika nacionalnih manjina:

	2007.	2008.	Povećanje/smanjene %
	1	2	2/1
talijanska nac. manjina	2561	3120	22
srpska nac. manjina	66	36	-45
češka nac. manjina	1	8	2.200
mađarska nac. manjina	42	23	-81
rusinska nac. manjina		1	
	2670	3188	19

U 2008. godini u policijskim upravama i postajama Ministarstva unutarnjih poslova je građanima na njihov zahtjev izdano 1.812 dvojezičnih uvjerenja o činjenicama o kojima Ministarstvo unutarnjih poslova vodi službenu evidenciju.

- **Uporaba manjinskog jezika i pisma u postupcima koje vode pravne osobe koje imaju javne ovlasti**

Ministarstvo uprave raspolaže samo slijedećim podacima o uporabi manjinskog jezika i pisma pred određenim brojem centara za socijalnu skrb.

Centri za socijalnu skrb:

- U Centru za socijalnu skrb Buje u službenoj uporabi, pored hrvatskog jezika i latiničnog pisma, je i pismo talijanske nacionalne manjine, a sve isprave, obrasci, pozivi, žigovi, natpisne ploče i zaglavlja akata su dvojezično ispisani;
- u Centru za socijalnu skrb Pula za pripadnike talijanske nacionalne manjine osigurana je komunikacija na talijanskom jeziku;
- u Centru za socijalnu skrb Daruvar za pripadnike češke nacionalne manjine osigurana je komunikacija na češkom jeziku;
- ostali centri za socijalnu skrb, koji su dostavili svoje podatke, izvijestili su da ne postoji iskazana potreba pripadnika nacionalnih manjina za službenom ravnopravnom uporabom jezika i pisma nacionalnih manjina, te da niti u jednom postupku radi ostvarivanja prava iz sustava socijalne skrbi nije dvojezično ili višejezično ispisivan tekst pečata, štambilja, natpisnih ploča i zaglavlja akata.

Ministarstvo pravosuđa

- **Uporaba manjinskog jezika i pisma u postupcima koji se vode u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja**

Odredbe Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj o korištenju jezika i pisma nacionalnih manjina u 2008. godini primjenjivane su u sudskim postupcima koji su se vodili kod općinskih sudova u Puli, Bujama i Rovinju, te u sudskim postupcima koji su se vodili kod prekršajnih sudova u Rovinju, Puli i Umagu.

U 2008. godini ukupno je vođeno 19 sudskih postupaka na jeziku i pismu nacionalnih manjina. U svim navedenim postupcima radi se o talijanskom jeziku i pismu.

U 2008. godini 258 stranaka, pripadnika nacionalne manjine, odbilo je pravo na uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina. Svih 258 stranaka su bile pripadnici talijanske nacionalne manjine.

- Prekršajni sud u Rovinju (talijanski jezik) - u prekršajnom postupku 20 stranaka je odbilo pravo na uporabu jezika i pisma
- Prekršajni sud u Puli (talijanski jezik) – u prekršajnom postupku 232 stranke odbile su pravo uporabe manjinskog jezika i pisma.
- Prekršajni sud u Umagu (talijanski jezik) – u prekršajnom postupku 6 stranaka je odbilo pravo na uporabu manjinskog jezika i pisma.
- Općinski sud u Rovinju (talijanski jezik) – u kaznenom postupku 10 stranaka je odbilo pravo na uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina, a u parničnom postupku 2 postupka su vođena na jeziku i pismu nacionalnih manjina, dok je 12 stranaka odbilo pravo na uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina. U izvanparničnom postupku 1 postupak je vođen na jeziku i pismu nacionalne manjine, a 8 stranaka je odbilo pravo na uporabu jezik i pisma nacionalnih manjina. U ostavinskom postupku 9 postupaka je vođeno na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a 9 stranaka je odbilo pravo na uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina. U zemljišnoknjižnom postupku 4 postupka su vođena na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

- Općinski sud u Bujama (talijanski jezik) – u parničnom postupku 1 postupak je vođen na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a u ostavinskom postupku 1 postupak je vođen na jeziku i pismu nacionalnih manjina.
- Općinski sud u Puli (talijanski jezik) – u kaznenom postupku 1 stranka odbila je pravo na korištenje jezika i pisma na jeziku nacionalne manjine, a u parničnom postupku 1 postupak je vođen na jeziku i pismu nacionalne manjine, a 2 stranke su odbile pravo na uporabu jezika i pisma jezika i pisma nacionalne manjine.

Ministarstvo pravosuđa izvršilo je uvid u rad pravosudnih tijela iz nadležnosti Županijskog suda u Puli (općinski sudovi, prekršajni sudovi, općinska državna odvjetništva, javni bilježnici) za 2008. godinu. Uvidom je utvrđeno da pravosudna tijela u gradovima u kojima je Statutom grada utvrđeno ravnopravno korištenje jezika i pisma nacionalne manjine, koriste dvojezične natpisne ploče, zaglavlje akata, pečate i žigove i to tako da se osim dvojezične natpisne ploče na pročelju pravosudnog tijela (suda ili državnog odvjetništva) dvojezične natpisne ploče nalaze na svakoj kancelariji unutar pravosudnog tijela, a i suci kao i službenici i namještenici služe se jezikom nacionalne manjine, a po potrebi strankama - pripadnicima nacionalne manjine omogućeno je i sporazumijevanje sa stalnim sudskim tumačem. Sudska pismena koja se objavljuju na oglasnim pločama pravosudnih tijela, kao i druge razne obavijesti objavljuju se i na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Pravosudna tijela u sudskom postupku upozoravaju pripadnika nacionalne manjine da ako želi da se postupak vodi na jeziku i pismu nacionalne manjine, da se o tome izjasni i to se tada unosi u sudski zapisnik.

Ocjena:

Načelno se ocjenjuje da pravo na uporabu jezika i pisma učinkovitije ostvaruju nacionalne manjine koje tradicionalno žive na određenim područjima Republike Hrvatske i koje su u bivšoj državi imale status nacionalne manjine.

U izvještajnom razdoblju u većem broju jedinica lokalne samouprave vidljiv je napredak u uređivanju i praktičnoj primjeni službene dvojezičnosti. Međutim, treba navesti da se u pojedinim jedinicama lokalne samouprave pravo na službenu uporabu ostvaruje u manjoj mjeri te da još uvijek postoje jedinice samouprave u kojima nije izvršeno dvojezično ispisivanje prometnih znakova, naziva ulica i trgova (Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija, Sisačko-moslavačka županija, Zadarska županija).

Stoga će u narednom razdoblju nadležno ministarstvo pojačati nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne samouprave u onim jedinicama koje su sukladno Ustavnom zakonu obvezne osigurati pravo nacionalnih manjina na ravnopravnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina.

2. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisano ostvarivanje prava na očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te uporaba znamenja i simbola nacionalnih manjina čine:

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02), i
- Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 51/2000).

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina u članku 13. propisuje da se zakonom kojim se uređuje uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina i/ili statutima lokalnih jedinica propisuju mjere koje omogućuju na područjima tradicionalno ili u znatnijem broju naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Zakon o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (članak 10.) propisuje da će se statutom općine ili grada u kojima je u ravnopravnoj službenoj uporabi jezik i pismo nacionalne manjine, propisati da li se i kod kojih mjesta koriste tradicionalni nazivi mjesta ili lokaliteta.

Pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, slobodno upotrebljavaju svoje znamenje i simbole, kao i obilježavaju svoj praznik, jedinice samouprave dužne su statutom propisati službenu uporabu i način korištenja zastave i simbola nacionalnih manjina.

• **Primjer uređivanja prava na korištenje zastave, znamenja i simbola, te obilježavanja praznika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu**

Grad Zagreb je u Statutu Grada Zagreba uredio navedena pitanja i to kako slijedi:

"Službena uporaba znamenja i simbola nacionalnih manjina

Članak 103.f

(1) Nacionalne manjine imaju pravo na slobodnu uporabu znamenja i simbola nacionalnih manjina i obilježavanje praznika nacionalnih manjina.

(2) Nacionalne manjine mogu, uz službenu uporabu znamenja i simbola Republike Hrvatske, isticati odgovarajuće znamenje i simbole nacionalnih manjina koje utvrdi koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina koju su vijeća i predstavnici nacionalnih manjina jedinica područne (regionalne) samouprave osnovali za područje Republike Hrvatske (dalje u tekstu: koordinacija za područje RH).

Članak 103.g

(1) Zastavu nacionalne manjine koju utvrdi koordinacija za područje RH isticaju vijeće, odnosno predstavnik nacionalne manjine, na poslovnim zgradama u kojima ima sjedište, i to:

1. u svečanim i drugim prigodama važnim za nacionalnu manjinu,

2. u dane žalosti u državi naroda s kojim pripadnici nacionalne manjine dijele ista etnička, jezična, kulturna i/ili vjerska obilježja, kada se vije na pola koplja.

(2) Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina mogu isticati i zastavu Grada Zagreba u svečanim i drugim prigodama važnim za Grad Zagreb i nacionalne manjine.

Članak 103.h

(1) Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina mogu u službene svrhe upotrebljavati i druge simbole i znamenja svoje nacionalne manjine koje utvrdi koordinacija za područje RH, i to:

1. u sastavu svojih pečata i žigova,

2. u natpisnim pločama na poslovnim zgradama u kojima imaju sjedište te u službenim i svečanim prostorijama,

3. u zaglavljima službenih akata koje donose.

Članak 103.i

(1) U svečanim prigodama važnim za nacionalnu manjinu može se izvoditi himna i /ili svečana pjesma nacionalne manjine koju utvrdi koordinacija za područje RH.

(2) Prije izvođenja himne i/ili svečane pjesme nacionalne manjine, obavezno se izvodi himna Republike Hrvatske."

Vijeća nacionalnih manjina u svojim su statutima na isti način uredila navedena pitanja, a predstavnici nacionalnih manjina sukladno citiranim odredbama Statuta, koriste svoje tradicijske oznake, znamenje, zastave i simbole.

Ocjena:

Usprkos poduzetim mjerama kojima se nastojalo poticati uporaba znamenja i simbola nacionalnih manjina (tiskanje brošura, plakata i dr.) ocjenjuje se da pripadnici nacionalnih manjina nisu u dovoljnoj mjeri informirani o načinu korištenja znamenja i simbola te obilježavanja nacionalnih praznika. Savjet za nacionalne manjine dao je suglasnost na korištenje znamenja i simbola za tri nacionalne manjine i to za češku, srpsku i rusinsku nacionalnu manjinu, a u postupku je za crnogorsku nacionalnu manjinu. U narednom razdoblju treba intenzivirati aktivnosti i poticati predstavnike nacionalnih manjina na korištenje ostvarivanja prava koja su im Zakonom osigurana. Savjet za nacionalne manjine u narednom će razdoblju u pojedinim sredinama provesti dodatne edukacije predstavnika nacionalnih manjina i predstavnika jedinica lokalne samouprave u svezi s uporabom znamenja i simbola nacionalnih manjina.

3. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

Obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina sastavni je dio cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja te se temeljni dokumenti obrazovne politike odnose i na ovaj segment obrazovnog sustava.

Pravo je pripadnika nacionalnih manjina na odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina kojim se služe, a ostvaruje se temeljem Ustava Republike Hrvatske, Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02) i Zakona o obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, br. 51/00 i 56/00). Odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina obavlja se u predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisan posebnim programom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina koje donosi nadležno ministarstvo.

Odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina provodi se na temelju tri modela organiziranja i provođenja nastave, i to:

Model A po kojemu se cjelokupna nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine, uz obvezno učenje hrvatskog jezika u istom broju sati u kojem se uči jezik manjine. Učenici imaju pravo i obvezu učiti dodatne sadržaje važne za manjinsku zajednicu. Ovaj se model nastave provodi u posebnoj ustanovi, ali ga je moguće provoditi u ustanovama s nastavom na hrvatskom jeziku u posebnim odjelima s nastavom na jeziku i pismu manjine.

Model B po kojemu se nastava izvodi dvojezično. Prirodna se grupa predmeta uči na hrvatskom jeziku, a društvena grupa predmeta na jeziku nacionalne manjine. Nastava se provodi u ustanovi s nastavom na hrvatskom jeziku, ali u posebnim odjelima.

Model C po kojemu se nastava izvodi na hrvatskom jeziku uz dodatnih dva do pet školskih sati namijenjenih učenju (njegovanju) jezika i kulture nacionalne manjine. Dodatna satnica u trajanju od pet školskih sati tjedno obuhvaća učenje jezika i kunajiževnosti nacionalne manjine, geografije, povijesti, glazbene i likovne umjetnosti.

U modelu A obrazuju se u osnovnoj i srednjoj školi: talijanska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina i mađarska nacionalna manjina, a češka nacionalna manjina samo u osnovnoj školi.

U modelu B obrazuje se mađarska nacionalna manjina u osnovnoj školi, češka i srpska nacionalna manjina u srednjoj školi.

U modelu C obrazuju se u osnovnoj školi: albanska nacionalna manjina, češka nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, makedonska nacionalna manjina, austrijska/njemačka nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, rusinska nacionalna manjina, slovačka nacionalna manjina, slovenska nacionalna manjina i ukrajinska nacionalna manjina, a u srednjoj školi češka i srpska nacionalna manjina.

Posebni oblici nastave (seminari, ljetne i zimske škole, dopisno-konzultativna nastava, nastava na daljinu i drugo) organiziraju se prvenstveno za one nacionalne manjine koje ne iniciraju obrazovanje na jeziku i pismu nacionalne manjine u tri navedena modela (A, B ili C) tj. za one učenike za koje ne postoji mogućnost organiziranja takve nastave iz objektivnih razloga (disperzivnosti stanovanja npr.) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sufinancira organiziranje i provođenje posebnih oblika nastave.

U posebnim oblicima nastave (kao što su seminari, ljetne/zimske škole, dopisno-konzultativna nastava, nastava na daljinu itd.) uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u 2008. godini sudjelovali su: češka nacionalna manjina – ljetna škola za 47 učenika; mađarska nacionalna manjina – ljetna škola za 30 polaznika; makedonska nacionalna manjina – ljetna

škola za 50 učenika; romska nacionalna manjina – 2 ljetne škole za 100 učenika; rusinska nacionalna manjina zajedno s ukrajinskom – ljetna škola za 145 učenika; slovačka nacionalna manjina – literarni susreti „Lidrano“ za 150 učenika i program škole u prirodi u Slovačkoj; srpska nacionalna manjina – ljetna škola Peroj za 80 učenika, ljetna škola u Drežnici za 166 učenika, dopisno-konzultativna nastava za 153 učenika i ukrajinska nacionalna manjina – ljetna škola za 45 učenika.

Nastavni plan i program odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine uz opći dio sadrži i sadržaje u vezi s posebnosću nacionalne manjine, a odnose se na materinski jezik, književnost, povijest, geografiju, likovnu i glazbenu kulturu.

Nastavni plan i program za redovitu nastavu u modelu A, B i C donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nakon pribavljenog mišljenja manjinskih udruga sukladno članku 6. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, dok programe ljetnih/zimskih škola te dopisno-konzultativne nastave (e-learning, nastava na daljinu) određuju manjinske udruge koje su organizatori takvih oblika nastave.

Materijalne uvjete i prostor za rad školskih ustanova i za izvođenje nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina osigurava osnivač.

Opterećenje učenika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina može biti više za dva do pet sati od propisanog.

U odgojno-obrazovnoj vertikali (od predškolskih do visokoškolskih ustanova) na jeziku i pismu nacionalne manjine u 2008. godini (školska godina 2007./08.) vidljiv je porast broja učenika: u 159 ustanova, 824 razreda/skupine bilo je ukupno 10.261 učenik/polaznik i 1.296 odgojitelja/učitelja/nastavnika, dok je u 2007. godini (školska 2006./2007.) bilo ukupno 10.056 učenika/polaznika.

Manjine	2007.				2008.			
	Broj djece učenika polaznika	Broj ustanova DV/OŠ/SŠ	Broj razreda skupina	Broj odgojitelja učitelja nastavnika	Broj djece učenika - polaznika	Broj ustanova DV/OŠ/SŠ	Broj razreda skupina	Broj odgojitelja učitelja nastavnika
Albanci	-	-	-	-	27	2	2	2
Česi	990	25	79	75	920	22	77	72
Mađari	1.251	31	141	131	1.225	25	146	106
Makedonci	25	2	2	2	41	4	9	4
Nijemci i Austrijanci	67	1	7	7	51	1	6	4
Rusini	48	1	6	2	72	2	9	3
Slovaci	510	10	39	6	526	11	38	7
Slovenci	-	-	-	-	6	1	1	1
Srbi	4.094	53	299	637	4.334	56	319	558
Talijani	3.061	39	203	510	3.048	33	216	537
Ukrajinci	10	1	2	1	11	2	3	2
UKUPNO A,B,C	10.056	163	778	1.371	10.261	159	824	1.296

Tablica 1. - Broj djece/učenika/polaznika, broj ustanova (DV, OŠ i SŠ), broj razreda/skupina, broj odgojitelja/učitelja/nastavnika u programima odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2007. i 2008.

U 2008. godini Ministarstvo je osiguralo sredstva za obrazovne programe i nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina (glava: 07, Aktivnosti 577131 – Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina, A 577137 – Posebni programi obrazovanja nacionalnih manjina i A 767003 – Provedba Nacionalnog programa za Rome).

	2007.	2008.
A 577131 – Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina	5.996.221,00	3.300.000,00
A 577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina	1.054.769,94	1.500.000,00
A 767003 – Provedba Nacionalnog programa za Rome	1.785.348,08	2.656.947,00
UKUPNO	8.836.339,02	7.456.947,00

Sredstva namijenjena nacionalnim manjinama u *Aktivnosti 577131 - Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina* raspoređena su i utrošena na: sufinanciranje pripreme i izrade autorskih udžbenika prvenstveno iz nacionalne grupe predmeta, pripremu izrade prevedenih udžbenika (prevođenje, lektoriranje, korektura) na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama u kojima se provodi obrazovanje učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina; sufinanciranje nabavke udžbenika iz matičnih zemalja; sufinanciranje nabavke didaktičkih materijala za djecu i učenike u odgojno obrazovnom sustavu; sufinanciranje ostalih potreba djece/učenika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina (dječji časopisi, slikovnice).

Sredstva namijenjena nacionalnim manjinama u *Aktivnosti 577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina* raspoređena su i utrošena na: sufinanciranje stručnog usavršavanja odgojitelja, učitelja i nastavnika na državnoj razini u Republici Hrvatskoj i matičnim zemljama; sufinanciranje ljetnih i zimskih škola za učenike u Republici Hrvatskoj i matičnim zemljama; sufinanciranje tečaja materinskog jezika i natjecanja za učenike u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina; sufinanciranje učenja materinskog jezika na daljinu (e-learning).

Sredstva namijenjena nacionalnim manjinama u *Aktivnosti 767003 – Provedba Nacionalnog programa za Rome* raspoređena su (sukladno mjerama Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za Rome) i utrošena na: sufinanciranje roditeljskog udjela u cijeni smještaja djeteta pripadnika romske nacionalne manjine u predškolsku ustanovu; sufinanciranje programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine; sufinanciranje cjelodnevnog ili produženog boravka učenika nižih razreda osnovne škole; stipendije za redovite učenike pripadnike romske nacionalne manjine (5.000,00 kuna po učeniku godišnje); stipendije za studente pripadnike romske nacionalne manjine (10.000,00 kuna po studentu godišnje); sufinanciranje doškolovanja učenika četverogodišnjih škola koje su uvjet za upis učenika na fakultet; sufinanciranje osposobljavanja suradnika - pomagača u radu s djecom pripadnika romske nacionalne manjine; sufinanciranje smještaja učenika i studenata u učeničke i studentske domove; sufinanciranje ostalih potreba djece pripadnika romske nacionalne manjine (slikovnice, rječnici, priručnici); sufinanciranje ljetne i zimske škole za romsku djecu; sufinanciranje priprema za fakultet; sufinanciranje međunarodnih sportskih natjecanja; sufinanciranje školskih izleta, naturalnih putovanja i škola u prirodi za djecu pripadnike romske manjine slabijeg imovnog stanja.

NACIONALNA MANJINA	Broj polaznika u redovitim programima (u DV, OŠ, SŠ) u 2008.	Broj polaznika u posebnim programima (ljetne/zimске škole, e-learning)	2007.	2008.	Povećanje ili smanjenje u 2008. godini u odnosu na 2007.
ALBANSKA MANJINA			100.000,00	-	-
BUGARSKA MANJINA		43	43.000,00	-	-
BOŠNJAČKA MANJINA	150		150.000,00	-	-

NACIONALNA MANJINA	Broj polaznika u redovitim programima (u DV, OŠ, SŠ) u 2008.	Broj polaznika u posebnim programima (ljetne/zimske škole, e-learning)	2007.	2008.	Povećanje ili smanjenje u 2008. godini u odnosu na 2007.
CRNOGORSKA MANJINA		37	37.000,00	-	-
ČEŠKA MANJINA	990	47	876.266,20	391.698,90	- 485.567,73
MAĐARSKA MANJINA	1.251	30	1.190.505,81	432.169,97	- 758.335,84
MAKEDONSKA MANJINA	41	50	40.000,00	48.000,00	+ 8.000,00
NIJEMCI, AUSTRIJANCI	51	10	-	23.950,00	+ 23.950,00
RUSINSKA i UKRAJINSKA MANJINA	72	145	147.000,00	174.500,00	+ 27.500,00
UKRAJINSKA MANJINA	-	-	-	67.500,00	+ 67.500,00
ROMSKA MANJINA	4.840	100	1.855.348,08	3.869.920,87*	+ 2.014.572,79
SLOVAČKA MANJINA	526	241	503.862,20	88.404,30	- 415.457,90
SRPSKA MANJINA	4.334	399	2.332.699,72	2.023.579,52	- 309.120,20
TALIJANSKA MANJINA	3.048		451.528,50	220.161,62	-231.366,88
UKUPNO			7.727.210,51	7.339.885,18	- 387.325,33

Tablica 2 – Sufinanciranje obrazovnih programa nacionalnih manjina u 2007. i 2008.

* Iz Državnog proračuna u 2008. godini utrošeno je 406.800,00 kuna za predškolski odgoj u redovitim programima, a 41.280,00 kuna za program predškole, što ukupno iznosi **448.080,00 kuna** (šifra: **Predškolski odgoj, A: 578003 – Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina**); po članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, izdvojeno je za predškolski odgoj djece pripadnika romske nacionalne manjine **149.100,00 kuna**; za srednjoškolske i studentske stipendije **1.525.510,00 kuna**; za plaću romskih pomagača **1.368.540,84 kuna**; za izvaninstitucionalno obrazovanje putem romskih udruga **286.000,00 kuna**; za pripreme za fakultet **15.180,00 kuna**, za školarine **77.510,00 kuna**.

Sredstva za realizaciju obrazovnih programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2008. godini utrošena su za programe sljedećih nacionalnih manjina: češku (391.698,90 kuna), mađarsku (432.169,97 kuna), makedonsku (48.000,00 kuna), njemačku/austrijsku nacionalnu manjinu (23.950,00 kuna), romsku (3.809.285,57 kuna), rusinsku i ukrajinsku (241.500,00 kuna), slovačku (88.404,30 kuna), srpsku (2.023.579,52 kuna) i talijansku nacionalnu manjinu (220.161,62 kuna).

Iz sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa sufinancirano je, osim navedenih obrazovnih programa navedenih u tablici br. 2., i tiskanje knjige Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj na engleskom jeziku s iznosom od 40.000,00 kuna i projekt Udruge Alijansa za znanstvenu, kulturnu i humanitarnu djelatnost iz Osijeka „Djeca zajedno“ s iznosom od 90.000,00 kuna. Projekt „Djeca zajedno“ već nekoliko godina promiče zdrav natjecateljski duh u prijateljskom okruženju, te uspostavlja ozračje međusobnog povjerenja i prijateljstva kod djece i mladeži. U projekt su se svojim likovnim i literarnim radovima u 2008. godini mogla uključiti djeca i mladi iz 32 osnovne i 7 srednjih škola s područja Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije, a ocjenjivački je odbor odabrao najbolje radove.

PREDŠKOLSKI ODGOJ I NAOBRAZBA

Programi predškolskog odgoja i naobrazbe mogu biti na jeziku i pismu nacionalne manjine i dvojezični, a provode se u odgojno-obrazovnim skupinama određene nacionalne manjine i u predškolskim ustanovama osnovanima za djecu pripadnike nacionalnih manjina.

Dvojezični programi su programi koji se realiziraju na hrvatskom jeziku i materinskom jeziku nacionalne manjine u ravnomjernoj zastupljenosti.

Dio programa predškolskog odgoja na jeziku i pismu nacionalne manjine obvezno se izvodi i na hrvatskom jeziku u trajanju od najmanje 10 sati tjedno po odgojno-obrazovnoj skupini.

Predškolske ustanove za djecu pripadnike nacionalnih manjina osnivaju se pod uvjetima utvrđenim Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine, br. 10/97 i 107/07) i Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 51/00).

U sustavu predškolskog odgoja i naobrazbe u 2008. godini vidljiv je porast broja djece u odnosu na prethodne dvije godine: predškolskim odgojem na materinskom jeziku bilo je u 2008. obuhvaćeno ukupno 1.684 djece pripadnika nacionalnih manjina (dok je u 2007. bilo 1.539 djece, a u 2006. godini 1.532.).

Program se provodio u 61 predškolskoj ustanovi, u 128 skupina, s 211 odgojitelja/ica. Od toga je 142 djece pohađalo predškolski odgoj na češkom jeziku (2 DV, 6 skupina, 12 odgojitelja), 160 djece na mađarskom (4 DV, 8 skupina, 12 odgojitelja), 453 djece na srpskom (u 8 DV, 19 skupina, 34 odgojitelja), 915 djece na talijanskom jeziku (u 12 DV, 58 skupina, 98 odgojitelja).

U sustav predškolskog odgoja bilo je uključeno i 31 dijete židovske nacionalne manjine (u 1 DV, 2 skupine, 4 odgojitelja), 624 djece romske nacionalne manjine (u 32 DV, 33 skupine, 49 odgojitelja), 10 djece bošnjačke nacionalne manjine (u 1 DV, 1 skupina, 1 odgojitelj) i 12 djece albanske nacionalne manjine (u 1 DV, 1 skupina i 1 odgojitelj).

PREDŠKOLSKI ODGOJ I NAOBRAZBA

Nacionalne manjine	2007.				2008.			
	Broj djece	Broj DV	Broj skupina	Broj odgojitelja	Broj djece	Broj DV	Broj skupina	Broj odgojitelja
Mađari	168	7	8	12	160	4	8	12
Česi	139	2	5	11	142	2	6	12
Srbi	350	4	15	27	467	8	19	34
Talijani	845	18	39	80	915	12	58	98
UKUPNO	1.539	32	68	136	1.684	26	91	156

Tablica 4 - Broj djece u predškolskom odgoju i naobrazbi u 2007. i 2008. godini

(Napomena: Osim navedenih podataka u tablici, u sustavu predškolskog odgoja i naobrazbe u 2008. godini bilo je uključeno: 12 djece albanske nacionalne manjine, 10 djece bošnjačke nacionalne manjine, 31 dijete židovske nacionalne manjine).

Iz tablice je vidljiv pad broja djece pripadnika mađarske nacionalne manjine, odnosno porast broja djece pripadnika srpske i talijanske nacionalne manjine, dok je broj djece češke nacionalne manjine prilično stalan.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, sukladno članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, izdvojilo je iznos od 1.506.000,00 kuna za rad predškolskih ustanova u kojima su predškolskim odgojem i naobrazbom obuhvaćena djeca: češke nacionalne manjine (126.900,00 kuna), djeca mađarske nacionalne manjine (153.300,00 kuna), djeca srpske nacionalne manjine (299.700,00 kuna), djeca talijanske nacionalne manjine (71.300,00 kuna),

djeca židovske nacionalne manjine (5.700,00 kuna), djeca romske nacionalne manjine (149.100,00 kuna).

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Osnovnoškolsko obrazovanje pripadnika nacionalne manjine obavlja se u osnovnim školama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisanim programom nadležnog ministarstva o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Obrazovanje učenika pripadnika nacionalnih manjina provodi se na temelju tri modela organiziranja i provođenja nastave (u modelima A,B,C). U modelu A obrazuju se: talijanska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina i češka nacionalna manjina. U modelu B obrazuje se mađarska nacionalna manjina. U modelu C obrazuju se: albanska nacionalna manjina, češka nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, makedonska nacionalna manjina, austrijska/njemačka nacionalna manjina, rusinska nacionalna manjina, slovačka nacionalna manjina, slovenska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina i ukrajinska nacionalna manjina.

Osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2008. godini bilo je u svim modelima obuhvaćeno ukupno 6.818 učenika/ca u 116 osnovnih škola, u 574 razredna odjela/obrazovne skupine, od toga u 316 razrednih odjela (model A i B) i 258 razrednih skupina (model C) s ukupno 732 učitelja/nastavnika u svim modelima.

U modelu A i B bilo je uključeno ukupno 4.431 učenika na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku, u 42 osnovne škole, 316 razrednih odjela i 660 učitelja.

U modelu C u 2008. godini u nastavi njegovanja bilo je 27 učenika na albanskom jeziku, 404 učenika na češkom, 753 na mađarskom, 41 na makedonskom, 51 na njemačkom, 72 na rusinskom, 526 na slovačkom, 6 na slovenskom, 496 na srpskom i 11 na ukrajinskom jeziku. Ukupno je tom nastavom bilo obuhvaćeno 2.387 učenika.

U svim modelima odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina bilo je u 2008. godini zaposleno 1.296 odgojitelja/učitelja/nastavnika, od toga odgojitelja 156, učitelja/nastavnika u modelu A – 1.014, u modelu B - 48 i modelu C - 78 učitelja.

MODEL A

Nacionalne manjine	2007.				2008.			
	Broj učenika	Broj OŠ	Broj r. odjela	Broj učitelja	Broj učenika	Broj OŠ	Broj r. odjela	Broj učitelja
Česi	314	3	18	36	328	3	18	35
Mađari	256	5	32	71	233	4	30	61
Srbi	2.350	18	160	369	2.367	17	168	283
Talijani	1.505	17	101	282	1.489	17	99	279
UKUPNO	4.425	43	311	758	4.417	41	315	658

MODEL B

Nacionalne Manjine	2007.				2008.			
	Broj učenika	Broj OŠ	Broj r. odjela	Broj učitelja	Broj učenika	Broj OŠ	Broj r. odjela	Broj učitelja
Mađari	14	1	2	3	14	1	1	2
UKUPNO	14	1	2	3	14	1	1	2

MODEL C	2007.				2008.			
	Nacionalne manjine	Broj učenika	Broj OŠ	Broj skupina	Broj učitelja	Broj učenika	Broj OŠ	Broj skupina
Albanci	-	-	-	-	27	2	2	2
Česi	452	19	52	17	404	16	49	13
Mađari	729	15	87	11	753	15	96	11
Makedonci	25	2	2	2	41	4	9	4
Nijemci i Austrijanci	67	1	5	7	51	1	6	4
Rusini	48	1	6	2	72	2	9	3
Slovaci	510	10	39	6	526	11	38	7
Slovenci	-	-	-	-	6	1	1	1
Srbi	430	22	57	38	496	20	45	25
Ukrajinci	28	1	2	1	11	2	3	2
UKUPNO	2.289	71	250	84	2.387	74	258	72

UKUPNO A,B,C	6.728	115	563	845	6.818	116	574	732
---------------------	--------------	------------	------------	------------	--------------	------------	------------	------------

Tablica 5 – Broj učenika u osnovnoškolskom obrazovanju (model A, B i C) u 2007. i 2008.

Kao što je vidljivo u tablicama došlo je do povećanja broja učenika češke nacionalne manjine u modelu A i istodobnog pada u modelu C; vidljiv je pad broja učenika talijanske nacionalne manjine u modelu A (nemaju model B i C); porast broja učenika srpske nacionalne manjine u modelu A i C; pad broja učenika mađarske nacionalne manjine u modelu A i stabilan broj učenika u modelima B i C.

U 2008. godini Ministarstvo je odobrilo ustroj nastave učenja (njegovanja) jezika i kulture nacionalnih manjina (po modelu C) i to: slovenskog jezika (OŠ Štrigova), albanskog jezika (OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb), slovačkog jezika (OŠ Ivana Gorana Kovačića, Zdenci), srpskog jezika (OŠ Vladimira Nazora, Daruvar) i makedonskog jezika (OŠ Vijenac, Osijek).

Napomena: Sukladno članku 4. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, razredni odjeli odnosno obrazovne skupine ustrojavaju se i za manji broj učenika od broja učenika propisanog za ustrojavanje razrednog odjela i obrazovne skupine s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu što je vidljivo u modelima B i C (kod Albanaca, Makedonaca, Mađara, Ukrajinaca).

Učenici koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina bili su uključeni u vanjsko vrednovanje obrazovanja i polaganje nacionalnih ispita na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Sukladno podacima Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, koji provodi vanjsko vrednovanje, u projektu vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovnih škola, razredne i predmetne nastave (za školsku godinu 2007./08.), sudjelovale su 33 osnovne škole i 485 učenika (Česi, Mađari, Srbi i Talijani).

Ispit iz talijanskog kao materinskog jezika pisalo je: 127 učenika 4. razreda iz 11 osnovnih škola (iz Primorsko-goranske županije 33 učenika, iz Istarske 94 učenika) i 187 učenika 8. razreda iz 11 osnovnih škola.

Ispit iz srpskog kao materinskog jezika pisalo je: 289 učenika iz 18 osnovnih škola (iz Osječko-baranjske županije 88 učenika, iz Vukovarsko-srijemske 201 učenik).

Ispit iz mađarskog kao materinskog jezika pisalo je: 58 učenika iz 4 osnovne škole (iz Osječko-baranjske županije).

Napomena: Pripadnici češke nacionalne manjine nisu se odlučili na pisanje ispita na materinskom češkom jeziku nego su, po vlastitoj želji, pisali ispit na hrvatskom jeziku.

Učenicima pripadnicima nacionalnih manjina bilo je omogućeno pisanje ispita prevedenih na materinske jezike kojima se služe.

Uz prilagodbu i prijevode ispita, prevedene su i upute za pisanje pojedinih ispita i upute za voditelje ispitivanja. Tako su napravljeni katalogi i ispitna pitanja za srpski i talijanski jezik u osnovnim školama kao i češki, mađarski, srpski i talijanski jezik u srednjim školama.

Za potrebe izrade ispita materinskog jezika u osnovnim školama, za prijevode ispitnih materijala, rad stručne skupine i rad ocjenjivača za srpski jezik utrošeno je 47.500,00 kuna, za mađarski 31.700,00 kuna, za talijanski jezik 57.000,00 kuna, za češki jezik 29.100,00 kuna, što ukupno iznosi 165.300,00 kuna.

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Srednjoškolsko obrazovanje pripadnika nacionalne manjine obavlja se u srednjim školama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisan posebnim programom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Srednjoškolsko obrazovanje učenika pripadnika nacionalnih manjina provodi se na temelju tri modela (A, B ili C) organiziranja i provođenja nastave. U modelu A obrazuju se: talijanska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina i češka nacionalna manjina. U modelu B obrazuje se češka nacionalna manjina. U modelu C obrazuje se srpska nacionalna manjina.

Srednjoškolskim obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalne manjine u 2008. godini bilo je obuhvaćeno ukupno 1.759 učenika/ca, u 17 srednjih škola, u 1525 razrednih odjela (model A i B) i 9 skupina (model C), s 408 zaposlenih nastavnika. Od toga, nastavom na mađarskom obuhvaćeno je 65 učenika (model A), na srpskom 1.004 učenika (model A, B i C), na talijanskom 644 učenika (model A) i na češkom jeziku 46 učenika (model B).

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

MODEL A

Nacionalne manjine	2007.				2008.			
	Broj učenika	Broj SŠ	Broj r. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika	Broj SŠ	Broj r. odjela	Broj Nastavnika
Mađari	67	1	10	36	65	1	11,00	20
Srbi	923	8	66	203	974	9	78,00	210
Talijani	717	4	63,5	165	644	4	59,50	160
UKUPNO	1.707	13	139,5	404	1.683	14	148,50	390

MODEL B

Nacionalne manjine	2007.				2008.			
	Broj učenika	Broj SŠ	Broj r. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika	Broj SŠ	Broj r. odjela	Broj Nastavnika
Česi	52	1	4	10	46	1	4	12
UKUPNO	52	1	4	10	146	2	4	46

MODEL C

Nacionalne manjine	2007.				2008.			
	Broj učenika	Broj SŠ	Broj skupina	Broj nastavnika	Broj učenika	Broj SŠ	Broj skupina	Broj Nastavnika
Mađari	7	1	1	1	-	-	-	-
Srbi	-	-	-	-	30	2	9	6
UKUPNO	7	1	1	1	30	2	9	6

UKUPNO: A,B,C	1.766	15	144	405	1.759	17	161	408
-------------------------	-------	----	-----	-----	-------	----	-----	-----

Tablica 6 – Broj učenika u srednjoškolskom obrazovanju (model A, B i C) u 2007. i 2008.

U srednjoškolskom obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u modelu A, iz tablica je vidljiv pad broja učenika u nastavi na talijanskom i mađarskom jeziku.

Pad broja učenika vidljiv je u istome modelu i na srpskom jeziku, ali je zapažen pojačani interes učenika za model B i nastavu učenja jezika i kulture u modelu C.

U usporedbi s ukupnim brojem srednjoškolskih učenika u svim modelima u 2006/07. školskoj godini (1.766 učenika), u 2007/08. godini vidljiv je lagani pad broja srednjoškolskih učenika (1.759 učenika).

Prema podacima Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, koji provodi vanjsko vrednovanje, za potrebe izrade ispita materinskog jezika u srednjim školama, za prijevode ispitnih materijala, rad stručne skupine i rad ocjenjivača za srpski jezik utrošeno je 99.800,00 kuna, za talijanski jezik 189.000,00 kuna, za mađarski jezik 25.630,00 kuna, za češki jezik 15.000,00 kuna, što ukupno iznosi 329.430,00 kuna.

VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Visokoškolsko obrazovanje na materinskom talijanskom jeziku organizira se na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli; na Odjelu za obrazovanje učitelja i odgojitelja gdje se izvodi integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij u trajanju od 5 godina (300 ECTS bodova) i stručni studij predškolskog odgoja u trajanju od 3 godine (180 ECTS) na hrvatskom i na talijanskom jeziku.

Visokoškolskim obrazovanjem na materinskom – talijanskom jeziku u 2007. godini (akademske godine 2006./07.) bilo je obuhvaćeno 30 studenata. Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, na studiju razredne nastave i predškolskog odgoja i obrazovanja na talijanskom jeziku studiralo je 16 studenata/ica – razrednu nastavu i 14 – predškolski odgoj, a u 2008/09. akademskoj godini su 33 studenta (21 na predškolskom, a 8 na učiteljskom studiju, dok 4 studenta studiraju po predbolonjskom programu).

Na Katedri za hungarologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu akademske godine 2008./09. studira 90 studenata (predaju im 3 redovna profesora, 3 gostujuća i 2 vanjska suradnika), na Katedri za mađarski jezik i književnost Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku studira 20 studenata (predaje im 1 viši asistent i 5 vanjskih suradnika), a na Katedri za strani jezik istog Sveučilišta studira 100 studenata (predaje im 1 lektor).

Učiteljska akademija Sveučilišta u Zagrebu imala je organiziran studij razredne nastave s pojačanim programom srpskog jezika do akademske godine 2005/06., ali zbog nedostatka interesa nastava se od 2006/07. akademske godine ne organizira.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu također postoji preddiplomski dvopredmetni studij češkog jezika i književnosti (180 ECTS), dvopredmetni preddiplomski studij slovačkog jezika i književnosti (180 ECTS) i dvopredmetni preddiplomski studij ukrajinskog jezika i književnosti (180 ECTS).

NASTAVNI PROGRAMI ZA NASTAVU NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

Nastavni plan i program odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 51/00) i Državnim pedagoškim standardima (Narodne novine, broj 63/08), uz opći dio obvezno sadrži dio čiji je sadržaj u vezi s posebnosću nacionalne manjine (materinski jezik, književnost, povijest, zemljopis i kulturno stvaralaštvo nacionalne manjine – likovnu i glazbenu kulturu). Dio nastavnog plana i programa, čiji je sadržaj u vezi s posebnosću nacionalne manjine utvrđuje i donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa po pribavljenom mišljenju udruga nacionalne manjine.

Na izradi novih nastavnih programa sudjelovalo je u 5 povjerenstava ukupno 137 učitelja iz nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina (za mađarski program – 29 učitelja/profesora, talijanski program – 32 učitelja/profesora, češki program – 24 učitelja/profesora, srpski program – 20 učitelja/profesora, a za završnu izradu svih programa – 20 učitelja/profesora).

Tijekom 2008. godine radilo se na završnoj doradi novih programa za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema stručnim mišljenjima odnosno recenzijama.

Početakom 2008. godine organizirani su na državnoj razini zajednički stručni skupovi za učitelje razredne nastave i nastavnike predmetne nastave onih nacionalnih manjina koji održavaju nastavu po modelu A s ciljem da se usuglase oko predloženih nastavnih programa ili daju svoje prijedloge i sugestije u cilju poboljšanja nastave na jeziku i pismu i novih nastavnih programa.

Agencija za odgoj i obrazovanje, u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, organizirala je 2 stručna skupa na temu: *HNOS i Nastavni plan i program za osnovnu školu u programima u kojima se izvodi nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina*, koja su održana u Opatiji za učitelje razredne nastave, nastavnike predmetne nastave i stručne suradnike i ravnatelje osnovnih škola u kojima se odgoj i obrazovanje provodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Ukupno je na navedenim stručnim skupovima u Opatiji, na kojima se raspravljalo o novim programima, bilo 282 sudionika pripadnika češke, mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine.

Za nove programe materinskog jezika, prirode i društva, povijesti, geografije, glazbene i likovne kulture od Agencije za odgoj i obrazovanje zatražene su stručne recenzije. Agencija za odgoj i obrazovanje pribavila je tijekom 2008. godine stručne recenzije za programe materinskog jezika i književnosti za sve četiri nacionalne manjine koje provode obrazovanje po modelu A (češku, mađarsku, srpsku i talijansku), nakon čega je bilo potrebno doraditi programe.

Potrebno je naglasiti da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u cilju što kvalitetnije prosudbe predloženih nastavnih programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a nakon što je od Agencije za odgoj i obrazovanje dobilo samo recenzije materinskog jezika i književnosti, od manjinskih udruga i zajednica zatražilo da sami predlože vrsne stručnjake i znanstvenike koji bi recenzirali tzv. nacionalnu grupu predmeta novih nastavnih programa – povijest, geografiju, prirodu i društvo te likovnu i glazbenu kulturu.

UDŽBENICI ZA NASTAVU NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

U 2008. godini donesen je Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 152/08), koji detaljno propisuje proceduru oko nabavke udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina kao i Udžbenički standard kojim se utvrđuju znanstveni, pedagoški, psihološki, didaktičko-metodički, etički, jezični, likovno-grafički i tehnički

standardi i zahtjevi za izradu udžbenika. Donesen je i Pravilnik o sastavu, imenovanju i načinu rada stručnog povjerenstva za prosudbu udžbenika i drugih nastavnih sredstava za osnovnu i srednju školu kojim se uređuje sastav, imenovanje članova te način rada Stručnog povjerenstva za prosudbu udžbenika. U radu Povjerenstva za odobravanje udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine sudjeluju učitelji praktičari iz reda nacionalne manjine.

Sukladno članku 15. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, br. 51/00 i 56/00) školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine koristile su u 2008. godini udžbenike iz matične zemlje za učenje materinskog jezika (češkog, mađarskog, srpskog i talijanskog jezika) uz odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

PODACI O UTROŠENIM SREDSTVIMA ZA UDŽBENIKE – sredstva MZOS-a

	NACIONALNA MANJINA	2007.	2008.
1.	TALIJANSKA NACIONALNA MANJINA	451.528,40 kuna	220.161,62 kuna
2.	SRPSKA NACIONALNA MANJINA	1.710.685,12 kuna	1.204.021,15 kuna
3.	MAĐARSKA NACIONALNA MANJINA	1.153.703,10 kuna	396.169,97 kuna
4.	ČEŠKA NACIONALNA MANJINA	700.000,00 kuna	201.500,00 kuna
5.	SLOVAČKA NACIONALNA MANJINA	486.709,00 kuna	10.000,00 kuna
	UKUPNO	4.502.625,72kuna	2.031.852,74 kuna

PODACI O UTROŠENIM SREDSTVIMA ZA UDŽBENIKE – Agencija za odgoj i obrazovanje

	NACIONALNA MANJINA	2007.	2008.
1.	SRPSKA NACIONALNA MANJINA	4.970.300,52 kuna	4.925.793,07 kuna
2.	TALIJANSKA NACIONALNA MANJINA	157.164,30 kuna	141.363,41 kuna
	UKUPNO	5.127.464,82 kuna	5.067.156,48 kuna

Tablica 7 - U 2008. za nabavu i distribuciju besplatnih udžbenika za osnovne i prve i druge razrede srednjih škola u Republici Hrvatskoj Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa utrošilo je **2.031.852,74 kuna**, a Agencija za odgoj i obrazovanje utrošila je **5.067.156,48 kuna**. Navedeni troškovi uključivali su troškove pripreme za tisak i sam tisak udžbenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina u **ukupnom iznosu od 7.099.009,22 kuna**.

Većina manjinskih zajednica odlučila se za prevođenje odobrenih udžbenika i to onih koji su najzastupljeniji u nastavi na hrvatskom jeziku, a za nastavu materinskog jezika (jezika nacionalne manjine) najčešće se koriste udžbenici iz uvoza. Nadležno ministarstvo kontinuirano potiče manjinske zajednice kako bi se pristupilo izradi što većeg broja autorskih udžbenika.

Nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina	Prevedeni udžbenici	Uvezeni udžbenici	Autorski udžbenici
Nastava na talijanskom jeziku	33	170	8
Nastava na srpskom jeziku	97	54	6
Nastava na mađarskom jeziku	24	47	-
Nastava na češkom jeziku	27	23	3
Nastava slovačkog jezika i kulture (model C)	-	-	4
UKUPNO:	181	294	21

UČITELJI U NASTAVI NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

Sukladno članku 10. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina nastavu u odgojno-obrazovnim ustanovama obavljaju učitelji prvenstveno iz reda nacionalne manjine i drugi koji u potpunosti vladaju jezikom manjine.

Sukladno zahtjevima škola Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa odobrava zapošljavanje učitelja i stručnih suradnika za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina te osigurava plaće za njihov rad.

U 2008. godini za plaće učitelja u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina isplaćeno je ukupno 18. 049.421,98 kuna osiguranih u Državnom proračunu.

Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika

Stručno usavršavanje odgojitelja, učitelja i nastavnika u nadležnosti je Agencije za odgoj i obrazovanje.

U 2008. godini, u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, održano je:

- 10 seminara stručnog usavršavanja za talijansku nacionalnu manjinu, za 314 sudionika (odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja), i to: u Rijeci, Trstu, Vodnjanu, Poreču, Novigradu i Veneciji;
- 4 seminara stručnog usavršavanja za češku nacionalnu manjinu, za 226 sudionika (učitelja, stručnih suradnika, ravnatelja OŠ i SŠ), u Republici Hrvatskoj (u Daruvaru, Opatiji, Zagrebu, Osijeku) i u Republici Češkoj (u Pragu, Lednicama);
- 7 međužupanijskih stručnih vijeća za srpsku nacionalnu manjinu, za 200 sudionika (u Opatiji, Zagrebu, Gvozdu, Osijeku);
- 4 stručna skupa za mađarsku nacionalnu manjinu, za 152 sudionika (u Osijeku, PKC Mađara);
- 2 aktiva slovačkog jezika u Hrvatskoj i seminar za učitelje u Slovačkoj za 7 sudionika.

Nacionalna manjina	Broj seminara	Broj sudionika
Česi	4	226
Mađari	4	152
Slovaci	2	7
Srbi	7	200
Talijani	10	314

U 2008. godini su po prvi put na državnoj razini održani zajednički stručni skupovi za učitelje razredne nastave i nastavnike predmetne nastave u osnovnim školama (model A) za češku, mađarsku, srpsku i talijansku nacionalnu manjinu. Agencija za odgoj i obrazovanje, koja je nadležna za stručno usavršavanje učitelja/nastavnika organizirala je, u suradnji s Ministarstvom, 2 stručna skupa na temu: *HNOS i Nastavni plan i program za osnovnu školu u programima u kojima se izvodi nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina*, koja su održana u Opatiji za učitelje razredne nastave, nastavnike predmetne nastave i stručne suradnike i ravnatelje osnovnih škola u kojima se odgoj i obrazovanje provodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Ukupno je na navedenim stručnim skupovima u Opatiji sudjelovalo 282 sudionika.

U Zagrebu je održan stručni skup na državnoj razini za učitelje, stručne suradnike i ravnatelje osnovnih škola svih nacionalnih manjina u kojima se izvodi nastava po modelu B i C.

Na skupu je sudjelovao 31 učitelj, a u radu skupa bile su zastupljeni učitelji iz reda češke, mađarske, makedonske, rusinske, slovačke i srpske nacionalna manjina.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i u 2008. godini je sufinanciralo odlazak učitelja koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina (češkog i slovačkog jezika) na stručno usavršavanje u matične zemlje.

Ministarstvo školstva Slovačke Republike sufinanciralo je seminare stručnog usavršavanja za učitelje slovačkog jezika u suradnji sa Savezom Slovaka, kao krovnom udrugom Matice slovačkih učitelja. U 2008. godini 2 učitelja slovačkog jezika sudjelovala su na dvotjednom stručnom usavršavanju u Banskoj Bistrici u Slovačkoj.

Ministarstvo vanjskih poslova Češke Republike sufinanciralo je stručno usavršavanje učitelja češkog jezika, odgojitelja u češkim predškolskim ustanovama, učitelja pri manjinskim udrugama i novinara u NIU Jednoti u Češkoj Republici (Prag, ožujak 2008.).

Ocjena:

Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj uspješno se provodi kod tradicionalno dobro organiziranih nacionalnih manjina, posebice talijanske, češke i mađarske nacionalne manjine. Kod novonastalih nacionalnih manjina također se uspješno provodi obrazovanje učenika u nastavi koja se u cijelosti izvodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina (model A), dok se sve više učenika uključuje i u učenje jezika i kulture nacionalne manjine (model C).

U cilju što učinkovitijeg praćenja stanja, provedbe zakona i drugih propisa te predlaganja mjera za unapređenje i poboljšanje kvalitete obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa ustrojena je Uprava za nacionalne manjine. Uprava za nacionalne manjine sufinancira obrazovne projekte udruga nacionalnih manjina, te potiče mnogobrojne manjinske zajednice na djelotvorniji rad i učenje manjinskog jezika i kulture.

U 2008. godini postignuti su značajni rezultati na području odgoja i obrazovanja:

- Državnim pedagoškim standardima su pojašnjeni modeli obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja;
- učinjen je značajni pomak u poboljšanju kvalitete nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina sufinanciranjem izrade autorskih udžbenika (na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku) koji odgovaraju nastavnom planu i programu, te sufinanciranjem prevođenja većeg broja potrebnih udžbenika za osnovnoškolsko obrazovanje (za češku, mađarsku, srpsku i talijansku nacionalnu manjinu);
- Agencija za odgoj i obrazovanje preuzela je brigu o kontinuiranom i dodatnom stručnom usavršavanju odgojitelja/učitelja/nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina kako na županijskoj/međužupanijskoj tako i na državnoj razini;
- Pravilnikom o polaganju državne mature pripadnicima nacionalnih manjina koji nastavu pohađaju na materinjem jeziku omogućeno je polaganje državne mature na materinjem jeziku kao i materinjeg jezika;
- povećan je obuhvat romske djece u integrirani predškolski odgoj, redovno osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje te visoko obrazovanje;
- pozitivno su riješeni svi zahtjevi za odobravanje programa učenja materinjeg jezika i kulture te odobrena odgovarajuća količina radnog vremena za angažiranje učitelja i nastavnika;
- u postupku pregledavanja usklađenosti udžbenika s udžbeničkim standardom i njihovo odobravanje uključeni su učitelji praktičari koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina;
- osuvremenjeni su nastavni planovi i programi materinjeg jezika nacionalnih manjina i to nastavni programi češkog, mađarskog, srpskog i talijanskog jezika za osnovnu i srednju školu.

4. PRAVO NA OČITOVANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH ZAJEDNICA

Prema Ustavu Republike Hrvatske (čl. 41. Ustava) sve vjerska zajednice jednake su pred zakonom i odvojene od države. Vjerske zajednice slobodne su, u skladu sa Zakonom, javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, druge zavode, socijalne i dobrotvorne ustanove te upravljati njima, a u svojoj djelatnosti uživaju zaštitu i pomoć države.

Isto tako člankom 40. Ustava jamči se sloboda savjesti i vjeroispovijedi i slobodno javno očitovanje vjere ili drugog uvjerenja.

Pitanja slobode vjeroispovijedi i slobodnog, javnog očitovanja vjere, te obavljanja vjerskih obreda od strane vjerskih zajednica i njihovih prava, Republika Hrvatska je regulirala donošenjem Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica (Narodne novine, broj 83/02). Navedenim zakonom vjerske zajednice samostalno i slobodno uređuju unutarnju organizaciju; tijela upravljanja, njihovu hijerarhiju i nadležnosti; tijela i osobe koje predstavljaju vjersku zajednicu i njene organizacijske oblike; sadržaj i način očitovanja vjere; održavanje veza sa svojom središnjicom i drugim vjerskim zajednicama; udruživanje s drugim vjerskim zajednicama; i druga pitanja svoga djelovanja u skladu s Ustavom Republike Hrvatske. Vjerska zajednica u promicanju vjere i drugom svom djelovanju ne smije širiti netrpeljivost i predrasude prema drugim vjerskim zajednicama i njihovim vjernicima ili drugim građanima; u promicanju vjere i drugom djelovanju ne smije onemogućavati druge vjerske zajednice ili građane bez vjerskog uvjerenja u slobodnom javnom očitovanju vjere ili drugog uvjerenja (čl.3.). Vjerska zajednica ne smije djelovati sa sadržajem i načinom obavljanja vjerskih obreda i drugih očitovanja vjere koji su protivni pravnom poretku, javnom moralu ili na štetu života i zdravlja ili drugih prava i sloboda njenih vjernika i drugih građana (čl.4.). Vjerske zajednice, njihovi organizacijski oblici i zajednice vjerskih zajednica, neprofitne su pravne osobe (čl. 6. st. 3.).

Do sada je Republika Hrvatska sklopila četiri međunarodna ugovora sa Svetom Stolicom (Narodne novine, Međunarodni ugovori br. 2/97, 3/97, 18/98):

1. o pravnim pitanjima,
2. o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i redarstvenih službi,
3. o suradnji na području odgoja i kulture,
4. o gospodarskim pitanjima.

Vlada Republike Hrvatske sklopila je još i šest Ugovora o pitanjima od zajedničkog interesa sa crkvama i vjerskim zajednicama, te na taj način regulirala odnose sa još 15 crkava i vjerskih zajednica (Narodne novine, broj 196/03):

20. prosinca 2002. godine potpisan je ugovor sa:

- I. Srpskom pravoslavnom crkvom u Hrvatskoj
- II. Islamskom zajednicom u Hrvatskoj

04. srpnja 2003. godine potpisan je ugovor sa:

- III. 1. Evangeličkom crkvom u Republici Hrvatskoj,
2. Reformiranom kršćanskom crkvom u Hrvatskoj.

- IV. 1. Evangeoskom pentekostnom crkvom u Republici Hrvatskoj, koja zastupa još dvije crkve:
 - Crkva Božja u Republici Hrvatskoj,
 - Savez Kristovih pentekostnih crkava u Republici Hrvatskoj.
2. Kršćanskom adventističkom crkvom u Republici Hrvatskoj, koja zastupa još jednu crkvu:
 - Reformni pokret adventista sedmog dana.
3. Savezom baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, koji zastupa još jednu crkvu:
 - Kristovu crkvu.

29. listopada 2003. godine potpisan je ugovor sa:

- V. 1. Bugarskom pravoslavnom crkvom u Hrvatskoj,
 2. Hrvatskom starokatoličkom crkvom,
 3. Makedonskom pravoslavnom crkvom u Hrvatskoj.

24. listopada 2008. godine potpisan je ugovor sa:

- VI. Židovskom vjerskom zajednicom Bet Israel u Hrvatskoj.

U tijeku je dogovor za potpisivanje ovog Ugovora sa Koordinacijom židovskih općina u Republici Hrvatskoj.

Crkve koje imaju uređene odnose s Hrvatskom državom:

1. primaju redovitu godišnju financijsku potporu,
2. u školama mogu predavati vjeronauk, i u predškolskim ustanovama vjerski odgoj,
3. brak sklopljen u crkvenom obliku ima učinke građanskog braka.

Niže navedene crkve odnosno zajednice primaju, kao i ostale crkve koje su potpisale ugovor, redovitu godišnju financijsku potporu iz Državnog proračuna, koja iznosi:

	<i>u 2006. godini</i>	<i>u 2007. godini</i>	<i>u 2008. godini</i>
1. Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	8.593.549 kuna	9,109.158 kuna	9,655.708 kuna
2. Islamska zajednica u Hrvatskoj	2.618.986 kuna	2,776.125 kuna	2,942.692 kuna
3. Bugarska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	140.953 kuna	149.410 kuna	158.375 kuna
4. Makedonska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	604.732 kuna	641.015 kuna	679.476 kuna
5. Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj	-----	-----	408.708 kuna

Osim navedenih sredstava u 2008. godini Srpska pravoslavna crkva dobila je još 290.000 kuna, Bugarska pravoslavna crkva 60.000 kuna, Islamska zajednica 40.000 kuna i Makedonska pravoslavna crkva 30.000 kuna.

Srpska pravoslavna crkva dobiva još i sredstva za obnovu porušenih crkava i crkvenih zgrada od nadležnog ministarstva za obnovu i razvoj kao i sredstva od ministarstva nadležnog za kulturu za popravak i održavanje crkava i zgrada koje spadaju u kulturnu baštinu.

Sve ostale vjerske zajednice, iako nisu sklopile ugovor s Vladom Republike Hrvatske, imaju pravo na dušobrižničku skrb u zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi, kaznionicama i zatvorima kao i u Oružanim snagama.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da u ostvarivanju zdravstvene zaštite svaka osoba ima pravo na prehranu u skladu sa svojim svjetonazorom za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi, obavljanje vjerskih obreda u za to predviđenome prostoru, te pravo opremanja u mrtvačnici u slučaju smrti, uz primjenu vjerskih, odnosno drugih običaja vezanih uz iskaz pijeteta prema umrloj osobi.

Zakonom o izvršavanju kazne zatvora propisano je da svaki kaznenik ima, pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom, pravo na ispovijedanje i razgovor s ovlaštenim vjerskim predstavnikom, a u članku 78. stavak 1. da se kazneniku osiguravaju pripremljeni obroci, prema mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora, njegovim vjerskim i kulturnim zahtjevima. Nadalje, u članku 94. istog Zakona propisano je da kaznenik ima pravo na vjeroispovijedanje koristeći vlastitu vjersku literaturu i stvari za religijsku uporabu, te da ima pravo kontaktirati s vjerskim službenikom svoje vjerske zajednice. Člankom 95. citiranog Zakona propisano je da u kaznionici, odnosno zatvoru u kojem je veći broj kaznenika iste vjere, vjersko se službeniku za potrebe vjerskih obreda najmanje jedanput tjedno osigurava prikladan prostor i vrijeme.

Isto tako svaki vjernik, pripadnik oružanih snaga ili policije može koristiti svoje ustavno pravo na vjeroispovijedanje, pa tako i kontaktirati s ovlaštenim službenikom svoje vjerske zajednice, iako ta vjerska zajednica nema sklopljen ugovor o pitanjima od zajedničkog interesa s Republikom Hrvatskom.

U evidenciji vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj upisano je 42 crkve odnosno vjerske zajednice.

Od toga je 11 povijesnih vjerskih zajednica europskog kulturnog kruga: 1. Katolička crkva, 2. Srpska pravoslavna crkva u Republici Hrvatskoj, 3. Evangelička crkva u Republici Hrvatskoj, 4. Reformirana kršćanska kalvinska crkva u Hrvatskoj, 5. Islamska zajednica u Republici Hrvatskoj, 6. Bugarska pravoslavna crkva u Republici Hrvatskoj, 7. Crnogorska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, 8. Makedonska pravoslavna crkva u Republici Hrvatskoj, 9. Hrvatska starokatolička crkva, 10. Koordinacija židovskih općina u Republici Hrvatskoj 11. Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj.

Upisano je i 7 crkava ukorijenjenih na području Republike Hrvatske: 1. Evandeoska pentekostna crkva u Republici Hrvatskoj, 2. Kršćanska adventistička crkva u Republici Hrvatskoj, 3. Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, 4. Kristove crkve u Republici Hrvatskoj, 5. Crkva Božja u Hrvatskoj, 6. Savez Kristovih pentekostnih crkava u Republici Hrvatskoj, 7. Reformni pokret adventista sedmoga dana.

Isto tako upisano je još 24 crkve odnosno vjerske zajednice: 1. Kršćanska neopentekostalna crkva u Republici Hrvatskoj, 2. Kristova duhovna crkva "Malokrštenih", 3. Novoapostolska

crkva u Republici Hrvatskoj, 4. Crkva cjelovitog evanđelja, 5. Reformatska kršćanska crkva Mađara u Republici Hrvatskoj, 6. Protestantska reformirana kršćanska crkva u Republici Hrvatskoj, 7. Jehovini svjedoci-kršćanska vjerska zajednica, 8. Evangelička crkva valdese, 9. Evangelička metodistička crkva u Hrvatskoj, 10. Crkva Kristovih učenika, 11. Neovisna baptistička crkva, 12. Savez crkava Riječ Života, 13. Međunarodna ujedinjena pentekostna crkva u Republici Hrvatskoj, 14. Kršćanska proročka crkva, 15. Slobodna katolička crkva, 16. Crkva Radosna vijest, 17. Evanđeoski kršćani, 18. Crkva Isusa Krista Svetaca posljednjih dana, 19. B'ahai zajednica Hrvatske, 20. Hinduistička vjerska zajednica Hrvatske, 21. Vaišnavska vjerska zajednica u Republici Hrvatskoj, 22. Budistička vjerska zajednica Dharmaloka, 23. Scijentološka crkva u Hrvatskoj, 24. Univerzalni život.

Ocjena:

U proteklom izvještajnom razdoblju ocjenjuje se da je došlo do većeg izdvajanja sredstava za vjerske zajednice koje su sklopile ugovor s Vladom Republike Hrvatske. Pored toga za Srpsku pravoslavnu crkvu u Hrvatskoj izdvojena su sredstva za obnovu porušenih crkava i crkvenih zgrada putem nadležnog ministarstva za obnovu i razvoj te sredstva ministarstva nadležnog za kulturu za popravak i održavanje crkava i zgrada koje su kulturna baština Republike Hrvatske. Međutim, Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj upozorava na sporost rješavanja sudskih sporova u svezi s povratom imovine.

5. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

Hrvatska radiotelevizija

U proteklom razdoblju nastavljeno je emitiranje tjednog multinacionalnog magazina „Prizma“ koja se u okviru Informativnog programa emitira na Hrvatskoj radioteleviziji.

IZVJEŠĆE O EMISIJAMA HRVATSKOGA RADIJA NAMIJENJENIH NACIONALNIM MANJINAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

U skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakonom o HRT-u, Hrvatski radio kao javni servis posebnu pozornost posvećuje promicanju tolerancije, multietničnosti i interkulturalnosti. Diskriminacija na nacionalnoj ili vjerskoj osnovi te govor mržnje nemaju mjesta u programu Hrvatskoga radija. Govoreći brojkama - na svim programima emitira se svaki tjedan 1100 minuta u posebnim emisijama. Kako se manjinskom problematikom ne treba baviti samo u takvim emisijama, ovoj minutaži treba dodati i sve ono što se objavljuje u redovitim informativnim emisijama, te u dnevnicima - U mreži Prvoga i tjednicima - Građanski glas – emisija o civilnom društvu. Svakako treba istaknuti i emisije Religijskog programa koje u cijelosti provode Sporazum o zastupljenosti nekatoličkih vjerskih zajednica na Hrvatskom radiju. Osim stalnih termina i emisija namijenjenih nacionalnim manjinama puno je važnije da se u svakodnevnom programu korektno artikulira odnos većine prema manjinama u Hrvatskoj.

I. Informativni program – FM – internet – kratki val

Informativne emisije – velike govorne emisije – sustavno izvješćivanje o dnevnim događajima u radu nacionalnih manjina, praćenje rada Savjeta za nacionalne manjine, praćenje rada Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora.

Emisija za nacionalne manjine “Multikultura”- 55 minuta svake subote od 16.05 do 17.00 sati - mozaična emisija o životu i radu nacionalnih manjina (reportaže, razgovori, intervjui).

Emisija “Agora”, 55 minuta, utorkom od 09.05 do 10.00 sati dva puta na mjesec – mozaična emisija (razgovori, reportaže o radu nacionalnih manjina).

Informativne emisije regionalnih centara: Radio Sljemena, Radio Dubrovnika, Radio Splita, Radio Zadra, Radio Rijeke, Radio Pule, Radio Knina, Radio Osijeka – sustavno izvješćivanje o aktivnostima nacionalnih manjina na tim područjima.

II. Međunarodni program HR-a “Glas Hrvatske” – sateliti – internet – srednji val – kratki val

Emisija za nacionalne manjine “Multikultura” - 55 minuta, repriza u nedjelju od 13.05 do 14.00 sati.

Giornale radio – svaki dan emisija za talijansku manjinu od 10 do 15 minuta, uključeno u Radio Rijeku u 16.00 sati.

Emisija za Mađare – svaki dan 10 do 15 minuta, uključeno u Radio Osijek.

III. Radio Osijek – FM – internet

Emisija za Mađare – svaki dan od 18.30 do 19.00 sati.

Emisija za Slovence – nedjeljom od 19.15 do 19.45 sati.

IV. Radio Rijeka – FM – internet

Vijesti na talijanskome jeziku svaki dan u 10.00, 12.00 i 14.00 –osim nedjelje - u trajanju do pet minuta.

Velika informativna emisija za talijansku manjinu - Giornale radio u 16.00 sati – svaki dan osim nedjelje - u trajanju do petnaest minuta.

V. Radio Pula – FM

Vijesti za talijansku nacionalnu manjinu svaki dan u 11.00 i 14.00 sati.

Velika informativna emisija za talijansku nacionalnu manjinu “Mezz’ora italiana” svaki dan u 16.30 do 17.00 sati.

„Duga“ – emisija za nacionalne manjine – emitira se srijedom od 20.10 do 20.40 sati.

Emisija „Pola piu“ – financirana od talijanske Vlade – emitira se svaki dan od 17.05 u trajanju od 30 minuta.

VI. Radio Knin – FM

Vjerska emisija namijenjena vjernicima pravoslavne vjeroispovijesti – emitira se srijedom od 18.10 do 18.40 sati.

VII. Radio Dubrovnik –

Emisija “Divan” – od 19.30 do 20.00 sati – svaki zadnji utorak u mjesecu – namijenjena bošnjačkoj nacionalnoj manjini.

Za pripadnike češke nacionalne manjine na privatnoj radio postaji „Radio Daruvar“ svakodnevno se emitira polusatna informativna emisija na češkom jeziku.

Za pripadnike srpske nacionalne manjine na području Vukovarsko-srijemske županije Radio Dunav svakodnevno emitira dvadesetčetverosatni program s informativnim i zabavnim priložima. Osim toga, pripadnicima srpske nacionalne manjine namijenjena je i polusatna emisija Kronika Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema različitog sadržaja koja se emitira svakog drugog ponedjeljka u mjesecu.

Za pripadnike rusinske i ukrajinske nacionalne manjine na Hrvatskom Radio Vukovaru u 2007. godini otpočelo je emitiranje tjedne desetominutne emisije o životu i radu Rusina i Ukrajinaca.

Dana 17. lipnja 2008. godine donijeta je odluka o dodjeli sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, a na temelju raspisanog javnog natječaja. Za poticanje programskih sadržaja namijenjenih nacionalnim manjinama sredstava dodijeljena su nakladnicima u iznosu od **8.597.896 kuna** kako slijedi:

- CIK dr. Božo Milanović – Radio Istra – za emisiju Microfono aperto (=170.810,19 kuna)
- Difuzija d.o.o. – Radio Dunav – za emisiju Spektar (=103.162,59 kuna)
- Hrvatski radio – Radio Gospić – za emisiju Povratak i obnova (=169.119,00 kuna)
- Hrvatski radio Valpovština – za emisiju Različitosti – most povezivanja (=133.604,01 kuna)
- Hrvatski radio Vukovar – za emisiju na rusinskom i bjeloruskom (=189.413,28 kuna)
- Ilok ton d.o.o. – Radio Ilok – za emisiju na slovačkom (=103.162,59 kuna)
- Media-mix radio 105 – za emisiju za Rome (=103.162,59 kuna)
- Novi radio Đakovo – za emisiju Most (=123.456,87 kuna)
- Novi radio Zadar – za emisiju Machiato na Kalelargi (=179.266,14 kuna)
- Radio Banovina – za emisiju Tu je moj dom (=147.133,53 kuna)
- Radio Baranja – za Emisiju na mađarskom (=130.221,63 kuna)
- Radio Bljesak – za emisiju I mi smo tu (=148.824,72 kuna)

- Radio Daruvar – za emisiju Češki jezik (=142.059,96 kuna)
- Radio Drava – za emisiju Glas manjina (=121.765,68 kuna)
- Radio Labin – za emisiju Settimanell albanese (=130.221,63 kuna)
- Radio Pitomača – za emisiju Manjinska potpora (=116.692,11 kuna)
- Radio Sisak – za emisiju Manjinski parlamentarac (=138.677,58 kuna)
- Rapsodija d.o.o. – Radio Borovo – za emisiju Baština (=77.794,74 kuna)
- S-Tel d.o.o. – Radio Quirinus – za emisiju Bakina škrinjica (=126.839,25 kuna)
- KA-Vision d.o.o. – Televizija 4 rijeke – za emisiju Iver (=755.313,60 kuna)
- Nezavisna istarska televizija – za emisiju Panorama regionale (=783.637,86 kuna)
- Televizija Primorja i Gorskog kotara – za emisiju Barufe pod urun (=925.259,16 kuna)
- Televizija Slavonije i Baranje – za emisiju Dravotaj (=859.169,22 kuna)
- TV Nova – za emisiju Comunita (=651.457,98 kuna)
- Varaždinska televizija – za emisiju Svijet Roma (=1.265.150,28 kuna)
- Vinkovačka televizija – za emisiju Suživot (=802.520,70 kuna)

Napominjemo da se dodijeljena sredstva Fonda ne odnose isključivo za emisije koje su navedene već za sve programske sadržaje koje je nakladnik prijavio na javni natječaj.

Ocjena:

Pripadnici nacionalnih manjina, kao i Savjet za nacionalne manjine, na više su seminara i konferencija ocijenili da su u ostvarivanju prava nacionalnih manjina na pristup medijima ostvareni pozitivni pomaci, ali da oni još nisu dovoljni. Unatoč povećanju proračunskih sredstava koja su namijenjena nacionalnim manjinama u cilju ostvarivanja prava na pristup javnim medijima, nije ostvarena dovoljna zastupljenost nacionalnih manjina u programima Hrvatske radiotelevizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te u uređivačkim redakcijama. Treba napomenuti da se još ne realiziraju emisije na jezicima nacionalnih manjina, niti je formirana redakcija za manjine. U narednom razdoblju potrebno je intenzivirati aktivnosti na provedbi Zaključka Vlade od 30. srpnja 2009. godine kojim je prihvaćen Nacrt ugovora o proizvodnji i emitiranju emisija namijenjenih informiranju pripadnika nacionalnih manjina. Pripadnici nacionalnih manjina upozoravaju da su u pojedinim elektroničkim medijima prisutne pojave diskriminacije, te da nema dovoljno senzibiliteta prema nacionalnim manjinama.

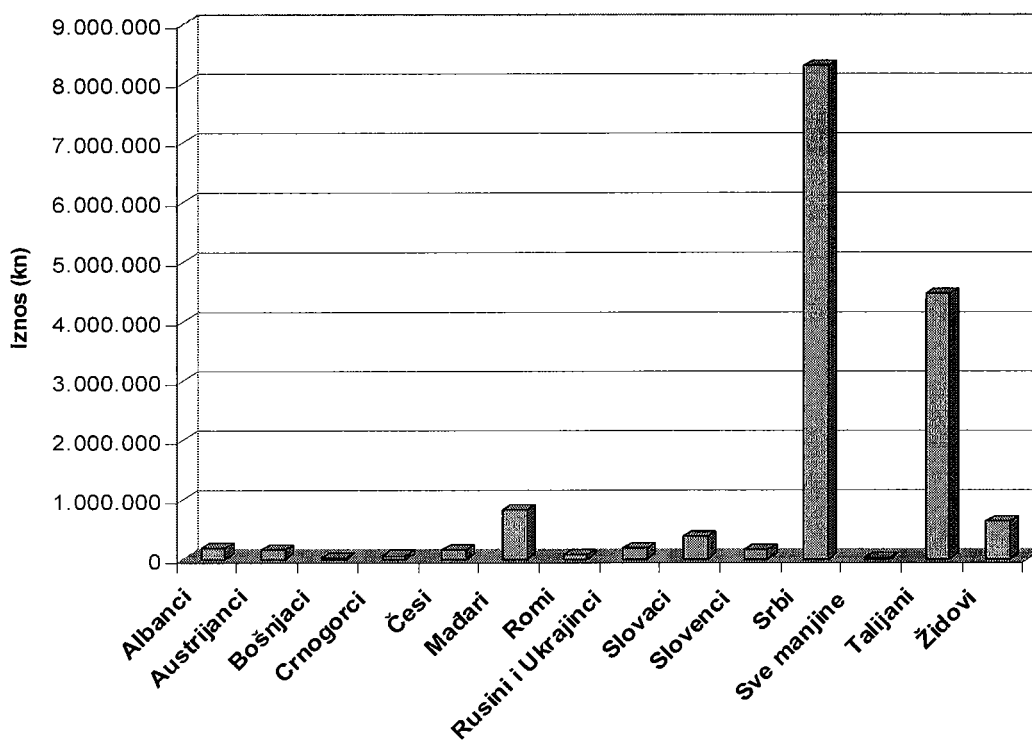
6. KULTURNA AUTONOMIJA

Tijekom 2008. godine za potrebe financiranja programa kulturnih djelatnosti nacionalnih manjina iz sredstava Ministarstva kulture utrošeno je ukupno **15.532,961,48 kuna** kako slijedi:

- zaštita kulturne baštine (nepokretna kulturna dobra)	8.629.400,00 kuna
- novinarska i književno - nakladnička djelatnost	4.441.000,00 kuna
- knjižnička djelatnost	1.529.061,00 kuna
- investicije i informatizacija ustanova u kulturi	580.000,00 kuna
- likovna i novomedijska djelatnost	150.000,00 kuna
- međunarodna kulturna suradnja	83.500,00 kuna
- glazbeno-scenska djelatnost i	80.000,00 kuna
- kulturno umjetnički amaterizam	
- arhivska i muzejsko galerijska djelatnost	40.000,00 kuna

Pregled ostvarenih iznosa potpora nacionalnim manjinama Ministarstva kulture prema programskim djelatnostima za 2008. godinu

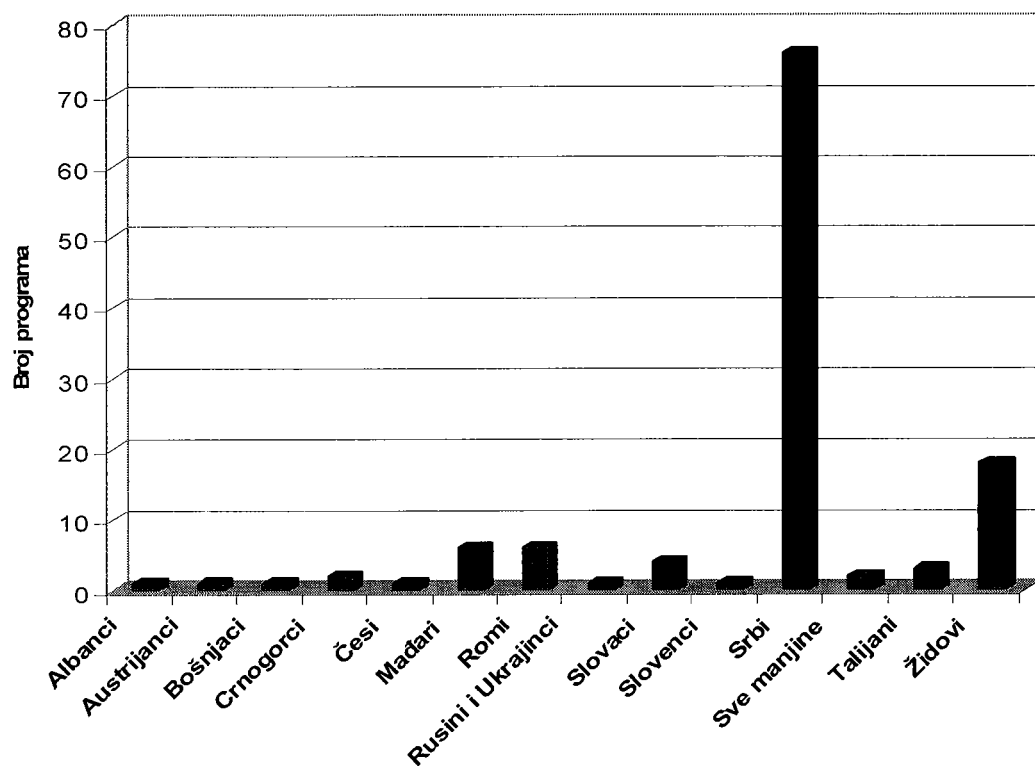
Manjina/ djelatnost	Arhivska i muzejsko- galerijska djelatnost	Glazbeno- scenska djelatnost i kulturno- umjetnički amaterizam	Investicije i informatizacija ustanova u kulturi	Knjižnička djelatnost	Likovna i novomedijska djelatnost	Međunarodna kulturna suradnja	Novinska i književno- nakladnička djelatnost	Zaštita kulturne baštine	Sveukupno
Albanci				178.557,57					178.557,57
Austrijanci				146.124,25					146.124,25
Bošnjaci							15.000,00		15.000,00
Crnogorci					50.000,00				50.000,00
Česi				151.952,68					151.952,68
Mađari			110.000,00	115.095,65				600.000,00	825.095,65
Romi						38.500,00	21.000,00		59.500,00
Rusini i Ukrajinci				182.052,35					182.052,35
Slovaci			210.000,00	159.090,59			7.000,00		376.090,59
Slovenci				146.644,58					146.644,58
Srbi		40.000,00	260.000,00	299.986,05			38.000,00	7.664.400,00	8.302.386,05
Sve manjine		10.000,00				5.000,00			15.000,00
Talijani				149.557,76			4.310.000,00		4.459.557,76
Židovi	40.000,00	30.000,00			100.000,00	40.000,00	50.000,00	365.000,00	625.000,00
Sveukupno	40.000,00	80.000,00	580.000,00	1.529.061,48	150.000,00	83.500,00	4.441.000,00	8.629.400,00	15.532.961,48

Ukupni iznosi ostvarenih potpora nacionalnim manjinama Ministarstva kulture u 2008. g.

Pregled broja ostvarenih potpora nacionalnih manjina Ministarstva kulture prema programskim djelatnostima za 2008. godinu

Manjina/ djelatnost	Arhivska i muzejsko- galerijska djelatnost	Glazbeno- scenska djelatnost i kulturno- umjetnički amaterizam	Investicije i informatizacija ustanova u kulturi	Knjižnična djelatnost	Likovna i novomedijska djelatnost	Međunarodna kulturalna suradnja	Novinska i književno- nakladnička djelatnost	Zaštita kulture baštine	Sveukupno
Albanci				1					1
Austrijanci				1					1
Bošnjaci							1		1
Crnogorci					2				2
Česi				1					1
Mađari			2	1				3	6
Romi						2	4		6
Rusini i Ukrajinci				1					1
Slovaci			2	1			1		4
Slovenci				1					1
Srbi		2	2	1			3	68	76
Sve manjine		1				1			2
Talijani				1			2		3
Židovi	2	3			5	1	2	5	18
Sveukupno	2	6	6	9	7	4	13	76	123

Ukupni broj ostvarenih potpora nacionalnih manjina Ministarstva kulture u 2008. g.

Ured za ljudska prava

U 2008. godini Ured za ljudska prava je proveo natječaj za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava Državnoga proračuna Republike Hrvatske unutar kojega su kao prioritetna područja financiranja određeni projekti: Osvješčivanje žena – pripadnica romske nacionalne manjine o ljudskim pravima, te projekti: Obrazovanje lokalne zajednice o pravima nacionalnih manjina.

Za projekte osvješčivanja žena – pripadnica romske nacionalne manjine o ljudskim pravima u 2008. godini su dodijeljena sredstva u iznosu od 80.000,00 kuna, dok je za projekte obrazovanja lokalne zajednice o pravima nacionalnih manjina dodijeljeno 150.000,00 kuna.

Osim putem natječaja u 2008. godini je nekoliko udruga financirano i izvannatječajno. Riječ je o sljedećim udrugama i projektima: Udruga Roma Zagreba i Zagrebačke županije s projektom „Podržavanje prava Roma“ (25.000,00 kuna), Udruga Roma Međimurske županije s projektom „Promicanje ljudskih prava i nacionalnih manjina kroz okupljanja i održavanje okruglih stolova“ (17.000,00 kuna) te Malonogometni klub As Roma s projektom „Drugo europsko prvenstvo Roma i ostalih nacionalnih manjina“ (3.000,00 kuna).

19. studenog 2008. godine je u svrhu pobližeg upoznavanja javnosti s pravima nacionalnih manjina zajamčenih na području Republike Hrvatske, te stjecanja uvida u načine na koje se odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina provode u praksi, Ured za ljudska prava u suradnji sa Centrom za ljudska prava i Savjetom za nacionalne manjine organizirao Okrugli stol na temu „Prava pripadnika nacionalnih manjina – primjena članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina“.

2. prosinca 2008. godine Ured je organizirao stručnu konferenciju pod nazivom „Hrvatska, država ljudskih prava – 18 godina poslije“ povodom obilježavanja 60. obljetnice donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima. Na navedenoj je konferenciji raspravljano o nizu društvenih područja na kojima je zaštita ljudskih prava od najvećeg značaja, kao i o ostvarivanju prava nacionalnih manjina.

Osim navedenog u cilju promocije ljudskih prava, Ured za ljudska prava je obilježio Međunarodni dan ljudskih prava 10. prosinca. Predmetni je dan obilježen javnom manifestacijom održanom na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu gdje su se uz prigodni program te dodjelu nagrada učenicima/ama osnovnih i srednjih škola za likovne i literarne radove na temu „Imati prava znači imati obveze“, građani/ke mogli upoznati s radom Ureda za ljudska prava te nekolicine prominentnih nevladinih udruga koje su aktivne na tom području. Na organizaciju navedenog događaja utrošeno je 10.000,00 kuna.

Ocjena:

Došlo je do unaprijeđenja ostvarivanja prava na području kulturne autonomije većim izdvajanjem sredstava iz Državnog proračuna, stvoreni su uvjeti za bolji rad udruga i ustanova nacionalnih manjina što je razvidno u oblasti kulture, izdavaštva i informiranja udruga i ustanova nacionalnih manjina. Kako je navedeno u ocjeni u poglavlju 4., najveći dio sredstava ministarstva nadležnog za kulturu izdvojen je za obnovu porušenih sakralnih objekata koji su kulturna baština Republike Hrvatske.

Ipak je uočljivo da manjine koje duže djeluju učinkovitije ostvaruju prava u području kulturne autonomije od novonastalih manjina koje posljednjih godina razvijaju svoju djelatnost na područjima na kojima žive pripadnici novonastalih manjina. Ostaje potreba pojačane kontrole i transparentnosti utroška sredstava.

7. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

7.1. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisana i uređena zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru čine:

- Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01 - pročišćeni tekst),
- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02), i
- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine, br. 69/03 - pročišćeni tekst i 19/07).

Na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru, koji su održani 25. studenoga 2007. godine, izabrano je 8 zastupnika nacionalnih manjina:

- mr. sc. Zdenka Čuhnil - zastupnica češke i slovačke nacionalne manjine,
- Ratko Gajica - zastupnik srpske nacionalne manjine,
- Nazif Memedi - zastupnik austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine,
- dr. sc. Milorad Pupovac - zastupnik srpske nacionalne manjine,
- dr. sc. Furio Radin - zastupnik talijanske nacionalne manjine,
- Vojislav Stanimirović - zastupnik srpske nacionalne manjine,
- mr. sc. Deneš Šoja - zastupnik mađarske nacionalne manjine i
- dr. sc. Šemso Tanković - zastupnik albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine.

7.2. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisano i uređeno ostvarivanje prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave čine:

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02), i
- Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, br. 92/05, 142/06, 77/07, 127/07 i 27/08).

Člankom 22. stavak 2. propisano je da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo i stečenim pravima.

Zakonom o državnim službenicima propisano je da se Planom prijama u državnu službu, koji donosi državni tajnik Ministarstva uprave, utvrđuje i popunjenost radnih mjesta u državnom tijelu pripadnicima nacionalnih manjina i planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na natječaj za prijam u službu, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava prednosti pri popunjavanju radnih mjesta pod istim uvjetima, koje im pripada sukladno odredbi članka 22. stavak 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Ostvarivanje zastupljenosti

Ministarstvo uprave (izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu Središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 77/2009) Ministarstvo uprave pružilo je poslove bivšeg Središnjeg državnog ureda za upravu) uspostavilo je, do uspostave Središnjeg popisa državnih službenika i namještenika, privremenu evidenciju o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika, uključujući i zaposlene pripadnike nacionalnih manjina. Prikupljanju podataka o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave značajno će doprinijeti i provedba projekta centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim potencijalima čiji nositelj je Ministarstvo financija, a za provedbu kojeg su u 2008. godini poduzete potrebne predradnje.

U Planu prijama u državnu službu za tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2007. godine po prvi je puta iskazan broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina te broj pripadnika nacionalnih manjina koje se planira zaposliti. Prema Planu prijama za 2007. godinu zaposleno je bilo ukupno 1987 pripadnika nacionalnih manjina, od čega 1971 u tijelima državne uprave i 16 u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske.

U razdoblju pripreme Plana prijama za 2008. godinu, od rujna do prosinca 2007. godine, analizirani su podaci o izvršenju Plana prijama u državnu službu za 2007. godinu. Prema rezultatima te analize od planiranih je 336 pripadnika nacionalnih manjina u središnja tijela državne uprave primljeno njih 107.

Povećanje broja zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u 2007. godini, a koje se iskazuje usporedbom stanja zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pri donošenju planova prijama za 2007. i 2008. godinu, iznosi 44 (36 u tijelima državne uprave i 8 u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske).

Planom prijama u državnu službu za tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2008. godinu utvrđeno je da je u tijelima za koja se donosi Plan zaposleno 2031 pripadnika nacionalnih manjina (2007 u tijelima državne uprave i 24 u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske), te da se u 2008. godini planira zaposliti 226 pripadnika nacionalnih manjina (224 u tijelima državne uprave, te 2 u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske).

Prema podacima iz privremene evidencije Ministarstva uprave o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika u veljači 2009. godine bilo je zaposleno 2160 pripadnika nacionalnih manjina, što ukazuje na povećanje broja zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina za 129 u odnosu na razdoblje donošenja Plana prijama za 2008. Radi usporedbe, u 2007. godine je u usporedbi sa stanjem u 2006. godini broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina stvarno povećan za 49 osoba. Prema podacima iz veljače 2009. godine udio zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u ministarstvima je 4,02%; u središnjim državnim uredima 0,87%, u državnim upravnim organizacijama 4,26%, u uredima državne uprave u županijama 5,84%, u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske 4,59%, te u ostalim državnim tijelima (ne obuhvaćaju stručnu službu Ustavnog suda, s obzirom da ovom

Uredu ne dostavlja podatke, te pravosudna tijela za koja evidenciju vodi Ministarstvo pravosuđa) 2,34%. Ukupan udio pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u pobrojanim državnim tijelima je 4,13%.

Važno je istaknuti da u cilju ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u tijelima državne uprave sukladno članku 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Ministarstvo uprave na svojim web-stranicama redovito objavljuje podatke o mogućnostima zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, te da se svim tekstovima javnih natječaja ističe pravo prednosti pripadnika nacionalnih manjina pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima.

7.3. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisano ostvarivanje prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čini Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02).

Pripadnicima nacionalnih manjina, sukladno odredbi članka 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina jamči se pravo na zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave i predstavničkim tijelima jedinica područne (regionalne) samouprave, dakle općina, gradova i županija.

Ostvarivanje zastupljenosti

Na redovnim i dopunskim izborima koji su provedeni 2005. godine postignuta je potrebna zastupljenost pripadnika nacionalne manjine u predstavničkim tijelima lokalnih jedinica na području Republike Hrvatske, a mandat izabranim članovima predstavničkih tijela (pa tako i izabranim predstavnicima nacionalnih manjina) prestao je raspisivanjem lokalnih izbora koji su održani 17. svibnja 2009. godine.

7.4. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisano i uređeno ostvarivanje prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čine:

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02), i
- Zakon o lokalnoj i područnoj samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05 - pročišćeni tekst, 109/07, 125/08 i 36/09).

Sukladno odredbi članka 22. stavak 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02) u jedinicama lokalne samouprave i jedinicama područne (regionalne) samouprave u kojima se prema odredbama ovog Ustavnog zakona treba osigurati

razmjerna zastupljenost članova njenog predstavničkog tijela iz reda pripadnika nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost predstavnika nacionalne manjine u njenom izvršnom tijelu.

Prema odredbama članka 20. stavak 3. i 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave osigurava se pripadnicima nacionalne manjine koja u stanovništvu jedinice lokalne samouprave sudjeluje s najmanje 15%, dok se pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave osigurava pripadnicima nacionalne manjine koja u ukupnom stanovništvu jedinice sudjeluje s više od 5%.

Ostvarivanje zastupljenosti

U prethodnom su razdoblju pripadnici nacionalnih manjina ostvarivali i pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno u općinskim, gradskim i županijskim poglavarstvima. Nakon lokalnih izbora u svibnju 2009. godine poglavarstva su, kao izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prestala postojati, a nositelji izvršnih ovlasti u općini su postali općinski načelnici, u gradovima gradonačelnici i u županijama župani. Prestankom postojanja poglavarstava, pripadnici nacionalnih manjina pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima jedinica samouprave ostvarivat će pravom na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i Zakonu o lokalnoj i područnoj samoupravi.

7.5. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir kojim je propisano i uređeno ostvarivanje prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čine:

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02),
- Zakon o lokalnoj i područnoj samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05 - pročišćeni tekst, 109/07, 125/08 i 36/09), i
- Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 86/08).

Člankom 22. stavak 3. propisano je da se zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurava sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava i sukladno stečenim pravima.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisuje da predstavnici nacionalnih manjina koji sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, isto tako imaju pravo na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima tih jedinica. Poglavarstva lokalnih jedinica obvezna su planom prijama u službu utvrditi popunjenost upravnih tijela jedinica i planirati zapošljavanje potrebnog broja pripadnika

nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica.

Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na natječaj za prijam u službu imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava prednosti pri popunjavanju radnih mjesta pod istim uvjetima, koje im pripada sukladno odredbi članka 22. stavak 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 86/08) propisano je da se u jedinicama samouprave planom prijama u službu utvrđuje i popunjenost radnih mjesta u upravnim tijelima pripadnicima nacionalnih manjina, te planira zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i zakonu kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pri raspisivanju natječaja lokalne jedinice, u čijim upravnim tijelima nije osigurana zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina sukladno Ustavnom zakonu, dužne su to navesti u tekstu natječaja, kao i navesti da su se kandidati u prijavi na natječaj dužni pozvati na to pravo, zatim da kandidat, pripadnik nacionalne manjine ima prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima.

Ostvarivanje zastupljenosti

Podaci iz evidencije o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 1. ožujka 2009. godine koja je uspostavljena početkom svibnja 2009. godine i posljednji put ažurirana 20. srpnja 2009. godine, pokazuje da od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave njih 116 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima.

U tih 116 jedinica ukupno je zaposleno 8.064 službenika i namještenika, od čega 597 ili 7,40% pripadnika nacionalnih manjina.

U 72 jedinice (u 62 općine i gradova te 10 županija) potrebno je osigurati zastupljenost u upravnim tijelima pripadnika nacionalnih manjina kojima je to pravo jamčeno odredbama Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, a što je i ostvareno u njih 53.

Podatke o ukupnom broju jedinica samouprave koje u svojim upravnim tijelima imaju zastupljene pripadnike nacionalnih manjina, kao i podatke o ukupnom broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica za 2008. godinu nije moguće uspoređivati s podacima za 2007. godinu zbog neujednačeno iskazivanih podataka jedinica u prethodnom izvještajnom razdoblju, kao i razloga što su podaci za 2008. godinu po prvi puta prikupljeni po novoj metodologiji.

7.6. Zastupljenost nacionalnih manjina u Ministarstvu unutarnjih poslova

Pripadnici nacionalnih manjina imaju jednaka prava zapošljavanja u Ministarstvu unutarnjih poslova, kao i svi građani, ukoliko zadovoljavaju uvjete raspisanog natječaja za slobodna radna mjesta, a prilikom odabira isti se ne diskriminiraju na temelju nacionalne pripadnosti.

Sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08), kojim je utvrđena obveza tijela državne uprave Planom prijema u državnu službu utvrditi popunjenost radnih mjesta pripadnicima nacionalnih manjina, te planirati novo zapošljavanje potrebitog broja pripadnika nacionalnih manjina, Ministarstvo unutarnjih poslova je u okviru Plana prijema u državnu službu za 2008. godinu planirao zapošljavanje do 50 pripadnika nacionalnih manjina.

U odnosu na 2007. godinu kada je MUP – u bilo 1280 pripadnika nacionalnih manjina, u 2008. godini došlo je do povećanja od 1,3%, tj. bilo je zaposleno 1297 pripadnika nacionalnih manjina, što je za 17 djelatnika više nego prošle godine.

Kao izvor podataka o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova koristi se Jedinostveni registar osoba Ministarstva unutarnjih poslova, a prema kojem je za određeni broj zaposlenika ovog Ministarstva nacionalna pripadnost nepoznata ili su se izjasnili kao neopredijeljeni.

Kada promatramo pripadnike nacionalnih manjina prema njihovom rasporedu na području Republike Hrvatske, uglavnom govorimo o područjima od posebne državne skrbi budući je upravo na tim područjima najveća zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina. Na područjima od posebne državne skrbi među pripadnicima nacionalnih manjina najveći dio odnosi se na pripadnike srpske nacionalne manjine. Od ukupnog broja stanovnika 470.622 (prema posljednjem popisu stanovništva iz 2001. godine) na područjima od posebne državne skrbi, promatrano po nacionalnoj strukturi 70,44% tj. 331.520 je Hrvata, 21,97% su pripadnici srpske nacionalne manjine tj. 103.392, a 7,59% su pripadnici ostalih nacionalnih manjina - 35.710.

7.7. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima

Krajem 2008. godine u pravosuđu je bilo zaposleno 7,886 osoba, od čega 333 pripadnika nacionalnih manjina (4,2%), čime je nacionalna struktura zaposlenih ostala nepromijenjena u odnosu na 2007. godinu. U 2008. godini uspostavljen je registar nacionalne strukture zaposlenih u sudovima, u državnom odvjetništvu te drugim pravosudnim tijelima.

Ministarstvo pravosuđa ustrojilo je i vodi evidenciju o strukturi zaposlenih sudaca i državnih odvjetnika i njihovih zamjenika kao i službenika i namještenika u pravosudnim tijelima. U ovim statističkim evidencijama posebno se iskazuju podaci o zastupljenosti pripadnika na nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima. Podatci se redovito ažuriraju, i to tako da se svaka promjena unosi u evidenciju.

Na dan 31. prosinca 2008. godine u sudovima i državnim odvjetništvima bilo je ukupno zaposleno 2.452 suca, državna odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, a od toga sudaca je 1879 i 573 državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika.

U struci sudaca od 1879, 1801 je Hrvat, 40 je Srba, 1 Mađar, 2 Talijana, 2 Crnogorca, 6 Bošnjaka, 1 Židov, 21 neopredijeljen, 1 Nijemac, 1 Rusin, 1 Makedonac, 1 Slovenac, 1 Čeh.

Od 573 državna odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika 552 su Hrvata, 14 Srba, 1 Mađar, 1 Talijan, 2 Crnogorca, 1 Rusin, 1 Čeh i 1 Slovak.

Struktura službenika i namještenika u sudovima i državnim odvjetništvima na dan 31. prosinca 2008. godine je slijedeća: ukupno je službenika i namještenika zaposleno u pravosudnim tijelima 7.942 i to 7.600 Hrvata, 285 Srba, 5Crnogoraca, 20 Bošnjaka, 11 Čeha, 4 Slovenaca, 8 Makedonaca, 18 neopredijeljenih, 6 Mađara, 19 Talijana, 1 Albanac, 3 Rusina, 1 Bugar i 1 Slovak.

Ministarstvo pravosuđa sukladno Zakonu o sudovima, objavljuje oglas za slobodno sudačko mjesto i pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo pozvati se na odredbu članka 22.

Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koje im omogućava prednost pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa, tijekom 2008. godine 4 su se kandidata za sudačka mjesta u svojim prijavama na oglas pozvala na pravo zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima, koje im odredbom članka 22. jamči Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina. Postupak imenovanja sudaca provodi Državno sudbeno vijeće kao samostalno i neovisno tijelo. Prema odredbi članka 63. Zakona o državnom odvjetništvu također se i kod imenovanja državnih odvjetnika odnosno zamjenika državnih odvjetnika mora voditi računa o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina, pripadnici nacionalnih manjina kada se prijavljuju na objavljeno slobodno mjesto, mogu se pozvati na pravo prvenstva pri zapošljavanju pod istim uvjetima. Postupak imenovanja državnih odvjetnika odnosno zamjenika obavlja stručna služba Državnoodvjetničkog vijeća i Ministarstvo pravosuđa ne raspolaže podacima o kandidatima za državne odvjetnike odnosno zamjenike koji su se pozvali na pravo prednosti pri zapošljavanju pod istim uvjetima kao pripadnike nacionalne manjine.

Ministarstvo pravosuđa svake godine utvrđuje plan zapošljavanja državnih službenika u pravosudnim tijelima na temelju potreba pravosudnih tijela i u okviru osiguranih sredstava u državnom proračunu u Ministarstvu pravosuđa. U godišnjem planu zapošljavanja službenika i namještenika utvrđuje se broj pripadnika nacionalnih manjina.

Ocjena:

Prema saznanjima s brojnih skupova s pripadnicima nacionalnih manjina, predstavnicima općina i gradova do teškoća u provedbi odredbi članka 22. Ustavnog zakona dolazi zbog neujednačenosti u razvoju pojedinih područja, a s time i mogućnosti zapošljavanja nacionalnih manjina.

Ocjenjuje se da su pripadnici nacionalnih manjina zastupljeni srazmjerno u predstavničkim tijelima.

U odnosu na osiguranje zastupljenosti u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo, ocjena je da je osiguranje zastupljenosti djelomično provedeno. Razlozi za to su višestruki: neadekvatna obrazovna struktura dijela pripadnika nacionalnih manjina, nedovoljno izjašnjavanje o pripadnosti nacionalnoj manjini i nedovoljno pozivanje na pripadnost nacionalnoj manjini kao prednost pri zapošljavanju.

Zapošljavanje u tijelima jedinica samouprave također je samo djelomično provedeno, a uz gore navedene razloge, prisutno je također, prema saznanjima predstavnika nacionalnih manjina, u nekim lokalnim jedinicama otpor prema zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina (posebno Roma i Srba). Međutim, u malim općinama u kojima je zaposlena samo jedna ili dvije osobe teško je postići odgovarajuću strukturu zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. U narednom razdoblju treba osigurati da nadležna državna tijela poduzmu mjere kontrole u lokalnim jedinicama u kojima ne postoji dovoljna opredjeljenost za zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina.

8. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

MINISTARSTVO UPRAVE

Evidencija o broju registriranih vijeća nacionalnih manjina u 2008. godini

Drugi redovni izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina održani su 17. lipnja 2007. godine. Izbori su raspisani izbori za ukupno 308 vijeća i 228 predstavnika nacionalne manjine.

Od ukupnog broja raspisanih izbora za vijeća nacionalnih manjina izabrano je vijeća u punom broju – 206, a u natpolovičnom broju – 47. Navedena vijeća (ukupno 253), ukoliko su se konstituirala, nakon konstituiranja bila su dužna sukladno uputi Ministarstva uprave podnijeti zahtjev za upis u Registar nacionalnih manjina.

S obzirom na to da su se vijeća nacionalnih manjina, izabrana na izborima 2007. godine, konstituirala i upisivala u Registar nacionalnih manjina i tijekom 2008. godine, uvidom u Registar utvrđeno je da je s danom 15. lipnja 2009. godine u Registar je upisano 218 novoizabranih i konstituiranih vijeća. 35 izabranih vijeća nije se upisalo u Registar iz razloga što se nisu uspjela konstituirati ili su propustila Ministarstvu uprave podnijeti zahtjev za upis u Registar.

Prema prikupljenim podacima lokalne jedinice su u 2008. godini financirale i 23 vijeća koja nakon izbora 2007. godine nisu podnijela zahtjev za upis u Registar vijeća nacionalnih manjina, kao i 4 vijeća za koja izbori nisu ni bili raspisani ili na izborima nije bilo kandidatura.

URED ZA NACIONALNE MANJINE

Ured za nacionalne manjine izradio je odluku o financiranju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na području slabije ekonomske razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Popis vijeća i predstavnika nacionalnih manjina sastavljen je na temelju pokazatelja gradova i općina jedinica lokalne samouprave za 2007. godinu po stanovniku koji je ispod 100% državnog proračuna Republike Hrvatske.

Odluku o financiranju programa vijeća i predstavnika nacionalnih manjina donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 16. srpnja 2009. godine.

Ovom odlukom osigurana su sredstva za 2009. godinu za ukupno 94 vijeća i 52 predstavnika i to u iznosu od 4.000 kuna za program pojedinog vijeća nacionalne manjine te 1.500 kuna za program pojedinog predstavnika nacionalne manjine i mogu se koristiti za ostvarivanje programa rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te pokriće pripadajućih materijalnih troškova.

Prema navedenoj Odluci osigurana su sredstva za 62 vijeća i 18 predstavnika srpske nacionalne manjine, 9 vijeća i 8 predstavnika mađarske nacionalne manjine, 6 vijeća i 5 predstavnika romske nacionalne manjine, 5 vijeća i 6 predstavnika češke nacionalne manjine, 4 vijeća bošnjačke nacionalne manjine, 3 vijeća rusinske nacionalne manjine, 2 vijeća i 1 predstavnika talijanske nacionalne manjine, 2 vijeća i 1 predstavnika slovačke nacionalne manjine i 1 vijeće i 4 predstavnika ukrajinske nacionalne manjine.

Donošenjem Odluke izjednačio se položaj vijeća i predstavnika u financijskom smislu, kako bi, bez obzira na područje na kojem djeluju, bili u jednakoj mogućnosti ostvarivati zadaće zbog kojih su osnovani.

Za provođenje ove Odluke utrošena su sredstva u iznosu od 454.000 kuna, koja su osigurana na poziciji Ureda za nacionalne manjine u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu.

Ocjena:

U proteklom razdoblju u većem dijelu jedinica lokalne samouprave unaprijeđen je rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, čemu su svakako pridonijeli brojni seminari posvećeni osposobljavanju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o učinkovitijem sudjelovanju u procesu odlučivanju koje je organizirao Ured za nacionalne manjine zajedno sa Savjetom za nacionalne manjine. Podršku je dala i Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj. Kako bi se osigurali neophodni uvjeti za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na području jedinica slabije ekonomske razvijenosti Vlada Republike Hrvatske je putem Ureda za nacionalne manjine osigurala sredstva u iznosu od 454.000 kuna za 94 vijeća i 52 predstavnika. U cilju potpune provedbe Ustavnog zakona u narednom razdoblju treba osigurati potpuno uključivanje vijeća i predstavnika u javni život i upravljanje lokalnim poslovima, te nastaviti edukaciju o njihovim ovlastima. Također je potrebno uskladiti statute pojedinih općina i gradova s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

9. IZVJEŠĆE SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske, temeljem članka 35. i 36. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02), te Programa rada Savjeta za nacionalne manjine za 2008.godinu (Narodne novine, broj 48/08), na svojim sjednicama razmatrao je pitanja koja se odnose na ostvarivanje prava nacionalnih manjina, te primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i drugih zakona i propisa kojima su regulirana prava pripadnika nacionalnih manjina, a naročito:

1. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
2. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima
3. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
4. Uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina
5. Pristup javnim medijima
6. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina
7. Kulturna autonomija nacionalnih manjina

PRIMJENA USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA

1. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Radi sudjelovanja nacionalnih manjina u javnom životu putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s ciljem uspostave sustava koji će omogućiti vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina da dođe do pune primjene članka 23. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, te podizanja razine učinkovitosti i djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Savjet za nacionalne manjine je 28. travnja 2008. godine organizirao sastanak (u sklopu posjete predsjednika Republike Hrvatske Karlovačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji) s predsjednicima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina obje županije. Tema sastanka bila je provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u praksi (dosadašnji rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina). Na sastanku su sudjelovali predsjednik Republike Hrvatske, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, saborski zastupnici nacionalnih manjina, župan Karlovačke županije, županica Sisačko-moslavačke županije i drugi. Savjet za nacionalne manjine je u suradnji s Uredom za nacionalne manjine organizirao seminar o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 21. i 22. studenog 2008. godine, na kojem su educirana vijeća i predstavnici nacionalnih manjina o njihovim pravima i obvezama, te sudjelovanju u upravljanju lokalnim poslovima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Savjet za nacionalne manjine je na svojim sjednicama kontinuirano razmatrao problematiku rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, a posebno pitanja rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na područjima posebne državne skrbi. Tijekom 2008. godine Savjet je održao sastanke vezane za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina sa županom Vukovarsko-srijemske županije, županicom Sisačko-moslavačke županije i županom Osječko-baranjske županije. Savjet smatra da je potrebno nastaviti s postupkom educiranja, kako pripadnika nacionalnih manjina, tako i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, s obzirom na to da je još uvijek u radu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, kao i lokalne i regionalne samouprave razvidan deficit u potpunom

poznavanju odredaba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, što rezultira otežanom primjenom u praksi. Također je potrebno pružiti financijsku i logističku potporu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nemaju dovoljno kapaciteta da ispune sve odredbe iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, vezane uz stvaranje uvjeta za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u svojim sredinama.

2. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima

Vezano uz primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u dijelu koji se odnosi na zastupljenost nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima, Savjet za nacionalne manjine je tijekom 2008. godine pratio primjenu članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Ministarstvo uprave utvrdilo je plan prijama za tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine, broj 36/2008) te Izmjene i dopune istog (Narodne novine, broj 74/2008) kojim je utvrđena obveza tijela državne uprave da prilikom popunjavanja radnih mjesta provode odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o sustavu državne uprave. Donošenjem Plana prijama u državnu službu u tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2008. godinu i njegovim Izmjenama i dopunama učinjen je daljnji značajan pomak u cilju osiguravanja veće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave. Savjet za nacionalne manjine konstatira da u središnjim tijelima državne uprave od ukupnog broja zaposlenika još uvijek nije postignuta srazmjerna zastupljenost u zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina, a sukladno njihovom postotku u stanovništvu Republike Hrvatske .

3. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u upravnim i pravosudnim tijelima regulirana je člankom 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine u suradnji sa Uredom za ljudska prava i Centrom za ljudska prava organizirao je 19. studenog 2008. godine seminar pod nazivom "Zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj" - primjena članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, na kojem je poticano pripadnike nacionalnih manjina da se prilikom zapošljavanja u tijelima državne uprave, te tijelima uprave lokalnih jedinica, pozivaju na svoju pripadnost.

4. Uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj

Savjet za nacionalne manjine je tijekom 2008. godine kontinuirano pratio primjenu Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina. Smatra da je jedan od glavnih uzroka izostanka potpune primjene zakonskih rješenja vezanih uz ostvarivanje prava na ravnopravnu službenu upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina u činjenici da je praktična realizacija ovih prava u velikoj mjeri i dalje prepuštena diskrecionoj ocjeni lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave još uvijek nisu pristupila educiranju o načinu primjene ovih manjinskih prava. Savjet za nacionalne manjine konstatira da još uvijek statuti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u potpunosti usklađeni s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, u dijelu koji se odnosi na uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Nadalje, uočeni su i problemi u isticanju dvojezičnih ili višejezičnih topografskih oznaka koje ovise o uvođenju jezika i pisma nacionalnih manjina u ravnopravnu službenu uporabu, kao i nezadovoljavajuća

uporaba manjinskih jezika pred upravnim i sudbenim tijelima, te problemi prilikom izdavanja osobnih dokumenata na jeziku nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine upozoravao je o ovoj problematici u svom Izvješću o primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za 2006. godinu. Vezano uz službenu uporabu češkog jezika u gradu Daruvaru, Savjet za nacionalne manjine donio je Odluku o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Statuta Grada Daruvara pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, te je dana 7. studenog 2006. godine podnesen Ustavnom sudu Republike Hrvatske prijedlog o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Statuta Grada Daruvara. Ustavni sud Republike Hrvatske do današnjeg dana nije se očitovao o zahtjevu, niti donio odluku o prijedlogu.

5. Pristup javnim medijima

Savjet za nacionalne manjine je u 2008. godini, sukladno članku 35. stavku 2. podstavku 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, a vezano uz članak 18. citiranog Ustavnog zakona koji se odnosi na pristup javnim medijima na državnoj, regionalnoj i lokalnoj televiziji, raspravljao o zastupljenosti manjinskih pitanja u programima javnih radio postaja, javne televizije i tiska. Hrvatska radiotelevizija, kao javna televizija, i Hrvatski radio ključni su subjekti u promoviranju i razumijevanju manjina u društvu, jer se najveći dio javnosti informira o nacionalnim manjinama i njihovim problemima putem tih medija, te su isti ključni čimbenik u kreiranju javnog mijenja o nacionalnim manjinama. Kako je javnost najvažniji činilac u promoviranju nacionalnih manjina i njihovih prava, bitno je istaći ulogu Hrvatske radiotelevizije i Hrvatskog radija u pitanjima senzibiliziranja javnosti za manjinsku tematiku. Savjet za nacionalne manjine napominje da su u ostvarivanju prava na pristup javnim medijima uočeni pozitivni pomoci, ali su oni još uvijek nedovoljni. To se prvenstveno odnosi na neispunjenje obveze uvođenja programa na jezicima nacionalnih manjina, za što postoji međunarodna obveza Hrvatske radiotelevizije vezane uz članak 5. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima koji se odnose na emisije i programe na talijanskom, mađarskom, češkom, slovačkom, rusinskom, ukrajinskom te srpskom jeziku. Ujedno, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, kao proračunski Fond kojem je zadaća osiguranje financijske potpore i financiranja programa za nacionalne manjine, nije još uvijek prepoznao realne potrebe visine sredstava za financiranje programa nacionalnih manjina. Rezimirajući pitanje pristupa javnim medijima Savjet smatra da je još uvijek nedovoljna zastupljenost nacionalnih manjina u programima javne televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te da su obveze koje proizlaze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kao i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji ispunjene samo u manjem dijelu. U odnosu na pristup sredstvima javnog priopćavanja s ciljem veće prisutnosti jezika i pisma nacionalnih manjina u medijima i povećanja zastupljenosti programa namijenjenih informiranju nacionalnih manjina na jeziku i pismu nacionalnih manjina u programima Hrvatskog radija i Hrvatske televizije, te u programima lokalnih radio i televizijskih postaja, Savjet za nacionalne manjine je s Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu - Centrom za sigurnosne studije dana 8. prosinca 2008. godine zaključio Ugovor o izradi analize programa Hrvatske televizije i Hrvatskog radija o zastupljenosti programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te Ugovor o izradi analize zastupljenosti lokalnih radijskih i televizijskih programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2008. godini. O pitanjima vezanim uz pristup sredstvima javnog priopćavanja pripadnika nacionalnih manjina kontinuirano se raspravljalo na sjednicama Savjeta za nacionalne manjine, te je od Hrvatske radiotelevizije zatraženo godišnje izvješće o proizvedenim, emitiranim emisijama i priložima o pripadnicima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2008. godini.

6. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Savjet za nacionalne manjine je tijekom 2008. godine kontinuirano pratio primjenu Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te utvrdio da je na području provođenja odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina postignut značajni napredak. Utvrđeno je da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa poduzima niz mjera u cilju stvaranja uvjeta za provođenje nastave u jednoj smjeni, kao i promptno osiguravanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina. Ovim mjerama stvorit će se uvjeti za još bolju integraciju i daljnje jačanje međuetničke suradnje i dijaloga, pogotovo na područjima koja su bila zahvaćena ratom. U 2008. godini nastavljeno je s programom obrazovanja o interkulturalnosti i o holokaustu, čime su učinjeni daljnji pomaci u jačanju i afirmaciji tolerancije, razumijevanja i uvažavanja. Na području odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina Savjet ocjenjuje da se odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina vezane uz odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina provode sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina .

7. Kulturna autonomija nacionalnih manjina

U 2008. godini postignut je daljnji napredak u ostvarivanju programa kulturne autonomije nacionalnih manjina putem nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina iz područja informiranja, izdavaštva i kulturnog amaterizma. Ova ocjena temelji se na osnovu analize izvješća o realiziranim programima udruga i ustanova nacionalnih manjina o realizaciji programa i utroška sredstava u 2008. godini. Analiza također potvrđuje važnost sufinanciranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina iz državnog proračuna Republike Hrvatske putem Savjeta za nacionalne manjine. To se prvenstveno odnosi na odgovornost i kontrolu za utrošak odobrenih proračunskih sredstava, te na prepoznavanje stvarnih potreba financiranja nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine. Izvješća nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina o realizaciji programa i utrošku odobrenih proračunskih sredstava u 2008. godini pokazuju daljnji napredak razine financijske discipline, te odgovornosti za dobivena sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Posebno treba istaknuti da je uspostavljena i dostignuta zadovoljavajuća razina financijske odgovornosti i discipline u korištenju dobivenih sredstava. U odnosu na 2007. godinu povećan je i broj sudionika u većini programa. Analiza utroška doznačenih sredstava ukazuje da je smanjen i broj nevladinih udruga i ustanova kod kojih su prisutne nepravilnosti, i to u smislu problema vezanih za podnošenje financijskih izvješća o utrošku sredstava, sukladno Metodologiji praćenja ostvarivanja programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina Savjeta za nacionalne manjine (Narodne novine, broj 111/03) i Zakonu o proračunu Republike Hrvatske. U 2008. godini, u odnosu na manjinske tiskovine u manjem broju je uočen trend izvještavanja u smislu iznošenja neprovjerenih i nepotpunih informacija o pojedinim institucijama, događajima, osobama, te političkim opcijama. Na sve uočene nedostatke redakcije su upozorene u cilju njihovog otklanjanja. Zbog istog nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina neće biti uskraćene u financiranju njihovih programa u 2009. godini, ali su obvezni do prvog tromjesečnog izvješća u 2009. godini otkloniti sve uočene nepravilnosti i nedostatke kao uvjet za nastavak daljnjeg financiranja. Temeljna je ocjena Savjeta za nacionalne manjine, na osnovu analize realiziranih programa nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina, da se položaj nacionalnih manjina u području ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina značajno poboljšao i u odnosu na 2007. godinu. Ovo je naročito vidljivo kroz povećani broj nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina kao korisnika proračunskih sredstava, te izrazito povećani broj prijavljenih programa u 2008. godini. Prvenstveno je to postignuto primjenom manjinske legislative, kao i političkim

uvjetima u kojima su nacionalne manjine preuzele veliki dio odgovornosti za svoj položaj. Još uvijek se ukazuje potreba za povećanom potporom nevladinim udrugama i ustanovama novonastalih nacionalnih manjina koje su u fazi stvaranja i osposobljavanja svojih institucija. Sagledavajući ukupnu, političku i socijalnu situaciju u Republici Hrvatskoj, uz sve poteškoće i probleme s kojima se susreću nacionalne manjine, može se zaključiti da je postignut veliki napredak u ostvarivanju manjinskih prava, te statusu nacionalnih manjina. Tome je zasigurno doprinijela politička volja Vlade Republike Hrvatske koja je svojim konkretnim potezima stvorila uvjete i mogućnosti za ostvarivanje tih prava, što se očituje kroz značajno povećanje proračunskih sredstava za potrebe financiranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina koja su u 2008. godini povećana za 18, 60% u odnosu na 2007. godinu, te uključivanjem predstavnika nacionalnih manjina u javni i politički život Republike Hrvatske, kao relevantnih partnera. Sukladno ovoj politici ostvaruje se i oživotvoruje princip integracije nacionalnih manjina u hrvatsko društvo, s njihovim punim identitetom. Ovim su stvoreni svi uvjeti i pretpostavke za potpunu primjenu manjinske legislative na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u čemu su svojim radom djelovanjem i doprinijeli Savjet za nacionalne manjine, vijeća i predstavnici nacionalnih manjina, te nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina. Predpristupnim pregovorima Republike Hrvatske s Europskom unijom započeo je i završni proces usklađivanja cjelokupnog hrvatskog zakonodavstva s europskim zakonodavstvom, što stavlja i udruge i ustanove nacionalnih manjina u nove okolnosti. Te i takve okolnosti traže da se nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina što prije prilagode europskim standardima, za što će i dalje biti potrebna stručna, financijska i politička potpora Republike Hrvatske.

Odluka o raspodjeli sredstava za ostvarivanje kulturne autonomije dostavlja se u privitku Izvješća.

Predložene i poduzete mjere:

- Održani sastanci sa županom Vukovarsko-srijemske županije, županom Osječko-baranjske županije i županicom Sisačko-moslavačke županije;
- stalni kontakti s Ministarstvom uprave, Odjelom za nacionalne manjine vezanim uz pitanja sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima;
- pitanje zapošljavanja nacionalnih manjina potrebno je promatrati u kontekstu članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ali i opće politike zapošljavanja;
- potrebno je djelotvorno provoditi mjere vezane uz navode o diskriminaciji pripadnika nacionalnih manjina u skladu sa Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina;
- prilikom primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i ostalih zakona, strateških i provedbenih dokumenata, te akcijskih planova potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na članak 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina;
- potrebno je dodatno senzibilizirati javnost o načelu ravnopravnosti građana na kojem se temelji članak 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina;
- predloženo je da tijela javne vlasti vode jedinstven i sveobuhvatan sustav podataka o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina, te da tijela državne vlasti vode statističke podatke vezano uz sve nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj;
- Ministarstvo uprave, Ministarstvo pravosuđa i tijela državne uprave, kao nositelji mjera iz Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008.-2011. godine trebaju osigurati dosljednu primjenu članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina;
- Ministarstvo uprave i Akademija lokalne demokracije pozivaju se da nastave izobrazbu državnih službenika koji provode postupke javnih natječaja o odredbama članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina;

- pozvane su udruge i ustanove, vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina da predlože projekte s ciljem snažnije izobrazbe o zapošljavanju nacionalnih manjina u skladu sa člankom 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina;
- Savjet za nacionalne manjine je s Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu - Centar za sigurnosne studije zaključio Ugovor o izradi analize programa Hrvatske televizije i Hrvatskog radija o zastupljenosti programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te Ugovor o izradi analize zastupljenosti lokalnih radijskih i televizijskih programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2008. godini;
- o pitanjima vezanim uz pristup sredstvima javnog priopćavanja pripadnika nacionalnih manjina kontinuirano se raspravljalo na sjednicama Savjeta za nacionalne manjine;
- od Hrvatske radiotelevizije zatraženo je godišnje izvješće o proizvedenim, emitiranim emisijama i priložima o pripadnicima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2008. godini;
- stalni kontakti s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Upravom za nacionalne manjine;
- Savjet za nacionalne manjine razmatrao je Nacrt izvješća Vlade Republike Hrvatske o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina za razdoblje od 2004. - 2008. godine, te donio Zaključak kojim se isti prihvaća;
- kontinuirana suradnja s Uredom za nacionalne manjine u svezi s primjenom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

OPĆI ZAKLJUČAK

Temeljna ocjena Savjeta za nacionalne manjine je da je u 2008. godini postignut daljnji napredak u provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prvenstveno se to očituje u neospornoj političkoj volji Vlade Republike Hrvatske za potpunom primjenom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina donošenjem Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, povećanjem proračunskih sredstava za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, provođenjem Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.- 2015., te Nacionalnog programa za Rome. Uvedena je dobra praksa konzultacija i suradnje Ureda za nacionalne manjine sa Savjetom za nacionalne manjine, u svezi s provođenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Međutim, unatoč vidno postignutom napretku, još uvijek postoje problemi i poteškoće u provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, a koje se očituju u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u velikom broju još uvijek nisu u potpunosti uskladile svoje statute s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Ta činjenica stvara probleme u primjeni odredaba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koje se odnose na službenu i javnu upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina, zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, te tijelima uprava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te sudjelovanju nacionalnih manjina u javnom životu putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Sagledavajući ukupnu političku i gospodarsku situaciju u Republici Hrvatskoj u 2008. godini, uz sve još uvijek prisutne probleme u primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, može se ocijeniti i zaključiti da je u 2008. godini postignut vidni napredak u primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Ocjena:

Temeljna ocjena Savjeta za nacionalne manjine je da je u 2008. godini postignut daljnji napredak u provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prvenstveno se to očituje u neospornoj političkoj volji Vlade Republike Hrvatske za potpunom primjenom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Savjet je ocijenio da je uz još prisutne probleme u primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina postignut vidni napredak u primjeni Ustavnog zakona.

10. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK

• Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava

Ova materija ne spada izravno u Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, međutim uvedena je na sugestiju zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, s obzirom na to da se na taj način ostvaruju temeljna ljudska prava.

U 2008. i 2009. godini u tijeku je puna provedba aktivnosti predviđenih Akcijskim planom za ubrzanu provedbu programa stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi za izbjeglice - bivše nositelje stanarskog prava koji se žele vratiti u Republiku Hrvatsku.

Ciljem za 2008. godinu predviđeno je bilo stambeno zbrinjavanje 1.427 obitelji bivših nositelja stanarskog prava, a provedba istog je u potpunosti završena krajem rujna 2009. godine s ukupno 1.454 osigurana stana, što je 27 stanova više od planiranog ili ostvarenje cilja od 101,9%. Za sve bivše nositelje stanarskog prava osigurani su dostupni stanovi i kuće po principu „ključ u ruke“.

Od 2007. godine Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je pokrenulo obnovu ukupno 2.100 stanova na području posebne državne skrbi - od toga je 850 stanova useljeno korisnicima iz 2007. i 2008. (većina stanova je završena u 2008. godini), a 1.250 stanova je trenutno u obnovi za korisnike iz 2009. Procjenjuje se da će polovica stanova biti gotova 2009. godine.

Zajedno sa bivšim nositeljima stanarskog prava koji su u svrhu stambenog zbrinjavanja dobili stan ili kuću na području posebne državne skrbi u razdoblju prije 2007. godine - 3.336 obitelji, ukupan broj od 8.300 bivših nositelja stanarskog prava bit će stambeno riješen dodjelom stana ili kuće u Republici Hrvatskoj. Od toga je do sada stambeno zbrinuto 6.534 obitelji bivših nositelja stambenog zbrinjavanja kojima su dodijeljeni dostupni stanovi po principu "ključ u ruke" - 5.568 na području posebne državne skrbi i 966 u gradskim centrima izvan područja posebne državne skrbi.

Za 2009. godinu planirano mjerilo za stambeno zbrinjavanje iznosi ukupno 2.100 obitelji, od čega ih je 1.609 na području posebne državne skrbi i 491 izvan područja posebne državne skrbi. Izvorno mjerilo od 2.346 zahtjeva je smanjeno jer su neki korisnici odustali od ili odgodili stambeno zbrinjavanje. Procjenjuje se da će 35 - 40% cilja za 2009. godinu biti i ostvareno do kraja 2009. godine.

Procijenjene stambene jedinice potrebne u 2010. godini i nadalje kreću se oko 1.500, a temeljeno na rezultatima obrade 2.240 neriješena predmeta i 151 žalbe, zaprimljenih novih zamolbi za stambeno zbrinjavanje (tijekom 2009. godine podneseno je ukupno 133 novih zamolbi) te na prijenosu slučajeva iz 2009. godine koje neće biti moguće riješiti u 2009. godini.

Administrativno rješavanje zahtjeva

<u>do 1.09.2009. (zahtjevi su obiteljski) na PPDS</u>	<i>izvan PPDS</i>	<i>ukupno</i>	
Pozitivno riješeni zahtjevi	7.272	1.616	8.888
Negativno riješeni zahtjevi	1.014	1.553	2.567
Nekompletirani zahtjevi	833	1.407	2.240
Ukupno:	9.119	4.576	13.695

Ukupno je do sada izdano ukupno 2.567 prvostupajskih negativnih rješenja, na što je uloženo ukupno 686 žalbi. U drugostupajskom postupku je riješeno 535 žalbi od čega je u 395 potvrđena odluka prvog stupnja, dok je u 140 slučajeva prihvaćena žalba i poništeno prvostupajsko rješenje.

Za sve negativne slučajeve napravljena je u suradnji s UNHCR-om ponovna revizija predmeta prije slanja prvostupajskih negativnih rješenja. Pregledano je 716 slučajeva pri čemu je zatražena revizija prvobitne odluke prvostupajskog tijela u 286 slučajeva, a 430 odluka je potvrđeno. Ova suradnja pridonijela je punoj transparentnosti rješavanja zahtjeva za stambenog zbrinjavanja, a također je pomogla u harmoniziranju rada terenskih ureda.

Za preostalih oko 2.240 neriješenih zahtjeva koji još uvijek nisu kompletirani, pokušat će se ponovno stupiti u kontakt s korisnicima i zatražiti kompletiranje zahtjeva kako bi se do sredine iduće godine mogli riješiti svi preostali zahtjevi. Taj posao će se obaviti u suradnji s UNHCR-om i nevladinim udrugama u Republici Srbiji. Suradnja s te dvije nevladine udruge u Republici Srbiji pokazala se uspješnom – oni su uspjeli locirati oko 400 podnositelja zahtjeva u Republici Srbiji od lipnja 2008. koji su do tada bili nedostupni. To je rezultiralo produženjem njihovih ugovora, a njihovo financiranje je nedavno preuzeo UNHCR.

Ugovore s te dvije organizacije civilnog društva u Republici Srbiji koji se bave pravnom pomoći izbjeglicama, Ministarstvo je prethodno sklopilo u lipnju 2008. godine kako bi pomogli u lociranju podnositelja i kompletiranju zahtjeva za stambeno zbrinjavanje. Razlog za to je bila činjenica da su pokušaji kontakta s podnositeljima kroz službene kanale Vlade Republike Srbije bili neuspješni i što je zbog toga oko 2.000 zahtjeva bilo nekompletirano uz veliki broj podnositelja bez kontakta (nedostupnih). Zbog postignutih rezultata Ministarstvo im je krajem 2008. produžilo ugovore. U drugoj polovici 2009. godine financiranje tih udruga preuzeo je UNHCR iz IPA sredstava.

Zbog ukupnog smanjenja proračuna i ostalih problema vezanih za posljedice recesije, obveze iz Akcijskog plana ne mogu se završiti kako je prvobitno planirano do kraja 2009. godine, te će program biti završen 2010. godine. Do tada bi trebala biti završena obnova velikog broja stanova na PPDS-u i kupljeni preostali potrebni stanovi izvan područja posebne državne skrbi.

- **Povrat zauzete imovine**

Ukupan broj prethodno zauzete privatne imovine iznosio je 19.280 stambenih jedinica, dok je do sada vraćeno u posjed vlasnicima ukupno 19.256 jedinica, dakle postoji još 24 zauzetih privatnih stambenih jedinica, od čega je svih 24 u postupku donošenja sudske odluke.

Bivše okupirano poljoprivredno zemljište u zadarskom zaleđu vraćeno je vlasnicima - povratnicima (35 vlasnika) sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2008. godine. Postoje prijave i žalbe pripadnika nacionalnih manjina da na području cijele Republike Hrvatske, ali posebice u zadarskom zaleđu ima slučajeva navodnog neovlaštenog korištenja tuđih privatnih, mahom poljoprivrednih parcela, čijim vlasnicima, pretežno povratnicima, time nije omogućeno korištenje i obrađivanje vlastite zemlje, što negativno utječe na održivost povratka u tim sredinama. Resorna ministarstva Vlade Republike Hrvatske u suradnji s nevladinim udrugama, ali i kroz Program besplatne pravne pomoći nastoji pružiti svu potrebnu pomoć u postupku vraćanja spornih nelegalno korištenih parcela privatnim vlasnicima i posjednicima.

Osim toga, problematične su ostale tzv. neovlaštene investicije gdje se bilježi još 18 registriranih slučajeva, od čega je 5 riješeno u skladu s Zaključkom Vlade RH od prosinca 2008. godine. Za preostalih 13 slučajeva koji su još u procesu, Uprava za obnovu Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva izrađuje procjenu ulaganja kako bi se mogle pripremiti tripartitne vansudske nagodbe kad budu postojale pravomoćne presude suda.

Opaska Ureda za nacionalne manjine: Pučki pravobranitelj u svom Izvješću za 2008. godinu izvijestio je o pritužbama koje se odnose na stambeno zbrinjavanje, povrat privremeno preuzete imovine i naknadu štete vlasnicima privremeno preuzete imovine, te obnovu obiteljskih kuća.

Izvod iz Izvješća pučkog pravobranitelja nalazi se u pravitku.

- **Konvalidacija odluka i pojedinačnih akata iz područja mirovinskog osiguranja**

Ova materija također ne spada izravno u Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, međutim unesena je na prijedlog predstavnika nacionalnih manjina, jer zadire u temeljna ljudska prava pripadnika nacionalnih manjina.

Pravilnik o postupku konvalidiranja odluka i pojedinačnih akata iz područja mirovinskog osiguranja («Narodne novine», broj 53/08.) na snazi je od 17. svibnja 2008., a donijelo ga je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Pravilnikom se uređuje postupak konvalidiranja odluka i pojedinačnih akata iz područja mirovinskog osiguranja donesenih ili izdanih od strane raznih tijela ili pravnih osoba koje su imale javne ovlasti na područjima Republike Hrvatske koja su bila pod zaštitom ili upravom Ujedinjenih naroda.

Pravilnik ne propisuje rok u kojem zainteresirana osoba mora podnijeti zahtjev za konvalidaciju mirovinskog staža kao staža osiguranja, odnosno za konvalidaciju rješenja izdanih od strane raznih tijela ili pravnih osoba koje su imale javne ovlasti na područjima Republike Hrvatske koja su bila pod zaštitom ili upravom Ujedinjenih naroda o prizatom pravu iz mirovinskog osiguranja, tako da zainteresirana osoba može Zavodu podnijeti zahtjev za konvalidaciju bez vremenskog ograničenja.

U cilju jedinstvenog tumačenja i primjene Zakona i Pravilnika Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donio je 10. lipnja 2008. Upute za primjenu Pravilnika o postupku konvalidiranja odluka i pojedinačnih akata iz područja mirovinskog osiguranja, te je ustrojio praćenje statističkih pokazatelja o broju evidentiranih zahtjeva, dostavljenih u rad, te pozitivno ili negativno riješenih predmeta.

Provedba konvalidacije prema Pravilniku od 17. svibnja 2008. do 10. prosinca 2008.

Mirovinski staž

Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 17. svibnja 2008. do 10. prosinca 2008. zaprimljeno je sveukupno 9.206 zahtjeva za konvalidiranje mirovinskog staža, riješeno je 1.410 zahtjeva, dok je u postupku rješavanja 7.796 zahtjeva. Trend porasta u drugoj polovici 2008. godine iznosio je 1.500 novih zahtjeva mjesečno.

Zahtjevi za mirovinu

Za konvalidaciju rješenja izdanih od strane raznih tijela ili pravnih osoba koje su imale javne oblasti na područjima Republike Hrvatske koja su bila pod zaštitom ili upravom Ujedinjenih naroda o priznatom pravu na mirovinu i zahtjeva za priznanje prava na mirovinu s konvalidiranim stažem podnesena su 97 zahtjeva. Ukupno je riješeno 12 zahtjeva, a postupak je u tijeku u povodu 85 zahtjeva.

Do 10. prosinca 2008. godine, ukupno je podneseno 9.303 zahtjeva za konvalidaciju mirovinskog staža i konvalidaciju rješenja o mirovini.

Provedba konvalidacije prema Pravilniku od 17. svibnja 2008. do 16. studenog 2009.

Mirovinski staž:

Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje do 16. studenoga 2009. zaprimljeno je ukupno 18.758 zahtjeva za konvalidiranje mirovinskog staža, a riješeno je 12.402 zahtjeva (66,11%), dok je u postupku još 6.356 zahtjeva (33,89%).

Zahtjevi za mirovinu

Za konvalidaciju rješenja izdanih od strane raznih tijela ili pravnih osoba koje su imale javne oblasti na područjima Republike Hrvatske koja su bila pod zaštitom ili upravom Ujedinjenih naroda o priznatom pravu na mirovinu i zahtjeva za priznanje prava na mirovinu s konvalidiranim stažem, do 16. prosinca 2009. podneseno je ukupno 276 zahtjeva riješeno je 170 zahtjeva (61,59%), a postupak se provodi u još 106 zahtjeva (38,41%).

Od ukupno broja (19.034) zaprimljenih zahtjeva za konvalidaciju mirovinskog staža i konvalidaciju rješenja o mirovini, riješeno je 12.572 zahtjeva (66,05%) a u postupku je još 6.462 zahtjeva (33,95%). *Pozitivno je riješeno 6.574 zahtjeva (52,29% od ukupno riješenih zahtjeva), dok je negativno riješeno 5.998 zahtjeva (47,71% od ukupno riješenih zahtjeva).*

11. FINANCIRANJE POVRATKA I SKRBI ZA PROGNAZIKE I IZBJEGLICE

- **Obnova stambenog fonda i infrastrukture**

Obnova u ratu oštećenih i srušenih obiteljskih kuća također je pri kraju. Do sada je obnovljeno više od 146.000 kuća i stanova u vrijednosti od 16 milijardi kuna iz državnog proračuna. Zadnjih godina oko 80% korisnika obnove su povratnici srpske nacionalnosti. 2009. godine obnavlja se organizirano oko 1.050 kuća viših stupnjeva oštećenja, te oko 500 kuća manjeg stupnja oštećenja za koje se isplaćuju novčane potpore. Svi preostali zahtjevi za obnovu uglavnom su riješeni, osim manjeg broja slučajeva gdje rješavanje zahtjeva ovisi o vlasnicima.

Većina napora 2009. godine vezana je za rješavanje velikog broja zaostalih postupaka po negativnim rješenjima o obnovi. Od rujna 2008. godine kada je u žalbenom postupku bilo ukupno 11.500 slučajeva, u međuvremenu je riješeno 3.000 žalbi za koja su izdana drugostupanjska rješenja. Preostalo je u žalbenom postupku 5.319 slučajeva koji se odnose na obnovu te 3.156 žalbi koje se odnose na opremanje, zahtjeve van roka i sl. odnosno koje nisu predmet obnove.

Dio poteškoća u dinamici provedbe ovih aktivnosti, posebice za 2009. godinu vezano je za ukupno smanjenje proračuna, bez obzira na to što je na stavci koji se odnosi na obnovu stambenih zgrada na područjima posebne državne skrbi proračun povećan. Prema saznanjima, proračun za kupnju stanova izvan područja posebne državne skrbi je smanjen, dok je dio kašnjenja vezan i uz raskide ugovora s građevinskim tvrtkama, izvođačima na obnovi stambenih zgrada, a koji nisu u stanju završiti ugovorene radove. To je dodatno pridonijelo slabijoj dinamici obnove stanova koji su potrebni za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskih prava od planirane.

Bez obzira što je obnova u ratu oštećenih i srušenih kuća u završnoj fazi i dalje je prisutna visoka brojka neriješenih žalbi stranaka na prvostupanjska rješenja, otprilike 8.500.

Početak primjene novog Pravilnika o postupku konvalidiranja odluka i pojedinačnih akata iz područja mirovinskog osiguranja u svibnju 2008. godine, rezultirao je velikim brojem novoprimljenih zahtjeva. Uloženi su dodatne organizacijski i kadrovski naponi kako bi se priliv novih zahtjeva mogao uspješno riješiti, te se provode kontinuirane interne revizije donesenih rješenja, kako bi se postigla što ujednačenije postupanje prema Uputama za primjenu Pravilnika. Međutim, i dalje je prisutan visok postotak negativno riješenih zahtjeva. Razlozi zbog kojih se uglavnom donose negativna rješenja su nedostatak pravovaljane dokumentacije kojom bi se dokazao radno pravni odnos zainteresirane stranke (nepostojanje poduzeća niti pravnog sljednika, kao i uništena dokumentacija u Domovinskom ratu, nepostojanje podataka izdanih od strane raznih tijela ili pravnih osoba koje su imale javne oblasti na područjima Republike Hrvatske koja su bila pod zaštitom ili upravom Ujedinjenih naroda u Kninu i dr.).

- **Utrošena sredstva državnog proračuna za 2008. i 2009. godinu**

Tablica 1: Financijski pokazatelji za 2008. godinu/u HRK:

Trošak obnove stambenog fonda i infrastrukture		Trošak povrata imovine i stambenog zbrinjavanja			Trošak skrbi i povratka prognanika i izbjeglica			Ukupna sredstva državnog proračuna za 2008. godinu
Obnova stambenih jedinica	Komunalna i socijalna infrastruktura	Kupovina stambenih jedinica	Građevinski materijal	Ukupno	Skrb za prognanike i izbjeglice	Povratak prognanika i izbjeglica	Ukupno	
168.250.000	613.347.101	280.490.500	276.585.552	557.076.052	71.773.287	27.400.000	99.173.287	1.437.846.440

Tablica 2: Planirana sredstva za 2009. godinu/u HRK:

Trošak obnove stambenog fonda i infrastrukture		Trošak povrata imovine i stambenog zbrinjavanja			Trošak skrbi i povratka prognanika i izbjeglica			Ukupna sredstva državnog proračuna za 2009. godinu
Obnova stambenih jedinica	Komunalna i socijalna infrastruktura	Kupovina stambenih jedinica	Građevinski materijal	Ukupno	Skrb za prognanike i izbjeglice	Povratak prognanika i izbjeglica	Ukupno	
104.150.000	438.583.682	107.960.541	296.000.000	403.960.541	32.385.301	9.950.000	42.335.301	989.029.524

Ocjena za poglavlje 10. i 11.:

U 2008. i 2009. godini nastavljena je provedba aktivnosti predviđenih Akcijskim planom za ubranu provedbu programa stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi za izbjeglice - bivše nositelje stanarskog prava koji se žele vratiti u Republiku Hrvatsku.

Obnova u ratu oštećenih i srušenih kuća je pri kraju.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva izvijestilo je da su sve primjedbe iznesene u Izvješću pučkog pravobranitelja za 2008. godinu prihvaćene, a uočene nepravilnosti su ispravljene.

12. PROVOĐENJE OKVIRNE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA

U cilju unaprjeđenja prava nacionalnih manjina važna je provedba međunarodnih dokumenata kojih je Republika Hrvatska stranka. Ured za nacionalne manjine organizirao je u suradnji s Vijećem Europe peti seminar o primjeni Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina koji je održan 1. prosinca 2008. godine u Zagrebu. Seminar je otvorila predsjednica Vlade Republike Hrvatske gđa. Jadranka Kosor, dipl.iur., a u ime Vijeća Europe sudjelovao je gosp. Alan Phillips, predsjednik Savjetodavnog odbora Vijeća Europe za praćenje provedbe Okvirne konvencije. Na skupu su sudjelovali predstavnici nacionalnih manjina i predstavnici nadležnih ministarstava i ureda, zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, te stručnjaci za navedeno područje.

Na seminaru je razmatran Nacrt izvješća o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina.

Predsjednik Savjetodavnog odbora Vijeća Europe za praćenje provedbe Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina pohvalio je napore Vlade u načinu izvještavanja te uključivanje nevladinih udruga i pripadnika nacionalnih manjina kako bi izrazili svoje mišljenje o tom dokumentu. Predstavnici nadležnih ministarstava i ureda sudjelovali su u raspravi o spomenutom izvješću u dijelu iz svog djelokruga. Organizirane su četiri radionice: Obrazovanje i mediji, Predstavljanje nacionalnih manjina i sudjelovanje nacionalnih manjina u procesu odlučivanja, Kulturna autonomija i Zaštita ranjivih skupina.

U prvoj radionici je rečeno da se najveća postignuća u praksi bilježe u području obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema tri modela: model A, model B i model C. Predstavnici manjina su suglasni da modeli ostvaruju svoju svrhu o čemu govori i podatak resornog ministarstva o povećanju broja učenika koji pohađaju nastavu prema jednom od ova tri modela. Naglašeno je da bi trebalo više učiniti na promociji kvalitete takve nastave. Postoje tendencije da se u rad nastave za nacionalne manjine uključuju i djeca pripadnika većinskog naroda, čime se razvija i afirmira kulturna i jezična raznolikost. Ocijenjeno je da informiranje i zastupljenost nacionalnih manjina u medijima ima dobar zakonodavni okvir, ali da još uvijek nije zadovoljavajuća primjena u praksi. Zaključeno je da bi konceptijski trebalo razvijati regionalne kronike za pripadnike nacionalnih manjina koje bi se emitirale putem regionalnih tv centara i na jezicima manjina.

U okviru druge radne skupine zaključeno je da su stvorene zakonske i materijalne pretpostavke za cjelovito ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina. Na temelju analize programa udruga i ustanova nacionalnih manjina vidljivo je da se položaj nacionalnih manjina poboljšao u odnosu na prethodno razdoblje što pokazuje i povećani broj nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina kao proračunskih korisnika. Napomenuto je da se u izvješće o ostvarivanju kulturne autonomije nacionalnih manjina svakako posebno navedu i podaci o bogatoj informativno-izdavačkoj djelatnosti nacionalnih manjina.

Prilikom rasprave o medijima istaknuto je pitanje raspodjele sredstava putem natječaja Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija za programe na jezicima nacionalnih manjina. Predloženo je da se u izvješću na transparentan način navedu podaci o sredstvima koja su za navedene programe dodijeljena radijskim i televizijskim nakladnicima.

U raspravi je naglašeno da je potrebno intenzivirati aktivnosti na prekograničnu suradnju nacionalnih manjina.

U dijelu rasprave o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina kojim je osigurano sudjelovanje manjina u procesu odlučivanja u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne samouprave, kao i putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, naglašeno je da je u cilju učinkovitije suradnje s tijelima vlasti potrebno nastaviti edukaciju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i u narednom razdoblju.

U okviru radionice zaštita ranjivih manjinskih skupina najviše je bilo riječi o ostvarivanju prava romske nacionalne manjine. Zaključeno je da se nakon donošenja vladinih dokumenata Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma znatno poboljšao položaj romske nacionalne manjine, osobito u dijelu koji se odnosi na obrazovanje, stanovanje, zapošljavanje, zdravstvo te osiguranje besplatne pravne pomoći. U cilju njihove potpune integracije potrebno je navedene mjere provoditi i u narednom razdoblju.

Sudionici skupa su podržali napore Vlade Republike Hrvatske i način ostvarivanja Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.

Prilikom rasprave o učinkovitom sudjelovanju nacionalnih manjina u procesu odlučivanja predstavnici nadležnih institucija su zatražili da se u izvješće unesu najnovije izmjene u zakonodavstvu te ažurirani podaci o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave.

U odnosu na dio izvješća u kojem se govori o ostvarivanju vjerskih prava pripadnika nacionalnih manjina istaknuto je da se navedu podaci o iznosima redovite financijske potpore vjerskim zajednicama iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Sudionici seminara su zaključili da redovno razmatranje provođenja Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina u organizaciji tijela Vlade RH i Vijeća Europe doprinosi usklađivanju mišljenja i prijedloga kako bi se otklonile teškoće i osiguralo bolje i učinkovitije ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Ocjena:

Ocjenjuje se da je u proteklom razdoblju postignut napredak u provođenju međunarodnih dokumenata kojih je Republike Hrvatska stranka. Ove godine izrađeno je Treće izvješće o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila 26. srpnja 2009. godine i uputila ga Vijeću Europe na razmatranje. Provedbi Okvirne konvencije doprinose i redoviti godišnji seminari koje organizira Ured za nacionalne manjine uz sudjelovanje predstavnika Savjetodavnog odbora Vijeća Europe za praćenje Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina.

13. SEMINARI

Međunarodna konferencija o prekograničnoj suradnji nacionalnih manjina u organizaciji Ureda za nacionalne manjine i Savjeta za nacionalne manjine, održana od 19-21. lipnja 2008. na Brijunima

U organizaciji Ureda za nacionalne manjine u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine od 19. Do 21. lipnja 2008. godine održana je na Brijunima Međunarodna konferencija o prekograničnoj suradnji nacionalnih manjina.

Predstavnici državnih tijela i nacionalnih manjina iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Mađarske, Rumunjske, Slovenije i Hrvatske, te predstavnici međunarodne zajednice u prijateljskoj su, vrlo otvorenoj i konstruktivnoj raspravi razmotrili mogućnosti unaprjeđenja suradnje na području kulture i obrazovanja, medija te putem bilateralnih i multilateralnih sporazuma.

Sudionici konferencije jednoglasno su pohvalili napore Vlade Republike Hrvatske na unapređenju prava nacionalnih manjina te posebice ovakve načine suradnje, koji omogućavaju da se susretnu predstavnici državnih tijela iz različitih zemalja te predstavnici nacionalnih manjina s predstavnicima matične države. Time se ujedno predstavnicima državnih tijela i predstavnicima nacionalnih manjina omogućuje da na partnerskoj osnovi razmotre bitna pitanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina, potiču prekograničnu suradnju na novim projektima koji mogu pridonijeti daljnjem razvoju ne samo zakonodavne regulative u pojedinim državama, nego prije svega implementaciji legislative, kako na domaćoj, tako i na međunarodnoj razini.

U raspravi su do izražaja došli primjeri dobre prakse, kao primjerice omogućavanje pripadnicima nacionalnih manjina sudjelovanja u javnom i političkom životu te u predstavničkim tijelima od lokalne do državne razine (kao što je u Hrvatskoj), zatim manjinska državna samouprava (kao što je u Mađarskoj), te djelovanje Talijanske zajednice (Unione Italiana) na području dviju država – Hrvatske i Slovenije, što je jedinstven primjer ne samo prekogranične suradnje, nego i potvrda da granice mogu spajati a ne dijeliti.

U odnosu na status romske nacionalne manjine upozoreno je da Romi nemaju matičnu državu, te da stoga države u kojima Romi žive moraju poduzeti posebne mjere kako bi se pripadnicima te nacionalne manjine u različitim državama omogućila međusobna suradnja, integracija i očuvanje jezičnog i kulturnog identiteta. Uočen je napredak u području pristupa manjina medijima, te u medijskoj prezentaciji manjinske problematike, što se posebno očituje u senzibiliziranju javnosti za potrebu ostvarivanja prava nacionalnih manjina. Ukazano je na mogućnosti još boljeg medijskog pristupa manjinama, posebno putem elektroničkih medija ostvarivanjem regionalne suradnje.

Razmatrajući prekograničnu suradnju nacionalnih manjina u području obrazovanja ukazano je na potrebu unaprjeđenja suradnje putem razmjene udžbenika, osposobljavanjem nastavnika u matičnim zemljama, razmjenom nastavnika i organiziranjem ljetnih škola.

Bez obzira na različit stupanj integriranosti u Europsku uniju pojedinih zemalja koje su sudjelovale na ovoj međunarodnoj konferenciji, ocijenjeno je da prekogranična suradnja nacionalnih manjina može značajno pridonijeti ubrzanju i završetku procesa njihovog pristupanja Europskoj uniji i europskom ujedinjenju. U tome smislu i ovaj seminar dao je značajan doprinos tom zajedničkom cilju.

Ured za nacionalne manjine organizirao je u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine Okrugli stol o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji je održan 21. i 22. studenoga 2008. godine u Opatiji. U cilju što učinkovitije provedbe na seminar su pozvani predstavnici nadležnih državnih tijela, zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru i predstavnici udruga i vijeća nacionalnih manjina. Tijekom rasprave ukazano je na određene poteškoće u provođenju odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u dijelu jedinica

lokalne i područne (regionalne) samouprave, a odnose se na financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te osiguranjem uvjeta za rad. U cilju što učinkovitijeg sudjelovanja nacionalnih manjina u procesu odlučivanja predložili su da se i dalje nastavi educiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina putem seminara koji je organizirao Ured za nacionalne manjine u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine.

Ured za nacionalne manjine nastavio je aktivnosti na provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i u 2009. godini. U cilju njegove učinkovitije provedbe u proteklom razdoblju je organizirano više radnih sastanaka s predstavnicima nacionalnih manjina, te stručnih rasprava sa zastupnicima nacionalnih manjina i znanstvenicima za navedeno područje. U organizaciji Ureda za nacionalne manjine u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirana su dva radna sastanka u svezi s poboljšanjem izrade izvješća o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Na sastancima su sudjelovali zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, predstavnici vijeća nacionalnih manjina, te predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Za vijeća i predstavnike Primorsko-goranske i Istarske županije I. Radni sastanak je organiziran 24. travnja 2009. godine u Umagu, a II. Radni sastanak održan je 19. svibnja 2009. godine u Karlovcu za vijeća i predstavnike Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije. Navedeni sastanci su održani s ciljem prikupljanja potrebnih informacija za izradu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Rasprava je najvećim dijelom bila usmjerena na rješavanje problema nacionalnih manjina koje žive na području navedenih županija, a u cilju cjelovitijeg ostvarivanja prava koja su propisana Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Zaključeno je da jedinice lokalne i područne samouprave što prije osiguraju uvjete za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te omoguće njihovo sudjelovanje u procesu odlučivanja. Predstavnici nadležnih tijela vlasti pozvani su da sukladno svom djelokrugu provode nadzor nad provedbom odredaba Ustavnog zakona. Na sastancima je predložen upitnik za općine i gradove o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Radni sastanak o pripremi izvješća o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina održan 19. svibnja 2009. godine u Karlovcu, posjet općinama Gvozd, Vojnić i Krnjak

Ured za nacionalne manjine u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirao je Radni sastanak u svezi s poboljšanjem izrade izvješća o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjine koji je održan 19. svibnja 2009. godine u Karlovcu. Skup je održan za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina s područja Karlovačke i Sisačko - moslavačke županije, gradova Karlovca, Siska, Kutine, općina Majur, Lipovljani, Vojnić, Krnjak, Cetingrad, Hrvatska Dubica, Gvozd i Plaški. Nazočni su također bili i zastupnici srpske, romske, češke i slovačke nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, predstavnici nadležnih državnih tijela u čijem je djelokrugu provođenje Ustavnog zakona, te predstavnici jedinica lokalne samouprave.

Sastanak je održan s ciljem prikupljanja potrebnih informacija za izradu analize provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kroz raspravu i razmjenu mišljenja predstavnika i vijeća nacionalnih manjina, te nadležnih državnih tijela. Nastojalo se saznati kako rade vijeća, te sukladno tome, ukoliko postoje problemi u njihovom radu, pokušalo se, u suradnji s predstavnicima lokalnih vlasti, pomoći u njihovom rješavanju. Posebno je naglašeno da je zakonodavnim okvirom osigurana zaštita prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, ali da postoje određene poteškoće u njegovoj provedbi.

Rasprava je najvećim dijelom bila usmjerena na rješavanje problema nacionalnih manjina koje žive na području navedenih županija, a u cilju cjelovitijeg ostvarivanja prava koja su propisana Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

U raspravi su izneseni problemi s kojima se još uvijek susreću predstavnici nacionalnih manjina i vijeća nacionalnih manjina, te je naglašena potreba njihovog žurnog rješavanja kao što je osiguranje financijskih sredstava, te odgovarajućeg prostora za rad. Naglašeno je da u nekim jedinicama lokalne samouprave predstavnici nacionalnih manjina i vijeća nacionalnih manjina nisu uključeni u proces odlučivanja o važnim pitanjima u njihovoj zajednici, te da se ne pozivaju na sjednice izvršnih tijela što je zakonska obveza.

Pored navedenog, zatražili su mogućnost rješavanja pitanja pravne osobnosti koordinacija nacionalnih manjina, te su spomenuli problem zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. Zatraženo je ažuriranje popisa birača. Predstavnici nacionalnih manjina zanimali su se za mogućnosti korištenja sredstava Europske unije.

Konstatirano je da još uvijek ima izabranih vijeća nacionalnih manjina koja se nisu registrirala. Navedeno je da postoje jedinice lokalne samouprave koje još nisu uskladile statute s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, uz preporuku da se što prije pristupi usklađivanju.

Predstavnici nacionalnih manjina su informirani da je Vlada Republike Hrvatske osigurala sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave koje spadaju u područja slabije ekonomske razvijenosti. Popis vijeća nacionalnih manjina sastavljen je na temelju podataka o prihodima od poreza koji su ispod 100 % državnog proračuna. Spomenuto je da će se sredstva u iznosu od 4.000 kuna za program pojedinog vijeća te 1500 kuna za program pojedinog predstavnika nacionalne manjine moći koristiti za ostvarivanje programa rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te pokriće materijalnih troškova.

Predstavnici Ureda za nacionalne manjine i Savjeta za nacionalne manjine obišli su vijeća nacionalnih manjina u općinama Gvozd, Krnjak, Vojnić i Miljevci. Na sastancima s predstavnicima lokalnih vlasti i predstavnicima vijeća nacionalnih manjina otvoreno se razgovaralo o svim problemima na području spomenutih općina, te načinima njihovog rješavanja. U svim sredinama je vidljiva dobra suradnja i prijateljski međunacionalni odnosi. Glavni problem je nezaposlenost stanovništva na svim područjima, tako da pripadnici nacionalnih manjina dijele sudbinu većinskog hrvatskog stanovništva. Iako s malim sredstvima, komunalna infrastruktura se rješava na zadovoljstvo svih. Rečeno je da u najudaljenijim područjima nije mogla biti riješena elektrifikacija naselja.

Posebno je istaknuto da se za mještane u Općini Cetingrad osigura žurna pomoć za raščišćavanje područja oko minskog polja kako bi se lokalno stanovništvo bez opasnih posljedica po život moglo snabdijevati pitkom vodom.

Seminari o edukaciji voditelja i predstavnika romskih udruga

Sukladno Nacionalnom programu za Rome Ured je organizirao dva seminara o edukaciji voditelja i predstavnika romskih udruga i organizacija koji su održani od 27. do 29. ožujka 2008. godine i od 10. do 12. travnja 2008. godine. Predavanja su održali predstavnici nadležnih ministarstava i vladinih ureda, profesori Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i predavači Međunarodnog centra za obrazovanje novinara. Sudionici seminara su upoznati o ostvarivanju prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, o provođenju Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. godine u dijelu koji se odnosi na obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje i socijalnu skrb,

stanovanje i prostorno uređenje, Nacionalnoj politici za promicanje ravnopravnosti spolova, o analizi izvještavanja u medijima, s posebnim osvrtom na Rome. O položaju i socijalnoj zaštiti Roma u Makedoniji predavanje je održala pomoćnica ministra rada i socijalne skrbi Republike Makedonije.

Regionalni seminar posvećen inkluzivnom obrazovanju u kontekstu socijalne i kulturne različitosti koji su organizirali Ured za nacionalne manjine i Agencija Europske unije za osposobljavanje 17. i 18. rujna 2009. godine na Brijunima

Na regionalnom seminaru posvećenom inkluzivnom obrazovanju u kontekstu socijalne i kulturne različitosti koji su organizirali Ured za nacionalne manjine i Agencija Europske unije za osposobljavanje 17. i 18. rujna 2009. godine na Brijunima sudjelovalo je više od 90 predstavnika europskih zemalja, međunarodnih organizacija te istaknutih europskih stručnjaka za područje obrazovanja i prava nacionalnih manjina. Seminar je organiziran kako bi se razmotrile mjere unapređenja obrazovanja u cilju promicanja interkulturalnog dijaloga i socijalne inkluzije. Predstavnici Europske unije, Vijeća Europe, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija, zajedno s predstavnicima Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Mađarske, Kosova i Crne Gore, Srbije, Turske, Švicarske i Hrvatske u dvodnevnom seminaru posvetili su posebnu pozornost sveobuhvatnom školskom pristupu društvenoj i kulturnoj raznolikosti, stvaranju jednakih mogućnosti kao temelju politike u javnom obrazovanju, te obrazovanju nastavnika za interkulturalno inkluzivno obrazovanje. Europa s više od 100 tisuća pripadnika nacionalnih manjina, te sa brojnom jezičnom i kulturnom različitosti razvija sustav zaštite ljudskih i manjinskih prava koje je nužno uključiti u sustav obrazovanja. Posljednjih godina intenzivno se razvija politika interkulturalnog dijaloga unutar Europske unije i Vijeća Europe. Ovaj regionalni seminar također je prilog europskoj politici razvoja inkluzivnog obrazovanja kojem je domaćin bila Hrvatska, kao multikulturalna zemlja koja posvećuje posebnu pozornost promicanju prava nacionalnih manjina.

Na seminaru su sudjelovali zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i drugih državnih tijela, predstavnici Savjeta za nacionalne manjine, te manjinskih udruga koje se posebno bave obrazovanjem nacionalnih manjina, kao i ravnatelji i učitelji škola na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Prvog dana seminara u Puli sudionici su se upoznali sa sustavom obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, te je posjećena škola Dante Alighieri, koja svojim dugogodišnjim uspješnim radom može biti primjer obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te Osnovna škola Centar u Puli u kojoj se školuju brojni pripadnici nacionalnih manjina, uključujući i romski učenici, zajedno s hrvatskim učenicima. U Peroju je posjećeno Kulturno društvo Crnogoraca koji su puna tri stoljeća uspjeli održati vlastiti jezik, kulturu i tradiciju.

Predstavnici Europske komisije u završnoj su ocjeni naglasili da je u Republici Hrvatskoj došlo do unapređenja ostvarivanja prava nacionalnih manjina na području obrazovanja, o čemu svjedoče primjeri škola koje su posjećene. U cjelini uzevši posebno se pohvaljuje napredak u inkluzivnom obrazovanju Roma u Republici Hrvatskoj u posljednje četiri godine. Naglašeno da i dalje treba ulagati napore u provođenju mjera uključivanja romske djece u obrazovni sustav, što je obveza svih članica Europske unije. Po riječima predstavnika Europske komisije posebno impresionira napredak koji je uočljiv u provođenju aktivnih mjera u cilju pomirenja pripadnika različitih nacionalnosti u Hrvatskoj do kojeg je došlo u vrlo kratkom vremenu. U cilju unapređenja interkulturalnog dijaloga, prema riječima predstavnika

Europske komisije, potrebno je dati podršku učiteljima i roditeljima te nastaviti kontinuirano osposobljavanje nastavnika u svim zemljama sudionicima.

Zajednička je ocjena sudionika i predstavnika međunarodnih institucija da je seminar, okupivši stručnjake, pripadnike manjina i državnih institucija, ostvario korisnu razmjenu iskustava te pružio niz novih ideja i prijedloga za suradnju među zemljama sudionicama. Posebno je naglašeno da je da je potrebno jačati kako regionalnu, tako i širu suradnju europskih zemalja u cilju stvaranja smjernica za daljnji usklađeni razvoj interkulturalnog dijaloga i unapređivanja obrazovanja i socijalne kohezije. U ozračju prijateljstva i razumijevanja, ovaj dvodnevni regionalni seminar tako je pridonio daljoj budućoj suradnji u razvijanju inkluzivnog obrazovanja u kontekstu socijalne i kulturne različitosti za dobrobit svih budućih generacija učenika i studenata.

Ocjena:

Ocjenjuje se da unaprjeđivanju prava nacionalnih manjina pridonosi organiziranje brojnih seminara. U izvještajnom razdoblju organizirane su tri međunarodne konferencije: o prekograničnoj suradnji, o inkluzivnom obrazovanju u kontekstu socijalne i kulturne različitosti na kojoj je sudjelovali predstavnici iz 90 zemalja te radionica o zapošljavanju Roma. Pored toga organizirani su seminari o educiranju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, seminar o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, seminari i radni sastanci o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, seminari o edukaciji voditelja i predstavnika romskih udruga te seminar o medijima i nacionalnim manjinama. Na regionalnim i međunarodnim seminarima sudjelovalo je više od 300 sudionika što je pridonijelo korisnoj razmjeni iskustava među predstavnicima različitih zemalja i predstavnicima nacionalnih manjina. Te aktivnosti pridonijeli su snažnoj afirmaciji Republike Hrvatske u pristupu ostvarivanja prava nacionalnih manjina na međunarodnoj razini.

14. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I PREKRŠAJI

Stanje i kretanje kriminaliteta i javnog reda i mira

Tijekom 2008. godine na prvoj i drugoj skupini područja od posebne državne skrbi zabilježena su 6.773 kaznena djela, što je porast za 3,1 %, odnosno 205 djela u odnosu na 2007. godinu kada ih je zabilježeno 6.568. Međutim, u 2008. godini je i razriješeno više kaznenih djela, odnosno 4.453 (66%), dok ih je u 2007. godini razriješeno 4.261 (65%).

Istovremeno, na tim područjima je tijekom 2008. godine zabilježen pad za 3,5% prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, odnosno zabilježeno ih je 3.272, dok ih je tijekom 2007. godine bilo zabilježeno ukupno 3.390.

Od sveukupnog broja kaznenih djela i prekršaja tijekom 2008. godine evidentirana su ukupno 102 događaja koja su imala obilježja međuetničke netrpeljivosti ili su s tim u vezi izazvali pozornost javnosti, i to:

Broj događaja	Nacionalnost počinitelja	Nacionalnost osoba na štetu kojih je počinjen događaj ili zaštićeno pravno dobro
14	NN ¹	opće društvene vrijednosti
13	NN	srpska
19	hrvatska	srpska
1	hrvatska	opće društvene vrijednosti
11	hrvatska i srpska obostrano	hrvatska i srpska obostrano
8	srpska	Hrvatska
1	NN	srpska i opće društvene vrijednosti
1	srpska	Republika Hrvatska
1	NN	Hrvatska
2	NN	hrvatska i srpska te opće društvene vrijednosti
1	bošnjačka	Hrvatska
3	hrvatska	srpska i službene osobe RH
1	NN	simboli RH i srpske nacionalne manjine
1	hrvatska i romska obostrano	hrvatska i romska obostrano
2	srpska	Republika Hrvatska i njezina tijela
1	srpska	Albanska
3	NN	Republika Hrvatska i njezina tijela
6	NN	Albanska
3	srpska	hrvatska i RH, njezina tijela i policijski službenici
6	NN	hrvatska i opće društvene vrijednosti
1	hrvatska	Bošnjačka
2	srpska	Albanska
1	srpska	Hrvatska

Na temelju navedenih pokazatelja može se zaključiti da je stanje na područjima od posebne državne skrbi stabilno. Naime, kaznena i prekršajna problematika, kao i stanje te kretanje drugih relevantnih pokazatelja stanja sigurnosti na područjima od posebne državne skrbi bitno se ne razlikuje od ostalih područja Republike Hrvatske. Međutim, bez obzira na

¹ NN = nepoznate osobe

zadovoljavajuće stanje sigurnosti, policijske uprave koje na svom području imaju područje posebne državne skrbi nastoje spomenuto stanje sigurnosti podići na što višu razinu.

Događaji s obilježjima nacionalne ili vjerske mržnje ili netrpeljivosti

Izmjenama i dopunama Kaznenog zakona od 1. listopada 2006. godine uveden je pojam zločina iz mržnje (članak 89. stavak 36. Kaznenog zakona) kojim se takvim djelom određuje svako kazneno djelo iz Kaznenog zakona počinjeno iz mržnje prema osobi zbog njezine rase, boje kože, spola, spolne orijentacije, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja, naobrazbe, društvenog položaja, dobi, zdravstvenog statusa ili drugih osobina.

Dana 23. listopada 2006. godine u Dubrovniku je potpisan Memorandum o razumijevanju između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ureda OEES-a za demokratske ustanove i ljudska prava (ODIHR). Potpisivanjem Memoranduma Republika Hrvatska se obvezala uvesti obuku o zločinu iz mržnje u sklopu postojećeg državnog nastavnog programa za obuku policijskih službenika.

U vezi počinjenja kaznenih djela i prekršaja na štetu Roma, unutar romskih zajednica te od strane Roma prema osobama drugih nacionalnosti, tijekom 2008. godine evidentirano je:

- kaznenih djela:

- 70 kaznenih djela od strane 62 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 84 osobe romske nacionalnosti,
- 136 kaznenih djela unutar romskih zajednica (Romi nad Romima), pri čemu su 183 počinitelja romske nacionalnosti kaznena djela počinila nad 211 Roma kao oštećenika,
- 721 kazneno djelo od strane ukupno 1.133 počinitelja romske nacionalnosti na štetu 521 osobe drugih nacionalnosti.

Za usporedbu, tijekom 2007. godine evidentirano je 50 kaznenih djela na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 138 kaznenih djela počinjenih unutar romske zajednice, te 845 kaznenih djela počinjenih od osoba romske nacionalnosti prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima;

- prekršaja:

- 74 prekršaja od strane 90 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 95 osoba romske nacionalnosti;
- 371 prekršaj unutar romskih zajednica (Romi nad Romima), pri čemu je 610 počinitelja romske nacionalnosti prekršaje počinilo nad 548 Roma kao oštećenika;
- 832 prekršaja od strane ukupno 1.096 počinitelja romske nacionalnosti na štetu 313 osoba drugih nacionalnosti.

Tijekom 2007. godine evidentirano je 70 prekršaja na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 393 prekršaja počinjenih unutar romske zajednice, te 994 prekršaja počinjenih od osoba romske nacionalnosti prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima.

Sukladno navedenom, u Republici Hrvatskoj je u više navrata proveden OESS/ODIHR-ov Program izobrazbe policijskih službenika za suzbijanje zločina iz mržnje te se kontinuirano provodi edukacija policijskih službenika u cilju prepoznavanja ovih kaznenih djela i učinkovitijeg djelovanja u njihovoj prevenciji i otkrivanju.

Također, od strane Ravnateljstva policije donesen je napatuk svim ustrojstvenim jedinicama u kojem je precizno propisan način postupanja i prikupljanja podataka po problematici zločina iz mržnje.

Nadalje, Ravnateljstvo policije u okviru svog djelokruga rada kontinuirano provodi aktivnosti kojima se prate i analiziraju događaji s obilježjima nacionalne ili vjerske mržnje i netrpeljivosti. U tom smislu se u svakoj policijskoj upravi u Republici Hrvatskoj sustavno prate, prikupljaju i analiziraju sva postupanja koja se odnose na problematiku zločina iz mržnje u koju spadaju mržnja po vjerskoj, nacionalnoj i drugoj osnovi. O svim evidentiranim događajima žurno se izvješćuju specijalizirani odsjeci u policijskim upravama odnosno policijski službenici koji prate zločine iz mržnje i uključuju se u obrade navedenih kaznenih djela.

U cilju kvalitetnog praćenja ove problematike specijalizirani policijski službenici evidentiraju događaje za koje se kriminalističkom ili prekršajnom obradom utvrdi ili se zbog svih okolnosti počinjenja sumnja da je motiv mržnja prema osobi ili skupini zbog razloga iz čl. 89. st. 36. Kaznenog zakona (zločini iz mržnje), a unose se sljedeći podaci:

1. Pripadnost oštećene osobe skupini, što znači ako je motiv napada etnička ili nacionalna netrpeljivost ili mržnja ili vjerska pripadnost, tada se unosi za oštećenu osobu kojoj etničkoj ili nacionalnoj odnosno vjerskoj skupini pripada. Prema istom načinu unose se i podaci za pripadnike ostalih skupina koje su objekt napada, a sve ovisno o motivu napada koji može biti mržnja po bilo kojoj zakonski navedenoj osnovi (rasi, podrijetlu, spolu, spolnoj orijentaciji, pripadnosti supkulturnom pokretu, vjerskoj zajednici, regionalnoj pripadnosti itd.). U ovu problematiku svakako spadaju i događaji kojima se veliča ustaštvo, četništvo, fašizam, nacizam i dr.;
2. Pripadnost počinitelja skupini unosi se na isti način kao i za oštećenu osobu;
3. Posljedica (materijalna šteta, teška tjelesna ozljeda, tjelesna ozljeda, bez štete itd.);
4. Na koji način je utvrđeno da se radi o događaju koji je motiviran mržnjom, odnosno zbog čega se pretpostavlja da se radi o zločinu iz mržnje;
5. Kvalifikacija događaja, što je poduzeto odnosno način dovršetka predmeta i drugi relevantni podaci.

Slijedom navedenog, tijekom 2008. godine prijavljeno je 29 kaznenih djela koja se odnose na "zločine iz mržnje", a za navedena kaznena djela prijavljena je 31 osoba. Motivacija za izvršenje kaznenih djela bila je sljedeća:

- 3 kaznena djela motivirana su mržnjom prema Hrvatima;
- 16 kaznenih djela motivirano je mržnjom prema Srbima;
- 4 kaznena djela motivirana su mržnjom prema osobama druge seksualne orijentacije;
- 1 kazneno djelo motivirano je antisemitizmom;
- 1 kazneno djelo motivirano je mržnjom prema Albancima;
- 1 kazneno djelo motivirano je mržnjom prema Bošnjacima;
- 1 kazneno djelo motivirano je mržnjom prema drugim subkulturalnim skupinama;
- 1 kazneno djelo odnosi se na veličanje ustaštva i

- 1 kazneno djelo odnosi se na veličanje fašizma.

Ocjena:

Ocjenjuje se pozitivnim što je na područjima od posebne državne skrbi tijekom 2008. godine razriješeno više kaznenih djela u odnosu na 2007. godinu, te što je tijekom 2008. godine zabilježen pad počinjenih prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira. Također se ocjenjuje pozitivnim što je 23. listopada 2006. godine u Dubrovniku potpisan Memorandum o razumijevanju između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ureda OEES-a za demokratske ustanove i ljudska prava (ODIHR), kojim se Republika Hrvatska obvezala uvesti obuku o zločinu iz mržnje u sklopu postojećeg državnog nastavnog programa za obuku policijskih službenika. Međutim, unatoč tome, potrebno je u narednom razdoblju stanje sigurnosti na područjima od posebne državne skrbi podići na višu razinu.

15. PROVEDBA DIJELA NACIONALNOG PROGRAMA ZA ROME I AKCIJSKOG PLANA „DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA 2005.-2015.“

NACIONALNI PROGRAM ZA ROME

Od donošenja Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015., dva važna dokumenta koja je donijela Vlada Republike Hrvatske u cilju ostvarivanja boljih uvjeta života romske nacionalne manjine na svim područjima, te njihovom uključivanju u društveni život i procese odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici, postignut je znatan napredak na svim područjima. Sustavno se radi na što većem uključivanju romske djece u obrazovni sustav, poboljšanju zdravlja i zdravstvene zaštite romske populacije, povećanju zapošljavanja Romkinja i Roma, rješavanju teškoća stanovanja, kao i na provedbi ostalih mjera usmjerenih prema rješavanju poteškoća s kojima se susreće romska nacionalna manjina. Usporedo s tim, posvećuje se pozornost očuvanju romske kulture, tradicije, jezika i običaja.

Ukupno je za provođenje Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma u proteklom izvještajnom razdoblju utrošeno 17.398.137 kuna.

U nastavku se daje prikaz podataka o unaprjeđenju položaja romske nacionalne manjine u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Obrazovanje

Predškolski odgoj i predškola:

- u školskoj godini 2006/2007 bilo je uključeno 707 romske djece u 8 programa
- u školskoj godini 2007/2008 uključeno je 425 djece u 25 predškolskih ustanova,
a u program predškole 172 djece u 7 ustanova

Osnovna škola:

- školska godina 2006/2007	3010 djece
- školska godina 2007/2008	3786 djece

Srednja škola:

- broj upisanih učenika 2006/2007	108
- broj upisanih učenika 2007/2008	186

U školskoj godini 2007/2008 stipendije prima 162 učenika.

Visokoškolsko obrazovanje:

- upisanih 2006/2007	11
- upisanih 2007/2008	12

Broj stipendija 2006/2007	8
Broj stipendija 2007/2008	11

Zapošljavanje

Na otvorenom tržištu rada u 2008. godini zaposleno 618 osoba romske nacionalne manjine, od toga 145 žena.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u 2008. godini je organizirao pomoć u definiranju radnog profila i definiranju individualnog plana traženja posla za 6023 osoba, od toga 3436 žena, također je u 2008. godini organizirao trening za stjecanje vještina traženja posla za 423 osobe, od toga 198 žena.

Kako bi se potaklo zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine u 2008. godini sufinancirano je zapošljavanje za 223 osobu, a financirano obrazovanje za 24 osobe.

Sufinanciranjem zapošljavanja Roma u trajanju u 24 mjeseca, u 2008. godini zaposleno 20 osoba, od toga 3 žene.

Uključivanjem u javne radove u 2008. godini zaposlene su 203 osobe, od toga 47 žena.

Profesionalnim informiranjem i savjetovanjem - programom pripreme za zapošljavanje u 2008. godini obuhvaćene su 1294 osobe, od toga 626 žena.

Zdravstvo

U području zdravstva vidljiv je značajan porast procijepljenosti romske djece, te je osigurana gotovo 100% procijepljenost. Provođi se program zdravstvenog prosvjećivanja na području Osječko-baranjske i Međimurske županije i radi se na poboljšanju higijenskih uvjeta stanovanja.

Stanovanje

U području stanovanja izrađeni su svi prostorni planovi i time stvoreni uvjeti za legalizaciju 12 lokacija naseljenih Županijske programe je do danas izradilo i donijelo slijedećih 12 JP(R)S: Zagrebačka, Sisačko-moslavačka, Karlovačka, Varaždinska, Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska, Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Istarska i Međimurska županija te Grad Zagreb. U preostale 2 županije (Primorsko-goranska i Ličko-senjska županija) izrada je pri završetku. Poduzimaju se kontinuirane mjere za legalizaciju bespravnih romskih naselja gdje god je to moguće. Uz pomoć donacije Europske unije iz Phare 2005 izgrađena je kompletna infrastruktura u najvećem romskom naselju Parag u Međimurskoj županiji, a upravo se završava legalizacija pojedinačnih objekata te priključci na vodu i struju. Naselje Parag svečano je otvorila 24. rujna 2009. godine gđa. Jadranka Kosor, dipl. iur., predsjednica Vlade Republike Hrvatske i predsjednica Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome. U tijeku je uređenje tri druga romska naselja u Međimurskoj županiji u okviru Phare 2006: Pribislavec, Piškorovec i Lončarevo, a uskoro će započeti uređenje još dva naselja: Orehovica i Sitnice - u sklopu IPA projekta.

Ured za nacionalne manjine koordinirao je i pripremio izradu Izvješća o provođenju Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma za 2007. i 2008. godinu. Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 16. srpnja 2009. godine donijela je Zaključak kojim se prihvaća Izvješće o provođenju Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma za 2007. i 2008. godinu kao i Prijedlog Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma za 2009. i 2010. godinu. Vlada Republike Hrvatske prihvatila je prvo Izvješće o provođenju Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma za 2005. i 2006. godinu dana 5. srpnja 2007. godine. Od prihvatanja prvog Izvješća u protekle dvije godine, na svim područjima Akcijskog plana ostvareni su pomaci u provođenju i ostvarivanju mjera.

Iz Državnog proračuna za 2008. godinu financijski je pomognuto tiskanje dvaju hrvatsko-romskih rječnika koje su objavile Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara" i Centar kulture Roma Hrvatske u iznosu od 38.000 kuna.

U odgojno-obrazovnoj vertikali (od predškolskih do visokoškolskih ustanova) u 2008. godini (školska godina 2007./08.) sukladno mjerama NPR i APDR bilo je ukupno 4.840 polaznika/pripadnika romske nacionalne manjine, od toga 810 djece obuhvaćeno predškolskim odgojem/predškolom, 3786 učenika/ca obuhvaćeno osnovnoškolskim obrazovanjem, 244 učenika/ca obuhvaćeno srednjim obrazovanjem i 12 studenata u visokom obrazovanju).

Predškolski odgoj i naobrazba

Iako predškolski odgoj u Republici Hrvatskoj nije obavezan, za djecu pripadnike romske nacionalne manjine potrebno je osigurati uključivanje u programe predškolskog odgoja i to u okviru redovne predškolske ustanove kako bi se ostvarila potrebna integracija i brže premostio jaz između socioekonomske situacije u kojoj djeca pripadnici romske nacionalne manjine žive i tako stvorile mogućnosti za još bolju i bržu integracije tijekom obaveznog osnovnog obrazovanja.

Povećan obuhvat djece u predškolskom odgoju i naobrazbi i predškoli preduvjet je za uspješno uključivanje u osnovno obrazovanje i rezultira povećanim brojem upisanih učenika pripadnika romske nacionalne manjine u osnovne škole.

U 2008. godini (školska 2007./08.) u program predškolskog odgoja i predškole bilo je uključeno 810 (409 m, 401 ž) djece pripadnika romske nacionalne manjine.

U redovitim programima predškolskog odgoja u dječjim vrtićima bilo je uključeno/integrirano 452 djece u 25 predškolskih ustanova, a u program predškole bilo je uključeno 172 djece u 7 ustanova.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je iz sredstava Državnog proračuna sufinanciralo:

1. program predškole u DV Kutina, OŠ Petrijanec, OŠ Mala Subotica, OŠ Vladimira Nazora, Pribislavec, OŠ dr. Ivana Novaka, Macinec, OŠ Orehovica i Udruzi Roma Međimurja, Podturen;
2. program škole u prirodi za učenike romske nacionalne manjine koji su provodile 3 OŠ i to: OŠ Hugo Badalić, OŠ Kuršanec i OŠ dr. Ivana Novaka, Macinec;
3. program ljetne škole koji su provodile 2 udruge (Udruga Romi za Rome Hrvatske i Udruga Bolja budućnost).

U 2008. godini iz Državnog proračuna (šifra: Predškolski odgoj, A: 578003 – Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina) utrošeno je 406.800,00 kuna za predškolski odgoj u redovitim programima, a 41.280,00 kuna za program predškole, što ukupno iznosi 448.080,00 kuna.

Analizom dosadašnjih podataka može se zaključiti da je uključenost djece pripadnika romske nacionalne manjine u zadnje četiri godine otprilike ista s obzirom na ukupan broj, ali je sve više djece uključeno u redovite programe predškolskog odgoja i obrazovanja u trajanju do deset sati, što je potvrda nastojanjima što potpunije integracije romske djece u sustav predškolskog odgoja.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Broj učenika/ca pripadnika romske nacionalne manjine kontinuirano se povećava od školske godine 2002/03., odnosno donošenja Nacionalnog programa za Rome, što je pokazatelj svih napora Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i želje da se poveća obuhvat djece pripadnika romske nacionalne manjine obveznim osnovnoškolskim obrazovanjem.

Osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem u 2002/03. bilo je obuhvaćeno 1500 učenika/ca, godine 2006./07. bilo je 3010 učenika/ca pripadnika romske nacionalne manjine, u školskoj godini 2007./08. bilo je 3786 učenika/ca (1610 ž) pripadnika romske nacionalne manjine, a u školskoj godini 2008./09. bilo je ukupno 3940 učenika (1717 ž) pripadnika romske nacionalne manjine. Prema podacima za školsku godinu 2008./09. (Izvor: e-matica, 28. svibnja 2009.) u sustavu je bilo 2465 učenika/ca romske nacionalne manjine. Iz navedenih je podataka vidljivo da se broj učenika romske nacionalne manjine sustavno povećava.

I prema podacima Ureda državne uprave iz nekoliko županija vidljivo je povećanje broja učenika romske nacionalne manjine u osnovnoškolskom sustavu, i to npr.: u Međimurskoj županiji s 1360 u šk. godini 2007./08. na 1421 u 2008./09., u Sisačko-moslavačkoj s 377 na 398, u Osječko-baranjskoj s 353 na 377, u Koprivničko-križevačkoj s 99 na 122 učenika (vidljivo u tablici).

Županije s većim brojem učenika Roma prema podacima Ureda državne uprave:

	ŽUPANIJA	šk. god. 2007./08. - broj uč. u OS	%	šk. god. 2008./09. - broj uč. u OS	%
1.	Međimurska	1.360	45,15	1.421	36
2.	Sisačko-moslavačka	377	12,52	398	10,10
3.	Osječko-baranjska	353	11,78	377	9,57
4.	Koprivničko-križevačka	99	3,28	122	3,1
	UKUPNO (1- 4)	2.189	72,72	2.318	58,83
5.	Ostale županije	1.597	27,28	1.622	41,17
	SVEUKUPNO	3.786	100 %	3.940	100%

Tablica 8 – Županije s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine

U 17 županija romski učenici/ce uključeni su u 944 razredna odjela, od kojih 876 mješovitih i 67 u kojima su samo Romi i to: 62 u Međimurskoj županiji, 2 u Koprivničko-križevačkoj, 3 u Varaždinskoj županiji. U šk. godini 2008./09. osnovnoškolsko obrazovanje je završilo 159 učenika/ca pripadnika romske nacionalne manjine.

Zbog nepoznavanja hrvatskoga jezika u Međimurskoj županiji kod djece pripadnika romske nacionalne manjine/polaznika prvih razreda osnovne škole Ministarstvo je osnovnim školama u Međimurskoj županiji omogućilo zapošljavanje suradnika-pomagača iz reda romske manjine koji vladaju jezikom sredine. U 2008. (školska godina 2007./08.) bila su zaposlena 23 suradnika-pomagača, za što je iz Državnog proračuna utrošeno ukupno 1.368.540,84 kune.

Ministarstvo kontinuirano radi na poboljšanju statusa suradnika-pomagača; novim Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08) stvorene su zakonske pretpostavke za rješavanje statusnog pitanja suradnika-pomagača u smislu njihovog angažiranja u školi temeljem ugovora o radu. Agencija za odgoj i obrazovanje uključila je u svoj katalog stručnih skupova i programe posvećene romskim suradnicima-pomagačima i radu s djecom pripadnicima romske nacionalne manjine.

Od 2007. godine djeluju prva odjeljenja Osnovne glazbene škole koja su namijenjena romskoj djeci i to u Osnovnoj školi Hugo Badalić u Slavanskom Brodu (Osnovna glazbena škola „Ivan Zajc“, Slavonski Brod), Osnovnoj školi Orehovica (Umjetnička škola „Miroslav Magdalenić“, Čakovec) i u Pitomači (Osnovna glazbena škola „Jan Vlašimsky“, Virovitica). Ukupno je tom naobrazbom obuhvaćeno između 86 i 90 učenika pripadnika romske nacionalne manjine.

Ministarstvo je odobrilo stipendije za 2 učenika pripadnika romskoj nacionalnoj manjini koji pohađaju Glazbenu školu u Bjelovaru (5. i 6. razred Glazbene škole Vatroslav Lisinski), kao i jednokratna potpora vrhunskom sportašu.

U 2008. godini osnovana je i plesna škola pri Osnovnoj školi Vežica u Rijeci, u koju su integrirani učenici/ce romske nacionalne manjine te škole. Ukupno je tom naobrazbom obuhvaćeno oko 90 učenika/ca romske nacionalne manjine.

Djeca pripadnici romske nacionalne manjine bila su uključena u produženi boravak i to: u 2007/08. školskoj godini 183 učenika, dok je u 2006./07. u produženom boravku bilo 349 učenika zahvaljujući sredstvima iz projekta REF-a (Roma Education Fund) koja su u 2008. izostala.

Srednjoškolsko obrazovanje

U sustav srednjoškolskog obrazovanja uključuje se iz godine u godinu sve veći broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine, naročito u trogodišnje srednjoškolske programe. Stipendiranje svih učenika pripadnika romske nacionalne manjine u srednjoj školi, sukcesivno uvođenje besplatnih udžbenika i besplatnog prijevoza, osiguran besplatni smještaj u učeničke domove, osiguravanje školarina u slučaju da napuste redovno školovanje i uključe se u obrazovanje odraslih, kao i osiguranje sredstava za prekvalifikacije, mjere su kojima se stvaraju preduvjeti zadržavanja i poticanja romskih učenika za srednjoškolsko obrazovanje. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osigurava upis u željeni srednjoškolski program svim pripadnicima romske nacionalne manjine i sa 10% manje bodova od potrebnih za upis u određeni program.

U školskoj godini 2007./08. srednjoškolskim obrazovanjem bilo je obuhvaćeno 186 učenika, a 2008./09. godine 244 učenika. Iz prikupljenih podataka unatrag 3 školske godine vidljiv je porast broja učenika pripadnika romske nacionalne manjine obuhvaćenih srednjoškolskim obrazovanjem.

U prve razrede trogodišnjih srednjih škola u školskoj godini 2007/08. bilo je upisano 58 učenika, a u 2008/09. godini 97 učenika. U prve razrede četverogodišnjih srednjih škola u školskoj godini 2007./08. bilo je upisano 36 učenika, a u 2008./09. godini 23 učenika.

Stipendija po učeniku u srednjim školama iznosi 500,00 kuna mjesečno tj. 5.000,00 kuna godišnje, a stipendija se isplaćuje na vlastiti žiroračun učenika što također motivira učenika na pohađanje škole.

Školske godine 2007./08. Ministarstvo je s 5.000,00 kuna godišnje stipendiralo 162 učenika, a školske godine 2008./09. stipendira 265 učenika.

Za srednjoškolske stipendije učenika pripadnika romske nacionalne manjine iz Državnog proračuna u 2007./08. utrošeno je 865.000,00 kuna. U prva četiri mjeseca školske godine 2008./09. za srednjoškolske stipendije utrošeno je dodatnih 554.000,00 kuna.

Školska godina	Broj dodijeljenih srednjoškolskih stipendija	Utrošena sredstva
2003/04	14	-
2004/05	30	-
2005/06	49	-
2006/07	111	430.500,00 kuna
2007/08	162	865.000,00 kuna
2008/09	265	554.000,00 (9., 10., 11. i 12. mj.)

Tablica 9 - Prikaz povećanja broja srednjoškolskih stipendija od 2003/04. školske godine

Ministarstvo je, osim toga, izdvojilo 15.180,00 kuna za pomoć učenicima koji su pohađali pripreme za upis na fakultet.

U školskoj godini 2007./08. besplatan smještaj u učenički dom koristilo je 49 učenika pripadnika romske nacionalne manjine, a 2008./09. smještaj je koristio 71 učenik pripadnik romske nacionalne manjine.

Visokoškolsko obrazovanje

Praćenje broja upisanih pripadnika romske nacionalne manjine na visokoškolskim ustanovama ovisi o tome jesu li se izjasnili kao pripadnici romske nacionalne manjine te žele li steći pravo na stipendiju koju osigurava nadležno ministarstvo ili financijsku potporu za pripremu polaganja razredbenog ispita za upis na studij. Grad Zagreb osigurava besplatne pripreme srednjoškolskih učenika za polaganje razredbenog ispita na visokim učilištima.

Visokoškolskim obrazovanjem u akademskoj godini 2007./08. bilo je obuhvaćeno 12 studenata, a godišnja stipendija Ministarstva po studentu iznosi 10.000,00 kuna.

Za 11 studenata koji su na vrijeme izvršili upis i zatražili stipendiju od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo je isplatilo stipendije za period od rujna do prosinca 2008., što iznosi ukupno 44.000,00 kuna.

Za studentske stipendije, pripreme za upis na fakultete i smještaj/prehranu u studentskom domu akademske godine 2008./09. utrošeno je 123.384,73 kune, za razliku od prethodne godine 2007./08. kada je bilo utrošeno 115.180,00 kuna.

U akademskoj godini 2008./09. Ministarstvo stipendira 19 studenata, a jedna pripadnica romske nacionalne manjine ove je akademske godine diplomirala na Učiteljskoj akademiji u Čakovcu.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u cilju uspješnog studiranja i povećanja broja upisanih redovitih studenata, pružalo je i pruža studentima/pripadnicima romske nacionalne manjine financijsku potporu, kako za redovite tako i za izvanredne studente, subvencionirani smještaj u studentskim domovima, subvencioniranu prehranu u studentskim restoranima, te subvencionirani javni prijevoz za studente. Studenti, pripadnici romske nacionalne manjine, koji se obrazuju na učiteljskim/nastavničkim studijima imaju organiziranu praksu.

Projekt Pristupačnije i kvalitetnije obrazovanje Roma u Republici Hrvatskoj (REF)

Projekt Pristupačnije i kvalitetnije obrazovanje Roma u Republici Hrvatskoj (REF) je projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa koji je s provedbom započeo u srpnju 2006. godine s predviđenim trajanjem do listopada 2008., a produžen je do listopada 2010.

Iz projekta REF-a za djecu pripadnika romske nacionalne manjine sufinancira se:

- a) kvalitetan i integrirani predškolski odgoj i program predškole;
- b) program produženog boravka u školi;
- c) promocijske aktivnosti u svrhu veće integriranosti djece romske nacionalne manjine u obrazovnu vertikalu.

Projekt Phare 2005 – komponenta obrazovanje

Projekt Pобољшanje pristupa obrazovanju i zapošljavanju za pripadnike romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj obuhvaća:

- a) potporu programu osposobljavanju suradnika-pomagača;
- b) seminare za suradnike koji će raditi s roditeljima pripadnika romske nacionalne manjine;
- c) obuku predstavnika institucija upravljanja u školskom sustavu i na razini državnih i lokalnih vlasti nadležnih za obrazovanje;
- d) stvaranje pozitivne predodžbe o romskoj nacionalnoj manjini za njezinu uspješnu integraciju (putem informacija o uspješnim primjerima i postignućima pripadnika romske nacionalne manjine).

U PHARE programu potpore Romima – komponenta obrazovanja, koji je započeo 7. siječnja 2008., a završen je 6. siječnja 2009., održana su 3 seminara osposobljavanja suradnika-pomagača (8 modula, i to: Razvojne karakteristike djece školske dobi, Predvještine, Kulturna baština Roma, Informatička tehnologija, Komunikacijske vještine i nenasilno rješavanje sukoba, Antidiskriminacija i socijalna inkluzija, Organizacijske vještine, Suradnja s roditeljima i zajednicom itd.); osim edukacije u trajanju od 30 sati, suradnici-pomagači imali su dvomjesečni praktični rad u školi uz pomoć imenovanog mentora iz redova učitelja i jednodnevni informatički seminar.

U okviru provođenja programa PHARE uočena je potreba veće koordinacije i međuresorne suradnje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te pojačanog rada s roditeljima.

Napomena: Uočeno je da pripadnici romske nacionalne manjine u prvom razredu osnovne škole trebaju pomoć jer često započinju obrazovanje bez nužnih predznanja i društvenih vještina ukoliko nisu bili uključeni u program predškole.

Suradnici-pomagači pomažu učenicima pri svladavanju hrvatskog jezika, praćenju nastave i svladavanju nastavnog gradiva, izvršavanju školskih obveza, nadziru redovitost pohađanja nastave te zajedno s učiteljima i stručnim suradnicima prate napredovanje učenika.

Osnovne škole su potvrdile kako je suradnja s roditeljima pripadnicima romske nacionalne manjine u prosjeku nešto teža nego suradnja s drugim roditeljima. Formalno obrazovanje većini romskih roditelja nije prioritet što je rezultiralo visokim stopama odsutnosti djece s nastave i odustajanjem od školovanja. Teške socioekonomske prilike i jezične teškoće daljnje su zapreke obrazovnim postignućima djece pripadnika romske nacionalne manjine te je sukladno navedenom odlučeno da se u proces obrazovanja suradnika – pomagača kao i program rada s roditeljima treba, uz obrazovni sektor, uključiti i sektor socijalne skrbi.

Financiranje izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja – romske udruge u 2008.

Putem natječaja za financijske potpore projekata i/ili programa udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u šk. godini 2008./09. Ministarstvo je iz Državnog proračuna sufinanciralo tri romske udruge (5 obrazovnih programa/projekata):

Broj	Naziv udruge	Naziv projekta/obrazovnog programa	Iznos u kuna
1.	Udruga Romi za Rome	Časopis za romsku djecu Mladi za mlade	30.000,00
	- „ -	Interkulturalni program Mladi za mlade	30.000,00
	- „ -	Program izjednačavanja obrazovnih mogućnosti kroz program predškole	90.000,00
2.	Udruga Roma Grada Zagreba i zagrebačke županije	ECDL edukacija djece i mladeži	67.000,00
3.	Udruga Roma Međimurja	Integracija romske djece u obrazovni sustav RH	69.000,00
		UKUPNO:	286.000,00

Tablica 10 – prikaz sufinanciranih programa udruga

ZAKONODAVNI OKVIR I DOKUMENTI S PODRUČJA ODGOJA I OBRAZOVANJA DONESENI U 2008. GODINI

U 2008. godini donesen je Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08), Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (standardi objavljeni u Narodnim novinama, broj 63/08), Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, br. 36/06, 141/06, 152/08) i Pravilnik o polaganju državne mature (Narodne novine, broj 97/08).

Navedena legislativa u skladu je sa Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 51/00) i Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/2002), te na primjeren način rješava pojedini segment obrazovanja imajući u vidu obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Provedbeni propisi na temelju novodonesenog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi bit će doneseni u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona, sukladno članku 164.

Državni pedagoški standardi omogućuju učenicima na jeziku i pismu nacionalne manjine odabir najpovoljnijeg modela nastave. Osiguravanjem navedenih standarda u školama postignuta je veća fleksibilnost u organizaciji nastave koja se može izvoditi u jednoj smjeni. Pravilnik o polaganju državne mature omogućuje pripadnicima mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine, koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine, polaganje državne mature na materinskom jeziku uključujući i materinski jezik. Učenicima iz reda češke nacionalne manjine koji pohađaju nastavu na češkom jeziku omogućeno je da biraju hoće li na državnoj maturi polagati češki jezik na češkom ili na hrvatskom jeziku.

U lipnju 2008. donesen je i Akcijski plan za provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji sadrži i mjere koje se odnose na obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U cilju što učinkovitijeg praćenja stanja, provedbe zakona i drugih propisa te predlaganja mjera za unapređenje i poboljšanje kvalitete obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa ustrojena je Uprava za nacionalne manjine.

S osnivanjem te Uprave pripadnici nacionalnih manjina i škole na jeziku i pismu nacionalne manjine dobile su ured na državnoj razini koji je nadležan i dostupan za sva pitanja vezana za odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Uprava za nacionalne manjine sufinancira obrazovne projekte udruga nacionalnih manjina te potiče mnogobrojne manjinske zajednice na djelotvorniji rad i učenje manjinskog jezika i kulture.

Nacionalni program za Rome

U okviru provedbe Nacionalnog programa za Rome policija kontinuirano prati događaje i pojave s elementima nasilja u vezi romske nacionalne zajednice u Republici Hrvatskoj, te poduzima odgovarajuće aktivnosti u cilju sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima, nasilja unutar romskih zajednica kao i suzbijanje diskriminacije Roma.

U Republici Hrvatskoj na pripadnike romske nacionalne manjine otpada udio od svega 0,21% (9.463 stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva iz 2001. godine), no procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj živi između 30.000 i 40.000 pripadnika romske nacionalne manjine. S obzirom na osjetljivost stanovništva prema pripadnicima romske nacionalne manjine i sukladno Nacionalnom programu za Rome, policija je odgovorna za djelovanje u cilju provedbe sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima, ali i Roma prema ostalom stanovništvu, te se radi praćenja stanja sigurnosti i poduzimanju adekvatnih mjera sustavno prati nasilje drugih osoba nad Romima, nasilje Roma nad drugim osobama, te nasilje unutar romske zajednice.

Kaznena djela	2007.	2008
Prema Romima	50	70
Unutar romske zajednice	138	136
Roma prema drugim osobama	845	721
UKUPNO KAZNENA DJELA	1033	927

Prekršaji	2007.	2008
Prema Romima	70	74
Unutar romske zajednice	393	371
Roma prema drugim osobama	994	832
UKUPNO PREKRŠAJI	1457	1277

Promatrajući podatke vezane uz kaznena djela za 2007. godinu i 2008. godinu, uz smanjen broj evidentiranih kaznenih djela u 2008. godini, vidljivo je povećanje kaznenih djela na štetu Roma uz istodobno smanjenje kaznenih djela pripadnika romske nacionalne manjine prema drugim osobama.

Prekršaji također pokazuju tendenciju smanjena u 2008. g., u odnosu na 2007. godinu za 12,36% isti trend pokazuju prekršaji Roma prema drugim osobama, a prekršaji prema Romima su zabilježili porast od 5,7%.

Dakle iz navedenih podataka može se zaključiti da je stanje sigurnosti pripadnika romske nacionalne manjine ne pokazuje iznadprosječnu zastupljenost Roma kao objekta napada.

Sukladno Nacionalnom programu za Rome, a u suradnji s ostalim tijelima, policija je odgovorna u cilju provedbe sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima.

U Republici Hrvatskoj nisu zabilježena sustavno nacionalna i rasno motivirana nasilja nad Romima, nego se uglavnom radilo o verbalnom nasilničkom ponašanju mlađih osoba, često pod utjecajem alkohola.

Romi i drugi građani se putem sredstava javnog priopćavanja i na druge načine potiču na prijavljivanje nacionalnog, rasnog i drugog oblika nasilja protiv njih, a svi se poznati slučajevi nasilja evidentiraju i analitički prate.

Sa ciljem dosljedne provedbe mjera iz navedenog Programa, kroz izvanškolskog stručno obrazovanje s mjerama je upoznat cjelokupni operativni sastav po policijskim upravama. U tom se smislu od 1. siječnja 2004. godine analitički prati nasilje drugih osoba nad Romima, nasilje Roma nad drugim osobama, te nasilje unutar samih pripadnika romske zajednice (prekršaji i kaznena djela). Potom se izrađuju kvartalne analize radi praćenja stanja sigurnosti i poduzimanje mjera. Jednom godišnje o tome se obavještava Ured za nacionalne manjine.

Policijski službenici u ophodnji u lokalnim sredinama i u suradnji s romskom zajednicom provode proaktivne i preventivne mjere suzbijanja svakog nasilja.

Kroz implemetaciju Strategije djelovanja „Policija u zajednici“ i projekta „Reforma operativno – preventivnog rada policije u odori“, na području 7 policijskih uprava kontakt – policajci su aktivno uključeni u praćenje stanja i rješavanje situacija na području romskih naselja.

Tako su na području Policijske uprave Međimurske, gdje je lociran najveći broj romskih naselja, ustrojeni i kontaktni rejon koji obuhvaćaju i navedena naselja.

U ovim rejonima težište postupanja stavlja se na rješavanje odnosa stanovnika okolnih mjesta i romskih naselja. Radeći na rješavanju problema žitelja kontakt – policajci surađuju s pripadnicima romske nacionalne zajednice i nailaze na njihovo odobravanje.

Provode se i ostale brojne aktivnosti, kao što su neposredni kontakti s građanima te postupanje po prigovorima i pritužbama, kontakti i predavanja u školama, kontakti s predstavnicima medija, savjetovanje o prevenciji i samozaštitnom ponašanju, edukacija djece i mladeži, komunalne akcije, sudjelovanje u radu na razini jedinica lokalne samouprave itd. Također, što je posebno bitno, zajedno s Romima radi se i na otkrivanju počinitelja kaznenih dijela i prekršaja iz redova romske populacije.

Financijski pokazatelji

Kada govorimo o policijskom postupanju prema pripadnicima nacionalnih manjina, ono ulazi u redovne operativne zadaće policijskih službenika, uz takvo postupanje ne mogu se izraziti financijski pokazatelji kojima bi se iz cjelokupnog poslovanja izuzeli rashodi za postupanje prema navedenoj skupini građana.

Na temelju svih relevantnih pokazatelja može se zaključiti da je stanje sigurnosti romske nacionalne manjine povoljno. Naime, kaznena i prekršajna problematika vezana uz ovu populaciju ne ukazuje na njihovu iznadprosječnu zastupljenost kao objekta napada.

Jednakopravno postupanje policijskih službenika prema pripadnicima nacionalnih manjina i Zakonom o policiji (Narodne novine, broj 129/00), te je na taj način dvojako osigurana jednakost u postupanju.

Pravna pomoć za Rome u statusnim stvarima

Do kraja siječnja 2009. Ministarstvo pravosuđa je u okviru Nacionalnog programa za Rome provodio mjeru pružanja besplatne pravne pomoći za Rome u statusnim stvarima. Na temelju

javnog poziva sklopljeni su ugovori s 35 odvjetnika s područja Grada Zagreba, Zagrebačke, Međimurske, Primorsko-goranske, Sisačko-moslavačke, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije za pružanje pravne pomoći Romima u statusnim stvarima. O sklopljenim ugovorima s popisom odvjetnika obaviještene su sve romske udruge koje djeluju na području navedenih županija, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine u općinama, gradovima i županijama, te svi uredi opće uprave, odnosno matični uredi u navedenim županijama. Izrađena je i kratka pisana uputa dostavljena svim navedenim organizacijama romske nacionalne manjine na navedenim područjima, koja na jednostavan način informira pripadnike romske nacionalne manjine o mogućnosti da koriste ovaj oblik pravne pomoći. Od 1. siječnja 2009. godine primjenjuje se Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći koji građanima slabijeg imovinskog stanja omogućuje pružanje pravne pomoći, te besplatna pravna pomoć za Rome u statusnim stvarima kao posebna mjera više nije potrebna.

Na mjeru pružanja besplatne pravne pomoći za Rome u 2008. godini, zaključno s 31. siječnja 2009. godine utrošeno je 600.000,00 kuna u okviru proračunskih sredstava Ministarstva pravosuđa.

Ocjena:

Ocjenjuje se da je postignut velik napredak posebice u području stanovanja i obrazovanja. Na području obrazovanja napredak je razvidan povećanjem broja učenika romske nacionalne manjine koji pohađaju predškolsko, osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje. U području stanovanja izrađeni su svi prostorni planovi i time stvoreni uvjeti za legalizaciju 12 lokacija naseljenih Romima, a u preostale 2 županije izrada je pri završetku. Poduzimaju se kontinuirane mjere za legalizaciju bespravničkih romskih naselja gdje god je to moguće. Riješeno je stambeno pitanje romskih obitelji iz bivšeg naselja Donja Dubrava u Međimurskoj županiji kojima su putem Ureda za nacionalne manjine kupljene kuće, te su se obitelji uspješno integrirale s većinskim stanovništvom. Uz pomoć donacije Europske unije iz Phare 2005 izgrađena je kompletna infrastruktura u najvećem romskom naselju Parag u Međimurskoj županiji, a upravo se završava legalizacija pojedinačnih objekata te priključci na vodu i struju. Započelo je uređenje tri naselja u Međimurskoj županiji (Pribislavec, Lončarevo i Piškorovec) koji se uređuju iz programa Phare 2006. Uskoro će započeti uređenje još dva naselja: Orehovica i Sitnice - u sklopu IPA projekta.

U narednom razdoblju potrebno je poboljšati stanje na području zapošljavanja romske nacionalne manjine (kako edukacijom pripadnika romske nacionalne manjine, tako i edukacijom poslodavaca), te na području zdravstva gdje se programi zdravstvenog prosvjećivanja trebaju proširiti na sve županije u Republici Hrvatskoj u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine.

16. BILATERALNA SURADNJA

Republika Hrvatska je potpisala bilateralne sporazume o zaštiti prava manjina s Crnom Gorom, Italijom, Mađarskom, Makedonijom i Srbijom, koja je razdruživanjem priznala pravno sljedništvo potpisanog Sporazuma sa Srbijom i Crnom Gorom 2004. godine u Beogradu. Republika Hrvatska je pravnim sljedništvom s Austrijom preuzela Državni ugovor iz 1955. godine, koji u članku 7. jamči određena manjinska prava Hrvatima. Za praćenje provedbe sklopljenih sporazuma i predlaganje odgovarajućih preporuka vladama država potpisnica ustrojeni su s Mađarskom, Makedonijom i Srbijom međuvladini mješoviti odbori, koji se naizmjenično održavaju jednom godišnje, te razmatraju aktualna pitanja od interesa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske nacionalne manjine u navedenim državama.

Naposlijetku, radi potpunijeg pregleda i cjelokupnog izdvajanja iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, te moguće usporedbe s financijskom potporom, koju dobivaju nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, slijede podatci o financijskoj potpori hrvatskim nacionalnim manjinama u europskim državama.

Naime, Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu odnosno Odjel za hrvatske manjine u inozemstvu predložio je da se na temelju prijavljenih projekata odnosno poduzetih aktivnosti odobrena financijska sredstva u Državnom proračunu za 2008. godinu (u Državnom proračunu za 2009. godinu osigurana su financijska sredstva u iznosu 1.500.000,00 kuna, Glava 04810 Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Aktivnost A776010 kao "Pomoć nacionalnim manjinama i inozemstvu"; Narodne novine, broj 149/08, od 20. prosinca 2008. godine) rasporede kako slijedi:

Država	Iznos u eurima
Austrija	25.000,00 €
Bugarska	1.500,00 €
Crna Gora	16.000,00 €
Češka	5.000,00 €
Italija	19.000,00 €
Mađarska	16.000,00 €
Makedonija	18.000,00 €
Rumunjska	13.000,00 €
Slovačka	9.250,00 €
Slovenija	23.000,00 €
Srbija	56.250,00 €
Ukupno	195.765,50 €
Tekuće rezerve:	10.599,00 €
Ukupno:	206.099,44 €

Tijekom 2008. godine Vlada RH je iz Proračunske zalihe Državnog proračuna RH dodijelila izvanredna financijska sredstva Hrvatskom kulturnom centru „Bunjevačko kolo“ u Subotici (Republika Srbija) za nabavku pokretne pozornice 25.000,00 €, Hrvatskom štamparskom društvu iz Željeznog (Austrija) doznabila iznos od 30.000 €, te 120.000 € za financijsku potporu hrvatskoj manjini u Češkoj Republici radi kupnje i obnove zgrade u selu Jevišovki u kojem će djelovati Hrvatski dom memorijalno-dokumentacijski centar. Ukupno 381.000,00 €, odnosno 2.781.300,00 kuna.

Ocjena:

Ocjenjuje se da je došlo do unaprjeđenja bilateralne suradnje što je razvidno sklapanjem bilateralnih sporazuma Republike Hrvatske o zaštiti prava manjina s Crnom Gorom, Makedonijom i Srbijom. Također je pozitivno što su u zajedničkim odborima imenovanim za praćenje spomenutih sporazuma uključeni predstavnici nacionalnih manjina.

17. ZBIRNI FINANCIJSKI POKAZATELJI

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu za potrebe obrazovnih programa i nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa osigurana su sredstva u iznosu od 34.111.734 kuna i to za: programe prevodenja, lektoriranja i tiskanja udžbenika, priručnika, knjiga, programe ljetnih i zimskih škola, nastave na daljinu, stipendije za srednjoškolske učenike i studente, školarine, programe seminara, usavršavanje učitelja i nastavnika te programe predškolskog odgoja, što je u usporedbi s prethodnom godinom povećanje od 12%.

Putem Ministarstva kulture izdvojena su sredstva Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu u iznosu od 15.532.961 kuna za izdavanje časopisa i otkup knjiga, izdavačku djelatnost, glazbeno-scensku, kazališnu i likovnu djelatnost, međunarodnu kulturnu suradnju, kulturno-umjetničku djelatnost, zaštitu kulturne baštine i financiranje knjižnica nacionalnih manjina. Za navedene programe povećana su sredstva u odnosu na 2007. godinu za 48%.

Putem Ureda za ljudska prava u navedenom su razdoblju financirani projekti udruga nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 275.000 kuna, što je u usporedbi s 2007. godinom povećanje od 325%.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu putem Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske osigurana su sredstva udrugama i ustanovama nacionalnih manjina u iznosu od 39.939.300 kuna za ostvarivanje programa informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma, kulturnih manifestacija te programe koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma. Sredstva su raspoređena kako slijedi: Talijani 8.461.200 kuna, Česi 3.702.900 kuna, Slovaci 1.665.000 kuna, Mađari 4.543.000 kuna, Rusini i Ukrajinci 1.705.000 kuna, Srbi 11.174.000 kuna, Nijemci i Austrijanci 795.000 kuna, Židovi 795.000 kuna, Slovenci 822.000 kuna, Albanci 929.000 kuna, Bošnjaci 2.006.000 kuna, Romi 1.475.000 kuna, Makedonci 822.000 kuna, Crnogorci 800.200kuna, Rusi 77.000 kuna, Bugari 84.000 kuna i Poljaci 83.000 kuna. Za navedene programe povećana su sredstva udrugama i ustanovama nacionalnih manjina u odnosu na 2007. godinu za 15%.

Dodatno su iz Proračunske zalihe Državnog proračuna za 2008. godinu osigurana sredstva u iznosu od 950.000 kuna kako slijedi: 100.000 kuna Češkoj Besedi Donji Sredani za adaptaciju Češkog doma i Matici slovačkoj 150.000 kuna za izgradnju Hrvatsko-slovačkog doma u Miljevcima; 200.000 kuna za potporu organizaciji VII. Svjetskog kongresa Roma u Republici Hrvatskoj i 500.000 kuna Srpskom narodnom vijeću, Zagreb za redovan rad.

U okviru provođenja Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeće za uključivanje Roma 2005. – 2015. ukupno je iz Državnog proračuna za 2008. godinu osigurano 17.398.137 kuna (od kojih je dio već iskazan u sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa) što je u odnosu na 2007. godinu povećanje sredstava od 26%.

Putem Komisije za odnose s vjerskim zajednicama u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu sufinancirane su pojedine vjerske zajednice u ukupnom iznosu od 14.264.959 kuna, što je povećanje sredstava u odnosu na prethodnu godinu za 4%.

Za financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina putem lokalne i područne (regionalne) samouprave u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu ukupno je izdvojeno 24.887.213 kuna, što je u usporedbi s prethodnom godinom smanjenje sredstava

za 7% (unatoč požurnicama Ministarstva uprave, pojedine jedinice lokalne samouprave nisu dostavile podatke o financiranju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina).

Fond za elektroničke medije je putem Vijeća za elektroničke medije u 2008. godini rasporedio sredstva za programe nacionalnih manjina u iznosu od 8.597.896 kuna, što je u usporedbi s 2007. godinom povećanje za 16%.

Ukupno je za provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2008. godini izdvojeno 155.957.200 kuna što, u usporedbi s prethodnom 2007. godinom, kada je ukupno izdvojeno 131.527.332 kuna, iznosi povećanje od 18%.

ZAKLJUČNE OCJENE

Izvrješće o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava koja se za potrebe nacionalnih manjina osiguravaju u Državnom proračunu pokazuje znatan napredak u ostvarivanju svih prava pripadnika nacionalnih manjina osiguranih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Republika Hrvatska opredijeljena je za zaštitu i omogućavanje ostvarivanja prava svih nacionalnih manjina. Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina i čitav zakonodavni okvir u Republici Hrvatskoj osigurao je visoku razinu prava nacionalnih manjina sukladno međunarodnim dokumentima. Daljnjim unaprjeđenjem zakonskog uređivanja - posebno donošenjem Zakona o suzbijanju diskriminacije i Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći - stvoreni su zakonski uvjeti za daljnje poboljšanje položaja nacionalnih manjina.

Tako visoka razina prava za koju se Republika Hrvatska opredijelila pretpostavlja dobru organiziranost kako na državnoj tako i posebno na lokalnoj razini, kao i sredstva potrebna za njihovo provođenje. Svakako je niz posljednjih godina napredak najviše uočljiv u obrazovanju nacionalni manjina, te ostvarivanju kulturne autonomije radom udruga i ustanova nacionalnih manjina za koju država izdvaja sredstva. Iz Državnog proračuna za različite namjene od obrazovanja, očuvanja i razvijanja kulturne baštine, kulturnih programa, izdavaštva, programe za Rome i drugih aktivnosti za što je u 2007. godini utrošeno 131.527.332. kuna, dok je u 2008. godini osiguran iznos od 155.957.200 kuna što povećanje od 18%.

Kako bi se omogućila što učinkovitija provedba Ustavnog zakona Vlada Republike Hrvatske je u 2008. godini donijela niz mjera obvezujući nadležna ministarstva i druga državna tijela na provedbu pojedinih članaka Ustavnog zakona. Te mjere sadržane su u Akcijskom planu za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Provođenje tog plana koje je započelo u 2008. godinu pridonijelo je jačanju kontrolnog mehanizma u odnosu na lokalne jedinice, a u narednom razdoblju će se aktivnosti pojačati.

Ocjenjuje se da je potrebno da u narednom razdoblju tijela jedinica lokalne i područne samouprave pravovremeno dostavljaju cjelovite podatke o provođenju pojedinih odredbi Ustavnog zakona koje su u njihovoj nadležnosti, kako bi Vlada Republike Hrvatske mogla izraditi cjelovitu analizu provođenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Savjet za nacionalne manjine ocijenio je da je u 2008. godini postignut daljnji napredak u provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prvenstveno se to očituje u neospornoj političkoj volji Vlade Republike Hrvatske za potpunom primjenom Ustavnog zakona. Sagledavajući ukupnu političku i gospodarsku situaciju u Republici Hrvatskoj u 2008. godini, Savjet ocjenjuje da je uz sve još uvijek prisutne probleme u primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, u 2008. godini postignut vidni napredak u primjeni Ustavnog zakona.

U cjelini uzevši, može se zaključiti da je Vlada Republike Hrvatske poduzimala mjere u cilju što potpunijeg ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na svim područjima, a u narednom će razdoblju to nastaviti u cilju daljnjeg jačanja nadzora nad provođenjem odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina na lokalnoj i područnoj razini.

Prilog 1.

MINISTARSTVO ZNANOSTI OBRAZOVANJA I ŠPORTA

ČEŠKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom na češkom jeziku

1. Češka OŠ Jana Amosa Komenskog, Masarykova 5, 43 500 Daruvar
2. Češka OŠ Josipa Ružičke, Končanica 258, 43 505 Končanica
3. OŠ Ivana Nepomuka Jemersića, 43 290 Grubišno Polje, Hrvatskih branitelja 20

MAĐARSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom na mađarskom jeziku

1. OŠ Zmajevac, Sportska 2a, 31 307 Zmajevac
2. OŠ Lug, Školska 6, 31 328 Lug
3. Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Hrvatskoj, Drinska 12a, 31 000 Osijek
4. OŠ Korog, Ive Lole Ribara 20, 31 214 Korog

Srednja škola s nastavom na mađarskom jeziku

1. Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Hrvatskoj, Drinska 12a, 31 000 Osijek

SRPSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu

1. OŠ Jagodnjak, Borisa Kidriča 57, 31 324 Jagodnjak
2. OŠ Borovo, Trg palih boraca 30, 32 227 Borovo
3. OŠ Dalj, Zagrebačka bb, 31226 Dalj
4. OŠ Tenja, Sv. Ane 2, 31 207 Tenja
5. OŠ Ilača, Vladimira Nazora 24, 32 248 Ilača
6. OŠ Dragutina Tadijanovića, Vukovarske brigade bb, 32 000 Vukovar
7. OŠ Negoslavci, Petrovačka 2, 32 239 Negoslavci
8. OŠ Nikola Tesla, Vuka Stefanovića Karadžića 2, 32 240 Mirkovci
9. OŠ Markušica, Save Popovića 15, 32 213 Markušica
10. OŠ Siniše Glavaševića, Dr. A. Starčevića bb, 32 000 Vukovar
11. OŠ Bijelo Brdo, N. Tesle 71, 31 204 Bijelo Brdo
12. OŠ Nikole Andrića, Voćarska bb, 32 000 Vukovar
13. OŠ Bobota, Mitrovićeva 8, 32 225 Bobota
14. OŠ Trpinja, Velika 2, 32 224 Trpinja
15. OŠ Stari Jankovci, R. Boškovića 1, 32 241 Stari Jankovci
16. OŠ Dr. Franje Tuđmana, Sv. Martina 16, 31 300 Beli Manastir
17. OŠ Kunaeževi Vinogradi, Glavna 44, 31 309 Kunaeževi Vinogradi

Srednje škole s nastavom na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu

1. Gimnazija Vukovar, Šamac 2, 32 000 Vukovar
2. Ekonomska škola Vukovar, Županijska 52, 32 000 Vukovar
3. Druga srednja škola Borovo, Blage Zadre 1, 32 227 Borovo
4. Tehnička srednja škola Nikole Tesle, Vukovar, S. Filipovića 6, 32 000 Vukovar

5. Gimnazija Beli Manastir, Školska 3, 31 300 Beli Manastir
6. Druga srednja škola Beli Manastir, Školska 3, 31 300 Beli Manastir
7. Srednja škola Dalj, Braće Radića 7, 31 226 Dalj
8. Srpska pravoslavna opća gimnazija
„Kantakuzina Katarina Branković“, Bogovićeveva 7, Zagreb

TALIJANSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom na talijanskom jeziku

1. OŠ Belvedere, Kozala 41, 51 000 Rijeka
2. OŠ Dolac, Dolac 12, 51 000 Rijeka
3. OŠ Gelsi, Vukovarska 27, 51 000 Rijeka
4. OŠ San Nicolo, Mirka Čurbega 18, 51 000 Rijeka
5. Talijanska OŠ Buje, Školski brijeg 2, 52 460 Buje
6. Talijanska OŠ Novigrad, Emonijska 2, 52 466 Novigrad
7. OŠ Vodnjan, Ulica Žuka 35, 52 215 Vodnjan
8. OŠ Giuseppina Martinuzzi, Santoriova 1, 52 100 Pula
9. Talijanska OŠ Bernardo Parentin, Matka Laginje 6, 52 440 Poreč
10. Talijanska OŠ Bernardo Benussi, Omladinska 20, 52210 Rovinj
11. Talijanska OŠ Galileo Galilei, Eduarda Pascalija 2a, 52 470 Umag

Srednje škole s nastavom na talijanskom jeziku

1. Talijanska srednja škola Rijeka, Erazma Barčića 6, 51 000 Rijeka
2. Talijanska srednja škola Leonardo da Vinci, Školski brijeg, 52 460 Buje
3. Talijanska srednja škola Dante Alighieri, Santoria Santoria 3, 52 101 Pula
4. Talijanska srednja škola Rovinj, Giosuea Carduccija 16, 52 210 Rovinj

Popis škola s nastavom na jeziku i pismu nacionalnih manjina po modelu B
školska godina 2008./09.

ČEŠKA NACIONALNA MANJINA

Srednja škola s dvojezičnom nastavom (na češkom i hrvatskom jeziku)

1. Gimnazija, Ivana Gundulića 14, 43 500 Daruvar

MAĐARSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovna škola s dvojezičnom nastavom (na mađarskom i hrvatskom jeziku)

1. OŠ Ivana Gundulića, Gundulićeveva 23 a, Zagreb

Popis škola s nastavom na jeziku i pismu nacionalnih manjina po modelu C
školska godina 2008./09.

ALBANSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) albanskog jezika i kulture

1. OŠ Nikola Tesla, Trg Ivana Klobučarića 1, 51 000 Rijeka
2. OŠ Tituša Brezovačkog, Špansko 1, 10 000 Zagreb

AUSTRIJSKA I NJEMAČKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) njemačkog jezika i kulture

1. OŠ Svete Ane, Sv. Ane 2, 31 000 Osijek

ČEŠKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) češkog jezika i kulture

1. OŠ Dežanovac, Dežanovac 285, 43 506 Dežanovac
2. OŠ Ivana Nepomuka Jemersića, 43 290 Grubišno Polje, Hrvatskih branitelja 20
3. Češka OŠ Josipa Ružičke, Končanica 258, 43 505 Končanica
4. OŠ Vilima Korajca, Školska 12, 34 334 Kaptol
5. OŠ Banova Jaruga, Stjepana Radića 118, 44 321 Banova Jaruga
6. OŠ Lipik, Školska 25, 34 551 Lipik
7. OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića, Bogišićeva 13, 10 000 Zagreb
8. OŠ Vladimir Nazor, Masarykova 21, 33 000 Virovitica
9. OŠ Ivane Brlić Mažuranić, Tina Ujevića 18, 33 000 Virovitica
10. OŠ Zdenka Turkovića, Republike Hrvatske 26, 34 340 Kutjevo
11. OŠ Josipa Kozarca, Augusta Šenoa 1, 44 322 Lipovljani
12. OŠ Sela, Sela 103, 44 273 Sela
13. OŠ Sirač, Vladimira Nazora 10, 43 541 Sirač
14. OŠ Podmurvice, Podmurvice 6, 51 000 Rijeka
15. OŠ 22. lipnja, Franje Lovrića 27, 44 000 Sisak
16. I. OŠ Bjelovar, Željka Sabola 14, 43 000 Bjelovar

MAĐARSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) mađarskog jezika i kulture

1. OŠ Ivana Gundulića, Gundulićeva 23 a, Zagreb
2. OŠ Gradina, Trg kralja Zvonimira 9, 33 411 Gradina
3. OŠ Antunovac, Školska 15, 31 216 Antunovac
4. OŠ Frana Krste Frankopana, Frankopanska 64, 31000 Osijek
5. OŠ Franje Krežme, Školska 3, 31 000 Osijek
6. OŠ dr. Franje Tuđmana, Sv. Martina 16, 31300 Beli Manastir
7. OŠ Bilje, Školska 8, 31 327 Bilje
8. OŠ Dalj, Zagrebačka bb, 31 226 Dalj
9. OŠ Darda, Školska 9, 31 326 Darda
10. OŠ Draž i PŠ Batina, Ive Lole Ribara 1, 31 305 Draž

11. OŠ Kunaeževi Vinogradi, Glavna 44, 31 309 Kunaeževi Vinogradi
12. OŠ Laslovo, Školska 1, 31 214 Laslovo
13. OŠ Stari Jankovci, Ruđera Boškovića 1, 32 241 Stari Jankovci
14. OŠ Mate Lovraka, Kralja Tomislava 75, 31 404 Vladislavci
15. OŠ Vladimira Nazora, Kralja Tomislava 18, 31 400 Đakovo

MAKEDONSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) makedonskog jezika i kulture

1. OŠ Centar, Danteov trg 2, 52 100 Pula
2. OŠ Centar, Podhumskih žrtava 5, 51 000 Rijeka
3. OŠ Vijenac, Vijenac Ivana Meštrovića 34, 31 000 Osijek
4. OŠ Nikole Tesle, Matetićeve 67, 10 000 Zagreb

RUSINSKA I UKRAJINSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) ukrajinskog i/ili rusinskog jezika i kulture

1. OŠ Čakovci, 32 238 Čakovci
2. OŠ Antuna Bauera, Trg Matije Gupca bb, 32 000 Vukovar

SLOVAČKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) slovačkog jezika i kulture

1. OŠ Banova Jaruga, Stjepana Radića 118, 44 321 Banova Jaruga
2. OŠ Ivana Brnjika – Slovaka, I. B. Slovaka 37, 31 225 Jelisavac
3. OŠ Josip Kozarac, Kralja Tomislava 5, 32255 Soljani
4. OŠ Josip Kozarac, Braće Banas 2, Josipovac Punitovački, 31 424 Punitovci
5. OŠ Kralja Tomislava, Matice Hrvatske 1, 31 500 Našice
6. OŠ Vladimira Nazora, Zagrebačka 28, 33 518 Nova Bukovica
7. OŠ Julija Benešića, Trg Sv. Ivana Kapistrana 1, 32 236 Ilok
8. OŠ Josipa Kozarca, Augusta Šenoje 1, 44 322 Lipovljani
9. OŠ Ivana Gorana Kovačića, Školska 2, 33 513 Zdenci
10. OŠ Višnjevac, Crni put 41, 31 220 Višnjevac
11. OŠ Vladimira Becića, A. Cesarca 36, 31 000 Osijek

SLOVENSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) slovenskog jezika i kulture

1. OŠ Štrigova, Štrigova 126a, p.p. 5, 40 312 Štrigova

SRPSKA NACIONALNA MANJINA

Osnovne škole s nastavom učenja (njegovanja) srpskog jezika i kulture

1. OŠ Dr. Franje Tuđmana, Riječka 2, 53 230 Korenica
2. OŠ Jabukovac, Jabukovac 30, 44 204 Jabukovac
3. OŠ Dvor, Ante Bušića 5, 44 440 Dvor
4. OŠ Nikole Tesle, 23 440 Gračac
5. OŠ kralja Tomislava, 53 234 Udbina
6. OŠ Vojnić, Starčevićev trg 3, 47 220 Vojnić

7. OŠ Katarina Zrinski, Krnjak 20, 47 242 Krnjak
8. OŠ Gvozd, Ulica kralja Petra Svačića 21, 44 410 Gvozd
9. OŠ Donji Lapac, Hrvatskih branitelja 18, 53 250 Donji Lapac
10. OŠ Kistanje, Kistanje bb, 23 405 Kistanje
11. OŠ Moravice, Školska 3, 51 312 Brod Moravice
12. OŠ Plaški, 143. domobranske pukovnije 1a, 47 304 Plaški
13. OŠ Drežnica, Centar 17, 47 313 Drežnica
14. OŠ Ernestinovo, Školska 1, 31 300 Ernestinovo
15. OŠ Dr. Franje Tuđmana, Sv. Marina 16, 31 300 Beli Manastir
16. OŠ Darda, Školska 9, 31 326 Darda
17. OŠ Jasenak, Jasenak 28, 47 314 Jasenak
18. OŠ Žegar, Dositeja Obradovića, 23 451 Žegar
19. OŠ Vladimira Nazora, Gajeva 24, 43 500 Daruvar
20. OŠ Braće Radića, Bolnička 55, 34 550 Pakrac

SRPSKA NACIONALNA MANJINA

Srednje škole s nastavom učenja (njegovanja) srpskog jezika i kulture

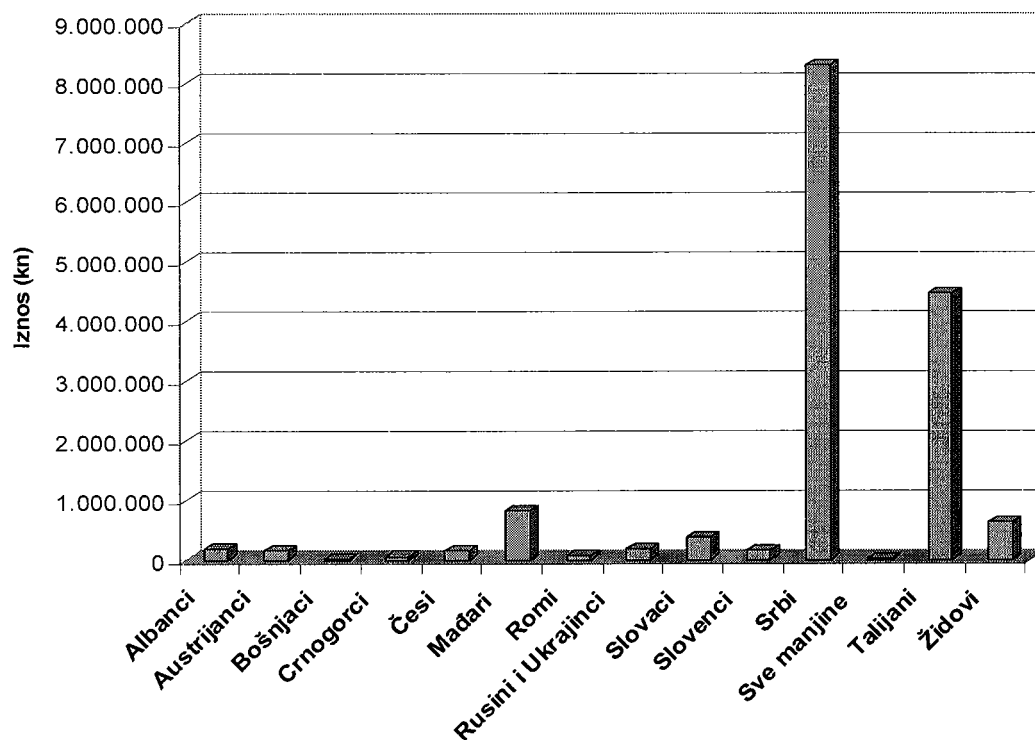
1. Srednja škola Dalj, Braće Radića 7, 31 226 Dalj
2. Gimnazija Beli Manastir, Školska 3, 31 300 Beli Manastir

Prilog 2.

MINISTARSTVO KULTURE

Manjina/ djelatnost	Arhivska i muzejsko- galerijska djelatnost	Glazbeno- scenska djelatnost i kulturno- umjetnički amaterizam	Investicije i informatizacija ustanova u kulturi	Knjižnička djelatnost	Likovna i novomedijska djelatnost	Međunarodna kulturalna suradnja	Novinska i književno- nakladnička djelatnost	Zaštita kulture baštine	Sveukupno
<i>Albanci</i>				178.557,57					178.557,57
<i>Austrijanci</i>				146.124,25					146.124,25
<i>Bošnjaci</i>							15.000,00		15.000,00
<i>Crnogorci</i>					50.000,00				50.000,00
<i>Česi</i>				151.952,68					151.952,68
<i>Mađari</i>			110.000,00	115.095,65				600.000,00	825.095,65
<i>Romi</i>						38.500,00	21.000,00		59.500,00
<i>Rusini i Ukrajinci</i>				182.052,35					182.052,35
<i>Slovaci</i>			210.000,00	159.090,59			7.000,00		376.090,59
<i>Slovenci</i>				146.644,58					146.644,58
<i>Srbi</i>		40.000,00	260.000,00	299.986,05			38.000,00	7.664.400,00	8.302.386,05
<i>Sve manjine</i>		10.000,00				5.000,00			15.000,00
<i>Talijani</i>				149.557,76			4.310.000,00		4.459.557,76
<i>Židovi</i>	40.000,00	30.000,00			100.000,00	40.000,00	50.000,00	365.000,00	625.000,00
Sveukupno	40.000,00	80.000,00	580.000,00	1.529.061,48	150.000,00	83.500,00	4.441.000,00	8.629.400,00	15.532.961,48

Pregled ostvarenih iznosa potpora nacionalnim manjinama Ministarstva kulture prema programskim djelatnostima za 2008. godinu

Ukupni iznosi ostvarenih potpora nacionalnim manjinama Ministarstva kulture u 2008. g.

2008. – Pregled ostvarenih programa javnih potreba u kulturi nacionalnih manjina prema kulturnim i programskim djelatnostima te nositeljima

(1) Zaštita kulturne baštine
(2) Arhivska i muzejsko-galerijska djelatnost
(3) Kunajžnična djelatnost
(4) Novinska i kunajževno-nakladnička djelatnost
(5) Glazbeno-scenska umjetnost i kulturni amaterizam
(6) Likovna, novomedijska i filmska djelatnost
(7) Investicije i informatizacija ustanova kulture
(8) Međunarodna kulturna suradnja

(1) Zaštita kulturne baštine

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Zaštita nepokretnih spomenika kulture	3 manjine	59 programa	8.095.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Obrovac	Srbi	Obrovac, Crkva sv. Trojice – izrada dokumentacije, sanacija i istraživanja	150.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Karlovac	Srbi	Karlovac, Barakova zgrada - građevinska sanacija, završni radovi	150.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Otočac	Srbi	Otočac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - sanacija	150.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Škare	Srbi	Glavace, Crkva sv. Petke - konstruktivna i građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Kolarić	Srbi	Kolarić, Crkva sv. Petke - sanacija i konstruktivna istraživanja	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Kolarić	Srbi	Srednji Poloj, Crkva Uspenija Presvete Bogorodice - sanacija	100.000,00
Eparhija gornjokarlovačka, Karlovac	Srbi	Medak, Crkva sv. Jovana Preteče – sanacija i izrada dokumentacije	100.000,00
Eparhija slavonska, Pakrac	Srbi	Sirač, Manastir Pakra - konstruktivna sanacija	150.000,00
Eparhija zagrebačko-ljubljanska, Zagreb	Srbi	Velika Barna, Crkva sv. Apostola i Jevandeliste Marka - sanacija	100.000,00
Eparhija zagrebačko-ljubljanska, Zagreb	Srbi	Donja Kovačica, Crkva sv. Petke (Marije Magdalene) - sanacija	200.000,00
Eparhija zagrebačko-ljubljanska, Zagreb	Srbi	Sokolovac, Manastir Lepavina – dokumentacija i sanacija	200.000,00
Grad Koprivnica, Gradsko poglavarstvo	Srbi	Koprivnica, Crkva sv. Trojice - građevinska sanacija	100.000,00
Grad Koprivnica, Gradsko poglavarstvo	Židovi	Koprivnica, Sinagoga - građevinska sanacija	100.000,00
Grad Križevci, Gradsko poglavarstvo	Srbi	Križevci, Crkva sv. Save - sanacija, dokumentacija, istraživanja	100.000,00
Grad Križevci, Gradsko poglavarstvo	Srbi	Vojakovac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - građevinska sanacija	100.000,00
Grad Virovitica, Gradsko poglavarstvo	Židovi	Virovitica, Židovsko groblje - sanacija, izrada projekta obnove	100.000,00
Gradski muzej Bjelovar	Srbi	Donja Vrijeska, Manastirska crkva sv. Ane - konzervacija, istražni radovi	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Drežnica	Srbi	Drežnica, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Ogulin	Srbi	Gornje Dubrave, Crkva sv. Petke - konstruktivna i građevinska sanacija	200.000,00
Eparhija dalmatinska, Šibenik	Srbi	Šibenik, Crkva Uspenja Presvete Bogorodice - građevinska sanacija	300.000,00

Eparhija slavonska, Pakrac	Srbi	Duzluk, Manastir sv. Nikole - konstruktivna i građevinska sanacija	200.000,00
Eparhija slavonska, Pakrac	Srbi	Gornji Miholjac, Crkva sv. Trojice - završni radovi, sanacija	200.000,00
Eparhija slavonska, Pakrac	Srbi	Pakrac, Crkva sv. Duha (sv. Trojice) - restauratorski radovi, sanacija	400.000,00
Eparhija slavonska, Pakrac	Srbi	Pakrac, Episkopski dvor - konstruktivna i građevinska sanacija	500.000,00
Reformatska crkvena općina Suza	Mađari	Kunačevo Vinogradi, Crkva sv. Mihaela sanacija, istraživanja, dokumentacija	400.000,00
Reformatska crkvena općina Laslovo	Mađari	Laslovo, Crkva reformiranih – rest. radovi, konzerv. dokumentacija	100.000,00
Reformatska crkvena općina Lug	Mađari	Lug, Crkva reformiranih (srednjo-vjekovna kula) - građ. sanacija	100.000,00
Eparhija zagrebačko ljubljanska, Zagreb	Srbi	Grabovnica, Crkva sv. Proroka Amosa - istražni radovi	80.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Zagreb	Srbi	Zagreb, Zgrada, Ilica 7 - izrada dokumentacije, sanacija	200.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Bobota	Srbi	Bobota, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - sanacija, završni radovi	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dubrovnik	Srbi	Dubrovnik, Palača Bundić - restauratorski radovi	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dvor	Srbi	Dvor, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - dokumentacija, istraživanja	40.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dvor	Srbi	Gornji Javoranj, Crkva sv. Petke Paraskeve - građevinska sanacija	80.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Gaboš	Srbi	Gaboš, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice - sanacija, izrada studije	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena općina Hrvatska Kostajnica	Srbi	Hrvatska Kostajnica, Parohijski dom - građevinska sanacija, dokumentacija	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena općina Petrinja	Srbi	Blinja, Crkva sv. Ilije - izrada dokumentacije	20.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Petrova Slatina	Srbi	Koprivna (Šodolovci), Crkva Male Gospe - snimka stanja, sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Salnik	Srbi	Salnik, kapela sv. Petke - sanacija, geomehanička istraživanja	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Salnik	Srbi	Lipnica (Rakovec), Filijalna kapela sv. Nikole - završni radovi, sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Skradin	Srbi	Skradin, Crkva sv. Spiridona - nova - izrada izvedbene dokumentacije	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Velika Bršljanica	Srbi	Dišnik, Crkva sv. Apostola Tome - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Vrhovine	Srbi	Vrhovine, Crkva svetog Arhangela Mihaila i Gavrila - sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština mali Zdenci	Srbi	Mali Zdenci, Crkva Rođenja Bogorodice - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Veliko Vukovje	Srbi	Veliko Vukovje, Crkva sv. Luke - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Plaški	Srbi	Plaški, Crkva Vavedenja Bogorodice (Saborna crkva) - završni radovi	300.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Bjelovar	Srbi	Bjelovar, Crkva sv. Trojice - građevinska sanacija, dokumentacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Brlog	Srbi	Brlog, Crkva sv. Save - konstruktivna i građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Drežnica	Srbi	Brinje, Crkva sv. Preobraženja Gospodnjeg - sanacija, istraživanja	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Grubišno Polje	Srbi	Grubišno Polje, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Jasenak	Srbi	Jasenak, Crkva sv. Velikomučenika Lazara - sanacija, dokumentacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Ogulin	Srbi	Ogulin, Crkva sv. Georgija - sanacija, restauratorski radovi	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Pula	Srbi	Pula, Crkva sv. Nikole - konzervatorska istraživanja	25.000,00

Srpska pravoslavna crkvena opština Dalj	Srbi	Dalj, Crkva sv. Dimitrija - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Stupovača	Srbi	Stupovača, Crkva sv. Dimitrija - građevinska sanacija	100.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Zadar	Srbi	Zadar, Crkva sv. Ilije - dokumentacija, konstruktivna i građevinska sanacija	100.000,00
Manastir Gomirje	Srbi	Gomirje, Crkva Rođenija Jovana Preteče i manastir - sanacija	300.000,00
Manastir Krka	Srbi	Kistanje, Manastir sv. Arkandela Mihaila (Krka) - građevinska sanacija	200.000,00
Manastir uspenja Bogorodice, Krupa	Srbi	Krupa, Manastir sa crkvom Uspenja Bogorodice - sanacija, istraživanja	300.000,00
Židovska općina Osijek, Osijek	Židovi	Vukovar, Mala Sinagoga - sanacija, izrada izvedbene dokumentacije	100.000,00
Zaštita pokretnih spomenika kulture	2 manjine	17 programa	534.400,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dvor	Srbi	Dvor, Crkva sv. Vel. Georgija - ikonostas, 1880. g.	30.000,00
Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb	Srbi	Preventivno i izravno konzerviranje pravoslavnog sakralnog inventara	63.000,00
Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb	Srbi	Darda, Parohijska crkva sv. Arhandela Mihaela - radovi na ikoni	49.000,00
Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb	Srbi	Ostrovo, crkva rođenja sv. Jovana krstitelja - radovi na ikonostasu	69.400,00
Eparhija zagrebačko ljubljanska, Zagreb	Srbi	Pavlovac, Crkva sv. Pantelije, drveni inventar, 18. st. - dezinsekcija	30.000,00
Eparhija zagrebačko ljubljanska, Zagreb	Srbi	Veliki Poganac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija - dezinsekcija	30.000,00
Eparhija zagrebačko ljubljanska, Zagreb	Srbi	Vojakovac, Crkva sv. Georgija Velikomučenika - dezinsekcija	30.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dubrovnik	Srbi	Dubrovnik, Srpska pravoslavna crkvena općina - slika V. Bukovca	5.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Dubrovnik	Srbi	Dubrovnik, Srpska pravoslavna crkvena općina - slika V. Bukovca	13.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Novi Pavljani	Srbi	Novi Pavljani, Crkva sv. Apostola Pavla - crkveni inventar, 17/18. st.	30.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Novi Pavljani	Srbi	Novi Pavljani, Crkva sv. Apostola Pavla - ikonostas, 17. st.	50.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Rijeka	Srbi	Rijeka, Crkva sv. Nikole - dvije ikone, 18. i 19. st.	15.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Rijeka	Srbi	Rijeka, Crkva sv. Nikole - crkveni drveni namještaj, kraj 18. st.	20.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Zadar	Srbi	Zadar, Crkva sv. Ilije - antimins iz riznice, 1830. g.	10.000,00
Srpska pravoslavna crkvena opština Zadar	Srbi	Zadar, Crkva sv. Ilije - kunajige iz riznice, 16.-19. st.	25.000,00
Židovska općina Dubrovnik	Židovi	Dubrovnik, Aeron Hakodeš, 17. st.	30.000,00
Židovska općina Zagreb	Židovi	Zagreb, Židovska općina - Biblioteka Šulhan Aruh, 4 kunajižna sveska, 16. st.	35.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	3 manjine	76 programa	8.629.400,00

(2) Arhivska i muzejsko-galerijska djelatnost

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Arhivska djelatnost	1 manjina	2 programa	40.000,00
Istraživački i dokumentacijski centar "Cendo", Zagreb	Židovi	Arhiviranje i katalogiziranje građe o Židovima u Hrvatskoj	20.000,00
Istraživački i dokumentacijski centar "Cendo", Zagreb	Židovi	Židovi u Zagrebu - demografska istraživanja	20.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	1 manjina	2 programa	40.000,00

(3) Knjižnična djelatnost

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Knjižnična djelatnost	10 manjina	9 programa	1.529.061,48
Središnja knjižnica Mađara - Gradska knjižnica, Beli Manastir	Mađari	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	115.095,65
Središnja knjižnica Čeha - Pučka knjižnica i čitaonica, Daruvar	Česi	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	151.952,68
Središnja knjižnica Slovenaca - Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", Karlovac	Slovenci	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	146.644,58
Središnja knjižnica Austrijanaca - Gradska i sveučilišna knjižnica, Osijek	Austrijanci	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	146.124,25
Središnja knjižnica Talijana - Gradska knjižnica i čitaonica, Pula	Talijani	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	149.557,76
Središnja knjižnica Slovaka - Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica, Našice	Slovaci	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	159.090,59
Središnja knjižnica Albanaca - Knjižnice grada Zagreba, Zagreb	Albanci	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	178.557,57
Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca - Knjižnice grada Zagreba, Zagreb	Rusini i Ukrajinaci	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	182.052,35
Središnja knjižnica Srba - Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Sredstva za plaće djelatnika i tekuće izdatke središnje knjižnice	299.986,05
SVEUKUPNO DJELATNOST	10 manjina	9 programa	1.529.061,48

(4) Novinska i književno-nakladnička djelatnost

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Novinsko-nakladnička djelatnost	1 manjina	1 program	4.300.000,00
Izdavačka kuća „Edit“, Rijeka	Talijani	Izdavačka djelatnost na talijanskom jeziku	4.300.000,00
Potpora izdavanju časopisa	1 manjina	1 program	40.000,00
Kulturno društvo "Miroslav Šalom Freiburger", Zagreb	Židovi	Novi Omanut - prilog židovskoj povijesti i kulturi	40.000,00
Potpora izdavanju knjižiga	5 manjina	8 programa	63.000,00
Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb	Bošnjaci	Grupa autora: Monografija - stvaralački opus Tahira Mujičića	15.000,00
Humanitarna organizacija - Svjetska organizacija Roma u RH, Zagreb	Romi	Ivan Rumbak: Od legenda do povijesti, od priča do stvarnosti	10.000,00
Matica slovačka, Zagreb	Slovaci	Ferdinand Takač: Životopis slovačkog Hrvata	7.000,00
Srpsko narodno vijeće, Zagreb	Srbi	Filip Škiljan: Znameniti Srbi (I.dio)	10.000,00
Udruga Romski putevi - Romane drama, Zagreb	Romi	37 autora: Antologija romske poezije	5.000,00
Udruga za promicanje obrazovanja Roma u RH Kali Sara, Zagreb	Romi	Veljko Kajtazi: Sara i prijatelji	3.000,00
Udruga za promicanje obrazovanja Roma u RH Kali Sara, Zagreb	Romi	Veljko Kajtazi: Sara je zaljubljena	3.000,00
Zajednica Talijana, Rijeka - Cominta'degli Italiani di Fiume, Rijeka	Talijani	Osvaldo Ramous: Il cavallo di cartapesta	10.000,00
Otkup knjižiga		2 programa	28.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Mladen Blažević: Tragovi goveda	8.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Radovan Kovačević: Čuvari jarbola	20.000,00
Kunajževne manifestacije	1 manjina	1 program	10.000,00
Hrvatsko-izraelsko društvo, Zagreb	Židovi	Kunajževne večeri i predavanja u Kulturnom centru "Shalom"	10.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	6 manjina	13 programa	4.441.000,00

(5) Glazbeno-scenska djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Dramska umjetnost i kazališni amaterizam	1 manjina	1 program	25.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Dani srpske kulture – gost. predstave "Moja domovina - sedam snova"	25.000,00
Glazba i glazbeno-scenske umjetnosti	2 manjine	2 programa	25.000,00
Hrvatsko-izraelsko društvo, Zagreb	Židovi	Glazbene večeri u Kulturnom centru "Shalom"	10.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Dani srpske kulture - koncert grupe "Gyass band"	15.000,00
Kulturno-umjetnički amaterizam	1 manjina	3 programa	30.000,00
Hrvatska glazbena unija – podružnica Rijeka	Sve manjine	12. etno smotra „Bogatstvo je živjeti u zajedništvu“	10.000,00
Mješoviti pjevački zbor "Lira", Zagreb	Židovi	Koncertna gostovanja u RH	10.000,00
Židovska vjerska zajednica Bet Israel, Zagreb	Židovi	Koncert Mješovitog pjevačkog zbora "Lira" u sjećanje na Mišu Montilja	10.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	Sve manjin	6 programa	80.000,00

(6) Likovna, novomedijska i filmska djelatnost

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Likovne umjetnosti i monografije	2 manjine	6 programa	120.000,00
Bejihad - Židovska kulturna scena, Zagreb	Židovi	Bejihad 2008	30.000,00
Hrvatsko-izraelsko društvo, Zagreb	Židovi	Program izložbi Galerije Kulturnog centra "Shalom"	10.000,00
Kulturno-umjetničko društvo "Montenegro", Zagreb	Crnogorci	Izložba slika u Galeriji Montenegrina	10.000,00
Kulturno-umjetničko društvo "Montenegro", Zagreb	Crnogorci	Likovna monografija Jozo Četković	40.000,00
Židovska općina Zagreb	Židovi	Izložbena djelatnost u Galeriji Milan i Ivo Steiner	20.000,00
Židovska vjerska zajednica Bet Israel, Zagreb	Židovi	Židovi na fotografijama	10.000,00
Film i kinematografija	1 manjina	1 program	30.000,00
Magen d.o.o., Zagreb	Židovi	Festival židovskog filma London – Zagreb	30.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	2 manjine	7 programa	150.000,00

(7) Investicije i informatizacija ustanova kulture

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Investicijska potpora	3 manjine	3 programa	550.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Adaptacija kunajžnice	250.000,00
Hrvatsko-mađarski kulturni centar Bilje	Mađari	Obnova Centra	100.000,00
Matica Slovačka Miljevci, Nova Bukovica	Slovaci	Izgradnja hrvatsko-slovačkog doma	200.000,00
Informatizacija ustanova kulture	3 manjine	3 programa	30.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	Srbi	Nabava prijenosnog računala	10.000,00
Hrvatsko mađarski kulturni centar, Bilje	Mađari	Informatizacija kulturne ustanove	10.000,00
Središnja kunajžnica Slovaka – Hrvatska narodna kunajžnica i čitaonica Našice	Slovaci	Informatizacija kunajžnice	10.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	3 manjine	6 programa	580.000,00

(8) Međunarodna kulturna suradnja

PROGRAMSKA DJELATNOST / NOSITELJ	MANJINA	PROGRAM	IZNOS
Međunarodna kulturna suradnja	2 manjine	4 programa	83.500,00
Centar kulture Roma Hrvatske "Romano centro", Zagreb	Romi	Međunarodna kulturna suradnja Roma iz RH i Indije, INDIJA, 2008.	8.500,00
"Bejahad" - Židovska kulturna scena, Zagreb	Židovi	BEJAHAD 2008, Opatija	40.000,00
Udruga Teatar Čaplin Rijeka	Romi	Kulturna suradnja riječkih Roma s Romima na području JI Europe	30.000,00
Gradska knjižnica i čitaonica Pula	Sve manjine	Okrugli stol: Multikulturalnost u knjižnici, Pula	5.000,00
SVEUKUPNO DJELATNOST	Sve manjine	4 programa	83.500,00

Prilog 3.

MINISTARSTVO UPRAVE

TABLICA 1. - Broj zaposlenih službenika i broj zaposlenih namještenika u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 1. ožujka 2009

Jedinica samouprave	Ukupan broj zaposlenih službenika i broj zaposlenih namještenika na dan 1. ožujka 2009.		Nacionalna manjina i njezin udio u ukupnom broju stanovnika prema rezultatima Popisa stan. 2001.	Broj zaposlenih službenika i broj zaposlenih namještenika pripadnika nacionalnih manjina na dan 1. ožujka 2009.			% od ukupnog broja zaposlenih	Broj zaposlenih službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina / travanj 2007.	Broj zaposlenih službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina / veljača 2008.	Razlika u broju zaposlenih službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina 1. ožujak 2009. / travanj 2007.	Razlika u broju zaposlenih službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina 1. ožujak 2009. / veljača 2008.
	Sl.	Nam.		Sl.	Nam.	Ukupno svih					
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA											
Krapinsko-zagorska žup.	83	6	Slovaci – 0,01%	1	0	1	1,12	-	-	-	-
Općina Marija Bistrica	7	1	Bošnjaci – 0,02%	0	1	1	12,50	1	1	0	0
Općina Mače	3	1	Bošnjaci – 0,00%	1	0	1	25,00	1	1	0	0
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA											
Sisačko-moslavačka župan.	85		Bošnjaci – 0,61% Muslimani –	1 (1)		9	1,18 (1,18)	0 (0)	1 (0)	+1 (+1)	0 (+1)
			Srbi – 11,66%	8			9,41	6	7	+2	+1
Grad Sisak	105	11	Česi – 0,19% Srbi – 7,46%	0 2	0 0	2	0,00 1,72	1 2	1 2	-1 0	-1 0
Grad Kutina	28	15	Česi - 1,53%	1	0	1	2,33	-	1	-	0
Grad Hrvatska Kostajnica	24		Bošnjaci – 0,87% Muslimani -	0 (1)		4	0,00 4,17	2 (0)	1 (0)	-2 (+1)	-1 (+1)
			Srbi – 15,77%	4			16,67	2	2	+2	+2
Grad Novska	29		Srbi – 5,72%	1		1	3,45	1	1	0	0
Grad Petrinja	35	11	Srbi – 12,00%	10	1	11	23,91	11	11	0	0

Općina Donji Kukuruzari	5	1	Srbi – 21,06%	1	1	16,67	-	-	-	-	
Općina Gvozd	4	8	Srbi – 53,03%	2	6	8	66,66	4	5	+4	+3
Općina Dvor	8	15	Bošnjaci – 0,23%	0	1	9	4,48	1	1	0	0
			Srbi – 60,87%	3	5	34,78	6	7	+2	+1	
Općina Topusko	9	2	Bošnjaci – 2,02%	0	1	4	9,09	1	1	0	0
			Srbi – 29,64%	3	0	27,27	1	1	+2	+2	
Općina Jasenovac	8	1	Srbi – 5,90%	2	0	2	22,22	1	2	+1	0
KARLOVAČKA ŽUPANIJA											
Karlovačka županija	90		Nijemci – 0,02%	1		4	1,11	1	1	0	0
			Slovinci – 0,24%	1		1,11	0	0	+1	+1	
			Srbi – 11,04%	2		2,22	1	1	+1	+1	
Grad Karlovac	113	12	Slovinci – 0,30%	1	0	9	0,80	0	0	+1	+1
			Srbi – 8,55%	7	1	6,40	8	8	0	0	
Grad Ogulin	20	3	Makedonci – 0,05%	1	0	3	4,35	0	1	+1	0
			Srbi – 20,84%	1	1	8,70	2	2	0	0	
Općina Josipdol	6	4	Srbi – 10,46%	0	1	1	10,00	-	1	-	0
Općina Krnjak	7		Srbi – 61,55%	4		4	57,14	3	3	+1	+1
Općina Plaški	6		Srbi – 45,99%	1		1	16,67	1	1	0	0
Općina Vojnić	9	3	Srbi – 49,99%	2		2	16,67	2	2	0	0
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA											
Koprivničko-križevačka ž.	57	7	Srbi – 1,93%	1	0	1	1,56	-	1	-	0
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA											
Bjelovarsko-bilogorska ž.	65	13	Austrijanci – 0,01%	1	0	6	1,28	-	1	-	0
			Česi – 5,33%	3	0	3,85	-	1	-	+2	
			Srbi – 7,08%	2	0	2,56	-	1	-	+1	
Grad Bjelovar	69	9	Mađari – 0,26%	1		4	1,28	-	1	-	0
			Slovaci – 0,01%	1		1,28	-	1	-	0	
			Slovinci – 0,13%	1		1,28	-	1	-	0	
			Srbi – 4,73%	1		1,28	-	1	-	0	

Grad Daruvar	17	7	Česi – 18,91%	5	1		25,00	3	3	+3	+3
			Mađari – 1,05%	1	0	8	4,17	1	1	0	0
			Srbi – 14,07%	1	0		4,17	1	1	0	0
			Talijani – 0,26%	0	0		0,00	1	1	-1	-1
Grad Grubišno Polje	11	3	Česi – 18,02%	1	0	2	7,14	1	1	0	0
			Srbi – 11,59%	1	0		7,14	0	0	+1	+1
Grad Garešnica	16	0	Česi – 1,35%	1	0	1	6,25	1	1	0	0
Općina Hercegovac	6	0	Česi – 9,60%	2	0	2	33,33	1	2	+1	0
Općina Velika Pisanica	7	0	Srbi – 14,23%	1	0	1	14,29	1	1	0	0
Općina Končanica	7	0	Česi – 46,67%	2	2	4	57,14	4	4	0	0
Općina Sirač	4	5	Česi - 10,21%	0	2	2	22,22	-	-	-	-
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA											
Primorsko-goranska župan.	170	6	Bošnjaci – 0,99%	1		10	0,57	-	-	-	-
			Slovinci – 0,94%	2			1,14	-	-	-	-
			Srbi - 4,91%	7			3,98	-	-	-	-
Grad Krk	13	1	Srbi – 1,91%	1		1	7,14	-	-	-	-
Grad Opatija	56		Muslimani -	(1)		(1)	(1,79)	-	-	-	-
			Crnogorci – 0,31%	1			0,23	-	-	-	-
			Muslimani –	(3)			(0,70)	-	-	-	-
Grad Rijeka	427		Slovinci – 1,09%	4		19	0,94	-	-	-	-
			Srbi – 6,21%	11			2,58	-	-	-	-
			Talijani – 1,92%	2			0,47	-	-	-	-
			Židovi – 0,01%	1			0,23	-	-	-	-
Općina Vrbovsko	12	14	Srbi – 36,23%	7		7	26,92	7	7	0	0
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA											
Ličko-senjska županija	51	5	Srbi – 11,54%	1	0	1	1,79	-	-	-	-
Grad Otočac	22		Srbi – 6,63%	2		2	9,09	2	2	0	0
Općina Donji Lapac	7	2	Srbi – 73,56%	5	2	7	77,77	9	10	-2	-3
Općina Udbina	9		Srbi – 43,36%	5		5	55,55	4	4	+1	+1
Općina Vrhovine	15		Srbi – 55,03%	11		11	73,33	1	1	+10	+10

VIROVITIČKO- PODRAVSKA ŽUPANIJA											
Virovitičko-podravska žup.	52		Česi – 0,10%	1	0	3	1,92	-	-	-	-
			Srbi – 7,08%	1	1		3,85	-	-	-	-
Grad Slatina	30		Srbi – 10,34%	1	2	3	10,00	4	4	- 1	- 1
Općina Voćin	8		Srbi – 13,01%	2	0	2	25,00	1	2	+ 1	0
POŽEŠKO- SLAVONSKA ŽUPANIJA											
Požeško-slavonska župan.	53	6	Makedonci – 0,07%	0	0	1	0,00	-	1	-	- 1
			Srbi – 6,54%	1	0		1,69	-	1	-	0
			Talijani – 6,31%	0	0	0	0,00	1	1	- 1	- 1
Grad Lipik	14	6	Talijani – 3,12%	2	0	3	10,00	1	1	+ 1	+ 1
			Srbi – 13,08%	0	1		5,00	0	0	+ 1	+ 1
			Mađari – 1,45%	0	0		0,00	1	1	- 1	- 1
BRODSKO- POSAVSKA ŽUPANIJA											
Brodsko-posavska županija	80	14	Bošnjaci – 0,21%	0	0	5	0,00	1	0	- 1	0
			Crnogorci – 0,03%	1	0		1,06	1	1	0	0
			Srbi – 3,02%	4	0		4,26	4	4	0	0
Grad Slavonski Brod	85	11	Bošnjaci – 0,46%	3	0	4	3,13	2	3	+ 1	0
			Srbi – 2,41%	1	0		1,04	0	0	+ 1	+ 1
Grad Nova Gradiška	36	4	Srbi – 5,77%	1	0	1	2,50	1	1	0	0
ZADARSKA ŽUPANIJA											
Zadarska županija	102		Srbi – 3,53%	1	1		0,98	-	-	-	-
Grad Biograd na moru	12	1	Srbi – 1,48%	1	1		7,69	1	1	0	0
Grad Nin	17	1	Srbi – 3,71%	1	1		5,55	1	1	0	0
Grad Zadar	166		Slovinci – 0,25%	2	2		1,20	-	-	-	-
Grad Obrovac	12		Srbi – 12,84%	1	1		8,33	1	2	0	- 1
Općina Gračac	10		Srbi – 38,82%	2	2		20,00	2	2	0	0
Općina Posedarje	16		Srbi – 0,09%	1	1		6,25	1	1	0	0

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA											
Osječko-baranjska županija	163	22	Austrijanci – 0,01%	1	7	0,54	-	2	-	-1	
			Mađari – 2,96%	2		1,08	-	4	-	-2	
			Srbi – 8,73%	3		1,62	-	6	-	-3	
			Židovi – 0,01%	1		0,54	-	2	-	-1	
Grad Beli Manastir	21	0	Srbi – 26,58%	5	5	23,81	5	5	0	0	
			Mađari – 8,49%	0		0,00	1	-	-1	0	
Grad Đakovo	34	3	Srbi – 0,94%	2	0	2	2	2	0	0	
Grad Našice	28		Slovaci – 5,57%	1	1	3,57	1	1	0	0	
Grad Osijek	265		Bošnjaci – 0,18%	2	26	0,75	-	2	-	0	
			Mađari – 1,01%	3		1,13	-	4	-	-1	
			Nijemci – 0,25%	2		0,75	-	2	-	0	
			Srbi – 7,65%	19		7,20	-	21	-	-2	
Općina Bilje	11	0	Mađari – 35,05%	1	0	2	9,09	0	0	+1	+1
			Srbi – 4,49%	1	0	2	9,09	1	1	0	0
0											
Općina Ernestinovo	5		Mađari – 21,62%	1	1	20,00	1	1	0	0	
Općina Jagodnjak	5	4	Srbi – 64,72%	4	4	8	88,89	3	3	+5	+5
Općina Kunaževo Vinogradi	7	9	Mađari – 40,90%	3	3	9	37,50	-	-	-	-
			Srbi – 18,43%	2	1	9	18,75	-	-	-	-
Općina Darda	6	11	Srbi – 28,43%	0	2	3	11,76	3	3	-1	-1
			Makedonci – 0,11%	1	0	3	5,88	1	1	0	0
0											
Općina Erdut	8	1	Srbi – 53,91%	5	1	6	66,66	7	7	-1	-1
Općina Šodolovci	2	4	Srbi – 84,55%	2	4	6	100	6	6	0	0
0											
ŠIBENSKO-KUNAINSKA ŽUPANIJA											
0											
Grad Kunain	29	9	Srbi - 20,83%	2	2	4	10,52	-	2	-	+2

Grad Skradin	12	12	Srbi - 10,81%	1	0	1	4,17	-	-	-	-
Grad Šibenik	72	7	Bošnjaci - 0,17%	1	0	1	1,27	-	-	-	-
Općina Biskupija	4	1	Srbi - 77,29%	3	1	4	80,00	3	3	+1	+1
Općina Cijvljane	3	9	Srbi - 68,61%	2	1	3	25,00	2	2	+1	+1
Općina Ervenik	3		Srbi - 94,94%	3	0	3	100	2	3	+1	0
Općina Kistanje	4	2	Srbi - 57,14%	3	0	3	50,00	2	5	+1	-2
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA											
Vukovarsko-srijemska žup.	120	16	Mađari - 1,00%	1	0		0,74	1	1	0	0
			Nijemci - 0,08%	0	1	20	0,74	0	0	+1	+1
			Srbi - 15,45%	13	5		13,24	11	16	+7	+2
Grad Vukovar	49	6	Rusini - 1,79%	2	0	15	3,64	1	2	+1	0
			Slovaci - 0,27%	0	1		1,82	0	0	+1	+1
			Srbi - 32,88%	11	1		20,00	10	11	+2	+1
Grad Vinkovci	69	7	Srbi - 7,00%	1	0	1	1,32	-	1	-	0
Općina Bogdanovci	3	1	Rusini - 23,25%	1	1	2	50,00	2	2	-	-
Općina Borovo	6	3	Srbi - 86,57%		9	9	100	9	9	0	0
Općina Markušica	4	4	Srbi - 90,76%		8	8	100	7	8	+1	0
Općina Negoslavci	2	2	Srbi - 97,20%		4	4	100	3	4	+1	0
Općina Stari Jankovci	4	6	Mađari - 5,02%	1	0	3	10,00	0	0	+1	+1
			Rusini - 0,50%	0	0		0,00	1	1	-1	-1
			Srbi - 23,24%	0	2		20,00	1	1	+1	+1
Općina Tompojevci	3	0	Rusini - 18,31%	1	0	1	33,33	1	1	0	0
Općina Trpinja	4	1	Srbi - 89,30%		5	5	100	5	5	0	0
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA											
ISTARSKA ŽUPANIJA											
Istarska županija	167	0	Bošnjaci - 1,49%	3	0	17	1,80	0	0	+3	+3
			Crnogorci - 0,35%	1	0		0,60	0	0	+1	+1
			Slovenci - 0,98%	1	0		0,60	1	1	0	0
			Srbi - 3,20%	2	0		1,20	0	0	+2	+2
			Talijani - 6,92%	10	0		5,99	3	3	+7	+7

Grad Pula	197		Bošnjaci – 1,67%	2	24	1,02	2	2	0	0	
			Crnogorci – 0,68%	2		1,02	2	2	0		
			Slovinci – 1,25%	6		3,05	5	6	- 1	0	
			Srbi – 5,83%	9		4,57	10	10	- 1	- 1	
			Talijani – 4,82%	5		2,54	4	5	+ 1	0	
Grad Buje	18		Talijani – 29,72%	5	5	27,78	4	3	+ 1	+ 2	
Grad Labin	44		Bošnjaci – 4,16%	0	1	2,27	1	0	0	+ 1	
Grad Novigrad	26		Talijani – 12,77%	6	6	23,08	5	6	+ 1	0	
Grad Poreč	74		Talijani – 4,23%	1	1	1,35	1	-	0	-	
Grad Rovinj	79		Bošnjaci – 1,81%	1	13	1,27	0	0	+ 1	+ 1	
			Crnogorci – 0,27%	0		0,00	1	1	- 1	- 1	
			Rumunji – 0,08%	0		0,00	1	2	- 1	- 2	
			Srbi – 3,51%	0		0,00	1	1	- 1	- 1	
			Talijani – 11,44%	12		15,19	3	12	+ 9	0	
Grad Umag	52		Muslimani –	(0)	10	(0,00)	(1)	(1)	(- 1)	(- 1)	
			Slovinci – 2,19%	0		0,00	1	1	- 1	- 1	
			Srbi – 3,77%	0		0,00	2	2	- 2	- 2	
			Talijani – 18,33%	10		19,23	5	10	+ 5	0	
Grad Vodnjan	44		Muslimani –	(1)	13	(0,00)	-	(1)	-	(0)	
			Romi – 3,45%	1		2,27	-	1	-	0	
			Talijani – 20,05%	12		27,27	7	12	+ 5	0	
Općina Medulin	19	3	Talijani – 3,23%	1	0	1	4,55	-	-	-	-
Općina Tar - Vabriga	8		Talijani –	1	1	12,50	-	-	-	-	
Općina Kanfanar	3	1	Srbi – 1,24%	0	1	1	25	-	-	-	-
Općina Oprtalj	7		Talijani – 18,76%	1	1	14,29	-	-	-	-	
Općina Kaštelir-Labinci	6	3	Talijani – 7,35%	1	0	1	11,11	-	-	-	-
Općina Barban	6		Bošnjaci – 0,00%	1	1	16,67	-	-	-	-	
Općina Motovun	5	3	Talijani – 9,87%	1	1	2	25,00	2	2	0	0
Općina Grožnjan	6		Talijani – 51,21%	3	3	50,00	1	1	+ 2	+ 2	
Općina Brtonigla	6		Talijani – 37,37%	4	4	66,66	3	4	+ 1	0	
Općina Fažana	10		Bošnjaci – 0,79%	1	2	10,00	-	-	-	+ 1	
			Muslimani -	(0)		(0,00)	(0)	(1)	0	(- 1)	
			Srbi – 6,43%	1		10,00	1	1	0	0	
DUBROVAČKO- NERETVANSKA ŽUPANIJA											
Grad Dubrovnik	206		Bošnjaci – 3,17%	2	1	4	1,46	-	4	-	- 1

		Slovinci – 0,21%	1	0		0,49	-	1	-	0
Grad Metković	28	Srbi – 2,11%	2	0	2	7,14	-	-	-	-
Općina Vela Luka	10	Srbi – 0,50%	1	0	1	10,00	-	-	-	-
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA										
Općina Nedelišće	17	Romi – 4,69%	2		2	11,76	-	-	-	-
GRAD ZAGREB										
Grad Zagreb	2759	Bošnjaci – 0,87%	15			0,54	15	15	0	0
		Bugari – 0,02%	1			0,04	1	1	0	0
		Crnogorci – 0,18%	3			0,11	2	2	+1	+1
		Česi – 0,11%	4			0,14	3	3	+1	+1
		Mađari – 0,12%	6			0,22	5	5	+1	+1
		Makedonci – 0,17%	5	107		0,18	5	5	0	0
		Nijemci – 0,04%	2			0,07	2	2	0	0
		Poljaci – 0,02%	1			0,04	1	1	0	0
		Slovaci – 0,02%	1			0,04	1	1	0	0
		Slovinci – 0,41%	7			0,25	8	8	-1	-1
		Srbi – 2,41%	62			2,25	65	65	-3	-3
UKUPNO	7.785				590					

NAPOMENA:

- U tablici se nalaze samo JLPS koje zapošljavaju pripadnike nacionalnih manjina;
- Polja označena bijelom bojom odnose se na JLPS koje imaju obvezu zaposliti pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima temeljem čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i tu obvezu ispunjavaju, kao i na pripadnike manjina koje imaju pravo biti zastupljene temeljem čl.22. UZPNM i koje to pravo ostvaruju;

- Polja označena žutom bojom odnose se na JLPS koje nemaju obvezu zaposliti pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima temeljem čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ali zapošljavaju pripadnike nacionalnih manjina, kao i na pripadnike onih nacionalnih manjina koje su zastupljene u upravnim tijelima JLPS iako to pravo ne ostvaruju temeljem čl. 22 UZPNM;
- Polja označena crvenom bojom se na JLPS koje imaju obvezu zaposliti pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima temeljem čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ali tu obvezu ne ispunjavaju, kao i na pripadnike koje imaju pravo biti zastupljene temeljem čl. 22., ali to pravo ne ostvaruju.

TABLICA 2. – Zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2008.

Jedinica samouprave	Broj službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina koje je planom prijma zaposliti radi ostvarivanja zastupljenosti	Broj raspisanih natječaja za prijam službenika i namještenika upravnim tijelima jedinice	Navođenje da u upravnim tijelima jedinice nije osigurana zastupljenost manjina te da kandidati pripadnici manjina imaju pravo na prednost pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima, ukoliko se na to pravo pozovu	Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se pozvao na pravo prednosti pri zapošljavanju pod istim uvjetima	Broj službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina koji je zaposlen u upravnim tijelima jedinice samouprave temeljem natječaja raspisanih tijekom 2008.	Ukupan broj službenika i namještenika koji je zaposlen u upravnim tijelima jedinice samouprave temeljem natječaja raspisanih tijekom 2008.	Broj kandidata pripadnika nacionalnih manjina, koji nisu primljeni u službu, koji su podnijeli žalbu protiv rješenja o prijmu, odnosno pokrenuli upravni spor protiv rješenja o imenovanju pročelnika upravnog tijela i status tih predmeta
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA							
Sisačko-moslavačka župan.	-	10	DA	1 srpske n.m.	1 srpske n.m.	10	-
Općina Donji Kukuruzari	1 srpske n.m.	2	DA	-	-	-	-
Općina Gvozd	-	13	NE	0	8 srpske n.m.	13	-
Općina Dvor	1 srpske n.m.	2 (+ 4 oglasa)	DA	11 srpske n.m.	5 srpske n.m.	6	-
Općina Topusko	-	2 <i>1 poništen natječaj</i>	NE	4 srpske n.m.	-	1	-
KARLOVAČKA ŽUPANIJA							
Općina Vojnić	-	1	NE	1 srpske n.m.	1 srpske n.m.	1	-

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA							
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA							
Grad Grubišno Polje	-	2	NE	-	1 češke n.m.	2	-
Općina Sirač	-	1	NE	0	1 češke n.m.	4	-
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA							
Općina Udbina	-	2	NE	0	1	2	-
Općina Vrhovine	10 srpske n.m.	1	NE	0	10	12	-
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA							
Virovitičko-podravska žup.	-	9	DA	1 češke n.m. 1 srpske n.m.	1 češke n.m. 1 srpske n.m.	8	-
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA							
Grad Lipik	-	2	DA	1 srpske n.m.	1 srpske n.m.	5	-
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA							
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA							
Osječko-baranjska županija	-	1	DA	1 crnogorske n.m. 2 srpske n.m.	1 srpske n.m.	9	-

Općina Kunačeževi Vinogradi	<i>određen u %</i>	1	NE	1	2 mađarske n.m.	?	-
Općina Darda	-	2	-	-	1 srpske n.m.	2	-
ŠIBENSKO-KUNAINSKA ŽUPANIJA							
Grad Skradin	-	6	NE	-	1 srpske n.m.	5	-
Općina Civljane	-	1	DA	1 srpske n.m.	1 srpske n.m.	1	-
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA							
Vukovarsko-srijemska žup.	<i>određen u %</i>	4	DA	-	1 srpske n.m.	7	-
Grad Vukovar	<i>određen u %</i>	4	NE	2	4 srpske n.m.	4	-
Općina Stari Jankovci	1 mađarske n.m.	1	DA	1 mađarske n.m. 2 srpske n.m.	1 mađarske n.m. 2 srpske n.m.	5	-
ISTARSKA ŽUPANIJA							
Općina Tar - Vabriga	-	4	NE	0	1 talijanske n.m.	4	-
Općina Barban	-	-	-	-	1 bošnjačke n.m.	1	-

NAPOMENA:

- U tablici se nalaze samo JLS koje su tijekom 2008. zapošljavale pripadnike nacionalnih manjina i JLS koje imaju obvezu zaposliti pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima temeljem čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ali tu obvezu ne ispunjavaju;
- Polja označena bijelom bojom odnose se na JLS koje imaju obvezu zaposliti pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima temeljem čl. 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i tu obvezu ispunjavaju

Ministarstvo uprave
Zagreb, lipanj 2009.

Funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2008. godini

R. br.	Jedinica lokalne ili područne/regionalne samouprave	a) Izabrano vijeće nac. manjine b) Izabrani predstavnik nac. manjine	Uređenje aktima ostvarivanje prava propisanih u čl.31.st.2. Ustavnog zakona o pravima nac.manjina Da/ne - kako se ti akti provode/razlozi nedonošenja tih akata	Donošenje Odluke o nakunaadama troškova za rad članova vij.i predst.suklano Pravilniku – NN24/06 Da/ne - kako se Odluka provodi/razlozi nedonošenja Odluke	Sredstva (osigurana i utrošena) za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2008.g.-	Sredstva utrošena za nakunaadu troškova za rad članova vijeća i predstavnika u 2008.g.	Sredstva utrošena za programe i aktivnosti vijeća i predstavnika nac.manj. u 2008.g. eventualno	Ukupno utrošena sredstva vijeća i predstavnike	Ukupno utrošena sredstva za <u>sva</u> vijeća i predstavnike	Aktivnosti vijeća i predstavnika nac.manj. te kok.jedinica u funkcioniranju vijeća i predstavnika - ukoliko nema aktivnosti navedeni razlozi

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

			Da	Da					
1.	Zagrebačka županija		Statut Zagrebačke županije – pročišćeni tekst („Glasnik Zagrebačke županije“ broj 7/06)	Odluka o iznosu sredstava mjesečne nagrade za rad, o kriterijima za osiguranje sredstava za rad i o načinu sufinanciranja programa rada vijeća i predstavnika nac.manj. Zagrebačke županije Odluka se provodi u potpunosti					
		Vijeće albanske nacionalne manjine nije reg.			173.796,00	119.400,00	24.000,00	317.196,00	Izabreno 25 čl, Vijeće nije registrirano
		Vijeće bošnjačke nacionalne manjine			168.796,00	81.600,00	10.000,00	260.396,00	Nema informacija o aktivnosti
		Vijeće srpske nacionalne manjine nije reg			175.236,00	119.400,00	43.000,00	337.636,00	Izabreno 25 čl, Vijeće nije registrirano
		Predst. crnogorske nac.manj.			62.248,00	14.400,00	3.000,00	84.648,00	Nema informacija o aktivnosti
		Predst. češke nac.manj.			57.648,00	14.400,00	5.000,00	77.048,00	Nema informacija o aktivnosti

		Predst. mađarske nac.manj.			67.848,00	14.400,00	-	82.248,00		Nema informacija o aktivnosti
		Predst. makedonske nac.manj.			68.128,00	14.400,00	34.000,00	116.528,00		Nema informacija o aktivnosti
									1.275.700,00	
2.	Grad Samobor		Statutarna odluka o izmjenama i dopunama statuta Grada Samobora („Službene vijesti“ broj 1/07)	Nije donesena posebna odluka, već se primjenjuje nakunaada troškova kao i za članove radnih tijela GV Grada Samobora						
		Vijeće srpske nacionalne manjine			10.000,00	10.000,00	-	10.000,00		Održavaju sjednice vijeća nac.manj., sudjeluju u radu GV i radnih tijela GV
		Predst. slovenske nac.manj.			1.000,00	1.000,00	-	1.000,00		"
									11.000,00	
3.	Grad Velika Gorica		Ne U tijeku je izrada novog statuta koji će regulirati navedena prava	Da Odluka o iznosu sredstava mjesečne nagrade za rad članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Velike Gorice („Službeni glasnik“ 2007.)						Pozivaju se na sjednice GV kad se donose bilo kakve odluke koje se odnose na nacionalne manjine te se traži mišljenje

		Vijeće srpske nacionalne manjine			125.000,00	Podmiruju se troškovi režija, koji nisu posebno iskazani, nego su osigurani u proračunu na pozicijama za redovno obavljanje djelatnosti grada	30.000,00	124.076,28		
		Vijeće bošnjačke nacionalne manjine			102.000,00		15.000,00	86.435,00		"
		Predst. albanske nac. manj.			47.000,00		11.000,00	46.210,72		"
									256.722,24	
4.	Grad Dugo Selo	Predst. srpsku nac.manj.			3.000,00					Sastanci o koordinacijom
									3.000,00	
5.	Grad Ivanić-Grad		Ne Uredit će se prilikom izmjena i dopuna Statuta	Da						mogućnost davanja mišljenja na prij.odl.GV
		Predst. albanske nac. manj.			5.000,00	5.000,00	-	-		
		Predst. srpske nac. manj.			5.000,00	5.000,00				"
									10.000,00	
6.	Grad Jastrebarsko	Predst. srpske nac.man.	Ne	Ne	-	-	-	-	-	Neaktivan predstavnik nacionalne manjine

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

1.	Sisačko-moslavačka županija			Odluka o visini mjesečne nagrade za rad članovima vijeća i predstavnicima manjina	Sredstva planirana u proračunu za 2008. godinu 813.500,00					Obilježavanje praznika manjina, kulturne manifestacije, stručna savjetodavna financijska i administrativna pomoć. Redovna objava Statuta, financijski planovi i završni računi.
		Vijeće albanske nac. manj.				156.000,00				"
		Vijeće bošnjačke nac. manj.				156.000,00				"
		Vijeće srpske nac. manj.				156.000,00				"
		Vijeće češke nac. manj.				156.000,00				"
		Vijeće romske nac. manj.				156.000,00				"
		Predst. slovačke nac. manj.				17.500,00				"
		Predst. mađarske nac. manj.				17.500,00				"

		Predst. talijanske nac. manj.				17.500,00				"
		Predst. makedonske nac. manj.				19.500,00				"
		Predst. ukrajinske nac. manj.				19.500,00				"
									871.500,00	
2.	Grad Sisak		Da, Statut Grada Siska, Poslovnik Gradskog Vijeća	Odluka o nakunaadi za rad članova vij/manjina i preds.nac. manj.						
		Vijeće romske nac. manj.			49.900,00	25.220,67		75.120,67		
		Vijeće bošnjačke nac. manj.			69.024,00	23.440,31		92.464,31		
		Vijeće srpske nac. manj.			43.524,00	28.131,31		71.655,31		
		Predst. češke nac. manj.			15.000,00	10.000,00		25.000,00		
									264.240,29	
3.	Grad Petrinja		Da	Da, provodi se u cijelosti						
		Vijeće srpske nac. manj.			133.486,72		Srpska - SKD Prosvjeta 14.000,00	147.486,72		
		Predst. bošnjačke nac. manj.			10.000,00			10.000,00		
							Romska 2.000,00			
									159.486,72	
					osigurano je					Suradnja gradskih

4.	Grad Novska	Vijeće srpske nac. manj.	Da	Ne, Odluka u pripremi	10.000,00 utrošeno je 400,00 kuna.					tijela i vijeća
5.	Grad Glina	Vijeće srpske nac. manj.	Ne	Ne	46.992,77	15.000,00			61.992,77	Aktivnosti se provode kroz gradsko vijeće
6.	Općina Sunja	Vijeće srpske nac. manj.	ne	ne	15.000,00				15.000,00	Osigurava Vijeću prostor, ur.mater, str.pom.

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

1.	Karlovačka županija	a) Vijeće bošnjačke nac. manjine i Vijeće srpske nac. manjine b) predstavnici slovenske i albanske nac. manjine	DA Statut Poslovnik županijske skupštine	NE Primjenjuje se odluka o nakunaadama vijećnicima, članovima Županijskog poglavarstva, te članovima radnih tijela.	110.000,00		- islamska zajednica Karlovac 5.000,00	110.000,00		Predstavnik srpske nac. manj. sudjelovao je u radu Županijskog poglavarstva kao njegov član za pitanje nac. manj. Predstavnici nac. manj.organizirali su kulturna događanja u svrhu očuvanja nacionalnih identiteta (radio i TV)
----	----------------------------	--	--	--	------------	--	---	------------	--	--

		Vijeće srpske nac. manjine			210.000,00			210.000,00		
									320.000,00	
1.	Grad Karlovac		NE	NE						Početkom 2008.g. održan sastanak s Vijećem i predstavn. nac.manj., te je podneseno Izvješće o radu za 2007.g. i Plan rada za 2008.g. Početkom 2009. podneseno je Financijsko izvješće za 2008.g.
		Vijeće srpske nac.manjine			127.000,00			127.000,00		
		Predst. bošnjačke nac. manj.			36.750,00			36.750,00		
		Predst. albanske nac. manj.			24.500,00			24.500,00		
		Predst. slovenske nac. manj.			11.750,00			11.750,00		
									200.000,00	
2.	Grad Ogulin		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.man.			90.000,00	38.999,00	49.028,00			
									88.027,00	

3.	Općina Barilović		DA Izvješćivanja o sjednicama predst.tijela	DA Sredstva osigurana u Proračunu općine doznačuju se na račun vijeća nac.m.						
		Vijeće srpske nac.man.			5.000,00					Održavanje cesta i asfaltiranje cesta 10.000,00
4.	Općina Cetingrad		DA Statut	DA						Davanje prijedloga u rješavanju problema kom. infrastrukture
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			10.000,00					
									10.000,00	
5.	Općina Krnjak		NE	DA						
		Vijeće srpske nac.man.			11.000,00	4.000,00	7.000,00	11.000,00		Uređenje spomen obilježja, postavljanje vjenaca u spomen poginulima
									11.000,00	
6.	Općina Lasinja		Ne	Da Isplaćeno sukladno Odluci Općinskog poglavarstva						
		Predst. srpske nac. man.			Osigurano 10.000,00, a isplaćeno 4.000,00	-	-		-	-
									4.000,00	

7.	Općina Plaški		NE	DA Redovito	7.623,73	4.312,58	-	7.624,783	-	DA
		Vijeće srpske nac. manj.			7.623,73	4.312,58	-	7.624,783		Izabrano 10 čl, Vijeće nije registrirano
									7.624,783	
8.	Općina Saborsko		NE	-	-	-	-	-	-	-
		Predst. srpske nac. manj.								
9.	Općina Vojnić		DA Statut	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			-	11.000,00	-	-	-	-
		Vijeće bošnjačke nac. manj.			-	6.000,00	-	-	-	Izabrano 10 čl, Vijeće nije registrirano
									17.000,00	

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

1.	Varaždinska županija		Da	Ne Primjenjuje se Odluka o nakunadama troškova za rad članova Žup. skup. i ostalih tijela Županije						Prisustvovanje predstavnik Žup. manifest. i organiz. sadržajima Vijeća i predst. nac. manj. (vjerski blagdani, kul. sadržaji, posvećivanje sakralnih objekata)
----	-------------------------	--	----	---	--	--	--	--	--	--

		Vijeće slovenske nac.manj.			30.000,00					
		Vijeće srpske nac.manj.			50.000,00					Izabrano 20 čl, Vijeće nije registrirano
		Predst. albanske nac.manj.			10.000,00					
		Predst. bošnjačke nac.manj.			20.000,00					
		Predst. romske nac.manj.			20.000,00					
									130.000,00	
2.	Grad Ludbreg		Da	Ne						-
		Predst. srpske nac.manj.			10.000,00					Obilježavanje krsne slave, susret KUD-ova nac.manj. briga o spomenicima kulture
									10.000,00	
3.	Grad Varaždin		NE	NE						
		Predst. slovenske nac.manj.			U Proračunu grada osiguran iznos od 50% iznosa nakunaade za članove gradskog vijeća					

4.	Općina Petrijanec		NE	NE						
		Vijeće romske nac. manj.	-	-	-	-	-	-	-	Izabrano 7 čl, Vijeće se nije konstituiralo
5.	Općina Cestica		NE	NE						
		Predst. slovenske nac. manj	-	-	-	-	-	-	-	-
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA										
1.	Koprivničko-križevačka županija		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			169.587,89	72.720,05	169.587,89	169.587,89		-
		Predst. mađarske nac. manj.			33.000,00		33.000,00	33.000,00		-
		Predst. albanske nac. manj.			33.000,00		33.000,00	33.000,00		-
									235.587,00	
2.	Grad Koprivnica		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj			Osigurano 25.000,00 nije utrošeno					Izabrano 9 članova

		Predst. albanske nac. manj.			Predst. nije imao program niti je tražio sredstva					
3.	Grad Križevci		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			20.000,00					-
									20.000,00	
4.	Općina Rasinja		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			10.000,00					
									10.000,00	
5.	Općina Sokolovac		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			13000,00	9.391,00				Organizacija Dana Vijeća, suorganizacija smotre folklo-ra, izlet u Ba-ja Luku i 100 godina Srpkog narodnog vijeća u Zg.
									13.000,00	
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA										
1.	Bjelovarsko-bilogorska županija		DA Usklađen Statut, akti se provode u cijelosti	DA Odluka o nakunaadi troškova donijeta, provodi se u cijelosti						
		Vijeće srpske nac. manj.			50.000,00	37.500,00			87.500,00	-

		Vijeće albanske nac.manj.			50.000,00	37.500,00		87.500,00		-
		Vijeće češke nacion.manj.			50.000,00	37.500,00		87.500,00		-
		Vijeće mađarske nac.manj.			50.000,00	37.500,00		87.500,00		-
		Predst. romske nac. manj.			20.000,00					-
									370.000,00	
2.	Grad Bjelovar		NE Predstavnic nacionalnih manjina aktivno sudjeluju u raspravi te iznose prijedloge kojima se uređuju pitanja od značaja za nac.manjinu	DA						
		Vijeće srpske nac.manj.			50.500,00					
		Predst. češke nac. manj.			16.500,00	173.61 kuna				
		Predst. albanske nac. manj.			16.500,00					
		Predst. mađarske nac. manj.			16.500,00					
									100.000,00	
3.	Grad Daruvar		Da Uređeno u Statuta Grada Daruvara	Postupanje po Pravilniku s tim da se nakunaada isplaćuje za prisustvo na 10						

				sjednica u tijeku godine						
		Predst. mađarske nac. manj.			2.000,00	1.700,00				Sudjelovanje na sjednicama Gradskog vijeća Daruvar
									3.700,00	
4.	Općina Velika Pisanica		NE	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			6.000,00					-
		Vijeće mađarske nac. manj.			1.000,00					Nisu raspisani izbori
									7.000,00	
7.	Općina Đulovac		DA	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.				4.822,00	21.178,00			
									26.000,00	
8.	Općina Sirač		NE	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			8.000,00					
		Vijeće češke nac. manj.								
									8.000,00	
9.	Općina Veliki Grđevac		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			4.000,00					Izbori nisu održani, nije bilo kandidatura

									4.000,00	
10.	Općina Končanica		da	da						Vijeća sudjeluju i raspr.na sjednicam
		Vijeće srpske nac.manj.			3.000,00					
		Vijeće češke nac.manj			3.000,00					
									6.000,00	

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

1.	Primorsko-goranska županija		Da Poslovníkom vijeća i preds. nacionalnih dobili su status ovlaštenih predlagatelja da pred Žup. Skup. predlažu mjere za unapređivanje položaja nac.manj. u PG.Ž. Predsjednici radnih tijela Žup. Skup. su obvezni da, kada je na dn. redu sjednice radnog tijela tema koja se tiče položaja nac.manj, na sjednicu pozvati čl.vij.i pred.	Da Odluka o nakunaadi troškova i nagradi za rad članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina ostvaruju pravo na mjesečnu nagradu u visini od 5 % bruto nakunaade člana Županijske skupštine utvrđene Odlukom o nakunaadama članova Županijske skupštine.	28.000	10.570,50 tromjesečno				Zatražena su pismena očitovanja u pogledu održanih sjednica sa prisustvom broja članova, preslike Zapisnika i Dnevnog reda tijekom 2008 godine, te se očekuju izvješća vijeća i predstavnika
		Vijeće albanske nac.manj.								

		Vijeće bošnjačke nac.manj.			28.000	10.570,50 tromjesečno				Izabrano 25 čl, Vijeće nije upisano u Registar
		Vijeće crnogorske nac.manj.R			28.000	10.570,50 tromjesečno				
		Vijeće mađarske nac.manj.R			28.000	10.570,50 tromjesečno				
		Vijeće romske nac.manj.			28.000	10.570,50 tromjesečno				Izabrano 25 čl, Vijeće nije upisano u Regista
		Vijeće slovenske nac.manj.			28.000	10.570,50 tromjesečno				
		Vijeće srpske nac.manj.			28.000	10.570,50 tromjesečno				
		Vijeće talijanske nac.manj.			28.000	10.570,50 tromjesečno				
		Predst. češke nac.manj.			17.000	422,82 tromjesečno				
		Predst. makedonske nac.manj.			17.000	422,82 tromjesečno				
		Predst. slovačke nac.manj.			17.000	422,82 tromjesečno				
									585.000,00	
2.	Crikvenica		Ne	Ne						suradnja sa Koord. Vijeća Alb. u RH, Vijećem Alb. PGŽ i Crikvenice, suorganiz. organiziranja raznih

										manifestacija od strane Zajednice Albanaca PGŽ-a
		Predst. albanske nac. manj.			10.000					
									10.000	
3.	Kastav		Da	Da						
		Vijeće srpske nac. manj			54.000,00					
		Prest. albanske nac. manj.			10.000,00					
		Predst. bošnjačke nac. manj.			10.000,00					
									74.000,00	
4.	Mali Lošinj		Ne	Ne						Vijeće i predstavnik nac. manj. sudjeluju u radu Gradskog vijeća i Gradskog poglavara radi zaštite prava i interesa nac. manj.
		Vijeće srpske nac. manj			-	-	-	-		Izabrano 13 članova, Vij. nije upisano u Registar
		Prest. talijanske nac. manj.			-	-	-	-		
5.	Opatija		Da	Ne						obilježavanje prigodnih obljetnica, sudjelovanje u razl programima

		Prest. talijanske nac. manj			5.000,00					
		Prest. albanske nac. manj			5.000,00					
									10.000,00	
6.	Rijeka		Da Statutom Grada Rijeke Poslovníkom Gradskog vijeća Grada Rijeke Poslovníkom Poglavarstva Grada Rijeke	Da Prema Odluci, članovi vijeća nacionalne manjine imaju pravo na mjesečnu nagradu za rad u iznosu od 195,00 kuna bruto, što je predstavljalo 9% od iznosa nakunaade koju primaju članovi Gradskog vijeća		Ukupni godišnji iznos nagrada za rad svih članova vijeća nacionalnih manjina za Grad Rijeku (ukupno 135 članova) iznosi 315.900,00 kuna.				vijećima se dostavlja dn.red svake sjednice Pogl.i Gr. vijeća Odbora za nac. manj., cjelokupni materijal za sjednice kojim se uređuju prava nac. manj. čl. vijeća prisustvuju sjednicama Pogl. Gr.vijeća i Odbora za nac. manj. prije donošenja Proračuna održavaju se sastanci sa vijećima
		Vijeće albanske nac.manj.				35.000,00				
		Vijeće bošnjačke nac.manj.				35.000,00				Izabrano 15 čl, Vij. nije upisano u Registar
		Vijeće crnogorske nac.manj.				35.000,00				

		Vijeće mađarske nac.manj.				35.000,00				
		Vijeće makedonske nac.manj.				35.000,00				
		Vijeće romske nac.manj.				35.000,00				
		Vijeće slovenske nac.manj.				35.000,00				Izabrano 15 čl, Vij. nije upisano u Registar
		Vijeće srpske nac.manj.				35.000,00				Izabrano 15 čl, Vij. nije upisano u Registar
		Vijeće talijanske nac.manj.				35.000,00				Izabrano 15 čl, Vij nije upisano u Registar
									823.814,71	
7.	Vrbovsko		Da	Ne nakunaadu članovi ostvaruju na temelju Pravilnika o nakunaadi troškova i nagradi ra rad članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina, tj. ostvaruju 50% iznosa nakunaade koja pripada članovima Gradskog vijeća						
					U proračunu Grada osigurano je	21.740,00	11.133,30	50.000,00 kuna		Sudjelovanje u radu Gr.vijeća, predlaganje

		Vijeće srpske nac. manj.			50.000 kuna, iz prethodne godine ostalo je VSNM 21.859,64kuna , a 6.330,57 kuna ostvarili su iz ostalih izvora.	kuna utrošeno je za nakunaade za rad članova Vijeća	materijalni troškovi 33.425,44 za razne donacije	iz Gradskog proračuna		rješavanja pitanja kom. inf. u naseljima u kojima žive pripadnici srp. nac. manjine i sl. potpora radu
									71.859,00	
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA										
1.	Ličko-senjska županija		Ne -odredba članka 31. UZ provodi na način da se Vijeću na mišlje- nje dostavljaju prijedlozi koji se odnose na prava i slobode nacio- nalne manjine	Da						
		Vijeće srpske nac. manj.			Za rad Vijeća u 2008. godini u Proračunu Županije osi- gurana su sredstva u iznosu od 90.000,00 kuna.	za rad članova Vijeća - 12.400,00 kuna, - za plaće tajnika 40.904,00 kuna, - za materijalne troškove 13.307,20 kuna	11.296,00 kuna	77.907,20 kuna		Adm. i prav. pom. prip. srpske n.m., pomoć u prije- vozu, te rješavanja manj. probl.
									77.907,20	

2.	Grad Gospić		NE	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			-	-	-	-	-	-
3.	Grad Otočac		NE	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			15.000,00	15.000,00	6.000,00	21.000,00		
									21.000,00	
5.	Općina Udbina		DA	DA						
		Vijeće srpske nac. manj.			20.000,00	6.020,00	13.980,00	20.000,00		Progr. aktivnosti, kult.progr. za obilježavanje trad. praznika i očuv. identiteta
									20.000,00	
6.	Općina Plitvička jezera		DA	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			30.000,00	0,00	300.000,00	30.000,00		
									300.000,00	
7.	Općina Donji Lapac		NE	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			20.000,00	20.000,00				
									20.000,00	
8.	Općina Vrhovine		NE	NE						Manj.probl. se rješavala u sklopu aktivnosti u Općini
				u Proračunu osigurana sredstva za ovu namjenu						

		Vijeće srpske nac. manj.								Izabrano 9 čl, Vij. nije upisano u Registar
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA										
1.	Virovitičko-podravska županija		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj.			65.000,00	65.000,00	45.000,00	110.192,88		Akt. u skladu sa programom Vij.i pred.
		Predst. albanske nac.manj.			2.500,00	2.500,00		2.500,00		Akt. u skladu sa programom Vij.i pred.
		Predst. mađarske nac.manj.			2.500,00	2.500,00		2.500,00		Akt. u skladu sa programom Vij.i pred.
									115.192,88	
2.	Grad Orahovica		DA	DA						Pomoć obiteljima,izdav.m onografije
		Vijeće srpske nac.manj			14.000,00	2.040,00	14.014,24	16.054,24		Izabrano 9 čl, Vij. nije upisano u Registar
									16.054,24	
3.	Grad Slatina		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			30.000,00	18.980,75		48.980,75		suradnja s Gradom na sjednicama
									48.980,75	
4.	Grad Virovitica		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			78.400,00	38.069,17		116.469,17		Sjednice, kulturne priredbe

									116.469,17	
6.	Općina Čačinci		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			10.000,00	6.000,00		16.000,00		Odlasci na savjetovanja, sastanci isl.
									16.000,00	
7.	Općina Čađavica		DA	DA			-	-	-	
		Vijeće srpske nac.manj								Sudjelovanje u radu Opć. vijeća
8.	Općina Gradina		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			9.000,00	9.000,00		9.000,00		
									9.000,00	
13.	Općina Sopje		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			7.000,00	1.000,00		1.000,00		Sudjelovanje u radu Opć. vijeća Izabrano 10 čl, V nije upisano u Reg
									7.000,00	
14.	Općina Suhopolje		DA	DA	kuna	-	-	-		
		Vijeće srpske nac.manj			4.000,00					
									4.000,00	
16.	Općina Voćin		NE	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			10.000,00	12.627,00		22.627,00		Izabrano 10 čl, V nije upisano u Reg

										22.627,00	
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA											
1.	Požeško-slavonska županija		DA Traženje preth. mišlj.na odluke koje se tiču manjina. Pozivanje na sjednice Žup. skup. Inf.o odl.koje se tiču pitanja manj. službenog glasila	DA Obračun i isplatu nakunaade troškova na osnovi evidencija prsustvovanja sjedn.							-
		Vijeće srpske nac.manj			13.507,50	13.507,50					
		Vijeće češke nac.manj			12.932,50	12.932,50					Izabrano 25 čl, V nije upisano u Reg
		Vijeće talijankse nac.manj			14.932,50	14.932,50					
		Predst. slovačke nac.manj			2.962,70	2.962,70					
		Predst. mađarske nac.manj			2.913,33	2.913,33					
										47.248,53	
2.	Grad Požega		DA	NE							
		Vijeće srpske nac.manj			12.150,00	12.150,00	57.850				suradnja s dr.vijećima nac.manj.koja su na području Grada i šire,osnivanje koordinacije vijeća Izabrano 15

										čl, V nije registrirano
									70.000,00	
3.	Grad Lipik		DA	DA						obaviještavanje o sjedn. Grad. vij.na kojima se donose odluke koje se tiču manj.
		Vijeće srpske nac.manj			20.000,00	5.000,00	15.000,00	20.000,00		
		Vijeće talijanske nac.manj			20.000,00	5.000,00	15.000,00	20.000,00		
		Vijeće češke nac.manj			20.000,00	5.000,00	15.000,00	20.000,00		Izabrano 15 čl, Vijeće nije registrirano
									60.000,00	
4.	Grad Pakrac		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			10.000,00	10.000,00				Akt.Vij. srp. nac. manj.za imenovanje člana Pogl.
		Vijeće talijanske nac.manj			10.000,00	10.000,00				Izabrano 15 čl, Vijeće nije registrirano
		Vijeće češke nac.manj			10.000,00	10.000,00				
									10.000,00	
5.	Općina Čaglin		NE	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			5.000,00	5.000,00				
									5.000,00	
6.	Općina Kaptol		NE	NE						

		Predst. češke nac.manj			5.000,00					Akti. u sklopu Češke besede
									5.000,00	
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA										
1.	Brodsko- posavska županija		DA	DA	180.0000	54.000	126.0000	180.0000		Aktivno sudjelovanje u radu Žup. skup. i upr.tijela Žup.
		Vijeće romske na.manj.								
		Vijeće srpske nac.manj.								
		Predst. albanske nac.manj.								
		Predst. češke nac.manj.								
		Predst. bošnjačke nac.manj.								
		Predst. ukrajinske nac.manj.								
									180.000,00	
2.	Grad Nova Gradiška		Da	Da						
		Vijeće srpske nac. manj.			30.000			30.000		
									30.000	
3.	Grad Slavonski Brod		Da	Da						
		Vijeće srpske								predlaganje progr.

		nac.manj.				20.000				gradskim tijelima
		Vijeće romske nac.manj.				20.000				predlaganje progr. gradskim tijelima
		Vijeće bošnjačke nac.manj.				20.000				predlaganje progr. gradskim tijelima
		Predst. ukrajinske nac.manj.				4.000				predlaganje progr. gradskim tijelima
		Predst. albanske nac.manj.				4.000				
									130.0000	
4.	Općina Stara Gradiška		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			13.000					Akt. uređenja naselja u Mj. odboru Gređani, suradnja sa JUO Općine
									13.000	
5.	Općina Okučani		DA	DA						
		Vijeće srpske nac.manj			24.729,71	11.000 kuna	23.729,71	44.829,71		Održavanje sastanaka i izrada izvješća o radu
									44.829,71	
6.	Općina Gornji Bogićeveci		DA	NE						
		Vijeće srpske nac.manj			3.000,00					Nema akt. jer je Vijeće potpuno neaktivno prema

										načelnik općine ih poziva i potiče na rad.
									3.000,00	
7.	Općina Dragalić		DA	Odluka o nakunaadi članovima poglavarstva jer predstavnik obnaša dužnost člana poglavarstva						
		Preds. srpske nac.manj			Sredstva nisu planirana	1500 kuna kao nakunaada za rad u pogl.				Kao čl. pogl. sudjeluje u radu pogl.
ZADARSKA ŽUPANIJA										
1.	Zadarska županija		NE	NE						Međ. dan kult. raznolikosti: kult. i trad. n.m. publ. zajedničkog časopisa "Most"
		Vijeće srpske nac.manj			98.000,00	60.000	20.000,00			
		Vijeće albanske nac.manj			36.000,00					
		Predst. bošnjačke nac.man,			18.000,00		20.000,00			
		Predst. makedonske nac.man,			18.000,00		20.000,00			
		Predst. nac.man, slovenske			18.000,00		20.000,00			

		Predst. talijanske nac.man,			18.000,00		20.000,00			
									286.000,00	
2.	Grad Zadar		Ne	Da						
		Vijeće srpske nac. manj.		Za zakup poslovnog prostora srpske i bošnjačke	Za rad stručnog tajnika 55.000,00 kuna	46.383,15	50.000,00	117.550,23		održavaju se radni sastanci
		Predst. bošnjačke nac.man,		nacionalne manjine 42.325,30 kuna		4.216,52	12.500,00	37.874,74		održavaju se radni sastanci
		Predst. slovenske nac.man,				4.216,52	12.500,00	16.716,52		održavaju se radni sastanci
									227.141,49	
3.	Grad Obrovac		DA	NE						
		Vijeće srpske nac. manj.			112.000,00	45.999,72kuna	66.000,28kuna	112.000,00kuna		Redov.sast.sa gradonač., Izabrano 15 čl, V nije registrirano
									112.000,00	
4.	Grad Benkovac		DA	DA						
		Vijeće srpske nac. manj.			15.000,00	56.135,64				
									71.135,64	

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

1.	Osječko-baranjska županija		da	da						Osnovan Savjet za nm(predst i predsjedn.vij.su članovi)-daje mišlj.i prij., sudj.u izradi op.akata u vezi nm, osnovano Povjer. za praćenje prov. NP za Rome, održane 2 sjed., ViP redovito pozivani na sjed. završ.r. i fin.p. biti će objavlj. u Žup.glas., jedinici se dost.izvj.o radu
		Vijeće albanske nac.manj								
		Vijeće njemačke nac.manj.			90.000,00			90.000,00		
		Vijeće mađarske nac. manj.								
		Vijeće slovačke nac. manj.			90.000,00			90.000,00		
		Vijeće srpske nac. manj.			90.000,00			90.000,00		
		Vijeće romske nac. manj.			78.351,86			78.351,86		
		Predst. bošnjačke nac.manj.			20.544,48			20.544,48		

		Predst. crnogorske nac.manj.			20.258,97			20.258,97		
		Predst. makedonsken ac.manj.			15.304,67			15.304,67		
		Predst. slovenske nac.manj.			16.376,37			16.376,37		
		Predst. rusinske nac.manj.			15.304,67			15.304,67		Izabrani Predstavnik preminuo
									619.400,75	
2.	Grad Osijek		DA	DA						sva vijeća i preds. donose programe rada i ostvaruju akt. vezanih za očuvanje trad., jezika i kul.i spomeničke baštine, Vijeća podnose izvješća o radu, donose fin. pl. a vijeće njem.i srp. nm uputili su Gradu i prijedloge za razmatranje određenih pitanja na sjednici Gradskog vijeća
		Vijeće albanske nac.manj.			38.816,85	65.523,65	3.546,18	107.886,68		

		Vijeće bošnjačke nac.manj.			57.289,56	49.138,77	1.458,34	107.886,67		
		Vijeće njemačke nac.manj.			44.881,56	52.234,44	5.000,00	102.116,00		
		Vijeće mađarske nac.manj.			36.558,92	61.307,20	9.520,34	107.386,46		
		Vijeće slovačke nac.manj.			34.130,13	64.738,55	9.021,00	107.889,68		
		Vijeće srpske nac.manj.			37.990,98	63.768,66	5.909,04	107.668,68		
		Predst. crnogorske nac.manj.			20.029,74		9.515,26	29.545,00		
		Predst. makedonske nac.manj.			22.150,23	1.021,77	6.373,00	29.545,00		
		Predst. slovenske nac.manj.			6.774,61	12.000,00	155,00	18.920,61		
		Predst. romske nac.manj.			23.124,11		244,21	23.368,32		
									742.222,10	
3.	Grad Đakovo		ne	ne						
		Predst. mađarske nac.manj.			12.000,00	2.500,00	9.500,00	12.000,00		
									12.000,00	
4.	Grad Belišće		Ne	Ne						Adm.pom, sufinanc.progr,pom u soc.probl,

		Predst. romske nac.manj.				10.713,99				Izrada progr.organiz.manif, pom,Romima u ostvarivanju njihovih prava
									10.713,99	
5.	Grad Beli Manastir		Ne materijal je u pripremi i usvojit će se čim se konstituiira Gradsko vijeće	Ne zbog nedostatka sredstava						Suradnja u programima vezanim za kulturno-umjetn.manifest., sport, konstituiranje vijeća, pružanje administrat. i tehničke pomoći, uređenje spomenika, okoline
		Vijeće srpske nac. manj			49.500,00		32.500,00	82.000,00		
		Vijeće mađarske nac.manj.			21.500,00		61.000,00	82.500,00		
		Predstavnik romske nac.manj.			15.400,00		13.600,00	29.000,00		
		Predstavnik njemačke nac.manj.			-		-	-		
									193.500,00	
6.	Općina Petlovac		Da	Da						
		Vijeće mađarske nac. manj.			Predviđeno 20.000,00, utrošeno 10.000,00	Članovi Vijeća nisu tražili nakunaade		10.000,00		Održavanje sjed, očuvanje kul.i običaja, organiz.raz.manif.
		Predst. srpske								Nema aktivnosti ni

		nac. manj.								inicijative predst.
									10.000,00	
7.	Općina Popovac		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			45.000,00			62.139,38		održavanje sjednica
		Predst. mađarske nac. manj.			2.000,00			2.000,00		
									64.139,38	
8.	Općina Puniotovci	Vijeće slovačke nac.manj	Da	Ne						Izabrano 10 čl, Vijeće nije registrirano
9.	Općina Draž		Da	Da						
		Vijeće mađarske nac.manj.			5.000,00					
10.	Općina Kunačeževi Vinogradi		Ne	Ne					5.000,00	
			Čl. 31. se provodi na način da se vijećima nac.manj. dostavljaju opći akti koji se tiču nac.manjina na razmatranje prije njihova donošenja	Proračunom Općine vijećima nac.manj. osigurana su sredstva za rad, te iz tih sredstava vijeća isplaćuju dnevnice i putne troškove						
		Vijeće mađarske nac.manj			-planirano 10.000,00 kuna utrošeno 7.309,00 kuna	5.970,00	3.352,00	-planirano 10.000,00 kuna utrošeno 7.309,00 kuna		aktivno sudjeluju u kulturnom životu općine
		Vijeće srpske nac.manj			-planirano 10.000,00			-planirano 10.000,00 kuna		aktivno sudjeluju u kulturnom

					kuna utrošeno 9.322,00 kuna	7.309,00		utrošeno 9.322,00 kuna		životu općine
		Predstavnik njemačke nac.manj.			-planirano 5.000,00 utrošeno 0			-planirano 5.000,00 utrošeno 0		
									16.631,00	
11.	Općina Magadenova c		Ne	Ne						Izabrano 10 čl, Vijeće nije registrirano
		Vijeće srpske nac. man.			30.000,00	6.190,72	10.000,00	40.000,00		-
									46.10,72	
12.	Općina Vladislavci		Ne	Ne						
		Predstavnik mađarske nac. manj.			15.000,00			15.000,00		
									15.000,00	
13.	Općina Jagodnjak		Da	Ne radi se volonterski nema nakunaade za rad						Učešće na sjednicama općinskog vijeća, organiziranje etno izložbi, Kulinijade, kulturnih manifestacija
		Vijeće srpske nac.manj.								
14.	Općina Bilje		Da	Da Proračunom se osiguravaju sredstva za rad vijeća i provođenje						

				aktivnosti						
		Vijeće mađarske nac.manj			7,500,00	2.500,00		10.000,00		-
		Vijeće srpske nac.manj			7.500,00	2.500,00		10.000,00		-
								20.000,00		
15.	Općina Viljevo		Ne	Da						
		Vijeće srpske nac.manj.			16.959,30			16.959,30		-
								16.959,30		
16.	Općina Trnava									Predst.srpske nac.manj. djeluju putem Op. vijeća Općine
		Srpska nac.manj.			2.400,00	1.600,00				Nije birano Vijeće, nije biran Predstavnik
								1.600,00		
17.	Općina Podgorač		Ne	Ne						
		Vijeće srpske nac.manj			3.000,00			3.000,00		Redovne sjednice, proslave, obilježavanje vjerskih i drugih blagdana
								3.000,00		
18.	Općina Darda		Ne	Ne						Aktivnosti vijeća i predstavnika nac.manj se provode sukladno
				Vijeća nacionalnih manjina primaju sredstva sukladno						

				Proračunu Općine Darda za tekuću godinu					Programima vijeća nac.manj.
		Vijeće srpske nac.manj			85.000,00			85.000,00	
		Vijeće mađarske nac.manj			40.000,00			40.000,00	
		Predstavnik romske nac.manj.			30.000,00			30.000,00	
								155.600,00	
19.	Općina Šodolovci		Da	Da					
		Vijeće srpske nac. manj.			10.000,00	1.020,00		1.020,00	Suradnja s dr. Vijećima nac.manj.
								10.000,00	
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA									
1.	Šibensko-kunainska županija		DA	DA					
		Vijeće srpske nac. manjine				128.000			
								128.000	
2.	Grad Skradin		NE	NE					
		Vijeće srpske nac. manjine			Planirano 10.000kuna Utrošeno 5.000kuna				
								5.000	
3.	Grad Šibenik		ne	da					

		Vijeće srpske nac. manjine			10.000	169.883,40	1.000	180.883,40		
									180.883,40	
4.	Grad Vodice		DA	DA						Predst. nije dostavio izvješće
		Predst. srpske nac. manj.			5.000					
									5.000	
5.	Grad Drniš	DA	DA							
		Vijeće srpske nac. manj.			47.437,50		35.000			
									82.437,50	
6.	Grad Kunain		DA	DA	155.000	155.000	155.000	155.000		
		Vijeće srpske nac. manj.								
									155.000	
7.	Općina Kistanje		DA	DA						
		Vijeće srpske nac. manj			50.000					
									50.000	
8.	Općina Biskupija		NE	DA						
		Vijeće srpske nac. man.			66.000	35.832,73	30.167,27	66.000		
									66.000	
9.	Općina Ervenik		DA	DA						
		Vijeće srpske nac. manjine				50.000	10.000			

									60.000	
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA										
1.	Vukovarsko-srijemska županija		DA	DA			Za troškove proslave Dana n.m. (uključena sva vijeća i predstavnici) 55,000,00 kuna Financiranje proizvodnje TV sadržaja za n.m. 60,000,00 kuna			obilježavanje značajnih datuma sudjelovanje na trib. okr. stol., seminarima-vijeća sudjeluju u radu žup. tijela – zajednička izrada inf. i odluka u svezi ostvarivanja prava n.m. ,objava akata u Žup.sl.vjesniku
		Vijeće srpske nac..manj.			159,000,00			159,000,00		
		Vijeće mađarske nac..manj.			117,956,58			117,956,58		
		Vijeće rusinske nac..manj.			110,132,01			110,132,01		
		Vijeće slovačke nac..manj.			97,144,96			97,144,96		
		Vijeće bošnjačke nac..manj.			92,269,00			92,269,00		
		Predstavnik ukrajinske nac..manj.			13,497,45			13,497,45		

		Predstavnik makedonske nac..manj.			5,000,00			5,000,00		
		Predstavnik njemačke nac..manj.			5,000,00			5,000,00		
									715,000,00	
2.	Grad Vukovar		DA Uređeno Statutom i Poslovníkom gradskog vijeća	NE Iz sredstava dobijenih za rad vijeća n.m. su financirale nakunaade troškova i nagrade članovima vijeća n.m.						Aktivnosti Vijeća i predstavnika n.m. se odvijaju prema njihovim programima i projektima.
		Vijeće srpske nac..manj.			87, 000,00					
		Vijeće ukrajinske nac..manj.			55, 000,00		55, 000,00	55, 000,00		
		Vijeće rusinske nac..manj.			55, 000,00		55, 000,00	55, 000,00		
		Vijeće mađarske nac..manj.			55, 000,00		55, 000,00	55, 000,00		
		Predst, albanske nac.manj.			5, 000,00		5, 000,00	5, 000,00		
									257, 000,00	
										Obilježavanje značajnih datuma, Grad je ustupio svoje prostorije za održavanje

3.	Grad Vinkovci		DA	NE						sjednica vijeća, u gradskoj upravi se pišu, prepisuju i umnožavaju i otpremaju akti vezani za rad vijeća n.m. U službenom glasniku se objavljuju akti vijeća n.m. s finan. planom
		Vijeće srpske nac..manj.								Izabrano 15 članova, Vij.nije registrirano
		Vijeće mađarske nac.manj.					12,000,00			Izabrano 14 članova, Vij.nije registrirano
									12,000,00	
4.	Grad Ilok		DA Uređeno Statutom i Poslovníkom gradskog vijeća	Odluka još nije donesena, ali je u planu u Proračunu za 2009. godinu.						Nije bilo predviđenih programa i aktivnosti
		Vijeće srpske nac.manj.			5, 000,00	15, 000,00		20, 000,00		Akt. vijeća nema jer isti nisu utvrdili progr.
		Vijeće slovačke nac.manj.			5, 000, 00	15, 000,00		20, 000,00		Akt. vijeća nema jer isti nisu utvrdili progr.
									40,000,00	
5.	Općina		DA Uređeno	NE Zbog nedostatka						Značajnijih aktivnosti nije bilo jer n.m. iste

	Bogdanovci		Poslovníkom općinskog vijeća	sredstava u općinskom proračunu						ostvaruju putem manjinskih udruga
		Vijeće rusinske nac.manj.			2,000,00		2,000,00	2,000,00		
		Vijeće srpske nac.manj.			2,000,00		2,000,00	2,000,00		
									4,000,00	
6.	Općina Borovo		DA	DA						Akt. vijeća odvijaju se prema njihovom programu. Vijeće sudjeluje u radu op. Vij. davanjem mišljenja i prijedloga za unapređenje položaja srpske n.m.
		Vijeće srpske nac.manj.			50,000,00	16,500,00	33,500,00	50,000,00		
									50,000,00	
7.	Općina Drenovci		DA	NE						
		Vijeće bošnjačke nac.manj.								Izabrano 10 članova, Vij.nije registrirano
8.	Općina Gunja		DA	NE Iz sredstava dobijenih za rad vijeća n.m. su financirale nakunaade troškova						Obilježavanje značajnih datuma za n.m., posjeta memorijalnom centru Srebrenica, Ovčari i Ilok- Kule. Općina osigirava prostor

				i nagrade članovima vijeća n.m.						za rad vijeća i pruža administrativnu pomoć.
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			13,000,00	13,000,00		13,000,00		
									13,000,00	
10.	Općina Markušica		DA	DA Sredstva su osigurana u proračunu						Akt. vijeća prema progr. sudjeluju u don. Pror. te predlažu op.vij.mjere za unapređenje položaja srpske n.m. Općina osigurava radni prostor za rad vijeća i pruža adm. pomoć
		Vijeće srpske nac.manj.			10,000,00	5,000,00	5,000,00	10,000,00		Izabrano 10 članova, Vijeće nije registrirano
									10,000,00	
11.	Općina Negoslavci		DA	Članovi vijeća su se odrekli nakunaade.						Akt. vijeća prema progr. sudjeluju u don. Pror. te predlažu op.vij.mjere za unapređenje položaja srpske n.m. Općina osigurava radni prostor za rad vijeća i pruža adm. pomoć
		Vijeće srpske								

		nac.manj.			10,000,00		10,000,00	10,000,00		
									10,000,00	
12.	Općina Nijemci		DA	NE						
		Vijeće srpske nac.manj.			5,000,00		5,000,00	5,000,00		Značajnijih aktivnosti nije bilo, svoja prava ostvaruju putem raznih nac. udruga i MO
									5,000,00	
13.	Općina Nuštar		DA	DA						Održavaju se sjed. Vij. n.m., daje se mišlj. i prijed. za unapređenje nm
		Vijeće mađarske nac.manj.		Odluka se provodi temeljem podnešenog zahtjeva za dodjelu sredstava	5,000,00	2,500,00	2,500,00	5,000,00		
									5,000,00	
14.	Općina Stari Jankovci		DA	NE						Aktivnosti vijeća odvijaju se prema njihovim programima, sudjeluju u postupku donošenja proračuna te predlažu općinskom vijeću mjere za unapređenje položaja n.m. Općina osigurava radni prostor za
		Uređeno Poslovníkom općinskog vijeća								

										rad vijeća i pruža administrativnu pomoć.
		Vijeće srpske nac.manj.			osigurano 20,000,00 kuna utrošeno 10,00,00 kuna		10,000,00	10,000,00		
		Vijeće mađarske nac.manj.			20,000,00		20,000,00	20,000,00		
									30,000,00	
15.	Općina Tompojevci		DA Uređeno Poslovníkom općinskog vijeća	NE						Značajnijih aktivnosti nema iz razloga što svoja prava ostvaruju preko svojih manjinskih udruga i Mjesnih odbora
		Vijeće rusinske nac.manj.								
		Predstavnik mađarske nac.manj.			2,000,00	2,000,00		2,000,00		
									2,000,00	
16.	Općina Tordinci		DA Uređeno Poslovníkom općinskog vijeća	DA Sredstva su osigurana u proračunu						Vijeće mađarske n.m. predlaže općinskom vijeću mjere za unapređenje položaja mađarske n.m. Općina osigurava radni prostor za rad vijeća i pruža administ. pomoć.

		Vijeće mađarske nac.manj.			38,000,00	38,000,00		38,000,00		
									38,000,00	
17.	Općina Tovarnik		DA Uređeno Poslovníkom općinskog vijeća	NE						Aktivnosti vijeća nema jer isto nije utvrdilo svoj program
		Vijeće srpske nac.manj.								
18.	Općina Trpinja		DA Uređeno Statutom općinskog vijeća	DA Sredstva su osigurana u proračunu						Vijeće srpske n.m. vodi brigu o očuvanju kult. i nac. identiteta srpske n.m. i to kroz aktivnosti KUD-va, izdavačku djelatnost, dramsku grupu, organizira posjete vjerskim i objektima od značaja za identitet srpske n.m. Općina osigurava prostor za rad vijeća i pruža admin.pomoć.
		Vijeće srpske nac.manj.			65,500,00	25,000,00	40,500,00	65,500,00		Izabrano 10 čl, Vijeće nije registrirano
									65,500,00	

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

1.	Splitsko-dalmatinska županija		Da	Da						izložbe, promocije kunajiga, kazališ. predstave, koncerti, obilježavanje nac. blagdana i sl.
		Vijeće srpske nac.manj.			146.734,00	9.101,00	155.835,00			
		Vijeće slovenske nac.manj.			42.376,00	9.101,00	51.477,00			
		Vijeće crnogorske nac.manj.			42.698,00	9.101,00	51.799,00			
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			34.987,00	9.101,00	74.080,00			
		Predstavnik mađarske nac.manj.			11.936,00	364,00	12.300,00			

		Predstavnik makedonske nac.manj.			16.494,00	364,00	16.858,00			
		Predstavnik njemačke nac.manj.			4.775,00	364,00	5.139,00			
									367.488,00	

ISTARSKA ŽUPANIJA

1.	Istarska županija		da	da						
		Vijeće talijanske nac.manj.			2,937,20	1,800,00				Izabrano 25 članova, Vijeće nije registrirano
		Vijeće mađarske nac.manj.			28,600,00			28,600,00		
		Vijeće slovenske nac.manj.			22,646,23	14,885,20		37,531,43		
		Vijeće romske nac.manj.			27,257,58			27,257,58		
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			19,428,99	10,980,00		30,408,99		
		Vijeće albanske nac.manj.			10,500,00			10,500,00		
		Vijeće srpske nac.manj.			22,359,98	17,640,02		40,000,00		Izabrano 25 članova, Vijeće nije registrirano
		Predst. makedonske nac.manj.			9,950,95			9,950,95		
		Predst. češke nac.manj.			10,000,00			10,000,00		

									198,986,15	
Napomena: Od planiranog iznosa od 321.088,10 kuna ostala je neiskorištena oko jedna trećina sredstava, iz razloga, kako izvještava Ist. žup. neaktivnosti, a kod nekih vijeća i neznanja, nesnalaženja te nedostatka komunikacije.										
2.	Grad Buzet		da	Ne						
		Predst. .bošnjačke nac.manj.			30.000,00		30.000,00	30.000,00		Organizacija kulturnih i drugih aktivnosti, te zaštita interesa bošnjačke nacionalne manjine
									30.000,00	
3.	Grad Labin		da	Ne						Redovni kontakti s predsjednicima vijeća i dostava materijala za sjednice Gradskog vijeća.
		Vijeće talijanske nac.manj.			34.400,00					
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			34.600,00					
									66.413,48	
4.	Grad Novigrad									
		Vijeće talijanske nac.manj.			3.000,00					Nema akt. jer funkcioniraju kroz udругu Zajdnice Talijana, za koju je utrošeno 185.000,00 kuna
									3.000,00	

5.	Grad Pazin		da	da						
		Predst. talijankse nac.manj.			3.479,21					Raspravljanje na sjednicama, posjet bratimljenoj općini
6.	Grad Poreč		ne	ne					3.479,21	
		Vijeće albanske nac.manj.			10.000,00		49,156,00			Stalna suradnja sa Gradom
		Vijeće talijanske nac.manj.			10.000,00					Stalna suradnja sa Gradom
		Predst. bošnjačke nac. manj.								Stalna suradnja sa Gradom
									59.156,20	
7.	Grad Pula		Ne, ali se aktivnost vijeća bilježi u radu poglavarstva, putem posebnog radnog tijela, te se vijeća informiraju o pitanjima koja se odnose na položaj nac. manj.	Da, krajem 2007. godine usvojena je Odluka o određivanju nagrade za rad članovima vijeća nac. manjina, te članovi vijeća imaju pravo na nagradu od 200 kuna po svakoj sjednici kojoj prisustvuju, dok predsjednik ima pravo na 300 kuna po sjednici.						Vijeća svoje god. prog. rada ostvaruju prihodima od Grada Pule koji osig. i prostor za njihov rad. Vijeća ostvaruju niz akt.u int. nac. manj. te upoznaju nadl. tijela o svojim potrebama i probl.
		Vijeće albanske nac. manj.			20.000	Nije bilo isplate jer nisu dostavili izvj.o sjed.	30.000			
		Vijeće bošnjačke			36.650	Nije bilo isplate jer				

		nac. manj.				nisu dostavili izvj.o sjed.	13.500			
		Vijeće crnogorske nac. manj.			33.150	36.760,51	16.850			
		Vijeće mađarske nac. manj.			36.000	11.205,15	14.000			
		Vijeće makedonsken ac. manj.			20.000	33.025,50	30.000			
		Vijeće romske nac. manj.			13.500	30,661,51	35.500			
		Vijeće slovenske nac. manj.			18.200	37.153,69	31.800			
		Vijeće srpske nac. manj.			29.700	23.189,80	20.300			
		Vijeće talijanske nac. manj.			33.000	22.999,91	17.000			
									645.001,07	
8.	Grad Rovinj		da	ne						Sva vijeća nacionalnih manjina rade sukladno Zakonu.
		Vijeće albanske nac.manj.			20.000,00		7.000,00	27.000,00		Izabrano 15 članova, Vijeće nije registrirano
		Vijeće bošnjačke nac.manj.			20.000,00		4.500,00	25.500,00		Izabrano 15 članova, Vijeće nije registrirano
		Vijeće talijanske nac.manj.			20.000,00			20.000,00		
									71.500,00	

9.	Grad Umag		ne	ne						
		Vijeće talijanske nac.manj.			65.000,00		65.000,00			Izabrano 15 članova, Vijeće nije registrirano
								65.000,00		
10.	Općina Kršan		ne	ne						
		Predst. bošnjačke nac.manj.			50.000,00					Obilježavanje blagdana (Bajram, Dan žena, Dan Općine Kršan), - radni dogovori s općinskim načelnikom, - Dani bošnjačke kulture
								50.000,00		
11.	Općina Medulin	da	ne							
		Predst, albankse nac.manj.								Nema interesa ni aktivnosti
12.	Općina Raša	Da	Ne				34.000,00			
		Predst. bošnjačke nac.manj.								
								34.000,00		
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA										
1.	Dubrovačko-neretvanska županija		ne	ne						

		Vijeće bošnjačke nac. man.			60.000,00					Nema informacija
		Vijeće srpske nac. manj.			60.000,00					Nema informacija
		Predstavnik slovenske nac. manj.			5.000,00					Nema informacija
		Predstavnik makedonske nac. man.			Osigurano 5.000,00 utrošeno 0					Nema informacija
									125.000,00	
2.	Grad Dubrovnik		da	da						
		Vijeće bošnjačke nac. man.			222.000,00	61.000,000	82.250,00	143.250,00		
		Vijeće srpske nac. manj.			120.500,00	8.500,00	66.500,00	75.000,00		
									218.250,00	
3.	Grad Metković		ne	ne						
		Vijeće srpske nac. manj.			10.000,00					
									10.000,00	
4.	Općina Slivno	Predstavnik srpske nac. manj.	ne	ne						
5.	Općina Župa dubrovačka		da	da						
		Predstavnik bošnjačke nac. manjine			60.000,00	1.200,00	58.800,00	60.000,00		Aktivnosti se usklađuju s predstavnikom

									60.000,00	
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA										
1.	Međimurska županija	da	Da, za svako prisustvovanje sjednicama vijeća romske nac. manj. isplaćuje se 120,00 kuna neto, a predstavnicima nac. manj. isplaćuje se mjesečno za njihov rad 120,00 kuna		U Proračunu osigurana su sredstva za nac.manj. sveukupno. Pojedinačna sredstva se isplaćuju prema predloženim programima, i fin. planovima					Aktivnosti je bilo vrlo malo, jer je izostala inicijativa vijeća i predstavnika
		Vijeće romske nac.manj.			15.990,00	25.000,00	40.990,00			
		Predstavnik srpske nac. manj.			2.880,00		1.440,00			
		Predstavnik ruske nac.manj.			2.880,00		1.440,00			
									43.870,00	
2.	Grad Mursko Središće		NE – urediti će se donošenjem novog statuta	DA, ima pravo na nakunaadu troškova kao i ostali vijećnici	3450,00 kuna za rad predstavnika	3450,00		Ukupno utrošeno za predstavnika romske nac. manjine 5392,70 kuna		
		Predst. romske nac. manj.			3450,00		Organizacija dana roma 1942,70 kuna			Sudjelovanje u radu GV i organizacija dana roma
									5392,70	

3.	Općina Kotoriba		DA	DA						
		Predst. romske nac. manj.			Osigurano 1500,00 kuna a isplaćeno 1054,24 kune		1000,00 kuna za najam šatora za „Dane roma“			Nema inicijative predstavnika za rješavanje problematike Roma
									2054,24	
4.	Općina Mala Subotica		DA	NE						
		Vijeće romske nac. manj.			5000,00		5000,00			Nema inicijative predstavnika za rješavanje problematike Roma
									5000,00	
5.	Općina Nedelišće	Vijeće romske nac. manj.	NE – uredit će se novim statutom nakon lokalnih izbora	NE - donijeti će se nakon lokalnih izbora						Nema inicijative predstavnika za rješavanje problematike roma
6.	Općina Orehovica		DA	NE Financiranje je predviđeno proračunom za 2008. god.						
		Vijeće romske nac. manj.			3000,00	300,00	10.000,00			- Nabava opreme - Proslava dana roma - Seminar, predpristupni fondovi
									13.300,00	
7.	Općina Podturen		NE	DA						Pomoć mještanima romskog naselja

		Predst. romske nac. manj.			13.500,00					
									13.500,00	
8.	Općina Pribislavec		DA	DA						Pomoć mještanima romskog naselja
		Vijeće romske nac. manj.			24.960,00		8000,00	32.960,00		Izabrano 10 čl, V nije registrirano
									32.960,00	

GRAD ZAGREB					
Red. broj	Vijeća nacionalnih manjina i udjel u stanovništvu Grada Zagreba (%)	Sredstva planirana za rad vijeća i predstavnika nac. manjina u 2008.	Sredstva utrošena za nakunaadu troškova za rad/mjesečne nagrade članova vijeća i predstavnika u 2008.	Sredstva utrošena za programske aktivnosti vijeća i predstavnika nac. manjina u 2008.	Ukupno utrošena sredstva za pojedino vijeće i predstavnika nac. manjina u 2008.
1.	Albanci (0,43%)	909.964,33	354.780,00	385.600,00	849.917,39
2.	Bošnjaci (0,80%)	1.038.780,33	353.006,10	525.500,00	1.034.106,48
3.	Crnogorci (0,17%)	811.539,33	354.780,00	288.100,00	809.897,71
4.	Česi (0,10%)	790.928,33	354.780,00	263.600,00	791.021,83
5.	Mađari (0,11%)	784.292,32	354.780,00	267.320,00	782.878,43
6.	Makedonci (0,17%)	804.592,33	326.397,60	291.750,00	730.744,87
7.	Romi (0,25%)	788.078,33	354.781,00	318.350,00	777.571,56
8.	Slovenci (0,41%)	890.824,33	354.780,00	381.500,00	856.095,14
9.	Srbi (2,41%)	1.659.224,33	354.780,00	1.098.900,00	1.655.543,30
	Predstavnici nacionalnih manjina				
1.	Bugari (0,01%)	217.017,13	14.191,20	122.000,00	204.925,54
2.	Nijemci (0,04%)	224.417,13	14.191,20	124.900,00	222.214,91
3.	Poljaci (0,02%)	218.581,13	14.191,20	114.300,00	213.516,96
4.	Rusini (0,02%)	218.201,13	14.191,20	119.100,00	186.349,01
5.	Slovaci (0,02%)	210.177,13	14.191,20	117.480,00	207.192,09
6.	Talijani (0,04%)	203.697,13	14.191,20	123.900,00	202.304,83
7.	Ukrajinci (0,04%)	208.177,13	14.191,20	127.200,00	206.988,92
8.	Židovi (0,05%)	229.239,13	14.191,20	133.500,00	227.498,02
Ukupno utrošena sredstva za sva vijeća i predst. u 2008. g.		9.896.498,89 (planirano 10.285.000,00)			

Gradska skupština Grada Zagreba je donijela, u skladu s odredbom članka 31. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/04) i Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 14/04) kojima je uređen način, rokovi i postupak ostvarivanja prava vijeća i predstavnika nacionalnih manjina izabranih na području Grada Zagreba.

Statutarnom odlukom o izmjenama i dopunama Statuta Grada Zagreba, u članku 103.c, utvrđena je obveza Gradskog poglavarstva Grada Zagreba da u pripremi prijedloga općih akata od vijeća, odnosno predstavnika nacionalnih manjina osnovanih za područje Grada Zagreba, zatraži mišljenje i prijedloge o odredbama kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina. Što se tiče načina, rokova i postupaka davanja mišljenja i prijedloga, na iste se primjenjuju odgovarajuće odredbe Poslovnika gradskog poglavarstva.

Dosadašnja praksa upućuje na zaključak da su odabrana rješenja implementacije članka 31. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu dobra i to na svim nivoima odlučivanja. Na taj način omogućeno je vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina sudjelovanje u svim procesima odlučivanja.

Primjerice, u postupku donošenja Odluke o iznosu sredstava mjesečne nagrade za rad članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba prijedlog odluke je dostavljen svim vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba radi davanja mišljenja i prijedloga. Prijedlog su razmotrila sva vijeća i predstavnici nacionalnih manjina Grada Zagreba. Na Prijedlog odluke očitovala se je, u ime vijeća i predstavnika, Koordinacija nacionalnih manjina Grada Zagreba koja je ga je razmotrila i prihvatila, odnosno iskazala o njemu svoje pozitivno mišljenje.

U prethodnim izvješćima istakunauto je da je Poslovníkom Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 3/02-pročišćeni tekst, 14/04 i 18/05) osnovan Odbor za nacionalne manjine kao stalno radno tijelo Gradske skupštine. Ovaj odbor razmatra pitanja u vezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, mjere za unapređenje položaja nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, razmatra prijedloge općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalne manjine u Gradu Zagrebu što ih Gradskoj skupštini predlažu vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu i drugi ovlašteni predlagatelji, te Gradskoj skupštini daje svoje prijedloge i mišljenja. Članovi odbora su, uz članove iz redova gradskih zastupnika, i članovi iz redova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Pitanje iznosa mjesečne nagrade članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina uređeno je Odlukom o iznosu sredstava mjesečne nagrade za rad članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/06). Ovom je odlukom, sukladno ovlasti iz Pravilnika o nakunaadi troškova i nagradi za rad članovima vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina (NN 24/06), određen iznos mjesečne nagrade koji se osigurava po članu vijeća i predstavniku. Po članu vijeća, odnosno po predstavniku nacionalne manjine osigurava se iznos u visini 50% iznosa mjesečne nakunaade koju ostvaruje gradski zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Vijeće nacionalne manjine svojim aktom određuje iznos mjesečne nagrade predsjedniku, zamjeniku i ostalim članovima vijeća. Navedena gradska odluka se provodi na način da se u proračunu svake godine planiraju sredstva za mjesečne nagrade u visini 50% iznosa mjesečne nakunaade koju ostvaruje gradski zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba što je u 2008. iznosilo 1.182,60 kune mjesečno po članu vijeća i predstavniku nacionalne manjine. Sredstva su vijećima i predstavnicima bila doznačivana mjesečno, na temelju njihovih zahtjeva u kojima su bili navedeni podaci o namjeni sredstava, broju članova vijeća i iznosu sredstava za mjesec za koji su sredstva tražili.

SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Grad Hrvatska Kostajnica	Vijeće srpske n.m.	ne	ne				10.000	10.000,00	Održavanje sjednica, obiljež. značaj. datuma
Grad Kutina	Vijeće srpske n.m.	da	ne				20.000	20.000,00	
Hrvatska Dubica	Pred. srpske n.m.	ne	ne						Nije bilo aktivnosti
Općina Donji Kukuruzari	Vijeće srpske n.m.	Nisu dostavljeni podaci							
Općina Dvor	Vijeće srpske n.m.	da	da					50.400,00	
Općina Gvozd	Vijeće srpske n.m.	da	ne					10.000,00	Nije bilo aktivnosti
Općina Lipovljani	Predst. črške n.m.						500,00		
	Predst. slovačke n.m.						500,00		
	Predst. ukrajinske n.m.						1.000,00	2.000,00	
Općina Topusko	Vijeće srpske n.m.	da	da					11.040,00	

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Karlovačka županija	Predst. albanske n.m.	Karlovačka županija doznačuje sredstva predstavnicima na temelju zahtjeva predstavnika nacionalnih manjina, na kojem su specificirani troškovi. Kako u 2008. godini nije bilo zahtjeva niti potreba isplate nisu niti izvršene.							
	Predst. slovenske n.m.								

KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Općina Novigrad Podravski	-	-						5.350,00	
---------------------------	---	---	--	--	--	--	--	-----------------	--

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

	Grad Daruvar		da	da							
		Vijeće češke n.m.							10.506,00	Medusobna suradnja vijeća i gradskih tijela	
		Vijeće srpske n.m.							9.588,00		
	Grad Grubišno Polje		ne	ne							
		Vijeće češke n.m.							10.000,00		
		Vijeće mađarske n.m.							6.000,00		
	Općina Veliki Grđevac	Predst. romske n.m.	-	-	-	-	-	-	-		
	Općina Velika Pisanica	Predst albanske n.m.	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva								
		Predst mađarske n.m.									
	Općina Štefanje	Predst srpske n.m.							3.000,00		
	Općina Kapela		da	ne							
		Pred. srpske n.m.							1.000,00		

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

	Grad Split	Vijeće bošnjačke n.m.							51.427,00	
		Vijeće srpske n.m.							230.582,00	
		Vijeće crnogorske n.m.							69.917,00	
		Vijeće slovenske n.m.							67.095,00	

		Vijeće makedonske n.m.							60.769,00	
		Predst mađarske n.m.							20.210,00	
	Grad Sinj	da	da						45.000,00	
		Pred. srpske n.m								
	Grad Kaštela	Vijeće srpske n.m.							10.000,00	
	Općina Vrlika	Pred. srpske n.m							19.064,00	
ZADARSKA ŽUPANIJA										
	Općina Gračac	ne	ne							
		Vijeće srpske n.m.							18.481,00	-
	Općina Vrsi	Nisu dostavljeni podaci								
VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA										
	Grad Županja	Pred. srpske n.m	ne	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				-	
	Općina Bogdanovci	Pred. ukrajinske n.m.	da	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				-	
	Općina Gunja	Pred. srpske n.m	da	ne					5.000,00	
	Općina Nuštar	Pred. srpske n.m	da	da					2.300,00	Održavanje sjednica pred. n.m. i davanje prijedloga za rješ.manj.pitanja

ISTARSKA ŽUPANIJA									
	Grad Buje		da	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				
	Grad Poreč		da	da	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				
	Grad Vodnjan		ne	ne					
		Vijeće talijanske n.m.						3.600,00	
		Pred. srpske n.m.						5.000,00	
		Pred. romske n.m.						5.000,00	
	Grad Umag	Pred. albanske n.m.	ne	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				
BRODSKO - POSAVSKA ŽUPANIJA									
	Općina Bebrina	Pred. ukrajinske n.m.	da	ne				5.000,00	
	Općina Donji Andrijevići	Pred. srpske n.m.	da	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA									
	Grad Krk		ne	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva				
		Pred. srpske n.m.							
	Općina Čavle		da	na					
		Pred. albanske n.m.						1.995,00	
	Općina Viškovo		ne	ne					
		Pred. bošnjačke n.m.						11.000,00	

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

	Općina Čeminac	Pred. mađarske n.m	da	ne					5.000,00	
	Općina Đurđnovac	Pred. srpske n.m	ne	ne	Nije bilo aktivnosti pa nisu isplaćivana sredstva					

Prilog 4.

SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE

REPUBLIKA HRVATSKA
SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE
ZAGREB , MESNIČKA 23

IZVJEŠĆE

**O UTROŠKU SREDSTAVA OSIGURANIH U DRŽAVNOM PRORAČUNU
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2008. GODINU (NARODNE NOVINE, BR. 28/2008) U
RAZDJELU 020 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE, GLAVI 21 AKTIVNOST: 3811:
NACIONALNE MANJINE**

NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
I. ALBANCI	929.000	929.000
1. UNIJA ZAJEDNICA ALBANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	791.000	791.000
2. KLUB ALBANSKIH ŽENA «KRALJICA TEUTA», Zagreb	50.000	50.000
3. FORUM ALBANSKIH INTELEKTUALACA U HRVATSKOJ	88.000	88.000

NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
II. BOŠNJACI	2.006.000	2.006.000
1. KULTURNO DRUŠTVO BOŠNJAKA HRVATSKE "PREPOROD", ZAGREB	728.000	728.000
2. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA HRVATSKE	45.000	45.000
3. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA HRVATSKE, ZA SISAČKO-MOSLAVAČKU ŽUPANIJU	80.000	80.000
4. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	67.000	67.000

5. KUD «BOSNA», ISTARSKÉ ŽUPANIJE	25.000	25.000
6. BOŠNJAČKO KULTURNO DRUŠTVO «NUR», SISAK	69.000	69.000
7. BOŠNJAČKO KUD "BEHAR", GUNJA	80.000	80.000
8. KUD "SELAM", DUBROVNIK	70.000	70.000
9. KUD „SEVDAH“, ZAGREB	101.000	101.000
10. BOŠNJAČKA NACIONALNA ZAJEDNICA ZA GRAD ZAGREB I ZAGREBAČKU ŽUPANIJU	399.000	399.000
11. NACIONALNA ZAJEDNICA BOŠNJAKA ISTRE, PULA	22.000	22.000
12. SABOR BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA	320.000	320.000

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
III. BUGARI	84.000	84.000
1. NACIONALNA ZAJEDNICA BUGARA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB	84.000	84.000

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
IV. CRNOGORCI	800.200	800.200
1. NACIONALNA ZAJEDNICA CRNOGORACA HRVATSKE ZAGREB	800.200	800.200

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
V. ČESI	3.702.900	3.702.900
I. NIU "JEDNOTA" DARUVAR	2.049.400	2.049.400

II. SAVEZ ČEHA U REPUBLICI HRVATSKOJ, DARUVAR	1.653.500	1.653.500
--	------------------	------------------

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

VI. MAĐARI

ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
-------------------------------	-------------------------------

**1. DEMOKRATSKA ZAJEDNICA MAĐARA HRVATSKE,
OSIJEK**

2.043.000	2.043.000
------------------	------------------

2. SAVEZ MAĐARSKIH UDRUGA, ZAGREB

2.500.000	2.500.000
------------------	------------------

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

VII. MAKEDONCI

ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
-------------------------------	-------------------------------

1. ZAJEDNICA MAKEDONACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB

822.000	822.000
795.000	795.000

2. MKD "KRSTE MISIRKOV" ZAGREB

27.000	27.000
---------------	---------------

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

VIII. NIJEMCI I AUSTRIJANCI

ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
-------------------------------	-------------------------------

1. ZAJEDNICA NIJEMACA U HRVATSKOJ ZAGREB

154.000	154.000
----------------	----------------

2. SAVEZ NIJEMACA I AUSTRIJANACA HRVATSKE, OSIJEK

29.000	29.000
---------------	---------------

3. NARODNI SAVEZ NIJEMACA HRVATSKE, ZAGREB

29.000	29.000
---------------	---------------

4. UDRUGA NIJEMACA I AUSTRIJANACA, VUKOVAR

20.000	20.000
---------------	---------------

**5. NJEMAČKA NARODNOSNA ZAJEDNICA –ZEMALJSKA UDRUGA
PODUNAVSKIH ŠVABA U HRVATSKOJ , OSIJEK**

550.000	550.000
----------------	----------------

6. UDRUGA AUSTRIJANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ

13.000	13.000
---------------	---------------

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
IX. POLJACI	83.000	83.000
1. POLJSKA KULTURNA UDRUGA "MIKOLAJ KOPERNIK" ZAGREB	69.000	69.000
2. POLJSKA KULTURNA UDRUGA "FRYDERYK CHOPIN", RIJEKA	14.000	14.000

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
X. ROMI SAMOSTALNE UDRUGE ROMA	1.475.000	1.475.000
1. UDRUGA ROMA ZAGREBA I ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	180.000	180.000
2. ROMSKO KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO «DARDA» DARDA	70.000	70.000
3. UDRUGA MLADEŽI ROMA HRVATSKE	15.000	15.000
4. KLUB MLADEŽI ROMA HRVATSKE	15.000	15.000
5. UDRUGA ROMA HRVATSKE "ROMSKI PUTEVI" ZAGREB	30.000	30.000
6. HUMANITARNA ORGANIZACIJA SVJETSKA ORGANIZACIJA ROMA U HRVATSKOJ, ZAGREB	83.000	83.000
7. CENTAR KULTURE ROMA "ROMANO CENTRO" ZAGREB	110.000	110.000
8. UDRUGA ROMA BAJAŠA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE, ČAKOVEC	15.000	15.000
9. UDRUGA ROMSKOG PRIJATELJSTVA «LUNA», BELI MANASTIR	40.000	40.000
10. KUD "SAN ROMA", SLAVONSKI BROD	25.000	25.000
11. NACIONALNA UDRUGA ROMA «EVROPA»-NAŠICE	50.000	50.000
12. KROVNA ZAJEDNICA BAJAŠA – PREBISLAVAC - ČAKOVEC	15.000	15.000

13. KUD „ROMSKO SRCE“, ZAGREB	60.000	60.000
14. UDRUGA ZA RAZVOJ I BOLJI ŽIVOT ROMA, SISAK	25.000	25.000
15. UDRUGA ROMA MEĐIMURJA, PODTUREN	30.000	30.000
16. ROMI ZA ROME (VODNJAN)	40.000	40.000
17. RKUD "ĐELEM ĐELEM", BELI MANASTIR	40.000	40.000
18. UDRUGA ROMA "LUDARI", RUMUNJSKOG PORIJEKLA, SLAVONSKI BOD	30.000	30.000
19. KUD „CRNI BISERI“, SISAK	30.000	30.000
20. BAJAŠKA KAZALIŠNA SKUPINA PADURI	30.000	30.000
21. UDRUGA PRIJATELJA ROMA "AMAL ROMA", ZAGREB	15.000	15.000
22. MREŽA ROMSKIH UDRUGA, ZAGREB	322.000	322.000
23. KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "ROMSKA DUŠA", Zagreb	20.000	20.000
24. UDRUGA ZA STARIJE I NEMOĆNE ROME REPUBLIKE HRVATSKE	15.000	15.000
25. UDRUGA ROMA BAJAŠA SLAVONSKOG BRODA	15.000	15.000
26. CENTAR SAVJETOVANJA, EDUKACIJE I KULTURE ROMA BJELOVAR	45.000	45.000
27. "KALI SARA", UDRUGA ZA PRMICANJE OBRAZOVANJA ROMA U REPUBLICI HRVATSKOJ	35.000	35.000
28. UDRUŽENJE ROMA BAJAŠA SISACKO - MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	15.000	15.000
29. UDRUGA ROMA GRADA BELOG MANASTIRA - BARANJE	40.000	40.000

30. ROMSKI KULTURNI CENTAR SISAK	20.000	20.000
NAZIV NACIONALNE MANJINE, UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XI. RUSI	77.000	77.000
1.NACIONALNA ZAJEDNICA RUSA HRVATSKE, ZAGREB	77.000	77.000
NAZIV NACIONALNE MANJINE, UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XII. RUSINI I UKRAJINCI	1.705.000	1.705.000
1. SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA U REPUBLICI HRVATSKOJ, VUKOVAR	1.273.000	1.273.000
2. KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO "IVAN FRANKO" VUKOVAR	64.000	64.000
3. KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO «TARAS ŠEVČENKO» KANIŽA	76.000	76.000
4. KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO "UKRAJINA" SLAVONSKI BROD	89.000	89.000
5 .KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO "KARPATI" LIPOVLJANI	118.000	118.000
6. DRUŠTVO ZA UKRAJINSKU KULTURU, ZAGREB	85.000	85.000
NAZIV NACIONALNE MANJINE, UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XIII. SLOVACI	1.665.000	1.665.000
1. SAVEZ SLOVAKA, NAŠICE	1.665.000	1.665.000

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XIV. SLOVENC	822.000	822.000
<i>1. SAVEZ SLOVENSКИH DRUŠTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ, ZAGREB</i>	<i>822.000</i>	<i>822.000</i>

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XV. SRBI	11.174.000	11.174.000
<i>1. SRPSKO KULTURNO DRUŠTVO "Prosvjeta", Zagreb</i>	<i>5.393.000</i>	<i>5.393.000</i>
<i>2. SRPSKI DEMOKRATSKI FORUM, ZAGREB</i>	<i>800.000</i>	<i>800.000</i>
<i>3. SRPSKO NARODNO VIJEĆE, ZAGREB /NACIONALNA KOORDINACIJA/</i>	<i>4.211.000</i>	<i>4.211.000</i>
<i>4. ZAJEDNIČKO VIJEĆE OPĆINA, VUKOVAR</i>	<i>480.000</i>	<i>480.000</i>
<i>5. SRPSKO KULTURNO UMJETNIČKO I DUHOVNO DRUŠTVO «ĐURĐEVDAN» U DREŽNICI</i>	<i>90.000</i>	<i>90.000</i>
<i>6. SRPSKO PRIVREDNO DRUŠTVO " Privrednik ", ZAGREB</i>	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XVI. TALIJANI	8.461.200	8.461.200
<i>1. NIU "EDIT" Rijeka</i>	<i>5.982.600</i>	<i>5.982.600</i>
<i>2. CENTAR ZA POVIJESNA ISTRAŽIVANJA, ROVINJ</i>	<i>867.300</i>	<i>867.300</i>
<i>3. TALIJANSKA DRAMA, RIJEKA HNK"IVANA PL.ZAJCA"</i>	<i>666.700</i>	<i>666.700</i>
<i>4. TALIJANSKA UNIJA, RIJEKA</i>	<i>944.600</i>	<i>944.600</i>

**NAZIV NACIONALNE MANJINE,
UDRUGE, USTANOVE I PROGRAMA**

	ODOBRENO SREDSTAVA	UTROŠENO SREDSTAVA
XVII. ŽIDOVI	795.000	795.000
1. ŽIDOVSKA OPĆINA, ZAGREB	350.000	350.000
2. K. D. „MIROSLAV ŠALOM FRAIBERGER“, ZAGREB	85.000	85.000
3. UDRUGA „HOLOKAUST PREŽIVJELIH“, ZAGREB	20.000	20.000
4. MJEŠOVITI PJEVAČKI ZBOR «LIRA», ZAGREB	87.000	87.000
5. ŽIDOVSKA VJERSKA ZAJEDNICA BET ISRAEL U HRVATSKOJ	168.000	168.000
6. BEJAHAD ŽIDOVSKA KULTURNA SCENA	60.000	60.000
7. ISTRAŽIVAČKI I DOKUMENTACIJSKI CENTAR "CENDO" ,ZAGREB	25.000	25.000
UKUPNO:	39.939.300	39.939.300
STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA OSTVARIVANJE KULTURNE AUTONOMIJE		
ČESI -Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar	100.000	100.000
ROMI	300.000	300.000
SLOVACI - Savez Slovaka, Našice	100.000	100.000
SRBI	160.000	160.000
SKD "Prosvjeta", Zagreb	70.000	70.000
SRPSKO NARODNO VIJEĆE	90.000	90.000
ŽIDOVI	120.000	120.000
Bet Israel, Zagreb	60.000	60.000
Židovska općina Zagreb	60.000	60.000
UKUPNO RASPOREĐENO:	780.000	780.000
INFORMIRANJE I OSPOSOBLJAVANJE ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA	220.000	200.184,15
- edukacije - seminari - izrada priručnika		

ZAJEDNIČKI PROGRAMI	230.000	191.551,79
- stručno usavršavanje predstavnika udruga i ustanova nacionalnih manjina - seminari		
- seminari za novinare u manjinskim medijima - analize manjinskih programa		
- stručno usavršavanje zaposlenika državne uprave, vezano za ostvarivanje prava nacionalnih manjina - seminari - stručna literatura		
- prekogranična suradnja sa matičnim zemljama nacionalnih manjina		
MANJINSKI FORUM "INFORMATIVNI DVOMJESEČNIK SAVJETA"	250.000	249.900,06
WEB STRANICE SAVJETA	50.000	50.000
NERASPOREDENO (tekuća rezerva):	42.200	
SVEUKUPNO:	41.511.500	41.410.936

Prilog 5.

Izvod iz Izvješća pučkog pravobranitelja za 2008. godinu

DIO TREĆI

ANALIZA PO UPRAVNIM PODRUČJIMA

Obnova - Stambeno zbrinjavanje - Povrat privremeno preuzete imovine i naknada štete - Status prognanika

Pritužbe iz ovih upravnih područja, odnose na se na rad Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u nastavku: Ministarstvo regionalnog razvoja), posebice Uprave za područja posebne državne skrbi (ranije: Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice; u nastavku: Uprava za PPDS) i Uprave za obnovu obiteljskih kuća (u nastavku: Uprava za obnovu).

Od ukupno 335 predmeta u radu u 2008. godini koje se odnose na Ministarstvo regionalnog razvoja, najveći broj (208) odnosi se na obnovu obiteljskih kuća (od toga ih je 116 novih iz 2008. godine), stambeno zbrinjavanje 79 (od toga je 56 novih pritužbi iz 2008.), povrat privremeno zauzete imovine 18 (od toga je novih 15 pritužbi), status prognanika i povratnika 11 (od toga je novih 4) i na područje stambenih odnosa 19.

Zabilježeno je u nekim predmetima da postupak traje deset godina.

Budući da se u većem broju ovih predmeta radi o zahtjevima neukih građana, smatramo značajnim donošenje Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, koji je u cjelosti stupio na snagu 1. veljače 2009. godine.

U nastavku slijedi detaljnija analiza rada obiju uprava.

A) Uprava za područja posebne državne skrbi (Uprava za PPDS)

Pritužbe iz nadležnosti ove Uprave odnosile su se na postupanje po zahtjevima za stambeno zbrinjavanje, za povrat privremeno preuzete imovine i isplatu naknade štete vlasnicima kojima imovina nije vraćena u roku, te postupke utvrđivanja statusa prognanika. Tijekom 2008. godine, zaprimljene su pritužbe građana koji imaju probleme iz područja stambenih odnosa, isključivo u području hrvatskog Podunavlja (bivše UNTAES zone: istočna Slavonija, Baranja i zapadni Srijem).

Stambeno zbrinjavanje

Pučki je pravobranitelj u nekoliko godišnjih izvješća davao vrlo kritičke ocjene na kvalitetu i primjenu Zakona o područjima posebne državne skrbi.

U srpnju 2008. godine, donesen je Novi Zakon o područjima posebne državne skrbi.

Značajno poboljšanje (u odnosu na stari Zakon) nalazimo, primjerice, u odnosu na mogućnost stambenog zbrinjavanja osoba koje u vlasništvu imaju neuseljivi objekt (stan) ili suvlasništvo nekretnine koju ne mogu koristiti. Odredbom ranijeg Zakona bilo je uređeno da osoba koja ima nekretninu u suvlasništvu (često se radilo o nasljeđivanju, pa je to katkada bilo nekoliko kvadratnih metara), ne može ostvariti stambeno zbrinjavanje. Smatrajući da takvo tumačenje nije u skladu sa voljom zakonodavca, pučki je pravobranitelj zastupao stajalište da ovu odredbu treba primjenjivati u duhu Zakona i uzeti u obzir odredbe Zakona o obnovi. Tim je Zakonom bilo određeno da korisnici prava na obnovu imaju pravo na 35m² za jednu osobu, a 10m² za svaku drugu osobu u obitelji. Slijedom ove odredbe, pučki je pravobranitelj predlagao da se i stambeno zbrinjavanje omogući osobama koje imaju (steknu) u suvlasništvu dio nekretnine manji od 35m², ali taj prijedlog nije usvojen. Ipak, ovo je rješenje usvojeno u novom Zakonu, čime je dodatno omogućen nastavak procesa oživljavanja krajeva Republike Hrvatske pod posebnom državnom skrbi.

Kao i stari Zakon, tako i novi Zakon o područjima posebne državne skrbi (u nastavku: ZPPDS) uređuje stambeno zbrinjavanje kao *pravo*, ali, osim odredbi o nadležnosti za donošenje rješenja i o žalbenom roku, ne sadrži odredbe o postupku ostvarivanja ovog prava. Stoga, u primjeni ovog Zakona valja primijeniti Zakon o općem upravnom postupku (u nastavku: ZUP), koji određuje da su tijela državne uprave i druga državna tijela, dužna postupati po ovom Zakonu kad rješavaju o pravima, obvezama ili pravnim interesima građana, ako postupak nije uređen posebnim zakonom.

Problem u radu Ministarstva regionalnog razvoja jest nepoštivanje ZUP-a, na koje je pučki pravobranitelj upozorio nebrojeno puta tijekom više godina i o tome obavijestio nadležnog ministra, a više puta je to učinio i Središnji ured za državnu upravu. Prije svega, povrede se odnose na nepoštivanje rokova za donošenje akta, te na nedonošenje akta uopće (umjesto akta, strankama se dostavlja obavijest).

Uprava i dalje vodi postupke na sljedeći način: građani podnose zahtjeve za stambeno zbrinjavanje, nakon čega ne dobivaju nikakvu povratnu informaciju po godinu - dvije dana,

nakon čega se obraćaju pučkom pravobranitelju. Na njegovo traženje, Uprava dostavlja građanima obavijest o tome hoće li biti stambeno zbrinuti ili ne. Pri tome se ne vodi upravni postupak u kojem se utvrđuju relevantne činjenice o osnovanosti zahtjeva, ne donosi se upravni akt, niti stranke u postupku mogu koristiti pravo žalbe. Tek nedavno, u nekoliko predmeta stranke su ishodile upravni akt. U drugim predmetima Uprava za PPDS dostavlja očitovanje da će upravni postupak biti proveden naknadno, iako pučki pravobranitelj po nekoliko puta u istom predmetu upozorava na protek rokova (radi se o nedonošenju akta i po nekoliko godina) i na činjenicu da ZUP ne poznaje institut naknadnog upravnog postupka.

Ovdje valja navesti da pučki pravobranitelj u pravilu ne upućuje stranke podnositi žalbu zbog šutnje administracije, a potom eventualno i tužbu Upravnom sudu zbog šutnje administracije, jer to ne predstavlja učinkovito pravno sredstvo, već smatramo korisnijim upozoravanje i požurivanje postupanja nadležnog tijela.

Druga povreda odredaba ZUP-a sastoji se u neizvršavanju obveze nadležnog tijela obavijestiti stranku o razlozima trajanja postupka i o radnjama koje će poduzeti radi okončanja postupka, kada postupak traje dulje od 60 dana (čl. 296. ZUP-a). Takvu obavijest stranke često bezuspješno pokušavaju dobiti pisanim požurnicama ili putem telefona, pa se zatim obraćaju radi intervencije pučkom pravobranitelju.

U brojnim predmetima stranke iznose svoje nezadovoljstvo ovakvim načinom rada, te navode sumnju u razloge ovakvog postupanja (protekcija, korupcija, arbitrarnost, nacionalna pripadnost). Budući da se često radi o strankama koje žive u malim mjestima, u nekim se predmetima sumnja čini osnovanom, ali stranke ne žele podnositi prijave i o tome svjedočiti pred nadležnim tijelima iz straha od posljedica i neizvjesnosti ishoda u rješavanju njihova zahtjeva.

O svemu ovome obaviješten je Hrvatski sabor u prethodnim izvješćima, ali se postupanje Uprave za PPDS promijenila samo u manjem broju predmeta, i to u posljednjih nekoliko mjeseci.

Poseban je problem u postupcima stambenog zbrinjavanja najmoprimaca (s kojima Uprava sklapa ugovor o najmu stana) obveza plaćanja pričuve. Naime, sastavni dio ugovora određuje Uprava za PPDS i u ugovor redovito unosi odredbu po kojoj je najmoprimac dužan plaćati pričuvu. Strankama se nudi ugovor na potpis bez mogućnosti prigovora na ovu ili neku drugu odredbu. Ovaj je problem specifičan za područje Vukovarsko-srijemske županije, a nekoliko slučajeva zabilježeno je i u Osijeku i o tome je bilo riječi u Izvješću za 2007. godinu.

Pučki je pravobranitelj prije dvije godine upozorio Upravu da pričuvu treba plaćati vlasnik stana, a ne najmoprimac (kako je određeno Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim

pravima). U brojnim predmetima Uprava je odbijala prihvatiti ovaj stav, ali ga je krajem 2007. godine Uprava ipak promijenila i prihvatila sugestiju pučkog pravobranitelja. No, i nakon toga je zabilježeno nekoliko primjera jednakog postupanja. Dodatno, promjenom stava Uprave problem nije riješen, jer su sudovi u Vukovaru (Općinski i Županijski) sudili u korist tužitelja ("Tehnostana", kao upravitelja) u predmetima (protiv najmoprimaca) radi plaćanja pričuve. U drugim županijama Hrvatske, sudovi su odbijali takve tužbene zahtjeve, uz obrazloženje da pričuvu plaćaju samo vlasnici stana. Brojne presude sudova u Vukovaru u ovim predmetima ukazale su na problem neujednačene sudske prakse u Republici Hrvatskoj. Prema podacima udruga iz Vukovara, navodno je bilo više od tisuću ovakvih predmeta, a zbog male vrijednost predmeta spora, tuženima (najmoprimcima) nije bilo moguće podnošenje revizije Vrhovnom sudu, već su neki građani podnijeli ustavne tužbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Ustavni je sud donio više odluka kojima su ustavne tužbe najmoprimaca usvojene, ali je ostao problem predmeta u kojima se vodi postupak ovrhe po već donesenim presudama i problem brojnih zahtjeva građana radi povrata uplaćenih sredstava (a za koje je Ustavni sud utvrdio da nisu bili temeljeni na zakonu). Prema podacima udruga, otprilike 2000 građana podnijelo je zahtjev radi sklapanja nagodbe sa ODO, ali bez uspjeha.

Tijekom 2008. godine, više građana (bivših nositelja stanarskog prava) Vukovara obratilo se pučkom pravobranitelju sa identičnim pritužbama na rad Uprave za PPDS. Radi se o bivšim nositeljima stanarskog prava koji su (desetljećima) koristili stanove bez prekida, a 2007. su iselili iz stanova jer su zgrade trebale biti obnovljene. Međutim, kada je obnova zgrada bila okončana, nije im omogućen povratak u iste stanove, već im je sugerirano podnijeti zahtjeve za stambeno zbrinjavanje, pa su im dodijeljeni "odgovarajući" stanovi, uglavnom manji od bivših stanova. Detaljnije o ovom problemu prikazano je u primjeru broj 3.

Povrat privremeno preuzete imovine i naknada štete vlasnicima privremeno preuzete imovine

Povrat imovine vlasnika koji su napustili Republiku Hrvatsku 1995. godine, a nalazi se na područjima posebne državne skrbi, privodi se kraju, ali je nekoliko preostalih slučajeva koji predstavljaju ozbiljno kršenje ljudskih prava.

Već je pisano u ranijim izvješćima o povredama prava vlasnika koji ne mogu doći u posjed svoje imovine gotovo 14 godina, radi čega se vodio veći broj sudskih postupaka, pa i pred Europskim sudom za ljudska prava.

U pritužbama pučkom pravobranitelju tijekom 2008. godine, bilo je predmeta u kojima su pritužbe neosnovane, jer nekretninu vlasnika drže u posjedu osobe koje su bez pravnog osnova uselile i ne žele je napustiti. U ovim slučajevima, pučki je pravobranitelj uputio stranke na redovni pravni put: podnošenje tužbe radi iseljenja.

Međutim, u sudskim postupcima koje pokreću vlasnici radi iseljenja privremenih korisnika, dakle osoba koje imaju pravni osnov za korištenje nekretnine (rješenje nadležnog tijela), uočen je problem dugotrajnosti postupaka i odgode ovrhe presude. Budući da je o ovim predmetima Europski sud zauzeo drugačije stajalište, za očekivati je promjenu prakse Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Radi se o predmetima u kojima su vlasnici podnijeli tužbu radi iseljenja privremenog korisnika, a u presudama je odlučivano da se tužbeni zahtjev usvaja, ali i da se odgađa ovrha dok se ne riješi smještaj privremenog korisnika. Nadležno ministarstvo ne rješava alternativni smještaj po više godina, pa je time onemogućeno provođenje ovršnog postupka preko razumnog roka. Ustavne tužbe ovih vlasnika, odbijene su u više predmeta.

Europski sud u Strasbourgu, za razliku od Ustavnog suda, navodi (predmet Kunić protiv R. Hrvatske) da je rok od šest godina u kojem je vlasniku onemogućeno izvršavanje vlasničkih prava, prekomjeran.

Valja stoga podsjetiti na stav Europskog suda (v. Kunić protiv R. Hrvatske): "*...da se ovrha presude koju donese bilo koji sud mora smatrati sastavnim dijelom "suđenja" u smislu članka 6. Konvencije.*"

Slijedom izloženog, smatramo da je sudska zaštita prava građana u ovim predmetima nedovoljno stvarna i učinkovita.

Pritužbe radi neisplate naknade štete zbog nemogućnosti korištenja vlasništva građani podnose u najvećem broju zbog dugotrajnosti postupka. U nekim predmetima je krivnja za to na strani Uprave za prognanike, a u nekim su predmetima stranke svojim (ne)postupanjem dovedene u situaciju da im šteta nije isplaćena (promjena adrese, nedostavljanje potrebnih

podataka). Osim toga, zabilježeni su i slučajevi neosnovanih pritužbi, iz razloga što su građani tražili naknadu štete od države zbog nemogućnosti korištenja nekretnine, a utvrđeno je da nekretninu koriste osobe bez pravne osnove, dakle, osobe koje nemaju rješenje nadležnog tijela o korištenju dotične imovine.

Uprava često građanima ne odgovara na zahtjeve, nakon čega se oni obraćaju pučkom pravobranitelju. U pravilu, nakon prvobitne "šutnje administracije", postupak biva nastavljen korektno.

Međutim, svojom "šutnjom", Uprava je u nekim predmetima dovela do zastare potraživanja, pri čemu valja ponovno naglasiti da se radi o nekim građanima, slabijeg imovnog stanja, koji nisu u mogućnosti angažirati odvjetnika.

Dodatno, problem povrata imovine postoji u nekim predmetima jer nadležno Ministarstvo nije dobilo spis predmeta nadležnih tijela koja su imovinu odsutnih građana davale privremenim korisnicima, o čemu govori sljedeći primjer.

B) Uprava za obnovu obiteljskih kuća

Uprava za obnovu rješava o žalbama protiv rješenja koje u prvom stupnju donose uredi državne uprave u županijama. Upravne postupke u prvom stupnju, u velikom broju, ne vode pravnice/ci, a o pitanjima procjene kuća i stanova sudjeluju osobe bez znanja građevinske struke. Stoga je velika učestalost nekvalitetnih akata koje donose, a koja u žalbenom postupku budu poništena. Izostanak komunikacije između ureda državne uprave, Ministarstva i komisija za popis i procjenu ratne štete, vrlo su učestale pojave u radu službenih osoba na ovim predmetima. O tome je pučki pravobranitelj obavještavao nadležne ministre i Hrvatski sabor.

Tijekom 2008. Ured pučkoga pravobranitelja zaprimio je 116 pritužbi iz područja obnove (tijekom 2007. ih je zaprimljeno 182). Kako smo naveli i u izvješćima iz prethodnih godina, radi se o složenim predmetima u kojima neki postupci traju čak 10 godina. Pritužbe građana se odnose prije svega na dugotrajnost postupka (posebno u drugom stupnju), nepravilnosti u postupku utvrđenja stupnja oštećenja obiteljskih kuća, povrede ZUP-a, te na kvalitetu obavljenih građevinskih radova pri obnovi kuće. Rok za donošenje rješenja o žalbi je najkasnije dva mjeseca od podnošenja žalbe (čl. 247. ZUP-a), pa je ovako veliko prekoračenje roka za okončanje ovih postupaka neprihvatljivo.

Dugotrajnosti pridonosi postupanje prvostupanjskih tijela koja na zahtjev drugostupanjskog izvode dokaze (saslušanje stranaka, pribavljanje drugih činjenica), zatim loš rad komisija za popis i procjenu štete, koje ne dostavljaju u roku izvješća o stupnju štete na

objektu i po nekoliko godina, pa drugostupanjsko tijelo ne može donijeti odluku. Najviše pritužbi na rad ovih komisija, bilo je u Ličko-senjskoj županiji. Najčešći su osnov žalbi upravo nezadovoljstvo zbog kategorizacije štete na objektu, a da bi se moglo odlučiti o žalbi, potrebno je pribaviti dopunski nalaz komisije za popis i procjenu ratne štete.

Pučki je pravobranitelj zatražio podatke o broju predmeta u rješavanju Uprave za obnovu sa stanjem 1. siječnja 2009. godine i dobio podatak da ih je 4.000 manje nego godinu ranije: sadašnje stanje neriješenih predmeta je 10.500. Stvarno stanje je nešto bolje, jer je određen broj građana ostvario pravo povodom ponovljenog zahtjeva, a da postupak formalno nije završen u odnosu na žalbe koje su podnesene zbog odbačaja nakon proteka roka od 31.12.2001. godine.

U odnosu na 2007. godinu, kad ih je bilo četiri, broj službenika koje rješavaju predmete povećan je tijekom 2008. na deset, a dodatno je raspisan natječaj za još pet vježbenika. Na ovom povećanju je pučki pravobranitelj inzistirao četiri posljednje godine i time su se stekli uvjeti za rješenje ovog problema.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA**

KLASA: 016-01/09-01/3
URBROJ: 538-06-02-09-1
Zagreb, 17. studeni 2009.

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za nacionalne manjine**

**Predmet: Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu za 2008. godinu
- očitovanje, dostavlja se**

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva zaprimilo je dopis Ureda za nacionalne manjine u kojem traže očitovanje u vezi s primjedbama koje je u svom izvješću za 2008. godinu iznio pučki pravobranitelj, a odnose na upravno područje povratka, stambenog zbrinjavanja i povrata imovine prognanika i izbjeglica.

U očitovanju na izvješće pučkog pravobranitelja za 2008. godinu Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je istaknulo da se broj pritužbi koje se odnose na upravno područje povratka, stambenog zbrinjavanja i povrata imovine prognanika i izbjeglica smanjio za više od 50%. u odnosu na 2007. godinu. Za upravno područje stambeno zbrinjavanje broj pritužbi je smanjen sa 117 na 56, te za područje izbjeglice, prognanici, povratnici smanjen je sa 7 pritužbi na 4 pritužbe.

U izvješću pučkog pravobranitelja za 2008. godinu iznesena je primjedba na dugotrajnost postupaka. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je navelo da su postupci trajali duže u teškim i složenim predmetima gdje se radi o strankama koje su izbjegle s područja Republike Hrvatske koja je bila ratom zahvaćena i koje borave u inozemstvu, a radi ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje potrebno je pribaviti sve isprave te utvrditi činjenično stanje. Predmeti se također duže rješavaju jer je velik broj podnositelja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u odnosu na osigurana sredstva za tu namjenu u državnom proračunu.

Od rujna 2008. godine postupci stambenog zbrinjavanja rješavaju se sukladno Zakonu o općem upravnom postupku jer se izdaju rješenja. Svaka stranka koja je nezadovoljna prvostupanjskim rješenjem može uložiti žalbu. Od tada se svi postupci rješavaju u razumnom roku, osobito kad su u pitanju povratnici kao posebno osjetljiva skupina.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva od travnja 2008. godine plaća pričuvu za stanove u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, što je također jedna od primjedaba pučkog pravobranitelja.

Sve primjedbe iznesene u izvješću pučkog pravobranitelja za 2008. godinu su prihvaćene, a uočene nepravilnosti su ispravljene.

Napominjemo da se glavna primjedba pučkog pravobranitelja o dugotrajnosti postupka kao i ostale primjedbe ne odnose isključivo na pripadnike nacionalnih manjina već na sve podnositelje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje.

DRŽAVNI TAJNIK
Branko Mučnjak

Prilog 6.

Savjetovanje za medije na Plitvičkim jezerima 16. – 18. listopada 2008. godine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured potpredsjednika za regionalni razvoj, obnovu i povratak
Ured za odnose s javnošću

Savjetovanja za medije
Potpora medija regionalnom razvoju i obnovi

Plitvička jezera (16. – 18. listopada 2008.)

Zaključci sa radionica

"Što mi je potrebno da bih bila / bio uspješnija / uspješniji"

1. radionica: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, glasnogovornica Kata Gojević

- prisustvovalo 11 novinara
- radionica ocjenjena kao vrlo uspješna radi dobivanja relevantnih i korisnih informacija direktno od predstavnika državne uprave
- vodio se kvaliteta razgovor o temama s kojima se novinari svakodnevno susreću u svom radu
- ocjenjeno da novinari pretežno zadovoljni na koji način dobivaju potrebne informacije iz ovog Ministarstva (promptni odgovori na upite)
- *zaključeno je da je seminar, pogotovo ovaj interaktivni dio radionica vrlo koristan, ali da bi se slični susretni trebali češće organizirati i po mogućnosti prema određenim tematikama*
- *zaključeno je da će se Ministarstvo još bolje organizirati kako bi se korisne informacije, najave i interesantne teme na vrijeme podijelite sa lokalnim medijima*

2. radionica: Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva glasnogovornica

- glasnogovornica je ukratko informirala novinare što je na nivou ministarstva poduzeto da bi se građani Hrvatske što bolje informirali o aktivnostima ministarstva
- novinari su se usuglasili da se njihova izvještavanja temelje većinom samo na informacijama koje dobivaju na lokalnom nivou, ali da su zainteresirani i postoji konstantna potreba za informacijama iz centralnog nivoa
- predstavnica ministarstva najavila je da će Ministarstvo gospodarstva zajedno sa HAMAG-om održati zasebno savjetovanje samo na temu poduzetništva

- *zaključeno je da bi se svako ministarstvo trebalo češće ažurirati podatke na svojim web stranicama*
- *zaključeno je da je potrebna revizija Zakona o elektronskim medijima u smislu točnijeg uvida u raspodjelu sredstava (15%) i točno utvrđenih sankcija za ona tijela koja se ne pridržavaju obaveza iz Zakona*
- *zaključeno je da se informacije koje ministarstva žele podijeliti na lokalnom nivou trebaju biti što razumljivije za običnog građanina, odnosno krajnjeg korisnika raznih programa potpora u bio kojem resoru*

3. radionica: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, glasnogovornica Marina Halužan

- državni tajnik približio je rad i aktivnosti ministarstva, posebno na lokalnom nivou te je predstavio trenutne projekte koji se provode
- novinari su se detaljnije interesirali o pojedinim projektima
- u tijeku radionice nije dan točan osvrt prisutnih novinara na stupanj i kvalitetu raspoloživih informacija koje dolaze iz ministarstva, bilo na centralnom bilo na lokalnom nivou

4. radionica: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, glasnogovornica Arnelia Šipek

- novinari su se usuglasili sa prisutnošću financijskih poteškoća s kojima se susreću u svom radu te su izrazili interes za dodatnim oblicima financiranja lokalnih medija, povrh mogućnosti koje su propisane zakonom
- *zaključeno je da se još trebaju poboljšati uvjeti razmjene i dobivanja informacija sa centralnog nivoa državne uprave*
- *zaključeno je da se trebaju ažurirati mailing liste,*
- *zaključeno je da se trebaju organizirati dodatne stručne edukacije novinara*

5. radionica: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, glasnogovornik Mladen Pavić

- predstavnik ministarstva konstatirao je da bi radionice bile još uspješnije da se više predstavnika državnih tijela, posebno državnih tajnika relevantnih resora zadržalo i na radionicama koje su zamišljene upravo za direktnu razmjenu informacija
- *zaključeno je da su lokalni mediji i njihovo izvještavanje o aktivnostima ovog ministarstva upravo ključni za što uspješniji rad te promociju postojećih i nadolazećih projekata regionalnog razvoja*
- *zaključeno je da bi se visina izdvojenih sredstava za lokalne medije iz Fonda za medije trebao povisiti sa 3% na 5%*

Prilog 7.

**Zaključci sa Savjetovanja za medije na Plitvičkim jezerima
16. – 18. listopada 2008. godine**

Savjetovanje za medije
Potpora medija regionalnom razvoju i obnovi

Plitvička jezera (16. - 18. listopada 2008.)

Nakon dvodnevog, (16. - 18. listopada 2008.) po našoj ocjeni uspješnog, savjetovanja o temi: „Potpora medija regionalnom razvoju i obnovi“, održanog na Plitvičkim Jezerima, mi sudionici Savjetovanja, novinari i urednici lokalnih medija i medija s državne razine koji prate stanje i razvoj hrvatskih regija, u suradnji s predstavnicima službi za odnose s javnošću ministarstava, te predstavnicima Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Ministarstva turizma, nakon prezentacija ključnih programa razvoja s posebnim naglaskom na pitanja revitalizacije povratničkih područja, koje su podnijeli predstavnici spomenutih ministarstava, nakon opsežne rasprave o podnesenim uvodnim izlaganjima u kojoj smo pošli od teze prema kojoj su regionalni razvoj i obnova ratom i poraćem devastiranih područja Republike Hrvatske jedan od prioriteta u njenom cjelovitom razvoju, te napose nakon rasprave u šest paralelnih radionica na temu „Što mi je potrebno da bih bila / bio uspješnija / uspješniji“

usvojili smo sljedeće

ZAKLJUČKE:

1. Ulaganja u revitalizaciju povratničkih područja, kao dijela hrvatskih regija, te njihov ne samo komunalno-infrastrukturni nego i ukupni gospodarski i društveni razvoj, jesu i trebaju biti i dalje u samome središtu ukupne politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske.

2. Novinari i urednici koji prate regionalni razvoj Republike Hrvatske i revitalizaciju njenih povratničkih područja pružaju i nadalje žele i mogu pružati punu aktivnu potporu ovim programima Vlade RH i pojedinih ministarstava te napose pridonijeti prevladavanju sindroma zajednice podijeljene po nacionalnom, vjerskom, političkom ili sličnom kriteriju koji višestruko otežava njenu obnovu i razvoj.

3. Kako bi aktivna potpora novinara i urednika ovim programima bila još uspješnija ocjenjujemo:

- da bi službe za odnose s javnošću u ministarstvima trebalo još bolje organizirati kako bi se korisne informacije, najave i zanimljive teme na vrijeme podijelile s lokalnim medijima; *potrebna su osjetna kadrovska i administrativna pojačanja*
- da treba nastaviti praksu prema kojoj se izvještavanja pojedinih glasila temelje većinom samo na informacijama koje dobivaju na lokalnom nivou, ali da su zainteresirani i postoji konstantna potreba za informacijama iz centralnog nivoa
- da je potrebno da su informacije koje ministarstva žele podijeliti što razumljivije za običnog građanina, odnosno krajnjeg korisnika raznih programa potpora u bilo kojem resoru
- da je potrebno poboljšati suradnju među resorima i da je potrebna koordinacija programa potpore
- da je potrebno da su informacije što dostupnije i što jednostavnije prezentirane (redovito ažuriranje web stranica ministarstava)
- da je potrebno ažurirati liste elektroničkih adresa, dvosmjerno
- da bi trebalo organizirati dodatne stručne edukacije novinara i glasnogovornika ministarstava

- da je potrebno, gdje god je to moguće, uvesti specijalizirane emisije/rubrike
- da je potrebno češće gostovanje Vladinih dužnosnika i dužnosnika pojedinih ministarstava na tribinama i na lokalnim radio i televizijskim postajama
- da postoji veliki interes za dodatnim oblicima financiranja lokalnih medija, povrh mogućnosti koje su propisane zakonom, odnosno da bi se trebali definirati oblici što konkretnije financijske potpore lokalnim medijima
- da je potrebno da se visina izdvojenih sredstava za lokalne medije iz Fonda za medije povisi sa trenutnih 3% na 5%
- da je potrebno da se velike medijske kampanje pojedinih projekata Vlade i ostalih državnih institucija spuste na lokalne i regionalne elektroničke medije - koji će sigurno na neposredniji, i za državu bolji, te jeftiniji način obaviti promidžbu odnosno efikasnije plasirati informaciju krajnjem korisniku
- da je potrebno da ministarstva odrede oblike, načine, te definiraju sredstva koja bi se koristila za stimuliranje kreiranja tematskih emisija vezanih za regionalni razvoj (nagrade za najbolju emisiju i slično)
- da treba pokrenuti inicijativu za doradu i dopunu Zakona o elektroničkim medijima /prema prijedlogu Jakšića/
(potrebno je posebno razraditi članak 19. a, predmetnog Zakona¹; dodati kaznene odredbe; dodati odredbu kojom bi se omogućilo županijskim i gradskim vijećima nacionalnih manjina kao osnivačima manjinskih emisija na lokalnim radio postajama da se mogu natjecati za novčana sredstva Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija)
- potrebno je voditi računa da, u regijama gdje nacionalne manjine čine najveći dio stanovništva, da su primjereno zastupljene u emisijama
- da je potrebno Savjetovanje održavati redovito, najmanje jednom godišnje, na područjima povratka /potpomognutom području/
- da je potrebno preispitati mogućnosti organiziranja savjetovanja za medije prema novoj statističkoj klasifikaciji regija hrvatskih regija (NUTS 2 razine) i prema specifičnim temama
- da se, prema potrebi, preporuča i dodatno posebno savjetovanje o temama u okviru pojedinog ministarstva

Sudionici Savjetovanja

¹ Objašnjenje u prilogu ovih Zaključaka

PRILOG ZAKLJUČCIMA

Članak 19.a

(1) "Tijela državne uprave kao i drugi korisnici državnog proračuna dužni su 15% godišnjeg iznosa namijenjenog promidžbi svojih usluga ili aktivnosti utrošiti na oglašavanje u programima regionalnih i lokanih elektroničkih medija"

- *ovdje je potrebno točno definirati način i po kojem principu se biraju programi regionalnih i lokalnih elektroničkih medija, kako bi se primijenila transparentnost, odnosno da bi se izbjeglo biranje uvijek istih programa istih lokalnih ili regionalnih elektroničkih medija, trebala bi se voditi evidencija*
- *Što se tiče kaznenih odredbi za odgovorne osobe i institucije iz članka 19. a , iste bi trebalo dodati ili u članku 70. ili u članku 71.*

(2) "Nakladnici su dužni do 31. ožujka svake kalendarske godine izvijestiti Vijeće za elektroničke medije o obavljenom oglašavanju sukladno stavku 1. ovoga članka."

- *Ovdje bi trebalo dodati da navedeni podaci moraju bit dostupni javnosti, odnosno trebalo bi biti objavljeno na službenim stranicama agencije za el. medije.*

Prilog 8.

**Zaključci sa Međunarodne konferencije o prekograničnoj suradnji nacionalnih
manjina, Brijuni 19.- 21. lipnja 2008. godine**

**Zaključci Međunarodne konferencije o prekograničnoj suradnji nacionalnih manjina
u organizaciji Ureda za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske
i Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske
Brijuni, 19-21. lipnja 2008.**

Predstavnici državnih tijela i nacionalnih manjina iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Mađarske, Rumunjske, Slovenije i Hrvatske, te predstavnici međunarodne zajednice u prijateljskoj su, vrlo otvorenoj i konstruktivnoj raspravi razmotrili mogućnosti unapređenja suradnje na području kulture i obrazovanja, medija te putem bilateralnih i multilateralnih sporazuma.

Sudionici konferencije jednoglasno su pohvalili napore Vlade Republike Hrvatske na unapređenju prava nacionalnih manjina te posebice ovakve načine suradnje, koji omogućavaju da se susretnu predstavnici državnih tijela iz različitih zemalja te predstavnici nacionalnih manjina sa predstavnicima matične države. Time se ujedno predstavnicima državnih tijela i predstavnicima nacionalnih manjina omogućuje da na partnerskoj osnovi razmotre bitna pitanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina, potiču prekograničnu suradnju na novim projektima koji mogu pridonijeti daljnjem razvoju ne samo zakonodavne regulative u pojedinim državama, nego prije svega implementaciji legislative, kako na domaćoj, tako i na međunarodnoj razini.

U raspravi su do izražaja došli primjeri dobre prakse, kao primjerice omogućavanje pripadnicima nacionalnih manjina sudjelovanja u javnom i političkom životu te u predstavničkim tijelima od lokalne do državne razine (kao što je u Hrvatskoj), zatim manjinska državna samouprava (kao što je u Mađarskoj), te djelovanje Talijanske zajednice (Unione Italiana) na području dviju država – Hrvatske i Slovenije, što je jedinstven primjer ne samo prekogranične suradnje, nego i potvrda da granice mogu spajati a ne dijeliti.

U odnosu na status romske nacionalne manjine upozoreno je da Romi nemaju matičnu državu te da stoga države u kojima Romi žive moraju poduzeti posebne mjere kako bi se pripadnicima te nacionalne manjine u različitim državama omogućila međusobna suradnja, integracija i očuvanje jezičnog i kulturnog identiteta.

Uočen je napredak u području pristupa manjina medijima te u medijskoj prezentaciji manjinske problematike, što se posebno očituje u senzibiliziranju javnosti za potrebu ostvarivanja prava nacionalnih manjina. Ukazano je na mogućnosti još boljeg medijskog pristupa manjinama, posebno putem elektroničkih medija ostvarivanjem regionalne suradnje.

Razmatrajući prekograničnu suradnju nacionalnih manjina u području obrazovanja ukazano je na potrebu unapređenja suradnje putem razmjene udžbenika, osposobljavanjem nastavnika u matičnim zemljama, razmjenom nastavnika i organiziranjem ljetnih škola.

Bez obzira na različit stupanj integriranosti u Europsku Uniju pojedinih zemalja koje su sudjelovale na ovoj međunarodnoj konferenciji, ocijenjeno je da prekogranična suradnja nacionalnih manjina može značajno pridonijeti ubrzanju i završetku procesa njihovog pristupanja Europskoj uniji i europskom ujedinjenju. U tome smislu i ovaj seminar dao je značajan doprinos tom zajedničkom cilju.

Sudionici Međunarodne konferencije

Prilog 9.

**Seminar o analizi primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina
Umag, 10. lipnja 2009. godine**

Seminar o analizi primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji je u organizaciji Ureda za nacionalne manjine održan 10. lipnja 2009. godine u Umagu

Ured za nacionalne manjine je u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine organizirao seminar o analizi primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji je održan 10. lipnja 2009. godine u Umagu. Na seminaru su sudjelovali zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, predstavnici nadležnih ministarstava i ureda, članovi Savjeta za nacionalne manjine, predstavnici udruga i vijeća nacionalnih manjina te stručnjaci za navedeno područje.

Nazočni su bili: mr. Zdenka Čuhnil, zastupnica češke i slovačke nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, gosp. Ratko Gajica, zastupnik srpske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, dr. Furio Radin, zastupnik i predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, gosp. Nazif Memedi, zastupnik romske, ukrajinske, rusinske, njemačke, austrijske, bugarske, poljske, ruske, židovske, turske, rumunjske i vlaške nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, prof.dr. Šemso Tanković, zastupnik bošnjačke, slovenske, makedonske, crnogorske i albanske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, stručnjaci prof.dr. Siniša Tatalović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu i Marijan Prus, pravni savjetnik i član Radne skupine koja je predlagala Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, mr. Milena Klajner, predstojnica i Bahrija Sejfić, pomoćnica predstojnice Ureda, Aleksandar Tolnauer, predsjednik i Nikola Mak potpredsjednik Savjeta za nacionalne manjine te članovi Savjeta Angel Mitrevski, predstavnik makedonske nacionalne manjine, Zvonko Kostelnik, predstavnik rusinske nacionalne manjine, Mirko Marković, ravnatelj Uprave za nacionalne manjine u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, Žarko Katić, ravnatelj u Ministarstvu unutarnjih poslova, Gordana Demšer, načelnica Odjela za ljudska i manjinska prava u Ministarstvu pravosuđa, Ljubomir Milić, načelnik Odjela za nacionalne manjine u Središnjem državnom uredu za upravu, Andrija Kuric, predsjednik Savez Slovaka u Republici Hrvatskoj, Sanja Zoričić Tabaković, predstavnica židovske nacionalne manjine Grada Zagreba, Raško Ivanov, predstavnik bugarske nacionalne manjine Grada Zagreba, Klaudija Velimirović, članica Vijeća slovenske nacionalne manjine Grada Pule i predsjednica Slovenskog kulturnog društva „Istra“ u Puli i Robert Janković, predsjednik Vijeća mađarske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije.

Skupu se uvodno obratila mr. Milena Klajner, predstojnica Ureda za nacionalne manjine koja je pročitala pozdravno pismo koje je skupu uputila gđa. Jadranka Kosor, dipl.iur., potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti koja zbog dužnosničkih obveza nije mogla sudjelovati na navedenom skupu i koja je sudionicima zaželjela uspješan rad.

Tijekom rasprave provedena je analiza primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u proteklih šest godina. Ukazano je također i na određene poteškoće u provođenju pojedinih odredbi Ustavnog zakona zbog nedovoljnih preciznosti nekih odredbi koje bi trebalo izmijeniti i dopuniti.

U svezi s provođenjem članka.22 ocijenjeno je, da, u cjelini uzevši, možemo biti zadovoljni, prije svega u svezi sa zapošljavanjem pripadnika nacionalnih manjina u državnoj upravi koji broj konstantno raste. U svezi sa zapošljavanjem u pravosudnim tijelima treba naglasiti da se radi o vrlo stručnim poslovima te da pripadnici nacionalnih manjina u tom smislu ne žele isticati svoju nacionalnu pripadnost nego stručnost, te se ne malo koriste pravom koje im osigurava zakon, usprkos svim poduzetim mjerama (seminari, informiranje i dr.)

Na lokalnoj razini, posebno u općinama, teško je osigurati ravnomjernu zastupljenost jer se obično radi o svega jednoj ili dvije zaposlene osobe. Stoga je upozoreno da je sama odredba Ustavnog zakona teško provediva u kratkom roku. Također treba uzeti u obzir da Republika Hrvatska nije mogla koristiti iskustva iz drugih zemalja u svezi s provedbom članka 22 jer takva odredba ne postoji u drugim zakonodavnom sustavima, osim u Republici Makedoniji u kojoj se koristi isključivo za zapošljavanje u državnoj upravi.

Nakon rasprave zaključeno je:

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, u cjelini uzevši, na visokoj razini osigurava prava nacionalnih manjina.

Potrebno je pojačati nadzor nad provođenjem zakona, posebno na lokalnoj razini.

U raspravi je ukazano na moguću dopunu u svrhu preciziranja pojedinih odredbi Ustavnog zakona, posebice kad je u pitanju reguliranje formiranja koordinacija vijeća, te izbora vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Upozoreno je također na potrebu jasnijeg reguliranja osnivanja udruga nacionalnih manjina (nazivi, koga predstavljaju i dr.) imajući u vidu da

udruge nacionalnih manjina imaju određena prava koja nemaju druge udruge, primjerice predlaganje kandidata za zastupnike, vijeća itd

Zaključci Uže radne skupine sa sastanka 11. lipnja 2009. godine

U raspravi je ukazano da nakon šest godina provođenja Ustavnog zakona može ocijeniti da je postignut znatan napredak u ostvarivanju razine prava nacionalnih manjina.

U članku 16. trebalo bi utvrditi uvjete za osnivanje udruge nacionalnih manjina na državnoj razini (broj članova iz većine županija, nadležnost, predstavljanje i dr.)

U članku 24. stavak 1 praksa pokazuje da nije dobro određen potreban broj pripadnika nacionalne manjine za izbor vijeća nacionalnih manjina, jer sadašnja stipulacija odredbe omogućuje da manji broj pripadnika nacionalne manjine bira vijeće nego što je utvrđeno za predstavnika. Naime, u stavku 3. omogućuje se izbor vijeća ako je ispunjen barem jedan od uvjeta iz stavka 1, što omogućuje da manji broj pripadnika nacionalne manjine bira vijeće nego predstavnika. Naime, uvjet od 1,5 % za izbor vijeća u jedini samouprave može omogućiti da manji broj od 100 pripadnika nacionalne manjine bira vijeće, dok je uvjet za izbor predstavnika najmanje 100 pripadnika nacionalne manjine.

U članku 31. u stavku 2. trebalo bi utvrditi obvezu tijela jedinica samouprave da općim aktom provode odredbu iz stavka 1 istog članka.

U članku 33. u stavku 4. nije precizno utvrđeno formiranje koordinacija vijeća: odnosi li se odredba na jednu ili više nacionalnih manjina. Naime sadašnja stipulacija omogućuje da koordinacija jednih manjina određuje donošenje odluke o simbolima i znamenju drugih manjina (stavak 5).

U članku 34. u stavku 3. trebalo bi izostaviti mogućnost da predstavnici nacionalnih manjina formiraju koordinaciju na razini Republike Hrvatske, jer se time omogućuje da manji broj pripadnika nacionalnih manjina formira koordinaciju u odnosu na jedno ili više vijeća nacionalnih manjina formiranih na nivou županija u kojima živi većina predstavnika te nacionalne manjine.

U članku 35. stavak 4. trebalo bi precizirati da Savjet raspoređuje sredstva iz državnog proračuna za „programe iz kulturne autonomije“ nacionalnih manjina, jer sadašnja formulacija upućuje na to da Savjet raspoređuje sva sredstva za udruge nacionalnih manjina.

U članku 36. stavak 1. nejasna je formulacija koja se može tumačiti da mandat članova Savjeta pojedinačno traje četiri godine, što nije bila

intencija zakonodavca. Stoga bi trebalo precizirati da mandat Savjeta traje četiri godine. U stavku 5. istog članka trebalo bi precizirati da je predsjednik savjeta po dužnosti predstojnik stručne službe Savjeta. Istovremeno treba upozoriti da se od donošenja Ustavnog zakona krši odredba stavka 5. jer su svi potpredsjednici Savjeta do sada obavljali dužnost volonterski, a ne profesionalno.

U članku 37. stavak 3. trebalo bi izostaviti obvezu podnošenja kvartalnog izvješća, jer nije moguće prikupiti podatke od udruga u tom roku. Ocjenjuje se da je dovoljno podnošenje polugodišnjeg i godišnjeg izvješća.

Također bi trebalo brisati odredbe koje više ne važe (primjerice izbor prvog Savjeta za nacionalne manjine), te aktualizirati s novim zakonima ostale odredbe.

Prilog 10.

**Regionalni seminar o obrazovanju nacionalnih manjina, Pula, Brijuni
17. – 18. rujna 2009. godine**

Regionalni seminar o obrazovanju nacionalnih manjina u organizaciji Ureda za nacionalne manjine Vlade RH i Agencije Europske unije za osposobljavanje Pula, Brijuni, 17.-18. rujna 2009. godine

Na regionalnom seminaru posvećenom inkluzivnom obrazovanju u kontekstu socijalne i kulturne različitosti koji su organizirali Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske i Agencija Europske unije za osposobljavanje 17. i 18. rujna 2009. godine sudjelovalo je više od 90 predstavnika europskih zemalja, međunarodnih organizacija te istaknutih europskih stručnjaka za područje obrazovanja i prava nacionalnih manjina. Seminar je organiziran kako bi se razmotrile mjere unapređenja obrazovanja u cilju promicanja interkulturnog dijaloga i socijalne inkluzije. Predstavnici Europske unije, Vijeća Europe, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija, zajedno s predstavnicima Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Mađarske, Kosova i Crne Gore, Srbije, Turske, Švicarske i Hrvatske u dvodnevnom seminaru posvetili su posebnu pozornost sveobuhvatnom školskom pristupu društvenoj i kulturnoj raznolikosti, stvaranju jednakih mogućnosti kao temelju politike u javnom obrazovanju, te obrazovanju nastavnika za interkulturno inkluzivno obrazovanje.

Europa sa više od 100 tisuća pripadnika nacionalnih manjina, te sa brojnom jezičnom i kulturnom različitosti razvija sustav zaštite ljudskih i manjinskih prava koje je nužno uključiti u sustav obrazovanja. Posljednjih godina intenzivno se razvija politika interkulturnog dijaloga unutar Europske unije i Vijeća Europe. Ovaj regionalni seminar također je prilog europskoj politici razvoja inkluzivnog obrazovanja kojem je domaćin bila Hrvatska, kao multikulturalna zemlja koja posvećuje posebnu pozornost promicanju prava nacionalnih manjina.

Seminar je otvorio izaslanik predsjednice Vlade Republike Hrvatske gospođe. Jadranke Kosor, državni tajnik Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti gosp. Stjepan Adanić. Na seminaru su također sudjelovali zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom Saboru, predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i drugih državnih tijela, predstavnici Savjeta za nacionalne manjine te manjinskih udruga koje se posebno bave obrazovanjem nacionalnih manjina, kao i ravnatelji i učitelji škola na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Prvog dana seminara u Puli sudionici su se upoznali sa sustavom obrazovanja pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, te je posjećena škola Dante Alighieri, koja svojim dugogodišnjim uspješnim radom može biti primjer obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te Osnovna škola Centar u Puli u kojoj se školuju brojni pripadnici nacionalnih manjina, uključujući i romski učenici, zajedno s hrvatskim učenicima. U Peroju je posjećeno Kulturno društvo Crnogoraca koji su puna tri stoljeća uspjeli održati vlastiti jezik, kulturu i tradiciju.

Predstavnici Europske komisije u završnoj su ocjeni naglasili da je u Republici Hrvatskoj došlo do unapređenja ostvarivanja prava nacionalnih manjina na području obrazovanja, o čemu svjedoče primjeri škola koje su posjećene. U cjelini uzevši posebno se pohvaljuje napredak u inkluzivnom obrazovanju Roma u Republici Hrvatskoj u posljednje četiri godine. Naglašeno da i dalje treba ulagati napore u provođenju mjera uključivanja romske djece u obrazovni sustav, što je obveza svih članica Europske unije. Po riječima predstavnika Europske komisije posebno impresionira napredak koji je uočljiv u provođenju aktivnih mjera

u cilju pomirenja pripadnika različitih nacionalnosti u Hrvatskoj do kojeg je došlo u vrlo kratkom vremenu. U cilju unapređenja interkulturnog dijaloga, prema riječima predstavnika Europske komisije, potrebno je dati podršku učiteljima i roditeljima te nastaviti kontinuirano osposobljavanje nastavnika u svim zemljama sudionicima.

Zajednička je ocjena sudionika i predstavnika međunarodnih institucija da je seminar, okupivši stručnjake, pripadnike manjina i državnih institucija, ostvario korisnu razmjenu iskustava te pružio niz novih ideja i prijedloga za suradnju među zemljama sudionicama. Posebno je naglašeno da je da je potrebno jačati kako regionalnu, tako i širu suradnju europskih zemalja u cilju stvaranja smjernica za daljnji usklađeni razvoj interkulturnog dijaloga i unapređivanja obrazovanja i socijalne kohezije. U ozračju prijateljstva i razumijevanja, ovaj dvodnevni regionalni seminar tako je pridonio daljoj budućoj suradnji u razvijanju inkluzivnog obrazovanja u kontekstu socijalne i kulturne različitosti za dobrobit svih budućih generacija učenika i studenata.